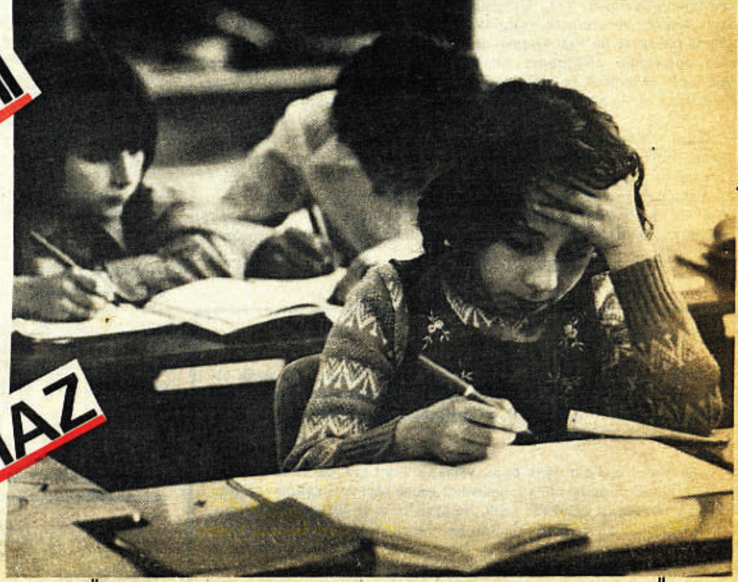
DEVRİMCİ İŞÇİ

SAYI 26 | 01. ARALIK 1985 | 2.-DM

YABANCILARIN YAŞAMI YASALARLA SINIRLANDIRILAMAZ

Biz yabancılar, bırakın çocuklarımızın okuyup"adam" olmasını, onlara bir çıraklık eğitim yeri bile bulamamaktayız. Bu durum Alman Eğitim Sistemi'nin sınıfsal karekterinin bir ürünüdür.

Devrimci Hareket Saflararındaki Gelişmeler ve Tartışmalar Üzerine

Sağa Savrulan Sol Ve Sosyalizmin Sorunları

Ülkemizde 12 Eylül 1980'de yapılan faşist darbe, 5. yıldönümünde yurtdışında miting ve gösterilerle protesto edildi. Burjuva basın-yayın organlarının hiç sözünü etmediği mitinglere yüzelerce devrimci ve demokrat katıldı.

Köln, Paris, Zürih, Amsterdam, Viyana, Sttockholm gibi Avrupa'nın belli başlı şehirlerinde ve Avusturalya'da Türkiyeli anti-faşist güçler ortak mitingler düzenleyerek Türk ve Kürt halkları ile dayanışmalarını dile getirdiler. Devrimci İşçi miting ve yürüyüşlere en geniş şekilde katıldı. Resimde Köln'deki yürüyüşten bir bölüm görülüyor.

DEVRİMCİ İŞÇİ'den

Devrimci İşçi'nin yeniden yayına başlaması, devrimci ve demokrat güçlerden belli bir ilgi gördü. Dergimizin bu sayısında yayınlanması isteğiyle çok sayıda haber ve yorum yazıları geldi. Ancak sayfa sayısının azlığı nedeniyle bu yazıların bir bölümü bu sayıda değerlendirilemedi. Çok sayıda dernek ve ülke haberi ve buralardaki arkadaşlarımızın yazıları bu nedenle yayınlanamadı. Bazı ülkelere ait inceleme yazıları ise hiç yer almadı. Ayrıca yine bu nedenle Avrupa Sol'undaki tartışmaları özetleyen yazılara da yer verilemedi. Gelen haber, yorum ve eleştirilerin tamamının,Devrimci Yol, Devrimci İşçi taraftar ve sempatizanlarından gelmiş olması ve bu yazı akışının devam edeceğinin anlaşılması, bizler için çok sevindirici ve umut verici bir gelişme olmuştur.

Gelen yazılarda ve haberlerde ele alınan konu ve sorunlarda, kısır çekişmelerden uzak durulması ve belli bir olgunluk düzeyinin korunmuş olması da bu bağlamda olumlu ve sevindirici bir ortam yaratmıştır. Bu olumluluk, bilinçli bir şekilde devam ettirilebilirse, inanıyoruz ki hem derginin içerik ve biçiminde, hem de dergide ifadesini bulan faaliyetlerimizde daha nitelikli bir konuma yükselinecektir. Bu bir yönüyle de dergide yer alan konular ve sorunlar doğrultusunda pratik faaliyetlere ve çalışmalara yönelmek gerektiği anlamına gelmektedir.

Bu sayımızla birlikte, Devrimci İşçi açısından, daha derli toplu bir faaliyete yönelmenin koşullarının da olgunlaşmaya başladığı inancındayız. Devrimci İşçi'nin henüz çözülmemiş bazı problemlerinin varlığına rağmen, bu problemlerin, Devrimci işçi taraftarlarının toplusal, kültürel, demokratik ve siyasi faaliyetlerinde bir engel olmadığı gayet açıktır. İkili görevler şeklinde formüle ettiğimiz görevlerimizi daha örgütlü ve daha kollektif bir şekilde yerine getirme sorumluluğu her zamanki gibi, yine Devrimci İşçi hareketinin tüm unsurlarının omuzlarındadır.

Bu sorumluluğun yerine getirileceği inancı ile selam ve başarılar.

AMASYA CEZAEVİ ÖLÜM MERKEZİ HALİNE GELDİ

Bilerek ölüme terkedilen Fikri Sönmez'in şehit oluşunun üzerinden daha bir kaç ay geçmeden Amasya cezaevinde bir devrimcinin daha katledildiği öğrenildi. Fatsa davası sanıklarından Kenan Özcan adındaki devrimci arkadaşımız, 21 Ekim 1985 tarihinde öldürüldü. Kenan Özcan, sıkıyönetimin ve polisin bütün zorlamalarına ve baskılarına rağmen pişmanlık duymayacağını açıklayan ve itirafı reddeden çok sayıda devrimciden biriydi. Kenan'ı da itirafçılar arasına katmaya çalışan faşist subay ve polislerin özel bir çaba harcadıkları biliniyordu. Bu çabaların bir parçası olarak uğradığı işkencelerin sonunda Kenan Özcan hayatını yitirdi. Sıkıyönetim yetkilileri,her zamanki gibi olayın intihar olduğunu öne sürdüler. Kenan Özcan'a 15-20 gün önce avukat ve aile görüş yasağı konulduğu öğrenildi. Bu da olayın bir intihar olmadığını kanıtlıyor.

Amasya cezaevinde son 1,5 yıl içinde 4 devrimci kardeşimiz işkence ile katledildiler. Halis Bilge, Fikri Sönmez ve Kenan Özcan'ın intihar ettikleri iddia edilirken Recep Hisar'ın da çatışmada yakalandığı ve sonra öldüğü öne sürülmüştü.

Yeni Çeltek ve Fatsa Devrimci Yol davaları sanıklarının tutuklu bulunduğu Amasya cezaevinde, yaşam koşullarının gittikçe kötüleştiği öğrenildi. Devrimciler üzerinde hala işkence ve baskıların en yoğun olduğu cezaevlerinden birisi Amasya cezaevidir. Bilinen nedenlerle özellikle Fatsa davası tutuklularının bu cezaevinden sağ çıkartılmayacağı planlarının varlığı biliniyor. Amasya cezaevindeki olayların da kanıtladığı gibi,Türkiye'nin bütün cezaevlerindeki baskı ve işkencelere aralıksız devam adiliyor. Bir çok, cezaevinde mesela Mamak'ta, devrimci tutklular,yıllardır doktora ve hastahaneye çıkartılmıyorlar. işkenceler nedeniyle fizik olarak zaten önemli ölçüde rahatsız olan devrimcilerden öldürücü ve tehlikeli hastalığa yakalananlar basit bir tedavi ile savuşturuluyor.

Mamak'ta ve diğer cezaevlerinde bir çok tutuklunun eğer hastahaneye kaldırılmazlar ve ciddi bir tedavi görmezlerse bir kaç yıl içinde ölebilecekleri bildiriliyor.Tutukluların ve ailelerinin cezaevlerindeki yaşam ve sağlık koşullarının düzeltilmesi için sürdürdükleri mücadeleye yurtdışından güçlü, etkili ve sonuç alıcı destek ve dayanışma sağlanamazsa,önümüzdeki aylarda ve yıllarda çok sayıda devrimcinin işkenceye ve baskıya dayanamayarak değil, ama hastalıklara dayanamayarak ölebileceği bildiriliyor.

Yurtdışındaki ilerici, demokrat ve devrimci kuruluşların ortak bir mücadele sürdürerek bu tehlikeyi önleyebilme şansları hala mevcuttur. Grup çekişmelerinden uzak, sonüç alıcı ve sonuç almaya yarayıcı güçleri devreye sokarak , bu konuda yapılacak bir faaliyetin bir çok şeyi değiştirebileceği, ölümlerin önüne geçebileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Bir çeşit gizli idam uygulaması halini alan cezaevlerindeki hastalıktan ve işkenceden ölümlerin önlenebilmesi için , planlı, etkili güçleri harekete geçirebilecek bir çalışmaya ihtiyaç olduğu ve bunun zaman geçirilmeden örgütlendirilmesi gerektiği artık açık bir durum olmalıdır.

Devrimci güçler, bulundukları her yerde yerli ve yabancı tüm kuruluşlarla ilşkiye geçerek nasıl bir faaliyet örgütlendirebileceğini tartışmalı, belli önerileri ortaya çıkarmalı ve bunu merkezi ve planlı bir faaliyet haline dönüştürebilmenin yollarını aramalıdırlar. Bu hazırlıkların belli bir aşamasında çeşitli ülkelerde ortak ve paralel bir faaliyete yükselinerek rejim üzerinde belli bir baskı oluşturulabilinir. Ve bunun sonucu olarak ise hasta tutukluların hastahaneye kaldırılması sağlanıp gizli idamların önüne geçilebilinir.

Bütün Devrimci İşçi taraftarları bu konuda kendilerini sorumlu ve görevli sayarak merkezi ve planlı bir ortak ve güçlü faaliyet hazırlığına başlamalıdırlar. Bu faaliyetlere katılabilecek en geniş kesimlerin katılımını sağlamak ve faaliyetlere bunlarla tartışarak karar vermek başlı başına bir zorunluluk olarak görülmelidir.

BAZI AÇIKLAMALAR

Bilindiği gibi Devrimci İşçi'nin geçen sayısı, derginin 12 sayfa olması nedeniyle 1 Mark'a satılmıştı. Bu sayıdan itibaren dergimizin fiatı 2 Mark olmuştur. 24 sayfalık bir derginin 2 Mark'a satılmasının doğal bir şey olduğuna inanıyoruz.

Devrimci İşçi'nin daha önce, yaklaşık 1 yıl gibi bir zaman içinde yayınını durdurmuş olması nedeniyle,geçen sayının dağıtımında bazı teknik eksiklikler gündeme geldi. Bu eksiklik ve aksaklıkların bir kısmı, adres değişikliklerinden, bir kısmı ise istenen dergi sayısısının tam olarak bilinmeyişinden ileri geldi. Okuyucularımız nasıl olsa adresimiz biliniyor demeden yeni adreslerini ve ne kadar dergi istediklerini bildirirlerse bu aksaklıkların ortadan kalkacağına inanıyoruz.Adres ve dergi sayısı bildirilirken ödeme koşulları ile ilgili de öneri ve bilgiler Devrimci İşçi'ye iletilirse dağıtım sorunu büyük ölçüde çözülmüş olacaktır. Alınan dergilerin paralarının zamanında ödenmesinin ise herkes tarafından bir zorunluluk olarak benimsemesi gerekmektedir. Dergi paralarını düzenli ve zamanında ödemeyen yerlere, derginin gönderilmesinde zorluklar olacağı açık bir gerçektir.

BREMEN

Bremen Devrimci İşçi olarak faalliyetliliğimizi iki temelde yürütüyoruz. Bunlardan ilki, kendi sorunlarımıza ait kurumlaşmaya yönelik diğer deyimiyle, ayağımızı yere basmaya yönelik denebilir.

İkincisi ise, buradaki sınıflar çelişkisinin ortaya çıkardığı toplumsal gelişmelere gücümüz oranında yer alarak Bremen'de gelişen olay ve çelişkilere politik bir yaklaşım üretmeye çalışmak.

Kurumlaşmak diye adlandırdığımız çalışmaların, yabancıların sorunlarının ele alındığı bazı kurum ve kuruluşlardaki sorunlarımızın çözümü için çalışmalarımızla sürdürmeyi düşünüyoruz. Bu çalışmalarımıza ait gelişme ve önerilerimizi derginin daha sonraki sayılarında geniş kapsamlı olarak ele alacağız. Son üç aydan bu yana Bremen'de yapılan çalışmalar ve politik hareketlilik konusunda haber yollamakla yetindik. Diğer Alman ve Türkiyeli örgüt ve anti-faşistlerle yapılan eylemliliklerimiz şöyle sıralanabilir:

Güney Afrika'ya ilişkin çeşitli eylem ve toplantıları, Bombenzüge (Bomba transportu)'yi engelleme, Neo-Nazilerin toplantı ve çalışmalarını protesto, yine Güney Afrika'ya ilişkin yürüyüş, miting vb. gibi protesto eylemlerine gücümüz oranında katıldık. Güney Afrika'daki güncel gelişmelerde, çeşitli toplantılarda yeni sömürgecilik ve bunun siyasi ifadeleri ve uluslararası dayanışmaya ilişkin düşüncelerimizi açıkladık.

Özellikle son haftalarda Neo-Naziler genelde olduğu gibi, Bremen'de de faaliyetliliklerini arttırmaya yönelik çalışmalara girdiler. Bu da gösteriyor ki, Alman Emperyalistleri derinleşen sosyo-ekonomik krizin çözümünün bir boyutunu faşist ve ırkçı hareketlerin, insiyatifinde geliştirmeyi amaçlıyorlar. Alman faşistlerinin bu politikaya uygun düşen çalışmaları, tüm Alman Anti-Faşist Parti, kişi ve kuruluşlarının davetli olarak katıldığı bir konferansta engellendi. Yine 17.11.85'de Celle'deki toplantı, Savaşta ölen SS-Subayları'nın mezarlarının Neo-Nazilerin ziyareti tüm anti-faşistlerin katılımıyla engellendi.

Diğer taraftan, bugün Türkiye'de faşist rejimin devrimcilere ve halka saldırısının bir sonucu olarak katledilen Fikri Sönmez'in ve diğer devrimciler için afiş, bildiri, toplantı vb. türden protesto eylemleri geliştirdik.

Ayrıca, güncel olmasından dolayı, Oldenburg Üniversitesi'nde Fatsa ve Fikri Sönmez'le ilgili Almanlara yönelik seminer verdik.

Diğer taraftan, kendimizi ve kendi sorunlarımızı anlatmaya yönelik iki yerde çeşitli kültürel çalışmalarda bulunduk. Günter Wallraf'ın 5.11.85 tarihinde Bremen'de yapmış olduğu toplantıya katılarak, buradaki sorunlarımıza ilişkin hazırlamış olduğumuz Almanca bildiri geniş şekilde dağıtıldı ve Wallraf tarafından dinleyicilere okundu.

Bütün bu çalışmalarımızın eksik ve yetersiz olduğunun bilinciyle her konuda daha etkili ve bilinçli bir çalışmayı önümüze koymuş durumdayız.

Devrimci Selamlar

BREMEN
Devrimci İşçi Taraftarları

BİR ANANIN MEKTUBU

10.09.1985

Canım Oğlum;

Sımsıcak bir ana kalbinden kucaklar dolusu yürekten selam. Nasılsınız der, senin, Hüseyin'in, eşinin, Bacım [redacted]'nin ayrı ayrı gözlerinizden öperim. Sizler de bizleri sorarsanız, inanın ne yerdeyiz ne gökte. Bayramdan beri [redacted]'den haber alamıyoruz. Nedeni, şu kahrolası Pişmanlık Yasası. Pişmanım diyenler kendilerinin kurtulması için üzerindeki suçları başkalarının üzerlerine ve suçlara iştirak eden bugüne kadar itiraf etmemiş kişileri ele vererek onlar aftan yararlanacaklar diye .

Bu nedenle çocuklarımızı tekrar emniyete götürüyorlar, tüm bağlantıları kestiler. Hiç kimseden haber alamıyoruz, avukatlara dahi duyurulmuyor, Şaşırdık ne yapacağımızı bilemiyoruz. Mektubunu aldım ancak yanıt yazamadım, işte bu dertle uğraşıyoruz. Şimdi de nereye başımızı vursak netice alamıyoruz. İnan iki aydır hiç kimseye mektup yazamıyorum. Elim ayağım kırıldı sanki. Öyle bir durum var ki emniyette ölseler bize haber vermeyecekler. İnanın korku içinde uykularımı kaybettim. Bu durumu İbrahim'e duyur, uluslararasına duyursun. Türkiye çok kötü döneme girdi. Bizler ve çocuklarımız perişanız. Sizler nasılsınız, bacım nasıl. Yolladığım resimleri aldın mı. [redacted], sana telefon numarası yollamıştım onu iptal edin sana yenisini yolluyorum. Bakkal, kim beni ararsa onlar buradan çıktılar diyormuş. Hayır aynı yerde oturuyorum, adresim de aynı. Adam çok ters. İşte yeni telefon numaraları şunlar, hangisinden ararsanız beni çağırırlar biri şu .... diğeri de şu ....işte bunlardan benim adımı çağırım beni çağırırlar. Oğlum burada sonlarken, ben, [redacted], küçük [redacted] hepinizi özlemle kucaklar hasretle öperiz. Ayrıca babana çok selamlarımızı sunar hürmetlerimizi bildiririz, tüm tanıdıkların selamları var. Ayrıca İbrahim'e de çok selamımı ilet. Adresi aynı mı? Ona da mektup yazmak istiyorum. Ayrıca telefon numaralarını da verirsen sevinirim. [redacted] da çok çok selamımı söyle. Onu da özlemle öperim. İbo'yu benim yerime öpüver.

Selamlar

Acele cevap beklerim.

Soba kurdum tütüyor
duman göğü tutuyor
Halkım Halkım diyene
Buralarda kollarına kelepçeler
vuruluyor

Su akar sel olur
Birikir göl olur
Halkım Halkım diyen yiğitlere
İdam sehpaları kurulur

Ana söyler bu sözü
Kan ağlar iki gözü
Hani benim körpe kuzu
biri toprakta ikisi zindanda
Af istiyor bu ana

DEVRİMCİ VE İLERİCİ GÜÇLERE, İŞÇİ, GENÇ VE KADINLARA ÇAĞRI: DEVRİMCİ İŞÇİ'NİN BAĞIŞ KAMPANYASINA KATILALIM

Devrimci İşçi taraftar ve sempatizanları arasında Türkiye'deki devrimci güçlerle dayanışmak amacıyla tüm yurtdışındaki ülkelerde her yıl düzenlenen bağış kampanyası bu yıl tekrar örgütlendirilmiş bulunmaktadır. Çeşitli nedenlerle geçen yıl başarılamayan bu onurlu görevin, bu olumlu geleneğin bu yıl yerine getirilmesinin önemi ve gereği üzerine burada fazla bir açıklamaya gerek olmadığı kanısındayız. Çünkü bağış kampanyasının gerekirliğinin, öneminin ve zorunluluğunun herkes tarafından bilindiğine inanıyoruz.

Tüm devrimci, ilerici ve demokrat güçleri, işçilerimizi, gençleri ve kadınları ve ilticacıları güçleri oranında bu kampanyayı desteklemeye ve kampanyayı bizzat örgütlemeye çağırıyoruz.

Aralık 85'de başlayıp 86 Ocak ayının sonunda bitecek olan kampanya ile ilgili bilgiler Devrimci İşçi'den ve Devrimci İşçi taraftarı dernek ve birimlerden alınabilir.

DEVRİMCİ İŞÇİ

YABANCILARIN GELECEĞİ NASIL BELİRLENECEK?

Bugün bazı Avrupa ülkelerinde en fazla konuşulan konulardan birisi yabancılar sorunudur. Yabancıların doğrudan kendileri, ya da yabancılarla ilgili bir takım gelişme ve oluşumlar bu ülkelerde güncelbirer olay olmaktadır.

Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu (Ortak Pazar'ın bir organı) gibi kıta çapındaki kuruluşların, sendikaların, kiliselerin ve yerel hükümetlerin kaçınılmaz şekilde gündemine gelen yabancılarsorununun, güncelliğini ve önemini koruması ve bu sorunun bu ülkelerde çeşitli olaylara sebep olması, bu sorunun demokratik şekilde çözülmemesinden ileri gelmektedir.

Medeniyetin beşiği, demokrasinin vatanı, özgürlüğün, rönesansın, insan haklarının yaratılıp korunduğu topraklar gibi bir takım tanımlarla birlikte adı anılan yaşlı kıta Avrupa, nedense yabancılar sorunu gündeme geldiğinde başka bir kılığa bürünmektedir. Yabancılar sorunu karşısında, Avrupa, yine kendi tarihinde yaşadığı ve bügün unutturulmaya çalıştığı gericilik, ırkçılık, anti-demokratizm, hoşgörüsüzlük, faşizm gibi unsurlardan oluşan özelliğini hemen ortaya koyuvermektedir. Unutturmak istedikleri şeyleri bu kez kendileri tekrar canlandırmaktadırlar. Yabancılar, nedense, Avrupa'nın hep bu olumsuz yanıyla tanışmaktadırlar. Toplumdaki çeşitli kesimlerin bu özellikleri canlı tutmak istemesine paralel olarak egemen kesimler, yönetimler ve hükümetler de zaman zaman bu özelliğin bazı unsurlarını sistemlerinin çıkarları için politik bir yaptırıma dönüştürmektedirler. (Yasalar, idari kararlar, polisiye tedbirler vb. yol ve yöntemlerle; dinsel, manevi, kültürel baskılarla...) "Kapitalist Avrupa"yı korumak felsefe ve ideallerine uygun düşecek şekilde hükümetler ve yönetimler tarafından geliştirilen bu tür uygulamalar bu ülke toplumlarının bir kesiminden destek bulurken, daha çok "özgür ve demokratik Avrupa" özlemi içinde olan kesimlerde ise yabancılar lehine bir tepki oluşmasını beraberinde getirmektedir.

Bazı ülkelerde yabancılar için yerel seçim hakkının kullanılması yönünde atılan adımlar belli bir olumluluk taşırken, bu hakkı kullananlardan bir kesim, özellikle Türkiyeliler, kendilerini İtalyanlar, Yugoslavlar, İspanyollar ve Yunanlılar kadar rahat ve güvenlikli hissetmemektedirler. Taşıdığı bütün olumlu yanlara rağmen yerel seçim hakkının elde edilmesi Türkiyelilerin yaşadıkları ülke insanları ve toplumlarıyla özgür ve demokratik temeller üzerine yükselen bir eşitlik statüsüne kavuşmalarını sağlayamamaktadır. Böyle hallerde Yabancılar Sorunu'nun çözülmüş olduğunun iddia edilemiyeceği açıktır.

Görüldüğü gibi Avrupa'da Yabancılar Sorunu, özellikle Türkiyeliler gerçekliği sosyolojik, kültürel bir olgu ve sorun olmasının yanısıra politik bir sorundur da. Hem çeşitli güçlerin üzerinde doğru ya da yanlış politika yapmaları, hem, bazı ülkelerin, mesela Almanya'nın temel problemlerinden birisi olması, hem de çözümünün sosyolojik ve kültürel düzeylerin yanısıra politik düzeyden de geçmek zorunda oluşu nedeniyle politik bir sorun haline gelmiştir.

Zaman zaman Türkiyelilerle eşitlenen bir konu haline gelen Yabancılar Sorunu'n Türkiyeliler açısından sınırlı bir şekilde ve muhtevada mı çözüleceği, ya da yerli toplumla her anlamda eşit bir statüyü içerecek şekilde mi çözüleceği, büyük ölçüde Türkiyelilerin ve onların örgütlü kesimlerinin tutumuna ve mücadelesine bağlı olacaktır.

Türkiyelilerin kendi kimlikleri, değerleri etrafında oluşturacakları demokratik kurumlaşmaların ve örgütlenmelerin yerli toplumla eşit bir statüye kavuşmalarının bir ifadesi olması ve yine bu kurumlaşmaların politik planda, devlet ve resmi kurumlar nezdinde yasal, meşru ve tek temsilci olarak kabul edilmesi halinde, *Türkiyelilerin bulundukları ülkelerde* yaşamlarını nasıl düzenleyeceklerine kendilerinin* karar vermesi ve bunun resmi ve meşru bir seçenek olarak kabul edilmesi halinde, evet ancak bu çerçevede bir statü ile Yabancılar Sorunu gerçek anlamda ve kalıcı şekilde çözümlenebilir.

Başka herhangi bir ~~çözüm~~ geçerlilik ve uzun vadede yaşama şansı zayıftır.

Yabancılar Sorunu'nun bu doğrultuda çözümlenebilmesi, yukarıda da değindiğimiz gibi bizlerin yani yabancıların bu konuda ciddi ve uzun vadeli bir mücadeleyi geliştirmelerine ve bu mücadeleye yerli ve yabancı ilerici-demokratik güçleri kazanabilmelerine bağlı olacaktır. Böyle bir mücadeleyi ve bunun gerektirdiği toplumsal, kültürel, ideolojik, politik muhtevalı eylemlilikleri ve tavırları yaratıp geliştirebilmek ise, öncelikle sorunun kendisini kavramaya ve tanımaya bağlıdır. Tanınmayan, bilinmeyen, unsurları ve iç bağlantıları, özellikleri kavranmayan sorunların çözümü için doğru bir adım atılamaz. Bir sorunun çözümü için mücadele etmek isteyenler önce, o sorunu tanımak zorundadırlar.

Bu da, Yabancılar Sorunu ile ilgili genelgeçer bilgilerle yapılan bir tartışma ve mücadele dönemini kapatmaktan ve süratle sorunun kendisini tanımaya yönelik tartışma ve araştırmalara yönelmekten geçer. Bu yapılmadan doğru ve sonuç alıcı politikalar geliştirilemez.

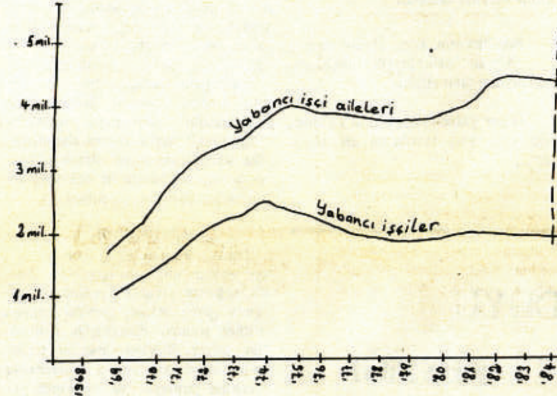
İşte bu doğrultuda ve bu amaçla Devrimci İşçi'de bu sayıdan itibaren çeşitli yazılar ve değerlendirmeler yeralacaktır. Fransa, Almanya ve İsviçre'deki Türk ve Kürt topluluğunu ve bunların Yabancılar Sorunu çerçevesindeki konumların bazı yönleriyle ele alan bu yazıların daha sonra çeşitli ülke örnekleriyle ve yeni yazılarla zenginleşmesi, açılması zorunludur. Ve bu yapılacaktır.

F. ALMANYA:

YABANCILARIN YAŞAMI YASALARLA SINIRLANDIRILAMAZ

Bugün Federal Almanya'da politik ve toplumsal kuruluşların ve güçlerin ensağından en soluna kadar hepsinin üzerinde politika yaptığı, kendisine göre yön vermeye çalıştığı biz yabancılar tüm bu tartışma ve gelişmelerde neyi ifade ediyoruz?

Bugünkü durumu ile Almanya nüfusunun yaklaşık %7.5'sını yabancılar oluşturmaktadır. Bu oranlama 4.5 milyonluk bir yabancılar topluluğunu kapsamaktadır. Bu yabancılar topluluğu aynı zamanda düzenli bir büyüme de kaydetmektedir.

Bilindiği gibi yabancı işçiler, Alman ekonomisinin iş piyasasındaki ihtiyacını karşılamak üzere buralara getirilmişlerdi. Tüm ilgililerin hareket noktası zamanla sınırlı bir İŞ GÖÇÜ idi.

Ancak bugün gerçekler başka türlü seyretmektedir.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde (F.A.C.) kolayca geriye çevrilmesi olanaklı olmayan bir yabancılar topluluğu oluşmuş durumdadır. Yabancılar topluluğunun Federal Almanya'da oturma süreleri yıllardır büyümektedir. Yabancıların yaklaşık %60 a yakını 10 senenin çok üstünde Almanya'da yaşamaktadır. Yapılan bir devlet istatistiğine göre, 1976'dan beri yabancılar burada Aile Bütünlüğü'nü sağlamakta ve güçlendirmektedir. Bir başka gerçek ise, yabancı çocukların doğumundaki artıştır. 1970-1982 yılları arasında doğan çocuk sayısı resmi rakamlara göre 950 bin civarındadır. Tüm bu sayıların %35'ini Türkiyeliler oluşturmaktadır. 30 Eylül 1983 resmi kayıtlarına göre F.A.C'de 16 yaşının altında 1 milyon 140 bin genç yabancı yaşamaktadır. Ve böylece yaşamlarını belirleyen süreçleri burada geçirmektedirler. Bundan başka gerçekliğe işaret etmek gerekirse, o da yabancıların büyük bir kesimi yaşamlarının merkezini Almanya'ya almış olmalarıdır.

Tüm bu gerçeklere rağmen F.A.C'nin resmi politikası "F.A.C. göç ülkesi değildir", "Yabancılar Misafirdir" iddialarını içermektedir.

Burada bizi asıl ilgilendiren sorun, kalıcı ya da gidicilik sorunu değil, esas olarak 10 yıldan hatta fazla süredir burada çalışan, yaşayan yabancı halkın sorunları ve onların Almanya'daki ekonomik-demokratik kazanımlarının korunması, geliştirilmesi mücadelesine Alman Halkı ile ortak nasıl katılacağı sorunudur.

Dikkat edilmesi gereken önemli bir durum da önceden söylenenleri tekrar değil ama bunların bugünle bağını kurmaktır. Yaklaşımlarımız geçmişte söylenenlere sünger çekmekle olamaz.

Hem geçmişte söylenenlerin hem bugüne ilişkin önerilerin anlaşılabilmesi yabancıların arasında Türkiyelilerin yerinin açıklanması ile mümkün olacaktır. Ancak böyle bir belirleme ile genelde yabancılar, özelde Türkiyelilerin sorunlarına doğru bir yaklaşım sunulabilir; Halk Hareketleri ile dayanışma ve Devrimci demokratik bir muhalefet yaratılabilir. Bu sorunun örgüt sorunuyla ele alınması gerektiğine işaret ederek, daha sonraki bölümlerdeaçmak üzere sorunun kendisini tanıtmaya devam edelim.

"Misafir İşçiler" kavramı yasal anlamda kendisini, 1938 tarihli Nasyonal-Sosyalist Yabancılar Polisi talimatnamesi ile köprü oluşturan Yabancılar Yasası ile ifade etmiştir.

Bu yasa dayanak ve gerekçe yapılarak dayatılan "misafir işçi" - "göçmenler ülkesi" ikilemine karşı, bu ikilemin yanlış bir kıyaslama olduğu da açığa çıkarılmakla birlikte, yine de belli bir çıkış yolu önerilebilir ve savunulabilir. Bu tartışma ve bu ikilem, sorunu çözmede fazla ilerletici olmamakla birlikte bu bağlamda, Almanya'nın Amerika, Avusturalya, Kanada gibi klasik bir göçmen ülkesi olmadığı söylenebilir. Fakat buna karşı, devletin ve hükümetin F.A.C Anayasası'nda ve çeşitli Federal Yargı Organların yorumlarında benimsenen yaklaşımı benimsemesi istenmeli ve zorlanmalıdır. Anayasa'nın bazı bölümlerine hukuksal açıklamalar ve yorumlar getiren Federal İdari Mahkeme'nin Anayasa'nın bu konudaki maddelerine getirdiği açıklık şöyledir: "Yabancı bir ülkede yerleşme belirli bir süreklilik arz ediyorsa, ortada bir göç vardır." (BWer WGE 36, 45; 38, 90)

Bu yaklaşım, yasal zorunluluk ve somut gerçekler fiili durumlar karşısında Devlet ve Hükümet'ler tarafından benimsenmek zorundadır. Yaşamlarının en verimli süreçlerini, bu ülkenin kalkınmasına veren yabancıların en sıradan ekonomik, demokratik, sosyal, kültürel hakların önüne "Misafirrlik" deyiminin demoklesin kılıcı gibi dikilmesine karşı durulması gerekmektedir. Buna bağlı olarak yasal çerçevesi Alman Anayasası ile belirlenmiş olan işçi sınıfının mücadeleleri ile elde ettiği ekonomik-demokratik, sosyal vb. haklarına bugün alabildiğinesaldırılmaktadır. Yani bir dönemin "Sosyal Devleti" Almanya bütün demokratik kazanımlara saldırarak anti-demokratik uygulamalar sergilemektedir. Sosyal-Hukuk Devlet ilkesinin terkine ilişkin uygulamalar, yeni hazırlıklar ise ilk etapta yabancılara uygulanmaktadır. Kaldı ki, bu saldırılar bütün işçilere ilişkindir. İşçiler arasındaki dayanışmayı zayıflatan, bir çok alanda eşitsizlik doğuran, günlük yaşamda ise yabancıları yasal *olarak tedirgin* eden (Sınırdışı) boyutları vardır.

Kısacası yabancılar yaşam ve davranışlarını özgür bir biçimde ifade edememektedirler. Bu anlamda Yabancılar Yasası Almanya Anayasası'nın hukuk devleti prensiplerine uymaz. Yasa yabancıları ikili bir yaşama zorlar.

a- GERİYE DÖNÜŞ

Herkesçe bilindiği gibi yıllardan beri, Alman egemen güçleri tarafından, hiç bir yasal güvenceleri olmayan, Eyalet Yöneticileri, bürokratlarının keyfi tutumlarıyla gelecekleri tayin edilen yabancılar bir çok zorlamaya rağmen gitmemekte direnmekteler. (Geldikleri ülkedeki ekonomik, siyasi, gelişmeler de belirleyicidir.)

Bir dönemler istasyondan törenlerlekarşılanan, bugün ise sokağa kadar varan saldırılara maruz kalan biz yabancılar, kendi sorunlarımıza sahip çıkacak kurumlarımızı yaratmazsak bu sorunlar kendiliğinden çözülmeyecektir.

Alman Egemen güçleri Geriye Dönüş Teşvik Primleri ile Alman halkının ağırlıklı bir kesiminde olan bir eğilime hitap ederek "Bir dönemler işçiye ihtiyacımız vardı, sizleri misafir işçi olarak getirdik. Her devlet kendi işçisini korur. Bugün işsizlik ortamında kendi işçilerimizi korumak istiyoruz. Bu yüzden alın bu parayı gidin. Misafirlik hakkını kötü kullanmayın" demektedirler.

Bu propaganda ile Neo-Nazi sloganlar ve örgütlenmeleri güçlendirilmektedir.

b- KALANLAR-UYUM POLİTİKASI

Yaşam merkezlerini Almanya'ya alan insanlar, tam da bu noktada bir sürü dayatma (Tabiiyet değiştirme vb.) ve anti-demokratik uygulamalarla karşılaşmaktalar.

Kalıcılara ya da henüz kararını veremeyenlere "uyum" politikası di- →

←

ye sunulan proje anti-demokratiktir. Zira bu Alman egemen güçlerinin kültürel-sosyal hemojen bir toplum yaratma isteminden kaynaklanmaktadır. Trafik kazası, sicili temiz olmama gibi nedenlerle yabancılar "uyumsuz" gösterilmektedir. Aynı nedenler sınırdışına, oturma hakkının verilmemesine sebep olmaktadır.

Kişisel yaşamın nasıl sürdürülebileceği Ceza normlarının dışına düşer. Devletin konusu değildir. Bireyin kendisinin bileceği iştir. Kaldı ki, bu uyum kavramının çizdiği sınırları, sayıları milyonları bulan sicili temiz olmayan, ceza giymiş veya sözde "Anayasa Düşmanı" Alman bile aşamaz.

Bunun yerine hareket noktası, çeşitli uluslardan insanların farklı sosyal-kültürel yaşam tarzları olduğunu hesaba katan, bunların birbirlerini geliştirmesini mümkün kılan ve kendilerini özgür ifade eden örgütlenmelerin yaratılması ve yabancıların politik yaşama katılımı olmalıdır.

Böylesi bir politik katılımın sağlanabilmesi bugünkü verili konumda mümkün değildir. Kendileri hakkında karar verme yetkileri olmayan yabancı topluluğun bu durumu işçi sınıfı içinde dayanışma bantının zayıflamasına neden olmaktadır. Milyonlarca yabancının on yılları aşkın süredir kendilerini de ilgilendiren ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel problemlerin halli noktasında söz söyleme hakları yoktur. Bu durum Almanya'da politik ağırlıkları ve dengeleri işçilerin aleyhine çevirmektedir. Bugün Almanya'da çalışan işçilerin %17'si bizlerin oy kullanma hakkı olmadığı için oy kullanamamaktadır. Federal Almanya Anayasası, Federal Almanya'yı demokratik ve sosyal birleşik bir devlet biçimi ile yükümlü kılmaktadır. (Madde 20, Bend 1) Bu hüküm uyarınca Federal Almanya'da yaşayan yerleşik halkın bir bölümünün politik söz hakkından *yoksun ve çaresız durumda* tutulması kabullenilemez.

Oturma hakkının yasal güvence altına alınması ile sosyal eşitliğin sağlanması yanında politikaya katılımın ve ortak yaşamın ön koşullarının yaratılması için yürülükteki Yabancılar Yasası'nın kaldırılması, yerine Almanlarla Anayasa ve kanunlar önünde eşit sayılmamızı sağlayacak uzun süreli bir mücadeleyi örgütlemeliyiz. Bu mücadele, aynı zamanda, Türkiyelilerin F.A.C devleti ve kurumları ile ilişkilerinde T.C Devleti'nin resmi kurumlarının temsilci olarak kabul edilmemesini, yabancıların doğrudan kendilerinin muhatap alınmasını ve temsilini hedeflemelidir.

* * *

Gelecek sayıda bu sorunları tek tek geniş bir biçimde aşmaya çalışacağız.

Ayrıca;

- Partilerin Yabancılar Sorunu'na ilişkin genel yaklaşımları, seçme,seçilme olayına bakışları

- Sendikaların tavrı (İşçi-İşveren)
- Alman demokratik örgütlerin yaklaşımı, tavır alışları,

- Diğer yabancı örgütlerin (Yunan, İspanyol vb.) tavırlarını ele alacağız.

●

ALMANYA EĞİTİM SİSTEMİNDE YABANCI ÇOCUKLARIN DURUMU

Yabancı ve göçmen işçi çocuklarının eğitim ve öğrenimi üzerinde yıllardır yazıldı, çizildi. Çok şeyler söylendi. *İntergrasyon'a yönelik eği*timden, Reintegrasyon'a kadar, iki dilden eğitimden, normal sınıflarda eğitime kadar bir çok kez tartışıldı. Hala da tartışılıyor. Bir çok uzman, pisikolog, sosyolog, öğretmen ve bir çok kuruluş, yabancı çocuklar için en doğru tezleri kendilerinin savunduğunu tekrarlayıp durmaktadır. Bu tezleri benimsetmek için seminerler, konferanslar, paneller düzenlemektedir. Geniş çaplı araştırmalar yapılmaktadır. Öncak birileri bu tartışmanın içerisine yeterince girememektedir. Veliler ve onların örgütleri.

Kuşkusuz, insafı elden bırakıp, yabancı işçiler özellikle Türkiye'liler "çocuklarına ahip çıkmıyorlar" diye bağıracak değiliz. Daha yeni yeni, *bu karmaşık ve her eyalette değişik* biçimde karşılarına çıkan sistemi, el yordamıyla tanımaya çalışıyorlar. Ve ona uygun alternatiflari kendi sınıf kardeşleri olan Alman emekçilerle birlikte yaratacaklardır.

Yazımızın başlığını bilerek "eğitim sistemi" seçtik. Sadece okul kurumlarını tartışmaya açsaydık "öğrenim"i başlık olarak alabilirdik. Biz bu yazıyla genel olarak eğitimi ve bunun içerisinde de öğrenim kurumlarını tartışmaya çalışacağız.

EĞİTİM NEDİR?

İnsan, doğumundan ölümüne kadar eğitim sürecinin içindedir. Ailede, sokakta, okulda hayatın her alanında gerek etken, gerekse edilgen etkiler sonucu davranışlar değişikliğe uğrar. *Böylece insanlar toplu*mun kendisine uygun davranışlar içerisine girmeye ve toplumda yer almaya çalışırlar.

Ancak bizim burada eğitimden kastımız önceden saptanan amaçlara uygun eğitimdir. Amaçlar, politikalar, perspektifler önceden bellidir. Her topluma, zamana, sınıfa göre de değişiklik gösterir. Sınıflar üstü bir eğitim yoktur. Hangi sınıf yönetmekteyse, hangi toplumsal sistemde yaşanıyorsa, ona uygun bilgi, beceri ve deneyle süreç içinde bireylere aktarılır. Toplumun sahip olduğu ekonomik yapının *düşünce ve sos*yal ilişkiler düzeyinde yerleştirilip, pekiştirilmesi amacıyla egitim işi yürütülür. Bir üst yapı kurumu olan eğitimin görevi, toplumu, alt yapısıyla uyumlu hale getirmeye çalışmaktır. Bunları da genellikle şu alanlarda yapmaya çalışır.

a- Ekonomik alanda
b- Sosyal alanda
c- Kişisel alanda

Kapitalist sistemde eğitimin görevi, kapitalist sömürüyü gözlerden saklamak, meşrulaştırmaktır. İnsanları topluma uyumlu, verilenle yetinen köleler olarak yetiştirmek, eğitmektir.

Bugün Federal Almanya Eğitim Sistemi'nin de, göçmen işçiler ve onların çocukları için bir dizi amacı vardır. Doğal olarak bu amaçlar, içilerimizin bir zamanlar sandığı gibi çocuklarımızı okutup adam etmek değildir. Her geçen gün "Silahlanma" giderlerini arttırarak "Tekelllere vergi indirimleri" sağlayarak, yatırım ve teşvik primleriyle destekleyerek, Alman emekçilerine kan kusturan bir politikadan, yabancı ve göçmen işçilerin alabileceği tek şey ırkçı gerici uygulamalarıdır. Bırakın çocuklarımızın okuyup adam(!) olmasını, çocuklarımıza bir çıraklık eğitim yeri bile bulamamaktayız. Çraklık eğitimi için yer bulamayan yüzbinlerce Alman genciyle birlikte, yabancı gençler de yedek işsizler ordusuna katılmaktadır. Gizli işsizlerle birlikte hesaplanırsa 3,5 milyona varan işsizlik ortamında, iş bulmak aslanın ağzında. Sokağa salınan gençlerin durumu eğitim sisteminin sınıfsal *karekterlerini çok açık biçimde gös*termektedir.

Bir taraftan binlerce genci sokağa salmak, diğer taraftan "Yabancılar iş yerlerinizi alıyor" şeklindeki nazi propagandasıyla emekçileri birbirine düşürmek. Bu nazi yalanlarına, Hitler faşizmini yaşamış Alman halkı inanır mı? Bu soruya vereceğimiz yanıt ne yazık ki "evet"dir. Bir çok kamuoyu yoklamaları sonucu görülen şu: Alman halkının büyük çoğunluğu, yabancıların ülkelerine geri gönderilmesini istiyor. Bu ve bunun gibi kamuoyu yoklamalarına dayanarak, "Geriye dönüşü teşvik" yasalarının çıkarıldığı unutulmamalıdır. Yarın yine aynı *gerekçelerle, ya da işsizliğin daha* da arttığı gerekçesiyle yeni zoraki "geriye dönüş yasaları" çıkarılabilir. Halen yürürlükte olan "İş Yasaları"-nda bunu çok açık görmekte ve yaşamaktayız. İşsiz kalan bir Türk, Kürt, Fas gibi Ortak Pazar dışından gelen yabancıların yasal yollarla iş alamadıkları, geriye dönüşe zorlandıkları basının hiç yabancı olmadığı bir konudur.

Konuyla birazcık ilgilenenler, şimdilerden on yıl sonrasının planlarının yapıldığını, buna göre eğitim politikalarının saptandığını bilirler. Şimdiden 2000 yılında ne kadar teknik elemana, ne kadar doktora vb. elemana ihtiyaç olduğu tesbit edilip, tüm eğitim buna göre yönlendiriliyor. Kindergarten'lerden Üniversite'ye kadar.

KINDER GARTEN'LER (ÇOCUK YUVALARI)

Yıllardır yabancıların özellikle Türkiye'lilerin çocuklarını Kindergarten'lere göndermedikleri gerek Almanya gerekse Türkiye basın ve yayın organlarında yazılıp çizilir. Bu yazılıp çizilenler konunun bir yönünü abartılı bir biçimde ortaya sererken, öbür yüzü üzerinde (bizce daha önemli olan)durulmamaktadır. (Çocuklarımız için Kindergarten'lerde yer bulamama) Kindergarten'ler Almanya'da -3 yaşından okul çağına kadar- çocukları okula hazırlayan kuruluşlardır. Biz yabancılar için diğer önemli yanı ise çocuğun ilk kez ailesinden koparak yeni bir çevre içinde yer alma, yeni bir arkadaş çevresi edinme, yeni bir dili oyun içinde öğrenme durumunda bulunmasıdır.

Bundan dolayı Kindergarten'ler konusunda iyi düşünmek ve çocuğu zamanında kaydettirerek bir sıra numarası almak en doğrusudur. Şöyleki; büyük kentlerdeki Kindergarten'lerin sayısı, çocuk sayısını karşılayacak nitelikte değildir. Yabancıların çoğu, çocuklarını okuldan önce, Kindergarten'lere gönderme gereğine inanmaktadırlar. Ancak çeşitli nedenlerle bu sayı düşmektedir.

Bu nedenleri şöyle sıralayabiliriz;

1- Çocuk yuvalarında Hıristiyan *dini eğitim yapılmakta, zaman zaman* kiliseye gidilmektedir.

2- İşçiler ekonomik güçlük içindedir. Çocuk yuvalarına ödeyeceği para fazla gelmektedir.

3- Çocuk yuvalarında domuz eti yedirildiği düşüncesi yaygındır.

4- Çocuk yuvalarında çocukların yalnız başına kaldığı, eğiticilerin ilgilenmediği düşüncesi vardır.

Yukarıda saydığımız nedenlerin giderilmesi için yapacağımız önerileri

yazının sonuna bırakarak, Kindergarten'lerin çocuğun kişilik kazanması açısından önemi üzerinde kısaca duralım.

*Çocuklar kişiliklerini şu üçgen içe*risinde geliştirirler.

Ben (Birey)
Δ
Biz (Aile) Çevre (Toplum)

Bu çok yönlü düşünmeyi çocuk, kendi yaşıtları arasında öğrenir. Kişilik sahibi, olay karşısında yılgınlığa düşmeyen, başkalarını ezmeyen, doğru kararlar veren, toplumsal konulara ilgi duyan birer insan olarak yetişirler. Dil, din, ırk farkı gözetmeden, baskısız ve özgürce davranışlar içerisinde yetişirler. Ancak, yanlı, ırkçı eğiticilerin yapacağı hatalar, çocukların ömür boyu taşıyacakları izleri beraberinde getirecektir.

SON SÖZ:

Çocuk yuvalarına devamın sağlanması ve olumlu sonuç alınması için öneriler:

1- Ücretler hiç alınmamalı veya düşük seviyede olmalıdır.

2- Çocuk yuvalarında çocukların dünyası dini bilgilerle doldurulmamalıdır.

3- Yuvalarda din, dil, ırk farkı gözetilmemelidir.

4- Yabancı çocuklar için, yuvalarda ayrı sınıf ve gruplar oluşturulmalıdır.

5- Çocuk yuvaların açılış ve kapanış saatleri, ana ve babaların çalışma saatleriyle uyumlu olmalıdır.

6- Çocuklar yakın çevrelerindeki çocuk yuvalarına alınmalıdır.

7- Tüm çocuklara yetecek biçimde yeni Kindergarten'ler açılmalıdır.

Not: Bu yazı bir grup öğretmenin çalışmalarından yararlanılarak hazırlanmıştır.

●

HÜKÜMET ORDUYU İŞÇİLERİMİZDEN KESTİĞİ YENİ VERGİLERLE FİNANSE EDİYOR

Alman Hükümeti yeni Vergi Yasası *ile işçilerimizden alacağı parayı* Türk Ordusu'na yardım olarak aktarıyor.

Geçitiğimiz aylarda Vergi Yasaları'ında yapılan bir düzenleme ile yeni bazı anti-demokratik uygulamalara başlanıyor. Tüm işçilere yönelik bir saldırı olarak ele alınması gereken Yeni Vergi Yasası 1 Ocak 1986'dan itibaren yürürlüğe girecek.

Eski vergi uygulamalarında, çalışanların Almanya dışında yaşıyan çocukları için her çocuk başına brüz maaçın 432 markına vergi ödenmiyordu.

Yeni yasal düzenleme ile bu uygulamaya son verilmektedir.

Federal Almanya'da çalışan 240 bin dolayındaki Türk ve Kürt işçisinin , Almanya dışında çocukları olduğu hesap edilirse Alman Devleti'nin yaklaşık 600 kilyon markı yabancı işçilerin ceplerinden alacağı bu yasa ile kesinleşmektedir.

Yaklaşık olarak 3 çocuklu bir aile, yıllık 1800 DM daha fazla para ödiyecektir.

Türkiye'ye yapılacak 1986 Askeri ek yardımının 600 milyon mark olacağı açıklanmıştır. Bu durum, *ikili görüşmelerde ÖZAL-KOHL* tarafından ele alınmıştı. Alman Devleti'nin planı, emekçilerin cebinden çalıdığı paranın "KARDEŞ NATO ÜLKESİ" Türkiye'ye aktarılmasını sağlamaktır.

Ayrıca bu yasa Almanya'daki işçilerin arasına farklılıklar koymaktadır. Dayanışma sorunu engellenmek istenmektedir.

DGB'nin Başkanı bu haksızlığı Faderal Maliye Bakanı Stoltenberg'e bir mektup yazarak protesto etmiştir.

Yeşiller de, Parlamento'da soru önergesi vererek Federal Meclis düzeyinde Vergi Yasası'ndaki haksızlığı protesto etmiştir.

Kamuoyunun fazla bir tepkisini çekmeden gündeme getirilen bu uygulamayı açığa çıkartabilmek yönünde belli bir çalışma yapılabilir.

Birimlerdeki tüm yabancı işçileri kapsayan toplantılar düzenlenip, bu toplantılara hukukçular, sendikacılar, politikacılar çağrılıp yasanın uygulanmasına karşı tavır geliştirilebilinir. Olanaklar ölçüsünde idari ve adli organlara, mahkemelere yasanın iptali yönünde dilekçeler verilebilir.

●

HAMBURG

BLOHM/VOSS TERSANESİ'NDE TÜRKİYE İÇİN YAPILAN İLK SAVAŞ GEMİSİ DENİZE İNDİRİLDİ

7.11.1985 Perşembe günü Blohm/Voss Hamburg Tersaneleri'nde Türkiye için inşa edilen ilk savaş gemisi erken saatlerde denize indirildi. Alman Hükümeti ve sermaye çevrelerinin Türkiye'deki faşizmi her ne pahasına olursa olsun desteklemekte kararlı olduklarına bir örnek teşkil eden bu olay vesilesi ile, geniş bir eylembirliği oluşturuldu. 25 Örgüt, kuruluş ve sendikadan oluşan Eylem Birliği Komitesi (Türkiyeli örgütlerden toplantıya katılanlar şunlardı: Hamburg Devrimci İşçi, İşçi Gerçeği, Birlik Yolu ve Kültürladen-Susanenstr. imzası ile Yönelimciler) ortak bir bildiri yayınlandı. Bu bildiri; faşist Cunta'ya yapılan her türlü yardım durdurulsun, Sınırsız-koşulsuz Genel Af, , işkence ve insalık dışı uygulamalara ve Kürt Halkı'na karşı yürütülen imha savaşına son verilsin vb. talepleri ileri sürüldü. Ayrıca çeşitli örneklerle Türkiye'de faşizmin kalıcılaştırıldığı, Kürt Halkına karşı baskı ve imha operasyonlarının Türk Ordusu tarafından arttırılarak sürdürüldüğünü, yüzlerce insanın işkencede katledildiğini, onlarcasının idam edildiğini ve 5000 binin üzerinde insan için idam talebinde bulunulduğunu, Alman Hükümeti'nin bu pervasız rejimi desteklemeye devam ettiğini, son olarak 130 milyon Mark tutarındaki askeri yardımın da karara bağlandığını dile getirerek, bir protesto yürüyüşüne çağrı yapıldı.

Perşembe akşamı, 150 civarında anti-faşistin katıldığı "Faşist Rejimin Alman Hükümeti Tarafından Desteklenmesini Protesto Yürüyüşü", Türk Deniz Kuvvetleri Komutanı Nejat Tümer ve hanımının Hamburg'da çeşitli politikacılar ve geminin inşasında rol oynayan firmaların (Blohm/Voss, HDW, Thyssen-Rheinstahl) temsilcilerinin "Kutlama Töreni"nin yapıldığı Otel Interconti önünde düzenlenen bir miting ile sonuçlandı. Sorunlulara komite tarafından hazırlanan basın açıklaması verilmek isteenmesine ve Otel'in içine kadar bir delegasyon tarafından girilmiş olmasına rağmen, özellikle Deniz Kuvvetleri Komutanı'nin basın açıklanmasını almak istemeyişi üzerine, polis delegasyonun bu girişimini engelledi. Türk Konsolosluğu önündeki ara mitingte yapılan konuşmada faşist rejim ve uygulamaları teşhir edildi. Toplu halde tekrar yürüyüşün başladığı alana gelindikten sonra yürüyüş sonuçlandı. Yürüyüşü ve taleplerimizi çeşitli Alman gazetelerinin dışında, Alman televizyonunda 13.11.1985 tarihli haberler bölümünde yapılan basın açılamasıyla birlikte yayınlandı.

KAHROLSUN FAŞİST EVREN-ÖZAL İKTİDARI

SÖZ, YETKİ, KARAR, İKTİDAR HALKA!

FAŞİST REJİME YAPILAN HER TÜRLÜ YARDIMA SON!

HAMBURG DEVRİMCİ İŞÇİ

HAMBURG DEVRİMCİ İŞÇİ'DEN AÇIKLAMA

Hamburg'da demokratik seçimler yaparak oluşmuş bir Devrimci İşçi yönetimi vardır. Birimimiz, Devrimci İşçi örgütlülüğünde de temsilen yeralmaktadır. Bu gerçekliğe rağmen, bir süreden beri, örgütlülüğümüzle her türden bağı koparak, şimdi kapanmış olan "Eşşek Derneği" ve "Kültürladen" gibi yerlerde faaliyet gösteren bir grup yönelim taraftarının, Hamburg Devrimci İşçi adıyla diğer sol örgütlerle ortak bildiri çıkartıp, eylem birliği toplantıları yapmaya başladığı görülmüştür.

Hamburg Devrimci İşçi imzasını kullanmaya başlayan bu grubun Hamburg'da Devrimci İşçi'yi temsil yetkisinin olmadığını, bu nedenle, bu faaliyetlerin örgütümüzü bağlamadığını açıklamak gerekli olmuştur.

HAMBURG DEVRİMCİ İŞÇİ

mantığına karşı da amansız ideolojik mücadele vermek.

Aschaffenburg bu güne kadar dar grupçu çıkarları bir kenara atmış, kendine Devrimciyim ve Demokratım diyen tüm kişi ve kuruluşlara bağrını açmış. Herkesin özgürce düşüncelerini söylediği, dergisini satıp, bildirisini sattığı Demokratik Kitle Derneği olma özelliğini her zaman korumuştur.

Son bir yıldır yukarda anlatmaya çalıştığımız anlayışların ışığı altında faaliyetliliğini sürdürmüştür. Başta kültürel çalışmalar olmak üzere, geniş bir gençlik kitlesini kucaklayan Folklor (Halk Oyunları) çalışmaları (3 grup halinde), toplu saz çalışmaları sürekli yapılmaktadır. Yine dernek bünyesinde bulunan Orkestra ekibi yetiştirildi. (Düğün, Nişan ve Sünnet günlerine çağrılabilir

Dernek lokalinde, tüm ilişkide olduğumuz kişilerin, düğün, nişan ve sünnet merasimleri, düğün öncesi Kına Töreleri, devrimciyim, demokratım diyen insanlara yaraşır bir şekilde yerine getirilmektedir. Gelenek haline getirdiğimiz Yılbaşı gecesini planlı ve proğramlı bir şekilde bir Halk Gecesi'ne dönüştürerek kalabalık bir kitle ile kutluyoruz.

Geçmişte Türkiye egemen çevrelerine karşı verilen mücadelede şehit düşen Devrimci Önderleri (30 Mart, 6 Mayıs, 18 Mayıs, 1 Haziran gibi) anma toplantıları yapılmaktadır.

Sık sık sözünü ettiğimiz kitlelerin somut talepleri, özel sorunlar, işsizlik sorunu, Konut Sorunu, Tercümanlık Sorunu vbsorunlar ile ilgilenip gücümüz oranında bu sorunların üstesinden gelmeye çalışıyoruz.

Yine dernek bünyesinde okumayazma kursu, yakın döneme kadar Almanca Kursu, Çocukların Ev Ödevleri'ne yardımcı olma görevlerini yerine getiriyor. Bundan böyle bu faaliyetliliğimizin aksayan yönlerini düzeltmek acil görevimizdir.

Derneğimizin açıldığından bugüne kadar cuma akşamları Eğitim Çalışmaları sürekli kılınmıştır.

Son zamanlarda hareketlenen Barış yürüyüşlerine, Silahlanmaya karşı eylemlere, DGB'nin örgütlediği içeriği daha çok ekonomik olan protesto eylemlerine katıldık.

8 Mart Kadınlar Günü hem kendi derneğimizde hem de DGB'li kadınlarla kutladık.

İkili görevlerimizden biri olan Türkiye ile Dayanışma Hareketi'ne de tüm gücümüzle maddi ve manevi katkıda bulunduk. İçerdeki devrimcilerin dışardaki yakınları ve hala varlıklarını sürdürmeye çalışan arkadaşlarla Dayanışma Hareketi'ni sürdürüyoruz, birini diğerinin önüne geçirmeden. Güncel olayları tespit ederek bu faaliyetliliğimizi sürdürmeye kararlıyız.

Aschaffenburg ve Çevresi Devrimci İşçi Taraftarları

testo telgrafları çekmeleri sağlanmıştır. Bu konuda, en geniş kamuoyuna seslenen bildiriler dağıtılmış, yöredeki etkili olan Nordsee Gazetesinde de faaliyetlerle ilgili yayın yapılması sağlanmıştır.

Yabancılar konusunda önermelerde bulunan, Bremerhaven Yabancılar Meclisi'nde üyelik elde edilmiştir. Boş zaman değerlendirme yeri olarak adlandırılan, gençlerin yoğun şekilde bulunduğu yerlerde, film gösterme ve ev ödevlerine yardım gibi çalışmalar yapılmaktadır. Yine gençlere yönelik çalışmalarımız içerisinde sportif çalışmalar da vardır.3 yıldır amatör kümede oynayan,kollektif karar,kollektif çalışma,doğru insan ilişkileri ve doğru spor anlayışını ön planda tuttuğumuz futbol takımımız Kreisliga'da başarılı ve sağlıklı bir yıl geçirme iddiasındadır.Alman arkadaşların da içinde bulunduğu, 2 yıldır başarılı bir şekilde çalışmalarına devam eden folklor grubumuz gecelerde, çeşitli şenlik ve eğlencelerde çalışmalarını sergileyerek, kitlelerle kaynaşmanın aracı olmuştur. Türkiye'lilerin kültürünü Almanlara tanıtmada ve bizlerle tanışmalarının da bir aracı olan folklor çalışmalarımız öğrendiği yeni oyunlarla daha başarılı bir geleceği müjdelemektedir.

Kısaca derneğimiz, Devrimci İşçi'nin bir birimi olarak mücadelesine gelişerek devam etmektedir. Daha geniş kitlelerle bütünleşmeyi, bunun için kendimizden başlayarak,doğru ideoloji, düzenli çalışma ve görev bölümü ile varolan eksikliklerimizi de aşarak,**GÜÇLÜ BİR DEVRİMCİ İŞÇİ İÇİN İLERİ** diyoruz.

Devrimci selamlar

BREMERHAVEN

Bremerhaven'da Devrimci İşçi faaliyetliliği 1980'lerdebaşlamış daha sonraları gelişen bugün sosyal-siyasal alanda etkin olan bir birim durumuna gelmiştir. Bir takım eksikliklere rağmen yöremizde Devrimci İşçi çalışmalarımız devam etmektedir.

Başından beri Devrimci Yol ideolojisi ve anlayışı ile Devrimci İşçi'nin bir birimi olarak ikili görevler çerçevesinde örgütlenen, bir yanı bura görevleri olan; buradaki Türkiyelilerin ekonomik-demokratik-kültürel sorunları ile mücadele ve Almanya'da sınıf mücadelesine aktif katılım, diğer yanı ise Türkiye'deki Devrimci Yol Hareketi ile dayanışma görevlerini yerine getirmeye çalıştık. Yenilgi dönemi ve ona eklenen hareketi tasviye girişimine karşı aktif tavır aldık. Bundan dolayı dönemin olumsuzluklarından en az etkilenen bir birim olarak varolan örgütlülüğümüzü korumak ve güncel, somut görevleri yerine getirmek gibi olumlu bir durumda bulunuyoruz.

Dönemin her türlü olumsuz eğilimlerine karşı mücadele ile birlikte güçlü bir Devrimci İşçi örgütlülüğü yaratma, birlikte korumaya çalıştığımız şu anda varolan Devrimci İşçi'yi, onun politikalarını destekleme ve geliştirme mücadelesini önü- müze koyduk.Türkiye'de Devrimci Yolcu'ların önlerine koydukları görevlerle, her yönden etkin biçimde dayanışmayı da temel görevlerimizden biri sayıyoruz.

Birimimizde geçmişte; faşist Cunta'nın yıldönüm protestolarında, 30 Mart'larda, 1 Mayıs'larda, 15-16 Haziran'larda, ve diğer önemli günlerde doğru anlayışlar çerçevesinde eylemler örgütlenmiş ve katılınmıştır. Merkezi örgütlenen eylemlerin (Geceler, yürüyüşler, toplantılar vb.) yanısıra, bölgesel olarak bilgilendirme toplantıları, bilgilendirme masaları, skeçler, bildiri, afiş ve diğer faaliyetler yürütülmüştür. Alman ve Türkiyeli sivil faşistlere karşı, aktif tavır alınmış, Geçen yıl bunların gece ve toplantıları engellenmiştir. Çeşitli kere Cunta'nın teşiri doğrultusunda diğer sol güçlerle birlikte de çeşitli eylemler düzenlenmiştir. Cezaevlerindeki mücadelenin desteklenmesi için başlatılan açlık grevlerinde bulunulmuş, İlyas Has, Hıdır Aslan ve Fikri Sönmez yoldaşların katledilmelerinde, doktorlar, hukukçulardan, Belediye Başkanı ve kiliselere kadar kurum ve kuruluşlara gidilerek çeşitli şekillerde protesto etmeleri sağlanmış. Düzenlenen eylemlerle tüm kamuoyu duyarlı hale getirilmiştir. Son olarak, Elazığ cezaevindeki devrimcilerin Açlık Grevi'ni desteklemek ve Genel Af doğrultusunda sözü edilen kuruluşlara, Türkiye konusunda bilgilendirme dosyaları, isteklerimizi içeren bildirilerle gidilerek pro-

ASCHAFFENBURG

Dünyamızda yıldızlar savaşının gündemde olduğu, silahlanmanın doruk noktaya geldiği, ufak bölgesel savaşların alabildiğine körüklendiği, yarı sömürge-yeni sömürge ülkelerde emperyalizme ve onun yerli uşaklarına karşı toplumsal muhalefetin doruk noktaya geldiği bir dönemden geçiyoruz.

Türkiye'de 1980 Cunta'sıyla birlikte Türkiye Devrimci Hareketi'n yediği darbe çok büyük olmuştur. Şimdi Cunta ve onun eliyle örgütlenen siyasi güçler bugün T.C.yi yukardan aşağı tüm kurumlarıyla birlikte yeniden inşa etmektedir. Bu inşa süreci bir hayli ilerlemiş, resmi faşist güçlerin desteğinde sağ yelpazedeki siyasi güçler (aralarında bir takım çelişkiler olsa da) MHP, MSP, AP devamcısı hareketler ile yeni kurumlaşmaya çalışan ANAP bu inşanın içinde kim daha çok yer kapacak mücadelesi vermektedir.

Cunta'nın yediğimiz darbeyle birlikte devre dışı kalan bizler (Devrimciler, demokratlar) Türkiye'yi Türkiye'dekilere bırakarak Avrupa zemininde neler yapmalıyız.

Bizler, 1980'de kurulan Aschaffenburg İşçi Gençlik ve Dayanışma Derneği bünyesinde bulunan Devrimci İşçi sempatizanları olarak Devrimci İşçi Dergisi'nin ilk sayılarında ortaya konan ikili görevler tesbitini doğru tesbit olarak benimser, bunları Türkiye'de geçmişte vücut bulan Devrimci Yol'un Dünya'ya, olaylara bakış tarzı, bunları yorumlayış şekli, yöntemi, anlayışı, perspektifi, çalışma tarzı ile hayata geçirmek için gücümüz ve yeteneğimiz dahilinde hayata geçirmeye çalıştık. Bundan sonra da aynı yöntemle çalışmalarımıza yukarda saydığımız düşünceler doğrultusunda devam edeceğiz.

İkinci bir görevimiz de; her yenilgi döneminde, her Devrimci Hareket bünyesinde ortaya çıkacak yılgınlığa ve dönekliğe kapılanların varolacağını bilmekteyiz. Son iki senedir Hareketimiz içinde de böyle bir akım doğmuştur. Devrimci Yol'un dolayısıyla Devrimci İşçi'nin geçmişteki Kimliğini yanlış bulan, reddeden ve Devrimci Yol'a ve Devrimci İşçi'ye yeni Kimlik öneren bu dönüşüm

HERNE

Merhaba arkadaşlar,

5 seneden beri, ülkemiz halklarına siyasi, ekonomik ve askeri alanda savaş ilan eden oligarşik diktatörlük, bu savaşı mahallelere, köylere ve bölgelere göre dozunu yükselterek veya düşürerek sürdürmektedir.Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'ndaki cezaevleri, baskı dozunun şiddetli bir şekilde arttırıldığı yerler olmuştur. Her türlü baskı methodunun denendiği bu cezaevlerinde tutuklu bulunan devrimciler, hayatları pahasına açlık grevi gibi bir direnişle belli haklar talebiyle, belli baskı politikalarına karşı çıkmışlardır.

En son olarak 13 Ekim 1985'te Elazığ askeri cezaevinde tutuklu bulunan 120 civarında devrimci;

--İşkenceye karşı,

--Cezaevindeki yaşamın düzeltilmesi için

--Genel af için, başlatmış oldukları açlık grevleri ile dayanışmak için, bölgemizde yapılan eylemler kısaca şunlardır;

7 Kasım 1985 günü WAZ gazetesine gidilerek, açlık grevi ile ilgili bilgi verilerek, bir yazının çıkması sağlandı.

14 Kasım 1985 günü, barış haftası dolayısı ile Herne Volkshochschule'de yapılan "iltica hakları" adlı tartışma toplantısına katıldık. Bu toplantıdan önce Cemal Kemal Altun'un resminin altına unutulmayacaksın diye almanca bir yazı yazılarak tartışma masasının önüne asıldı. Bu toplantıya SPD, CDU, FDP,Die Grüne'nin bölge temsilcileri katılmıştı. Bu tartışmaya yer yer katılarak, bölgemizdeki sorunlar gün-

deme getirildi. Daha sonra açlık grevi *ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişen* bazı olayları içeren bir bildiriyi dağıttık.Bu arada CDU bölge temsilcisi ile ayaküstü "Demokrasiye dönüş ve Kürt Sorunu'nu" içeren bir tartışma yaptık. Toplantıya katılım *100'ün üzerinde idi ve eyleme ilgi* çok iyiydi.

15 Kasım 1985 günü "Türkiye'de insan hakları" adlı, uluslararası af örgütü tarafından yapılan bir toplantıya katıldık. Bu toplantıya Türkiye barış derneği sanığı ve 1984 Nobel Barış Ödülü adayı Doğan Görsev davet edilmişti. Burada konuşmacı olan Doğan Görsev kendisine yapılan baskılara değinerek Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki sorunları dile getirdi. Tam işkenceleri anlatma sırasında, daha önce hazırladığımız ve planladığımız gibi işkence resimlerinin yapıştırılmış olduğu kartonları elimize alarak, masa masa gezerek, işkenceleri teşhir ettik. Bu arada bildiri dağıtıldı. Bu eylemimiz sessiz yapıldı. Daha sonra bizlerde insan hakları konusu ile ilgili bir konuşma yaparak ve tartışmaya katılarak, açlık grevinin desteklenmesini talep ettik. Eylemimize ilgi burada daha iyiydi.

Not: Bu eylemleri bölgemizde bulunan Kürt devrimci arkadaşlarla beraber yaptık.

Devrimci selamlar

Herne Devrimci İşçi
Taraftarları

●

BERLİN

Bölgelerden haberleri okuduğumuz zaman hep görüyoruz, arkadaşlar anlatıyorlar; neler yaptıklarını ve neler yapacaklarını... Biz Batı Berlinli Devrimci İşçi taraftarları oturup karar verdik ve bu sefer önce yapamadıklarımızdan başlayalım dedik:

Bitler; Kızıldere ve Devrim Şehitleri'nin adını sanki demokrasi ile devrim çelişen kavramlarmış gibi değiştirip, "Demokrasi Şehitleri" yapacak kadar "Demokrasi" taraflısı(!) olmadık; bizlerle aynı görüşte olmayanlarla çalışmama ya da dernekten atma gibi yöntemlere başvurmadık; görüşümüzü saklamayı, ya da "biz *Berlinliler apayrı şeyler söylüyoruz*" diyerek belirli görüşlerin borazanlığını yapmadık; "politika üretmeliyiz" diye bas bas bağırıp ......'dan gelecek mektupların yolunu gözlemedik; "artık buranın mücadelesi bizleri bağlayacaktır" deyip Almanca'dan bir haber olma durumlarına düşmedik, Almanların yaptıkları yürüyüşlerde, gecelerde yer almamazlık etmedik; çıkmasına katkıda bulunduğumuz dergilerde "Türkiye üzerine yazı yazılır"deyip, yazıları basmama gibi ilkesizlik ve sansürcülük yapmadık; savunduğumuz görüşler başkalarının olmadığı için tartışmalardan kaçmadık; yıllardır önder dediğimiz, yolundayız dediğimiz insanların resimlerini ortadan görünmeyen yerlere sessizce kaldırmadık; Devrimci Yol'umuzun çizdiği politikalardan ödün vermedik ve vermeyeceğiz.

Evet, yapamadıklarımız bunlar. Şimdi de yapmaya çalıştıklarımıza gelelim:

Çalıştığımız ve yaşadığımız yerlerdeki demokratik Alman ve Türkiyeli kuruluşlarla da çalışmalarımıza ağırlık veriyoruz. Özellikle AL (Alternatif Liste) ile, mahhali kuruluşlarla da ilişkimizi yoğunlaştırmak yolundayız. Zaten eskiden beri "Yabancılar Politikası'yla ilgilenen arkadaşlardan olduğumuzdan, çalışmalarımız olumlu gidiyor. Yazın Fikri Sönmez'in öldürülmesi ile ilgili bir komisyon gönderme çalışması yaptık, ancak Biletler dahi alındıktan sonra komisyon işi teknik bir anlaşamamazlık yüzünden suya düştü. Devrimci İşçi'nin bizlere gönderdiği bildirileri tartıştıktan sonra Türkiyelilerin yoğun olduğu yerlerde dağıttık.

Ayrıca Devrimci İşçi'ye, bir kaç kültürün birarada karıştığı ve çeliştiği sanat, kültür olaylarının yoğun olduğu Batı Berlin'den içeriği tartışmaya açık yazılar ve haberler göndermek için aramızda genişleteceğimiz bir çalışma grubu kurma kararı aldık. Saydığımız tüm çalışmalardaki tecrübe ve bilgilenmelerimizi, "Takke düşüp kel göründükten"sonra dernek faaliyetleri ile sürdürmeği düşünüyoruz.

Tüm Devrimci İşçi'de çalışanlara başarılar ve devrimci selamlar.

Dün dedik, yine diyoruz:

FAŞİZME ÖLÜM TEK YOL
DEVRİM

BERLİN
Devrimci İşçi Taraftarları

WUPPERTAL

Wuppertal Devrimci İşçi taraftarı olarak, genel anlamda saflarımızda ve özellikle birimimizdeki duruma ilişkin görüşlerimi kısaca da olsa Devrimci İşçi'ye yazmak gereksinimini duydum. Amaç Devrimci İşçi Yayın Organı vasıtasıyla birimlerde nelerin yapıldığına veya nelerin yapılmak istendiği, neyin tartışıldığı ve bizlerin bu konudaki düşüncelerimizin neler olduğu konusunda Devrimci İşçi kitlesine bilgi aktarmak. Diğer birimlerde de buna benzer nitelikteki yazıların Devrimci İşçi'de yer alması yararlı olacağına inanıyorum.

* Devrimci İşçi tekrar yayın hayatına başlamasına dek, bir yılı aşkın zaman geçti. (Özel sayılar hariç). Bu zaman içinde hareketimiz içerisinde varolan ideolojik-teorik-pratik-örgütsel gibi temel konularda kendini farklı zeminlerde gösteren siyasallaşmalar ortaya çıktı. Giderek varolan siyasallaşma ideolojik netlik kazanması pekala fark edilebilmektedir. Bizdeki bu özellik diğer Türkiyeli Sol'dan ayıran önemli bir ayırım çizgisidir. Tartışmak, tartışmayı sürece yaymak, tabanın politika yapmada üstün rol oynaması ve giderek söz ve karar sahibi olması gibi olumlu görünen bir özelliktir. Yine bu özelliğimizi yitirmeden önümüzdeki dönemde de Devrimci İşçi vasıtasıyla sağlıklı bir tartışma platformu yaratmak gerekir. Bu tartışmaların olumlu ve en belirgin özelliği insanları araştırmaya zorlar. İdeolojik-teorik-pratik sorunlarda deneyim elde edebilen önemli bir önem taşımaktadır.

Yurtdışı zemininde Devrimci İşçi politikalarının nasıl ve neye göre şekillenmesi konusunda hala bir belirsizlik yaşanmaktadır. Kimilerince "önce kitle çalışması yapalım veya pratik işlerin içine girelim, ideolojiler daha sonra ortaya çıkar. İşte o zaman farklı düşünüyorsak ayrılırız" gibi alışıla-gelen teorileri sık sık işitmekteyiz. Benim açımdan önemli olanın, kitle ilişkilerinde insanlara nasıl bir yaşam tarzı öngördüğümüz, toplumsal ilişkiler sisteminin nasıl olması gerektiği üzerine perspektif sunabilecek *siyasal vir varlık olmak*tan geçer. Bunları bilmeyen ve bu konuda düşünce belirlemeyen bir hareket neyin kitle çalışmasını yapabilir ve kitleyi nereye götürür? Bu belirsizliğin temel kaynağı sınıfsal özünden uzak tek tek insanların kendi kendilerini aşma, tanımlama, yenileme v.s. gibi sorunları kendi önlerine önemli sorunlar olarak görür. Bu doğrultuda onun mücadelesini vermeye çalışır. Kişilerin kendi kendisini aşması, tanımlaması v.s. sorunlar siyasal hareket içerisinde yer alıp düzenin değiştirilmesi için verilecek mücadeleden geçer. Bu düzenle ilişkilidir. Çünkü tüm bir toplum değişmediği müddetçe kişilerin ekonomik, ahlaki, kültürel, ailevi sorunları tam anlamıyla çözüm bulamaz. Böylesi bir düşünce düzenin verili koşullarına ilişkindir. Elbetteki devrimciler düzene karşı mücadelesinde hedeflediği sınıfın nüvelerini yaratmak ister. Ancak bu olguların toplumsal ilişkiler sistemi doğrultusunda verilebilecek örgütlü mücadeleden geçer. Buradan hareketle toplumsal değişmeyi önüne koyan bir hareketin savunduğu, pratikte gereklerini yerine getiren bir dünya anlayışıyla mümkündür. Hayatın bize yüklediği görevlerinin ve bunun gereklerini yerine getirmede ideolojinin önemliliğini görmek gerekir. Yoksa güncel olayların, sorunların çözümü için insanların birarada olması, birlikte mücadeleleri politik bir hareket için tahin edici değildir. Siyasal faaliyetlilikte dönemi kapsıyacak (her türlü güncel sorunlar dahil) perspektif sunabilecek devrimci bir kimlikle mümkündür. Bu konuda Devrimci İşçi'nin 25.ci sayısında vurgulanmıştır. Öz olarak katılıyorum.

İdeolojik-siyasal tartışmalar süreci *içinde faaliyetliliğimizin durgunluğu* tartışma götürmez. Bu durgunluğun insanlar üzerindeki etkisi kendini hala devam ettirmektedir, iş görememezlik, iş yapamamazlık eğilimi birimimizde de mevcuttur. Bunun çıkış yolu teorik-pratik bütünlülükle yapacağımız ve siyasal faaliyetlilikle giderek gelişip-güçleşen pratik sorunlarla ilişkindir.

Devrimci İşçi'nin bugüne kadar Yurtdışı'ndaki sorunlara ilgilenmede yetersiz kalınışı, esas olarak onun varmak istediği veya yaratmak istediği değerlerin yanlışlığını kanıtlamak için delil sayılmaz. Teorik-pratik sorunların süreç içerisinde hata ve zaafları kendi içinde barındırması doğaldır. Keza hayat çok karmaşık sorunlarla dolu olup zaman zaman insanın çözemediği teorik ve pratik sorunlarda tıkanıklığın doğması da muhtemeldir. Nasıl ki sorunlar herkesin sorunu ise, çözümünde paralellik arzeder. Tartışmak, eleştirmek ve sonuş çıkarmak, bu da tabanın söz ve karar sahibi kılınması demektir. Byölesi bir mekanizma geliştirilirse yönetiminde giderek demokratik işleyişe tekabül edileceği görülecektir.

Yöremizdeki faaliyetlerimize kısaca değinek olursak, şimdilik ağırlıkla eğitim çalışması yapmaktayız. Tam anlamıyla bir eğitim çalışması olmamakla beraber (ki önemli derecede herkesin bulaşabileceği yerin olmayışı) tartışmalar genellikle olumludur. Halen bırakalım hareketin içerisinde savunulan farklı görüşleri, çoğumuz bir çok temel konuda kendimizi yeterli görmüyoruz. Teorik eğitimi bu anlamda zaruri görüyoruz. Teorik eğitim dışında güncel olaylar üzerine siyasi yayın organlarını takip etmek, dergilerdeki politik içerikli yazıları tartışmak gibi bir çok şeyi kendi gücümüz oranında yapmaya çalışıyoruz. Devrimci İşçi'deki politik yazıları da o eğitim çalışmamızda tartışma konusu yapmaya çalışıyoruz. Tartışıp, yan*lışları bulup eleştirmek, bildiklerimi*zi ve düşündüklerimizi birbirimize aktarmak, kısaca öz itibariyle olumlu bulduğumuz böylesi eğitimi kalıcı bir şekilde sürdürmek gayretleri içerisindeyiz. Eğitimle birlikte çeşitli kültürel faaliyetleri yapmak arzusundayız. Henüz o aşamada olmadığımız için veya böylesi kültürel faaliyetleri başlatmadığımız için bu konu üzerinde şimdilik durmayacağım. Za*manı geldiğinde faaliyetlerimiz üze*rinde bilgi aktarmaya çalışacağız.

Son olarak Devrimci İşçi'de yer alan politik yazıların biçimine ilişkin bir eleştiri. *Dergideki politik yazıların tüm Devrimci İşçi taraftarlarının anlamaları bakımından olduk*ça düzenli değildir. Şöyle ki, bazı cümleler tam bir paragrafı doldurmaktadır. Bu kısa ve öz bir şekilde yazılabilirnir. Bu konuda arkadaşların gayret sarfetmelerini ve özen göstermelerini diliyoruz.

Wuppertal'den bir Devrimci İşçi
taraftarı

AVUSTURYA

TİROL

Biz, Tirol bölgesindeki Devrimci İşçi taraftarları olarak, bölgemizde gelişen olayları aşağıda sırayla açıklıyoruz:

1- 2 Kasım 1985:de Avusturya'da faşist bir partinin (NDP) başkanı Norbert Burger'in düzenlemiş olduğu toplantı, 200 kişinin üzerinde Avusturyalı ilerici, demokratın ve bizlerin de aktif katılımı ile engellenmiştir. Toplantının amacı 1986 ilkbaharında yapılacak olan cumhurbaşkanlığı seçiminde faşist aday olan Otto Schrinzci'yi desteklemek temelinde propaganda yapmaktadır. Bölgemizdeki Partizan sempatizanları

"bizim haberimiz yoktu" bahanesini gerekçe göstererek olaya kayıtsız kalmışlardır.

2- 8 Kasım Cuma günü Türk faşistlerinin bölgemizde ilk defa yapacakları konseri 1 hafta önceden haberini aldık. Avusturyalılarla mevcut ilişkiler aracılığıyla konser için tuttukları salondan atıldılar.(iki defa) En son, konserden bir saat önce tuttukları salonda da polis denetimi altında, yedikleri tokadın acısıyla salon bulamadık diye, Ozan Arif ve diğer faşistleri geri çevirmiş bulunduklarından sessiz sedasız bir grup halinde geceyi geçiştirmişlerdir. Bizlerin girişimleri sonucunda geceleri fiyaskoyla sonuçlandı.Partizan sempatizanları aynı ilgisizliği, kayıtsızlığı burada da gösterdiler. Sanki faşistler ve yaydıkları faşist ideoloji onlar için bir tehlike teşkil etmiyor.

3- Son dönemlerde ayrıca Salzburg'daki Türk Konsolosluğu'nun devrimciler üzerindeki baskısı, pasaportlarına el koymakla tehdit etme, insanları ispiyonculuğa faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürmektedir. *Önümüzdeki en kısa süre içinde* yapacağımız basın toplantısı ile konsolosluğun faşist yıldırıcı, baskıcı, aristokrat tavırlarını Avusturya kamuoyununa açıklayacağız.

4- Bizler, Tirol bölgesinde Devrimci İşçi sempatizanları yurtdışına yönelik görevlerimiz doğrultusunda Türkiyeli ve diğer yabancı işçilerin ekonomik-demokratik ve her türlü taleplerini, sorunlarını çözebilme gayesiyle ve Avusturyalı demokratik kuruluşlar ile geliştirdiğimiz ilişkiler sonunda, bazı kurumları finanse ettiği "Yabancılar Danışma ve Dayanışma Derneği" (Danışma Bürosu) açtık.

Bu büro vesilesiyle önümüze koyduğumuz ikili görevi başarıyla yerine getiriyoruz; a) İnsanlarımızın ekonomik-demokratik taleplerini çözüme ulaştırmak, b)Bunlarla birlikte kendiliğinden oluşan ilişkilerde onları örgütlemek ve saflarımıza yeni insanlar kazandırmak.

Not: Bu durgunluk, yılgınlık, kaos döneminde bazı "yoldaş"larımız sos*yal-demokrat saflarında kümeleşme*ye başladılar. Bu sebepten Gazetemiz Devrimci İşçi'den Sosyal-Demokrasiye geniş kapsamlı olarak alınıp işlenilmesini istiyoruz.

TİROL
Devrimci İşçi Taraftarları

VİYANA

ASKERİ FAŞİST CUNTA BEŞİNCİ YILINDA VİYANA'DA PROTESTO EDİLDİ

6 Eylül Cuma günü, Partizan sempatizanı arkadaşlar, 7 Eylül günü T.C. Konsolosluğunun önünde korsan bir eylem yapacağını duyduk. Bu tür eylemleri tüm anti-faşistlerin desteklemesi gerektiğini savunarak Devrimci Yol sempatizanları olarak eylemde yerimizi aldık. Elbette bazı hatalarımız oldu, Almanca bildirinin olmayışı, Polis ile kişiler arasındaki tartışmalar gibi. Eyleme 40-60 kişilik bir grup katıldı. Konsolosun önündeki Türkiyelilere, Türkiye'deki Askeri Faşist Cunta'nın 5 yıl içinde halkımıza kan kusturduğu anlatıldı. El ilanları dağıtıldı ve sloganlar atılarak düzenli bir biçimde eyleme son vererek dağıldık.

KAHROLSUN ASKERİ FAŞİST *CUNTA VE ONUN UZANTISI FA*ŞİST ÖZAL HUKUMETİ.

YAŞASIN DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ VE SOSYALİZM

DEVRİMCİ YOLUMUZ
ÇAYAN'LARIN YOLUDUR

Viyana'dan Devrimci Yol
SEMPATİZANLARI

FRANSA:

ŞAUNIER

Değerli Arkadaşlar,

ben ilk defa böyle bir yazıyı kaleme alıyorum. Daha önce bir takım yazılar kağıda dökmüştüm, fakat, daha sonra yollamamaya karar verdim.

Fakat bu dönemde her arkadaş düşüncelerini, ülkeler üzerine değişik yazılar, röportajlar ve güncel olaylar hakkında düşüncelerini açıklamaları gerekliliğine inanıyorum. Fransa'daki göçmen işçi olgusu üzerine Fransız hükümetince yayınlanmış bir çok istatistik, bültenlerden yararlanarak bir yazı ve belirli bir düşünce verecek rapor yolluyorum.

Derginin (Devrimci İşçi'nin) önümüzdeki sayısına birimimizin bundan sonraki faaliyetliliği konusunda bir yazıyı kaleme alıp yollarız.

FRANSA'DA TÜRK VE KÜRT İŞÇİLERİ

Bilindiği gibi, Fransa tarihi göçmenler ülkesi olarak yazılmıştır. 1.'ci Paylaşım Savaşı'ndan bu yana şu ya da bu şekilde yabancı işçilerin gelişi gelişi hala sürüyor. Fransa'ya ilk yabancı işçi akımı İtalyan ve Belçikalılarla başlar.

Ve daha sonra gelişen kapitalizmin iş gücü gereksinimi karşılamak için 2.'ci Paylaşım Savaşı döneminin hemen ardından Polanyalılar ve İspanyol politik sığınmacıların akımı gözlenmekte.

Dönemin Ulusal Hükümeti tarafından 2 Kasım 1945'de ONİ kuruldu. (ONİ— Ulusal Göç Ofisi)

ONİ'nin kurulmasıyla Fransa'ya gelen göçmen işçiler devlet kontrolu altında bulunacaktı. Çünkü daha önceleri patronlar istedikleri gibi davranıp, isteklerine göre kendileri gidip işçileri getiriyorlardı. Bu işçilerin sosyal güvencesi yoktu.

ONİ ülke ekonomisinin acil isteklerine cevap verecek ve de işçi getirip, devlet tarafından alınan kararları istikrarlı bir biçimde kargaşayğ yer vermeden yerine getirecekti. Aynı zamanda ONİ işçi gönderen ülkelerle de ikili Antlaşmalar imzalayarak onları da kararlarına işçiler adına ortak edecekti. 1946 yılından 1979 yılına kadar ONİ kanalıyla 2 milyon 500 emekçi Fransa'ya getirildi.

ONİ'nin kuruluş tarihine rastlayan ve göçmen işçilere de bir takım sosyal hakların tanınması (örneğin, Fransız emekçileriyle aynı haklara sahip olması) patronların pek hoşuna gitmiyor ve patronlar ONİ'den habersiz yeni işçi getirimini kendileri örgütlüyordu.

Devlet güya teorik olarak işçi getirimini elinde bulunduruyordu. ONİ'ye verilen misyon pratikte pek fazla kendini gösteremiyordu.

Ve nihayet 1949 yılında ONİ kanalıyla gelenlerin oranı %78'ken bu 1966 yılında %23'e düştü. 1969 yılına kadar Fransa'ya kendiliğinden gelen ya da öyle gösterilen emekçilerin toplam sayısı ise %82'sini oluşturuyordu.

Dönemin politikacıları göçmen emekçilerle resmen alay ederek, Fransız halkına nutukta bulunuyorlardı; ekonominin yeniden canlandırılması, Fransa'nın yeniden inşa edilmesi uğruna her şey göze alınabilirdi. Dönemin Başbakanı POMPİDAU 1965'de yaptığı bir konuşmasında şöyle diyordu." Yabancı işçiler iş pazarında rahatlamaya ve sosyal baskıya karşı koymaya yarayan bir olanaktır."

Aynı döneme rastlayan, 1962-68 yıllarında Göçmen ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü yapan MASSENET oturduğu sandalyeden utanmayıp şu sözleri sarfedebiliyordu: "Yabancı işçi gençler, yerli emekçi gençlerin zorluk çıkardığı yerlerde işe alınarak kolaylıklar sağlanmaktadır. Örneğin ücretlerin arttırılması, ekonominin yeniden düzenlenmesi durumunda işten atmalar için yabancılar güçlük teşkil etmeyeceklerdir." 1968 yılından itibaren kabarmaya başlayan işsizlik karşısında hükümetin ilk tedbiri kaçak işçilere kesin kart vermemek olmuştur.

1970'lerden sonra ise sadece ikili antlaşmalar çerçevesinde yeni işçi alımı söz konusu olabilirdi.

TÜRK VE KÜRT GÖÇMEN İŞÇLERİN GELİŞİ

Türk ve Kürt emekçilerin Fransa'ya gelişi 1960'lara rastlanmaktadır. En yoğun dönem ise 1970-74 yılları olmuştur. 1974 Krizi sonucu dönemin Başbakanı V.G.D., Ortak Pazar ülkeleri hariç, göçmen işçi gelişini durdurma kararını çıkartıyor. Bu karar ister istemez Türk ve Kürt emekçilerini de etkiliyor. 1980 yılında politik sığınmacı akımı ve 1981 yılında CFDT Hacuitex (Sendika) ve A.T.T. (Türkiyeli İşçiler Derneği)'nin önderliğini ettiği kartsız işçiler mücadelesinin kazanılmasıyla birlikte Türkiyelilerdeki artış yavaş yavaş da olsa sürdü. Yapılan bir araştırmaya göre 1981-82 yılları arası, %14,47 gibi bir artış gözlemlemek mümkün.

Fransa'da en genç kuşağı Türk ve Kürt emekçiler oluşturuyor. Sayıları ise İçişleri Bakanlığı'nin yaptığı bir açıklamaya göre, tüm yabancılar içinde 7"nci, ONİ'nin yaptığı bir araştırmada ise şöyle sıralanıyordu.

Portekizliler 866.595 kişi
Cezayirliler 805.355 kişi
İtalyanlar 441.042 kişi
İspanyollar 395.364 kişi
Faslılar 492.669 kişi
Tunuslular 212.990 kişi
Türkiyeliler 144.790 kişi
Yugoslavlar 68.136 kişi

İçişler Bakanlığı'nın yaptığı bir açıklamaya göre, aile bireyleri ile birlikte sayıları şöyledir: 1980'de 103.946, 1981'de 118.073, 1982'de 135.049, 1983'de 144.790, 1984-85 de muhtemelen 150 bine yaklaştığı söylenebilir.

Bu işçilerin büyük çoğunluğu Türkiye'nin kırsal kesiminden ve büyük bir bölümünün de Doğu'dan gelen emekçiler oluşturuyor. Sosyal farklılıkları da birlikte buralara taşıyan Türk ve Kürt göçmen işçilerin okuma-yazma bilmeyeni de az değildir. Fransa'da hayatlarını kazanmak zorunda bırakılan bu işçilerin %80'-ine yakını kalifiyesiz işçiler oluşturmaktadır. Bunlar eb pis ve adi işlerde çalışmak zorunda bırakılıyorlar.

Bir araştırmaya göre Türk ve Kürt emekçilerin en yoğun çalıştığı sektörler şöyle:

İnşaat Sek. 8.780 kişi
Tüketim Sek.: 6.420 kişi
Ara Malları Sek.: 5.720 kişi
Ekipman Sek.: 5.000 kişi
Tekstil-Giyim Sek.: 4.220 kişi
Otomobil Sek.: 3.300 kişi
Ticaret Sek.: 1.840 kişi
Hizmet Sek.: 1.840 kişi
Tarım Sek.: 1.360 kişi

Yukarıdaki ankette anlaşılacağı gibi Türk ve Kürt emekçilerin %31,5'i Ağır İş Kolları'nda çalışıyorlar.

Bir başka araştırmaya göre ise Fransa içindeki Türkiyelilerin yoğun olarak oturdukları bölgeler şunlardır:

Rhone Alpes böl.: 18.500 kişi
L'le de France (Paris) 24.320 kişi
Alsace böl.: 16.420 kişi
Lorrain böl.: 126.660 kişi
Bas-Rhın böl.: 10.820 kişi
Haut-Rhın böl.: 5.600 kişi

1 Ocak 1983 tarihinde yapılan bir araştırmaya göre 144.790 Türkiyeli vardır. (85'de bu sayı 150.bine yaklaşmıştır) Fransa İçişleri Bakanlığı'nın verilerine göre Fransa'da 4.459 068 kişi göçmen olarak yaşamaktadır. Yani toplam nüfusun %6,8'i.

T.C. Hükümeti ile yapılan anölaşmalar yetersiz olduğu kadar da belirsizdir.

BASRİ

STRASBOURG

Değerli Arkadaşlar;

Bizler Strasbourg birimi olarak Devrimci İşçi'nin uzun bir süreden sonra yayın hayatına başlaması, tüm sempatizanlarını bir uyuşukluktan kurtaracağını düşünerek olumlu olduğunu belirtiriz. Böylesi bir yayın organının sağlıklı yürümesi için, tüm yurtdışındaki Devrimci Yol ve Devrimci İşçi sempatizanlarının sorumluluk duymasından geçtiğine de inanıyoruz.

12 Eylül Faşizminin gelişiyle, Devrimci Hareketimiz'in de yenilgisi bir gerçektir. Yenilginin nedenini hareketimizin siyasi perspektifinde arandığını, ideolojik kimlik arayışlarının halan devam ettiğini, böyle anlayışların büyük tahribatlara yol açtığını, Yurtdışı'nda da Devrimci İşçi yayın organının engellendiğini gördük. Bugün gelinen noktada saflarımızda ayrışmanın netleşmediği görülse bile, bizce 83'lerden bu yana yaşanan süreçteki tüm tartışmalar siyasi ve ideolojik ayrışmayı getirecektir.

Şu da bir gerçektir ki; şimdiye kadar yapılan tartışmalar istenilen verimliliği vermemiştir. Bu tek yönlü değil, tartışmayı sürdüren her iki anlayışın da payı vardır. Sonuç olarak diyoruz ki, Devrimci İşçi çıkışından beri önüne koymuş olduğu ikili görev doğrultusunda, günümüze ilişkin somut politikalar üreterek pratiğe geçirmelidir. Tabi ki, bu da yukarıda belirttiğimiz gibi gibi, tüm Devrimci İşçi taraftarlarının sorumluluk duymasıyla mümkün olacaktır.

Bize göre Devrimci İşçi, Devrimci Yol Hareketimizin yurtdışı dayanışma örgütlülüğüydü. Türkiye'de yeniden toparlanma çaba4ı gösteren, Devrimci Yol hareketine hertürlü maddi-manevi desteği vererek dayanışma sağlanmalıdır.

Yayın Organı'na ilişkin görüşlerimiz:

1- Bugün saflarımızda siyasi-ideolojik ayrılık sözkonusu ise (Dönüşümcülük), neye göre şekillenmektedirler. Onun siyasi içeriği nedir. Yoksa dönüşümcülük her yenilgi dönemlerinin getirdiği düşünce midir? Böylesi görüşe karşı Marksist-Leninist mücadelemiz yayında açıklık kazanmalıdır.

2- 12 Eylül 1980'den günümüze, Cunta tarafından onaylanan ve onaylanmayan burjuva siyasi partilerinin bugünkü cuntaya bakış açıları ve tavırları nedir? Bunun yanısıra ilerici, aydın, yurtsever, devrimcilerin görevi ne olmalıdır.

3- Bugün Türkiye Kürdistanı'nda gelişen olaylar, ve Kürdistan'a bakış açımız nedir? Bu düşüncelerimizin Devrimci İşçi'de yayınlanmasını istiyoruz.

BÖLGEMİZDEKİ FAALİYETLİLİKLER

1- 12 Eylül Askeri faşist diktatörlüğünü protesto amacıyla Paris'de yapılan, Devrimci İşçi'nin de katıldığı yürüyüşe katıldık.

2- Bölgemiz Strasbourg'da 12 Eylül'e tesadüf eden Avrupa Konseyi toplantısı sırasında Şili'li ve Türkiyeli 4 örgütle birlikte Konsey önünde bir eylem gerçekleştirdik. Fransızca 2000 adet bildiri şehrin belirli alanlarında ve Konsey önünde dağıtıldı. Eyleme katılan arkadaşlar belirli afişleri yakalarına asarak bildiri dağıtımı yaptılar. İçeri giren 4 arkadaş, Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in ölümünü, Türkiye'deki idam ve işkencenin olduğunu, insan haklarının çiğnendiğini anlattılar. Yardımın yapılmaması talebinde bulundular. Cevap olarak, yapılacak olan 3. yardımın durdurulduğunu ve 4. protokolün imzalanmayacağını söyledirler.

STRASBOURG
DEVRİMCİ İŞÇİ

METZ

FRANSA'NIN YABANCILAR ÜZERİNDEKİ GENEL POLİTİKASI

Bilindiği gibi, Fransız emperyalizmi yabancılar üzerinde genelde diğer emperyalist ülkelerden daha ılımlı politika izliyor. 1981 seçimleri ile iktidara gelen Sosyalist Parti bazı yasalar çıkartarak yabancılara genel olarak bir kısım haklar tanıdı. Özellikle Dernekler Yasası ile ilgili bugün elimizdeki bir çok olanakları korumak ve geliştirmek için bizlere büyük girevler düşmektedir. Bulunduğumuz derneklerde dışa dönük iki yönlü çalışmaya önem vermeliyiz.

Bunlar;

1- Türkiyelilere yönelik taban örgütlenmesi

2- Çevremizdeki demokrat, kişi ve kuruluşlarla bu imkanları dahö da genişlettirmek ve geliştirmek olmalıdır.

Önümüzdeki seçimlerde bugünkü iktidarın yalnız başına hükümet olamayacağı düşüncesi yaygın. Soldaki ayrılık, Fransız Komünist Partisi'nin hükümetten çekilmesi, F.K.P'nin gittikçe Fransız işçi sınıfından gücünü kaybettiği, sendikal hareketlerin zayıfladığı ve ırkçı faşist partinin F.K.P'den daha fazla oy toplaması bekleniyor. Sağcı partilerin ülkedeki işsizliğin yabancılardan kaynaklandığı düşüncesi ve yabancıları geri gönderme politikası bazı sol çevrelerden de destek buluyor. Önümüzdeki seçimlerde sağcıların iktidarı alma şansının büyük olduğu düşüncesi yaygın.

Fransa'da Barış ve silahsızlanmaya karşı önemli bir kitle tabanı bulunmaktadır, aynı güç yabancı düşmanlığı karşısında da yerini almaktadır. Her ne kadar yabancı düşmanlığı olsa da, diğer Avrupa ülkeleri kadar geniş boyutlara ulaşmamıştır. Bizlere tanınan bazı haklardan (ekonomik, politik, siyasi, kültürel, eğitim)yararlanarak, sağlıklı çalışmalar yapabiliriz. Bütün bu çalışmaları ve olanakları düzgün, siyasi kanala aktarılmasını başarabilirsek, buradaki Devrimci İşçi örgütlenmesini de bir öncesine nazaran daha sağlıklı yürütebiliriz. Devrimci Hareketin gelişmesi, güçlenmesi biraz da buradaki araç ve gereçlerin olgunca kullanılmasına bağlıdır.

YABANCILAR SORUNU:

Fransa Çalışma Bakanı'nın yabancılar üzerindeki açıklamasıyla başlayalım: "Fransa bugün yabancı işçi almıyor, ama ülkede bulunan 4 milyon yabancı, Fransa'nın gelişmesine, güçlenmesine katkıda bulunan insanlardır."

Bizler, Türkiyeli işçiler, 15 senedir (daha fazla ve az olanı da var) Fransa'da yaşamaktayız. Buraya geliş nedenlerimiz, çalışmak ve yaşamı-

Devamı 9. sayfada ⟶

İSVİÇRE VE YABANCILAR SORUNU

İsviçre'deki Devrimci İşçi taraftarları olarak, belli bir aradan sonra dergimizin tekrar yayına başlamasını, mücadelemiz açısından çok önemli bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz. Dünyanın değişik ülke/bölgelerindeki devrimcilerin bu yolla mücadele, görüş, deneyim ve tespitlerini birbirlerine iletmeleri, ortak mücadele ve örgütlülüğün vazgeçilmez bir gereği, dayanışmanın bir şartıdır. Bizler bundan böyle, İsviçre'deki çalışmalarımızı, görüş ve önerilerimizi Devrimci İşçi Dergisi yolu ile sürekli bir şekilde diğer ülke ve bölgelerdeki devrimcilere açıp, sürekli ya da hiç görüşme imkanımız olmayan kişi, kurum ve kuruluşların bizlerle fikir alışverişi ve bir tartışmanın içine girmelerini sağlamaya çalışacağız.

Bu yazı belli bir konuyu içeren bir yazı olmayıp; genel olarak İsviçre'ye bir bakışı, Türkiyeli işçilerin karşı karşıya bulunduğu sorunları, devrimcilerin önündeki önemli görevleri ve bu doğrultudaki tespit ve önerilerini içermektedir. Bundan sonraki yazılarımızda; belli bir plan çerçevesinde, her seferinde bir konu işlenecek şekilde (değişik arkadaşların belli konuları işleyecekleri bir tarzda) bu olanağı değerlendirmeye çalışacağız.

Kapitalist gelişmişliğin en uç örneklerinden biri tanesi olan İsviçre Konfederasyonu, devrimci önderler tarafından da bir örnek olarak (zaman zaman) nitelendirilen burjuva-demokrat bir ülke. Burjuva demokrasisinin en önemli özellliklerinden biri olan yaygın oy hakkı kıstas olarak alındığında, İsviçre'yi şekilsel olarak Türkiye'deki siyasal sistemin de gerisinde görmek mümkündür. Zira 1960'lı yıllara değin kadınların oy hakkı bulunmadığı bu ülkede, bugün dahi bazı kantonlarda kadınlar oy kullanmamaktadırlar.

Buna karşın hiçbir burjuva demokrasisinde rastlamadığımız, halkın 100 bin imza toplayarak kanun önerisi yapabildiği ve bu önerinin halk tarafından oylanıp kabul ya da red edilebildiği bir sistem (burjuva) işlemektedir. Halk kitlelerindeki genel apolitiklik sonucu yakın zamana kadar kadınlar oy hakkının olmayışı yadırganmamakta ve kanun teklifi yapma hakkı da burjuva egemenliğini tehdit etmemektedir. Her iki durumda da sistem kitlelere karşı görünürde bir tavır içinde değildir. Bizler bu durumun neden böyle olduğunu araştırıp tarihi bir incelemenin içine girmeden, bu yazıda, genelde İsviçre'deki işçi sınıfının ve Türkiyeli işçilerin bu sistemdeki konumu ve önlerindeki görevleri incelemeye çalışacağız.

Avrupa'nın, haftalık iş saatinin en yüksek olan ülkesi İsviçre'de değişik iş kollarında haftalık iş saatleri aşağıdaki gibidir.

1982 istatistiklerine göre:

İŞ KOLU	HAFTALIK İŞ SAATİ
Metal	44,1
Makina	43,9
Kimya	43,1
Basım	40,3
Saatçılık	42,5
İnşaat	*45,1*
Hizmet	45,1
Ticaret	43,3

Ortalama haftalık iş saati: 43,4 Saat

Önemli kapitalist ülkelerdeki durumla karşılaştırmak çarpıcı olacaktır. 1980 yılı itibariyle:

ABD	35,3 Saat
Japonya	40,6 Saat
Belçika	33,8 Saat
İspanya	41,0 Saat
Fransa	41,0 Saat
Almanya	41,6 Saat
İsveç	35,6 Saat
İngiltere	40,2 Saat

Açıkca görülmektedir ki, diğer ülkelerle(Batı) üç ile dokuz saat arasında değişen bir haftalık çalışma süresi fazlalığı bulunmaktadır. Diğer Avrupa ülkelerine göre ücretlerin biraz yüksek olmasının en önemli nedeni ise fazla çalışma süresidir.

Siyasal sistem, diğer burjuva demokrasilerinden biçimsel olarak önemli farklılıklar gösterir. Hükümet, değişik partilerden oluşur. Parlamento'da hükümete karşı bir burjuva muhalefeti bu anlamda yoktur. Bir koalisyona benzeyen hükümetin tasarruflarına (aldığı kararlara) tüm önemli partiler ortaktır. Sosyal Demokrat Parti (SP)'de 25 yılı aşkın bir zamandan beri hükümet ortağıdır. SP'nin 500 bin üyeli İsviçre Sendikalar Birliği (SGB) ile yakın (organik) bağı vardır. (1) *SP'de hakim olan anlayış;* işçilerin haklarının, sosyal bir devlette anlaşma ile elde edileceği merkezinde. Diğer ilerici örgütler arasında POCH (Demokratik ilerleme ve Anti-emperyalist mücadeleyi hedefler), Pda (Sovyetlere bağlı tipik bir Komünist Parti), SAP ("Sosyalist Devrimi" savunan Troçkist bir parti) gibi örgütler sayılabilir. Bu parti ve örgütler, emeklilik yasasının indirilmesi, çalışma saatinin düşürülmesi gibi talepler için yapılan halk oylamalarında (referandum) etkili olamamaktadırlar.

Vergı ve kapital kaçıran Banka ve Sigorta şirketleri, günümüzde burjuvazinin en önemli darboğazları olan, kapital ve kredi yetmezliği sorunlarını hafifleten rollere sahiptirler. Dünyanın bu önemli sermaya merkezinde, kapitalizmin çıkmazları olan (günümüzde) enflasyon ve işsizlik sorunları kendilerini pek fazla hissettirmemektedir. Eylül 1984'de 32 bin olan işsizlik, Eylül 1985'de 24 bine inebilmiştir. (İşsizlik oranı binde 8) Sezon işçi olgusu; kapitalizmin ucuz işgücü talebini karşıladığı gibi, talep olmadığı zaman sisteme hiç bir yük getirmeksizin "ihraç edilebilen işsizlik" niteliğindedir. Günümüzdeki işsizlik olgusu daha ziyade, emekçilere karşı bir tehdit unsuru olarak elde bulundurulan "suni bir işsizliğe" benzetilmektedir.

İşsizlik, daha çok yabancı işçileri (özellikle Türkiyelileri) etkilemektedir. Yabancılar, İsviçre toplumunun %14,4'ünü oluşturmasına karşı işsizlerin %31,4'ünü yabancılar oluşturmaktadır. Çalışan yabancıların %55'inin meslek sahibi olmayışı bu olgunun önemli bir nedenidir. (İsviçrelilerin %22'si mesleksiz.)

Savaş sonrası (2. Dünya Savaşı) 60'lı yılların başlarına kadar, ekonomik gelişme doğrultusunda liberal bir yabancılar politikası sürdürülmüştür. 1963 yılından itibaren yabancıların *sayısının sınırlandırılması görüşleri* ortaya atılmış ve 1970'de bu doğrultuda bir yasa çıkarılmıştır. 1974 yılındaki "Petrol Buhranı'ndan" İsviçre'deki yabancılar da nasibini aldı. 245 bin yabancı işçi zorla geri gönderildi. Sol muhalefetin güçsüzlüğü *ve passifliği, egemen güçlere sınırsız* bir hareket serbestliği vermektedir. Bugün artık, faşist National Aktion ve Cumhuriyetçi Hareket eli ile İsviçre'de bir yabancı düşmanlığı dalgası yayılmaktadır. Toplumda, yabancıların ev darlığına, çevre kirlenmesine yol açtıkları ve sosyal dengeyi bozdukları görüşleri hakim kılınmaya çalışılmaktadır. 1984 yılında İltica Yasası, itiraz hakkı birden bire indirilerek, gericileştirilirken; 1985 yılında yabancıların yasal haklarına yeni bir saldırı gündeme geldi. Yabancı düşmanı NA'nın yaptığı Kanun Teklifi şöyle:

1- İsviçre'ye yeni gelen işçiler, bir önceki sene gidenlerden fazla olmamalı.

2- İsviçre'ye toplam gelenler, gidenlerin 2/3'ü olmalıdır.

3- İltica akını durdurulmalı.

4- Sezon (2) işçiler 90 bini geçmemelidir.

5- İşçilerin ailelerini getirmeleri önlenmelidir.

6- Sınır işçileri (2) (Graenzgenger) 100 bini geçmemeli.

Parlamento ve hükümet. İltica Yasası'nı ikinci kez revizyona tabi tutu*manın hazırlıkları içindedir. İltica akını ile birlikte İsviçre'de yabancılar* sorunu, nerede ise mülteciler sorununa indirgenmiş durumundadır. 20 bine ulaşan iltica başvurusu örnek gösterilerek yabancı düşmanlığı körüklenmektedir. Son yıllarda kamuoyunda tartışılan en önemli konuların başında 20 bin civarındaki iltica başvurusu gelmektedir. 1974'den sonra sınırdışı edilen 250 bin yabancı işçi olgusu, çalışanların hiç bir sorununu hafifletmediğini gösterirken, burjuva basını bu konuyu sürekli gündemde tutumaktadır. Aşırı çalışmak ve demokratik olmayan çalışma hayatı gibi sorunların çalışanlar arasında tartışılması bu yolla engellenmiş olmaktadır.

Burjuva egemenliği, dünyadaki *dengesizlikleri (işsizlik, açlık, savaş* vs.) örnek göstererek, sistemin alternatifsiz olduğunu kitlelere ekonomik gücü ile kabul ettirmeye çalışmakta ve başarılı da olabilmektedir. Burjuva ideolojisinin toplumda yarattığı pasifikasyon ve demoralisation; di*ğer taraftan Sol'un çalışan kitle*lere bir çıkış yolu önerememesi bunalıma yol açmaktadır. Bu bunalımlar kendisini intiharlar (3), kariyerizm ve bencillik şeklinde açığa vurmaktadır. 6,5 milyonluk bir ülkede bulunan 800 bini aşkın yabancının bu ülkedeki siyasete katılımı oldukça sınırlıdır. Yabancıların kendi çalışma alanlarında yükselmesi engellenmektedir. Okullardan başlayıp, iş yerlerinde süren ve poliste noktalanan bir engelleme durumu söz konusudur. Örneğin, dil yetersizliği neden gösterilerek, okulu bitiren bir öğrenci meslek seçerken inşaat ustası değilde usta yardımcısı, ya da araba tamirci ustası değil de servismann (Servisci) olması için adeta zorlanmaktadır. İsviçre'de bulunan 50 bini aşkın Türkiyeli çalışanın büyük bir bölümü mesleksizdir. İş yerlerindeki kötü ve ağır çalışma koşulları onları sık sık iş değiştirmeye zorlamaktadır. Bu durum, çalışma koşullarını düzelmediği gibi, maddi kayıplara neden olmaktadır.

Yabancıların politik katılımı "Yabancılar Komisyonları-Meclisleri" *şeklinde somutlanmaktadır. Şu anda 19 şehirde Yabancılar Meclisi mev*cuttur. Jura ve Neuenburg kantonlarında yabancılar seçme ve seçilme hakkına sahiptirler. Zürih'te oluşturulmaya çalışılan bir Yabancılar Meclisi, gericilerin (İsviçreli) gündeme *getirdiği bir referandum ile engellendi.* Basel kantonunda da bu amaçla hükümete bir öneri yapılmış durumdadır. Hükümet bu öneriyi, (Kanton Hükümeti) henüz cevaplandırmış değil. Oluşturulması olasılığı zayıf da olsa, biz Devrimci İşçi taraftarları bu çalışmaların içinde aktif yer alıyoruz. Daha önce oluşturulan Yabancılar Meclisi'nde Türkiyeliler temsil edilmemektedir. Örneğin, Baden, Diel, Delemont, Ostermundigen, Vetting gibi şehirlerdeki Yabancılar Meclisi'nde Türkiyeli temsilci yoktur. Bu doğrultudaki çabaların yoğunlaş*tırılması ertelenmez bir görevdir. Di*ğer taraftan İsviçreli ve yabancılardan oluşan Mietenad Komiteleri (Birlik Komiteleri), yabancılara yönelik, ekonomik-demokratik, kültürel, politik çalışmalar yürütmektedirler. Dev*rimci İşçi taraftarlarının bulunduk*ları Kanton'larda bu komitelerde aktif yer almaları oldukça önemlidir. Yabancı düşmanlığı sorunu ve Tür*kiye'deki cezaevlerindeki baskılar* ile Af Sorunu bizlerin önümüzdeki dönemde acilen uğraşacağımız sorunların başında gelmektedir.

İsviçre'de bu doğrultuda sürekli faaliyet yürütecek bir Komite (İsviçre ve Türkiyelilerin yer aldığı) oluşturma düşüncesindeyiz. Şu ya da bu şekilde İsviçre'de iltica talebinde bulunmuş insanların devrimci düşünceler *doğrultusunda eğitilmelerine* çok önem veriyoruz. Elbette ki, bu, onların günlük sorunları ile uğraşma görevini de birlikte getirmektedir. Yabancı dildeki Merkezi Yayın gereği herkesce bilinen bir gerçektir. Bu doğrultudaki adımları desteklemek zorundayız. Cunta'nın bir üyesi Haydar Saltık'ın Bern'e Büyükelçi olarak atanması, İsviçre'deki anti-faşist tarafından nefretle karşılanıyor. Bu halk düşmanının belli bir misyon ile buraya tayin edildiği ve Avrupa'da faşist örgütlenme doğrultusundaki çabaların onun gelişi ile yoğunlaşacağı beklenen (bizce) bir gelişmedir. Sol'un ortak bir faaliyetliliği (bu doğrultuda) kaçınılmaz bir görevdir.

Yabancı düşmanlığına neden olarak, burjuva basınında, *İsviçre'de son* yıllarda iltica talebinde bulunan 3 bini aşkın Türkiyeli neden gösterilmektedir. Türkiyeli gerici-faşist kesimin de apolitik insanlar arasında yaygınlaştırmaya çalıştığı bu yaygarayı boşa çıkaracak, bu şekildeki sunni bir çelişkiyi açığa çıkaracak bir propaganda faaliyeti yürütülmeli ve işçiler ile ilticacıların İsviçre'deki sorunlarını çözme doğrultusunda bir*likler oluşturulmalıdır. Türkiye'deki* Devrimci Hareket ile dayanışmayı bu birlikler yolu ile sağlamaya çalışacağız.

Bu yazıda özetle değinmeye çalış*tığımız konuların hepsi elbetteki* ilerdeki yazılarımızda açılmaya muhtaçtır. Bir yabancı düşmanlığı sorunu, Gençlik , Örgütlenme, Kültür, İltica vs. sorunları daha etraflıca İsviçre özelinde ele alınıp incelenmelidir. Bu anlamda bir kitle çalışması yürütmeliyiz. İsviçre'de oldukça kitleselleşmiş olan Devrimci İşçi örgütlülüğü, bizce bilinen nedenlerle dağıtılmanın eşiğine getirildi. Bizler örgütsel olarak toparlanmayı kitle çalışması önüne koymamalıyız. Aksine ikisini birlikte yürütmek zorundayız. Bunu başarmak zorundayız ve başaracağız.

DİP NOTLAR

(1) İsviçre'de çalışanların sayısı 3 milyon 143 bin kadardır. Bu sayıya karşın 500 bin sendikalı işçi mevcuttur. Çoğu işyerlerinde sendika olmadığı gibi, iş yerlerinde işçi ve iş veren ilişkileri demokratik değildir. Açık bir baskıdan söz edilebilir. Belli bir kesimin yüksek ücret alıyor olması, işçiler arasında dayanışmayı zayıflatmaktadır.

(2) İsviçre'de yabancı işçiler üç kategoride ele alınıyor: Senenin 9 ayı çalışıp, ailelerini getirmeleri yasak olan sezon işçileri, İsviçre'de kalma hakkı olmayan, hergün gelip giden sınır işçileri, her yıl çalışma ve oturma hakkı yenilenen senelik işçiler. 10 yıl çalışan bir senelik işçi, sürekli çalışma ve oturma hakkı alabilmektedir.

(3) Dünya'da intihar oranının en yüksek olduğu ülkelerden bir tanesi İsviçre'dir. En öenmli nedeni parasal sorundur. "Varlık içinde yokluk" herhalde buna derler.

İSVİÇRE
DEVRİMCİ İŞÇİ

← Baştarafı 7. sayfada

mızı sürdürmek. Daha sonları da ise politik, ekonomik ilticacılar akını başladı. Bu ara bir kesim insanlarımız dönüyor, bir kesim de dönme hazırlığı içindeler. Ama belli bir kesim de bir türlü dönme olanağı bulamıyor. Buralarda yaşıyorlar, evleniyorlar, çocukları oluyor, çocuklar okula gitmeye başlıyor vb. sorunlar gibi. İnsanlarımızda belli bir karamsarlık var, çünkü; buradan döndüklerinde Türkiye'nin ekonomik ve sosyal hayat şartları bir türlü bu insanlarımızın dönmelerine hayat tanımıyor. Şimdi bölgemizde paralı dönüşler başladı. Bazı arkadaşlar dönüyor, bazıları da buradan aldıkları para ile Türkiye'de sadece bir sene yaşanabileceğini ondan sonra da, işsizliğin, yolsulluğun beklediğini bildikleri için daha çok kendilerini kalıcı olarak hazırlamaya çalışıyorlar. Bizler, yani birinci kuşak, her ne kadar önümüze geri dönmeyi koymuş olsak da Türkiye'deki durum (siyasi ve ekonomik) dönmemize şartların elverişli olmadığından dolayı şimdilik buralarda yaşamayı uygun buluyoruz. 2.ve 3.cü kuşağın ne yapacağını şimdiden kestirmek çok güç. Ama bizler şimdiden bu çalışmayı önümüze koyarsak, onların sorunlarına doğru perspektifler, politikalar sunabilirsek çalışmalarımızda da o derece başarılı oluruz.

METZ VE ÇEVRESİNİN PRATİK ÇALIŞMALARI

1- 1985'in Ocak ayından itibaren Fransızca Dil Kursları yapılmaya başlandı. Haftada 4 gün, 8 saat üzerinden veriliyor.

2- 11.1.1985'de yaptığımız Kültür Gecesi çevremizde büyük ilgi ve katılım sağladı. Gecede ağırlıkla Geçmiş Kültür değerlerimiz anlatılmaya çalışıldı. Geceye 700'ün üzerinde katılım oldu. Fransız kişi, ve kuruluşlarının geceye katılımın fazla olması dikkati çekti.

3- 12.2.85'de itibaren derneğimizde Türkiyelilerin ekonomik-demokratik istemlerine, Fransızlarla ilişki kurmak vb. sorunlara cevap vermek için bir Danışma Bürosu açıldı.

4- 10.3.85'de 8 Mart Dünya Kadınlar günü geniş kadın arkadaşların katılı coşku ile kutlandı.

5- 15.3.85'de Türkiye Haftası olarak şehir merkezinde sergi açıldı. Sergide giyim, el işleri, örgü, bakır işlemleri, pano, resim, şiir, kitap, dökümanlar Fransızlar tarafından ilgiyle izlendi. Sergiye 1500'den fazla insan katıldı.

6- 10.9.85'de derneğimize üye arkadaşların çocuklarının sünnet düğünü yapıldı. Törene 300 kişi katıldı.

7- 28.9.85'de derneğimiz Fransızlara Türk mutfağını tanıtmak ve ilişkileri geliştirmek amacı ile yemekli, filmli, sohpet toplantısı yaptı.

Önümüzdeki dönemde bu çalışmaları daha düzenli bir şekilde yapmaya çalışacağız.

Bunun yanısıra, gençlik, eğitim, spor kültürel, kadın çalışmalarımız devam etmektedir. Burada bulunduğumuzdan dolayı doğa sorunlar etrafında burada bu eylemliliklere kendi siyasi çizgimize denk düşecek şekilde katılıyoruz.

METZ
DEVRİMCİ İŞÇ

AVUSTURALYA

Geçtiğimiz günlerde Avusturalya'da faaliyet gösteren Devrimci İşçi tarftarlarının da içinde yer aldığı Sydney Türkiye'li İşçiler Birliği Genel Kurulu'nu yaptı.

Genel Kurula Sydney'in yanısıra Melbourne, Kommberra ve diğer birimlerden Devrimci İşçi taraftarları da katıldılar.

Sydney T.İ.B. (Türkiye'li İşçiler Birliği) Genel Kuruluna S.T.İ.B adına sunulan raporda şunlar dile getirildi

—Sizlere S.D.İ.K. çalışmaları hakkında bir takım bilgileri vermeden önce, bizden kaynaklanan bir eksikliği belirtmekte yarar var kanısındayız. Uzun zamandır Sydney'deki çalışmalar konusunda sizleri bilgilendirmeyişimiz, büyük bir eksiklik olsa gerek. Bundan sonraki çalışmalarımızı, daha sağlıklı ve daha sık bir şekilde sizleri aydınlatmaya çalışacağız. Bizler Sydney'deki çalışmalarımızda karmaşık görevler bütünü içerisinde, bir şeyler yapıyor ve yapmaya çalışıyoruz. Önümüze koyduğumuz,Avusturalya ve Türkiye'ye yönelik görevler bütünü içerisinde, eksiklikleri de içinde taşıyabiliyor. Bu gibi eksiklikler her zaman olabilir, yeterki mevcut olan eksikliklerimizin bilincinde olup,bunların,kısa dönemde düzeltilmesi,ders çıkartılması,eksikliklerin tekrarlanmamasının bilincinde olalım. Olumsuzu, Olumluya,yanlışı, doğruya çevirme temelinde çalışmalarımızı sürdürelim.

- S.T.İ.B.'in Sosyal ve Kültürel faaliyetliliklerinde, arkadaşlarımız yer almaktadır.Gençlik ve Spor çalışmalarımızda,bir futbol takımı oluşturmayı başarmış durumdayız. Futbol takımı bizler açısından, gençliğe ve gençliğin sorunlarına ışık tutabilmemizde, aileleri ile ilişkiye girebilmemizde ve onlarla kaynaşabilmemizde olumluluk teşkil etmektedir. Geçtiğimiz günlerde,Gençlik ve Spor kolunun düzenlemiş olduğu geceye 4 Milletvekili katılmış ve sorunlarımıza yönelik konuşmalar yapmışlardır, ayrıca gençlik ve spor kolu GENÇ - BİR. diye bir dergi çıkartmaktadır.

- Kültür kolu faaliyetlerimizde'de bir tiyatro oyunu (Buzlar çözülmeden) ve halk oyunları ekibi çalışmalarını sürdürmektedir. Halk oyunları ekibimiz gecelere ve festivallere katılmaktadır.

- Basın ve Yayın kolu "Uyanış" adlı bir dergi çıkartmaktadır. "Uyanış", Türkiye'lilerin Avusturalya'dan kaynaklanan sorunlarının çözümü ve Türkiye'lilerin, gençlik, kadın, yaşlılık gibi ekonomik-demokratik ve sosyal hakları ile ilgili yayın politikası sürdürmektedir.

- Yaşlılar kolu ise yaşlıların sorunları ve bu sorunların çözümü doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

- Türkiye Halkları ile dayanışma komitesi;

Bu zamana kadar, eksikliklerimizin bilinciyle, Türkiye ve Şili,üzerine bildiri, afiş,ve yürüyüş gibi çalışmalarda bulunulmuş ve önüne koymuş olduğu çalışmalar çerçevesinde ileriki bir tarihte,Parlementer ve Milletvekilleri ile birlikte çeşitli toplantılar için çalışmalarını sürdürmektedir.

S.T.İ.B. Genel Kurulu'nda daha sonra Avusturalya Devrimci İşçi adına, bir arkadaş söz alarak şunları söyledi,

Faşist Cuntanın iş başına gelişi 5 yıl olmasına rağmen, Türkiye Halkları'nın üzerindeki zam, zulüm, işkence, idam, yıldırma ve sindirme politikaları, seçilmiş bir parlemento eliyle sürdürülmektedir. Bütün bu baskılara rağmen,12 Eylül öncesi gibi örgütlü olmasalar bile, emekçi halkın çıkarlarını ve onların geleceğini savunan devrimcileri yok edememiştir.Şüphesiz ki bir gün yine emekçi yoksul halkımız ve işçi sınıfımız, devrimci saflarda ve kavgada yerini alarak sağlamlaşacak,en geniş kitleleri kucaklayarak,haklı ve çetin bir kavganın neferi olarak Türkiye sınıflar mücadelesinde düşmana inat ortaya çıkacaktır.

Şüphesiz ki yine bir gün, gençler, öğrenciler, memurlar,aydınlar öbek öbek sokaklara dökülecek MÜCADELEMİZ ORTAK- KURTULUŞUMUZ BİR'DİR şiarı ile emekçi yoksul halklarımızın mücadelesine ve DEVRİMCİ YOL'umuza can katacaktır.

Gene şüphe yoktur ki, Ülkemizin bu mücadele azmiyle coştuğu günlere erişebilmesinde, yurtdışındaki anti-faşist, anti emperyalist mücadelenin yeri önemlidir. Ne zaman ki yurtiçinde azgın bir faşist terör estirilse, ne zaman ki yurdumuzun en yiğit evlatlarına zincir vurulsa,konuşulamazsa yazılamazsa, halkın öz örgütleri kapatılırsa,işte o zaman yurtdışındaki mücadelenin yükseldiği zamanlarıdır. Onun içindir ki, günümüz aktif bir biçimde çalışma ve mücadele günüdür, Birbirimize daha sıkı kenetlenmek, daha samimi yaklaşmak ve daha azimle örgütlenmek günüdür.

Faşist Cunta, bir taraftan her türlü zulmü halklarımıza reva görüp, devrimcileri asıp, Terzi Fikri'leri işkencelerde öldürürken, diğer taraftan da "Barış" ve "Demokrasi"sözcüklerini ağzından düşürmemektedir.Bu gerek yurtiçinde olsun,gerek yurtdışında olsun, işçilerimizi uyutmak için baş vurulan bir "DEMOGOJİ"den başka bir şey değildir.Dünya kamuoyunda kendilerine karşı oluşan ve oluşacak olan tepkiyi yumuşatmak ve kamuoyunu şaşırtmak istiyorlar. Faşist saldırıların ve demogojilerin hedeflerinden biri de yurtdışındaki biz emekçiler ve devrimciler olduğuna göre, en tutarlı ve canlı bir şekilde örgütlenmeliyiz.Derneklerimize ve dayanışma komitelerimize sahip çıkmalıyız.

Bir değil on Avusturalya, bizim için kurtuluş değildir. İşte Türkiye orada, Avusturalya buradadır,durumumuzda ne değişmiştir,Bir yerde her gün hatta her saat ağırlaşan açlık, yoksulluk, kan ve zulüm, diğer yerde her gün artan işsizlik,pahalılık,canımız gibi esirgediğimiz- kaybolan çocuklarımız ve boynumuzda bir değirmen taşı gibi duran gurbet... Hamam aynı hamam, tas aynı tas, değişen sadece tellaklar.Dün Türkiye'li kan emiciler bu gün Avusturalya'lı asalaklar.

Tüm bunların karşısında suskunluktan daha kötü bir şey olamaz. Hem kendimizi kurtarmak, hem de gelecek nesillere, çocuklarımıza güzel günler armağan etmek kadar yüce bir sorumluluk yoktur.Bu armağan yurtiçinde ve yurtdışında verilecek mücadelenin sonucu olacaktır.

Nerede olursak olalım,ezilmek, horlanmak,tahakküm altında inlemek ve katledilmek durumuyla karşı karşıyayız.FAİLİ İSE FAŞİZM' DİR'

Mücadele ve kavgadan yana kaygımız nedir? Ondan Faşist Cunta kaygı duysun!

S.T.İ.B. Genel Kurulu'nun tüm anti-Faşistler, Türkiye'li ve Kürdistan'lı işçiler için devrimci bir çalışma ve mücadele coşkusunun filizlendiği dönüm noktası olması gereği ile haykırıyoruz.

Avusturalya Devrimci İşçi adına yapılan bu konuşmadan sonra,gelen mesajlar okundu çeşitli Avusturalya'lı kuruluşların yanı sıra Avusturalya'daki Türkiye'li kuruluşların mesajları okundu. Melbourne Devrimci Yol tarftarlarının gönderdikleri mesajda şunlar belirtildi;

Gerek Türkiye'den kopup gelmemizden kaynaklanan sorunlar,gereksede yaşadığımız ülkeden kaynaklanan sorunlar, biz yurtdışındaki devrimci, demokrat, yurtseverleri beklemektedir. Örgütlü mücadelenin gereğini kavrayan,biz yurtdışındaki devrimciler, mücadelemiz sürecinde gördük ki, Türkiye'deki oligarşi ve buradaki uzantıları olan T.C. Konsoloslukları,mücadelemizi bastırabilmek için "yurda dön"çağrıları çıkartmıştır. Yalan ve demogojik suçlamalarla, Türkiye Halkları'nın onuru, yarınki toplumun nüveleri olacak olan FATSA ve Fatsa Halkının mücadelesine gölge düşürmeye çalışmıştır. Bizler ise bu uğraşılarını boşa çıkartmaya çalıştık ve çalışacağız. Bu gün rejimin Avrupa'ya yönelik, demokrasiye geçildiği yolundaki yalanlarına karşı, Avrupa kamuoyu T.V. ile basın ile suskunluk içerisindedir. Yine bu gün devrimcilere, aydınlara , ilericilere kısacası, tüm anti faşist halk kesimlerine yönelik idam, işkence, sokak ortasında kurşunlama, onlarcasının operasyonlarda katledilmesi gibi akla hayale sığmayacak faşist terör uygulanırken,Türkiye Solu hala kendisiyle uğraşmaktadır. Sorumsuz tutumlarını inatçı bir şekilde sürdürmektedirler. Kısaca yukarda belirttiğimiz sorunların bilincinde olarak daha örgütlü ve bilinçli bir mücadele içerisine girmeliyiz.

Genel Kurul'a bir rapor sunan "Ev alma komitesi" raporunda ise şunlar belirtildi;

1984 Yılından beri S.T.İ.B.in ve en geniş kitlenin onayını alarak kurulan ev alma komitesi kendi gücü oranında, ulaşabildiği en geniş kesimle ilişki kurarak bilgi ve düşünce alış verişinde bulunmuştur. Bilindiği gibi, Türkiye'lilerin Avusturalya'ya gelişleri altmışlı yılların sonuna rastlar. Genelde emperyalizmin özelde , Ülkemizin içine girmiş blunduğu bunalım sonucu alım gücünün zayıflaması işsizlik ve benzeri sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Yurtdışında çalışmak zorunda bırakılan işçilerimiz,bir sürü sorunla karşı karşıya geldiler. Avusturalya hakim sınıfının vurdumduymazlığı, baskıları ve sistemin içine düştüğü bunalım da eklenince daha da karmaşık hal aldı. Avusturalya'daki Türkiye'lilerin,sosyal, kültürel,dil, kadın,yaşlılık gibi sorunları gün gibi ortada. Tercüman, sigorta, iş ve trafik kazalarının davaları gibi hukuksal sorunlarımız, yine avukat doktor,sigorta gibi kişi ve kuruluşlar yoluyla , daha da çıkmaza sürüklenmektedir. bu gibi sorunlarımızın üstesinden, kendimiz ve kendi örgütlülüğümüz den başkası gelemez.

Kendi gelenek ve göreneklerimizin yaşadığı, kendi sorunlarımızdan kaynaklanan acılarımızın birlikte paylaşıldığı türkülerimizin söylendiği, oyunlarımızın oynandığı,sorunlarımızı birlikte tartışıp, konuşacağımız bir evimizin olması en doğal hakkımızdır.

Bu zamana kadar çalışmalarımızdaki eksikliğimizi atarak, yukarda belirttiğimiz sorunlarımız etrafında örgütlenip o sorunların çözümü için mücadele etmeliyiz.

KAHROLSUN FAŞİST CUNTA

YAŞASIN MÜCADELEMİZ

AVUSTURALYA
DEVRİMCİ İŞÇ

LİBYA

Değerli Arkadaşlar;
mektubunuzu aldım, aydınlatıcı noktalara sevindik.

Konuyu detaylı ele alamayışımızın nedeni, sizlerden uzak olmamızdan kaynaklanıyor.

Buralara gelince;
3 yılı aşkın bir zamandan beri, bizler, Libya'da Devrimci Yol taraftarları olarak faaliyet yürütüyoruz. 1985 yılı, burada çalışmak zorunda bırakılan yabancı işçiler için hiç de parlak geçmedi. Libya, 1983'den sonra işçiler üzerinde sert ekonomik kararlar almaya başladı. Başarılı da oldular. İşçiler ücretlerinin tümünü alamamaktadırlar. Yabancı işçiler' üzerinde uygulanan politika özetle şöyle:

1- İşçinin aldığı aylık maaş 200 Libya Dinarı (LD), bunun ise ancak 94 dinarını alabiliyor. (Bu %50'lik kesinti ya şirketlere ya da fabrikalara kesiliyor.)

2- Dükkan ve atölyelerde çalışanlar ise maaşları ne olusa olsun (yani 200, 300, 400 LD) ancak 60 dinarını alabiliyorlar.

3- Çftlik ve tartlalarda çalışanlar ise aylık 40 Libya Dinarı alabiliyorlar.

4- İşçilerin oturumu olduğu halde toplama kamplarına götürülüp, Libya'yı terk etmeleri için baskı yapılıyor.

5- Gece, saat 1'den sonra aileli evlere gidip oturum kartlarını soruyorlar. Oturumu varsa, 7 gün süre verip, gidiyorlar.Evlerin aranması sırasında bekar olarak kalan tüm işçileri kamplara götürüyorlar. Eğer patronu uğraşırsa 1 hafta, 15 günde işçisini kamptan çıkarıyor.

6- Tunus, Türk, Suriye, Pakistan, Cezayir, Mali, Mısır pasaportlu insanları gördüler mi, hemen arabaya atıp toplama kamplarına götürülüyorlar.

7- Toplamakamplarında baskı zor ile kendi sloganlarını attırıp "devrimcilik" yaptıklarını ispatlamaya çalışıyorlar, ama kime?

8- Bütün bunlar 85'in Temmuz ayının sonunda uygulanmaya başlandı. Halen de devam ediyor.

Hükümetin elinden gelse, yabancıları gemilere doldurup sınırdışı edecek. Tunuslulara yaptılar da zaten. Ortalık biraz karıştı. Şimdi o kadar açık yapamıyorlar. Son 1 aydan beri, evdeki eşyasını da bırakarak terkedenin sayısı hayli yüksek.

Değerli arkadaşlar, mücadelenizde sağlık dolu günler dileriz.

ZAFER HALKLARIN OLACAKTIR

ZAFER İÇN DİRENİŞ!

TEK YOL DEVRİM

Devrimci selamlar
Libya'dan Devrimci Yol
taraflarları

KÜLTÜR VE KÜLTÜR SORUNU

Her insanın sınıfsal konumu, ideolojisi, aile ve çevre kalıtımı ve kendi pratik deneyimleriyle edindiği bir 'kültür'ü vardır.

GİRİŞ VE YÖNTEM:

Belli dönemlerde Kültür ve Halk Kültürü'ne olan ilgi artar. Ortalığı "Kültür Çalışmaları"nın kasıp kavurduğu, her kişi, kuruluş ya da siyasi grubun "Kültür Projeleri"nin alabildiğine yaygınlaştığı günümüzde, Devrimci Kültür Anlayışı ve Kültür Çalışması"nın ne olduğunu daha bir açıklıkla ortaya koymak gerekiyor. Bunun için önce "Yurtdışı" ve "Avrupa" koşullarında konuya olan yoğun ilginin nedenleri üzerinde durma zorunluğu var:

Emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla birlikte gericileşen kapitalizmin, insana ve topluma ait olan değerleri "Yeniden Üretim" özelliği kayboldu. Bugün emperyalist ülkelerde Kültür-Sanat alanında kayda değer bir yaratımın olmayışı emperyalizmin genel bunalımının bu alana yansımasından başka bir şey değildir. İşte emperyalist ülkelerdeki kişi ve kuruluşların geri kalmış ülke kültürlerine ve kültürel yaratmalarına -farklı amaç ve dürtülerle de olsa- duydukları ilginin başlangıç noktası bu üretim durgunluğudur.

Geri kalmış ülkelerdeyse -her ne kadar emperyalizme bağımlı bile olsalar- insana özgü değerlerin ve kültürel yaratmaların üretimi büyük bir hızla sürmektedir.

. Bu genel belirleyicilerin dışında özel iki neden üzerinde durmalıyız. Bunlardan ilki doğrudan genel belirleyicilerin uzantısıdır. Özellikle Avrupa'da yabancı ve Türkiyeli işçi çalıştıran devletler, tam da emperyalist politikalara denk düşer durumda ülkelerinde çalıştırdıkları yabancılar üzerinde asimilasyon politikaları uygulamaktadırlar. Gerek yabancı işçi nüfusu, gerekse uygulamalar açısından Batı Almanya bu devletlerin başında gelmektedir. İşte bu asimilasyoncu-emperyalist politikaların yansıması olarak yabancı işçi çalıştıran devletler, ülkelerindeki yabancıların ve biz Türkiyelilerin kültürlerine de ilgi duymaktadırlar.

İkinci neden ise Türkiye Halkları'nın, Türkiye Solu'nun ve Devrimci Hareketimiz'in özel durumuyla ilgilidir. "Yenilgi Dönemi" yaşayan solda, yenilginin boyutlarıyla da bağıntılı olarak, sağa sola savrulmalar, ideoloji ve politika ile hayatın bağını kuramama, daha doğrusu ideoloji ve politikayı hayat dışında olgularmışcasına görme eğilimlerine sıkça rastlanmaktadır. "Yeni İdeoloji" , "Yeni Kimlik" arayışlarının doğal sonucu olarak, devrimci teorinin bütün boyutlarıyla ve açık olarak kurduğu ideoloji-toplum-tarih-kültür bağları koparılmakta; toplumdan ve sınıflardan bağımsız/kopuk "yeni" ve *"salt" bir kültür anlayışı geliştirilmeye çalışılmaktadır. (1) Öyleki* dinsel ve ulusal kültürün yalnızca bir parşası olan sünnet ve sünnet düğünleri olarak tanımlanmakta, halk oyunları -folklor değil- oynamak, ya da herhangi bir müziksel etkinlik "kültür çalışması" diye adlandırılmaktadır. Böylesi sağ ve sığ bir kültürcülük bir yandan "yeni ideoloji"lerin doğal bir parçası iken, diğer yandan sol kesimlerde kültür kavramının eksik ve yanlış algılanışının da bir sonucudur. Bir sürü nesnel ve öznel nedenlerle kültür konusuna ilginin -üzülerek belirtmek gerekirse- çoğunlukla yanlış bir öz ve biçimde arttığı böylesi dönemlerde bu ilgi artışını da devrimci politikalarımız ve halka olan sorumluluğumuzun bir gereği olarak önemle dikkate almalıyız. Öyle ki gerek emperyalist-asimilasyoncu kültür politikalarına, gerekse sol içindeki "kültürsüz" ve "kültürist" sapmalara rağmen devrimci dünya görüşü ve hareketimizin tespitleri doğrultusunda "kültür politikası" izleyebilelim.

Genel çizgileriyle kültür anlayışımız ve politikalarımıza geçmeden belirtelim ki her konuda olduğu gibi kültür konusunda da temelden farklı yaklaşımlar farklı dünya görüşlerinden kaynaklanır. Farklı dünya görüşlerinin belirlediği kültür anlayışlarının pratikte şekillenişleri -salt şekil ve biçim olarak- birbirine benzeyebilir. Asıl farkı belirleyen siyasi eylemliliğin bir parçası olarak kültürel etkinliklerin anlayış ve pratik düzeydeki siyasal-sınıfsal özüdür. Diğer bir deyişle dünyaya M-L'nin yol göstericiliğinde, bakanlara başka öğretilenlerin ve politikaların ışığında bakanların "Kültür Politikası" ayı olmayacaktır. Halklara ve halkların mücadelesine farklı bakışlar her konuda olduğu gibi bu konuda da farklı yönelimler yaratacaktır.

KÜLTÜR NEDİR? SINIFSAL KÜLTÜRLER

En genel anlamda kültür, bir toplumda tarih boyu yaratılan maddi ve *manevi değerler*, bu *değerlerin* kullanımı ve gelecek kuşaklara aktarılmasıdır. (2) Yine en genel anlamıyla bir toplumun kültürü o toplumun sosyo-ekonomik ve siyasal gelişimiyle belirlenir. Yarı aydın çevrelerde yaygın olan sanının aksine kültür, salt kitaplarda yazılı olanı okuma, öğrenme ve bunları yaşamda uygulama ya da uygulamama değildir. Böylesi bir bakış "kültür"ü okumaya dayalı bilgilenme sınırlarına hapsetmektir. Oysa insanın yaşamı boyunca, katılım, gelenek-görenek, gezip görüp inceleme, okuyup duyma, iş yapma... yani yaşamayla edindiği birikimin insandaki maddi ve manevi şekillenişi ve bu şekillenişin yaşam pratiğinde uygulanışı, o insanın kültürel şekillenişidir. Yani sözün kısası her insanın sınıfsal konumu, ideolojisi, aile ve çevre kalıtımı ve kendi pratik deneyimleriyle edindiği *bir "kültür"ü vardır. Bir toplumun kültürüyse o toplumdaki tüm sınıf* ve tabakaların ortak ürünü olmakla birlikte, her sınıfın toplum kültüründen görece bağımsız "sınıf kültürü" vardır. Bir toplumun/ulusun çeşitli sınıf kültürleri karşıt olarak üretilmelerine rağmen birbirlerini etkileyerek birbirlerini bütünlemişlerse; toplumlar/uluslar da karşılıklı kültür alışverişinde bulunarak birbirlerini etkilemişlerdir. O halde gerek ulusal, gerek sınıfsal anlamda "saf kültür" olamaz.

Yine kültür'ün dar kavranışlarından biri de kültür'ün salt sanat ve sanatsal etkinlikler düzeyine indirgenmesidir. Genel kültür içinde sanat ve sanatsal etkinliklerin yadsınmaz bir önemi olmakla birlikte sanatlar, hele hele bu alanın özel ~~çeşiz~~, işleniş, teknik ve üslüp farklılıkları yalnız başlarına ancak kültürün birer ögesidirler.(3)

İnsanlık tarihinin ilk genel dogrularından biri sınıf farklılıklarının olmadığı dönemlerde kültür farklılıklarının da olmadığıydı. İnsanlar arası "Birinci İşbölümü"nün yarattığı "uzmanlaşma" toplumda sınıflaşma, "Yöneten/Üst - Yönetilen/Alt" tabakaları yarattı. Bu sınıfsal farklılaşma "kültür farklılığı"nı da yaratmakta gecikmedi. Çünkü toplumda "birlikte üretip birlikte tüketen" insanlar ve bunun getirdiği "yaşayış birliği" yerine; bir yanda üretenler/yönetilenler, diğer yandan bunların ürettiklerine el koyup tüketen/yöneten'lerin yer aldığı "yaşayış ikiliği" oluşmuştu. Bu yaşayış ikiliği" elbetteki "kültür ikiliği"ni yaratacaktır, yukarda belirttiğimiz gibi kültür doğrudan doğruya yaşayışın kendisidir.

"Türk Toplulukları'nda da sınıfların ortaya çıkışından -Orta Asya'dan- bu yana "tez" ve "anti-tez" olarak alt ve üst kültürler varolageldi. Türk Kavimleri "avam"-"havas", "alt-"üst" bir bütün olarak Orta Asya'dan bu yana ilişkide bulundukları diğer kavimleri etkileyerek, onlardan etkilenerek Anadolu'ya dek gelmişlerdir. Kuşkusuz bu etkileşim alt ve üst tabakalarda aynı olmamış, sınıf farklılıkları kültürel alışverişlerde azımsanmıyacak farklılıklar doğurmuştur. Üst tabakalar önceleri Çin-Hint, sonraları Arap-Fars-Bizans, daha sonra da Batı etkilerine daha açık olmuşlardır. Diğer yandan dinsel farklılıklar da bu farklılıkta büyük rol oynamıştır. Bilindiği gibi Türkler'in müslümanlıkla ilk yüzyüze gelişleri Arap Tüccarları aracılığıyla olmuş, bu tüccarlarla alışveriş halindeki Türk üst yöneticileri ilk Türk Müslümanları olmuşlardır. Alt tabakalarsa eski dinleri olan Şamanizm'le büyük çelişkileri olması yanında sömürülmelerine araç olarak da gördükleri bu dini kabul etmek yerine şamanizmle şiilik karışımı "batıni" bir dini müslümanlık olarak kabul edip sürdürmüşlerdir.

Osmanlılar'da da Selçuklular'dan alınan geleneksel mirasla "Türk Kültürü" muhafaza edilmemiş, Arap-Fars-Bizans devlet yapısı ve yapıya denk düşen kültür hakim olmuştur. Osmanlı Devleti'nde padişahın da içinde bulunduğu üst yöneticilerden oluşan "Yönetim Erki"ne "Divan" denirdi. İşte Osmanlılar'da üst kültür, saray ve yakın çevreleriyle, taşrada yönetici ve eşraf konaklarının kültürü olan "Divan Kültürü"dür. Halk tabakalarıysa üst kültür'e karşıt olarak kendi kültür ve yaratmalarını sürdürmüştür. (4) Sosyolojik açıdan bakıldığında bir zümre/sınıf kültürü olan Divan Kültürü "ulusal/burjuva kültür olabilir mi? Burjuvazinin ulusallıkla özdeş olan/olması gereken bir sınıf olduğunu bilmeyenimiz yoktur. Şunu hemen belirtelim: Osmanlılar'da bir dizi nedenle bir burjuvazi oluşmamış, oluşma yolundayken "yarı yolda" kalmıştır. Oluşamıyan burjuvazinin burjuva/ulusal kültürü oluşturabilmesi, bu bağlamda Divan Kültürü'nün "ulusal kültür" olması elbette olanaksız. Batı'lı anlamda ulusal-siyasal bir geleneği olmayan burjuvazimizin *-sömürücülük dışında- muhafaza edeceği pek fazla* şeyi olmadığı için muhafazakarlık damarı depreşince ya Orta Asya ya da Osmanlıcılık teranesini tutturur. Artık Orta Asya işleri biraz gerilerde kaldı galiba ama (!) son günlerde yoğunlaşan Osmanlı/Divan Kültürü'nü hortlatma çabalarına ne demeli? (5) Yeni (!) "Tarih Tezleri"yle "Osmanlı Toplumu'nun sınıfsız olduğu", ya da haydi insafsızlık etmiyelim "sınıf çelişkilerinin belirleyici olmadığı" keşifleri (!) birilerinin ördekliklerinin değilse bile "yolunu şaşıranların geri geri gidecekleri"nin kanıtı olsa gerek.

Divan Kültürü, bir dönemin hakim sınıf kültürüdür diye yadsınamayacağı gibi günümüzde hakim hale getirilemez. Osmanlı döneminde bile halka benimsetilemeyen bu kültür, günümüzde toplumun tüm kesimlerine hiç benimsetilemez. Bir sınıfın kültürel mirası tüm sınıflara, en genel anlamda tüm insanlığa aitse; bu zümre kültürü de çok iyi bilinmeli, Devrimci Demokratik Kültür'ün yaratılmasında ondan gereğince yararlanılmalıdır.

* * *

Sol hareketlerin yenilgi dönemlerinde yenilginin etkisiyle kimileri, herşeyin suçlusu halkmış gibi "suret-i haktan" görünüp halkı ve halk kültürünü gericilikle, çağdaşlaşma ve çağdaş kültüre engel olmakla suçlarlar. Kendini herşeyin dışında ve üstünde gören "Klasik Osmanlı Aydını"nın halka inançsızlığının devamı olan bu tavır, açıktır ki kimilerinin -siz deyin küçük birjuvazinin- kendi günahlarının "kefaretini" halka yüklemeye çalışmasından başka birşey değildir.

Görünümde yukardaki tavırla taban tabana zıt olmasına karşın Devrimci Demokratik Halk Kültürü'nü yaratmada aynı sonuca varan bir başka sapkın eğilim de "halk"ı ve "halk kültürü"nü alabildiğine abartmaktır. "Herşeyin yaratıcısı ve sahibi halktır" genel doğrusuyla başlayıp "ne eylerse güzel eyler" tapınmacılığına varan bu görüş frenkçe'de "Popülizm", Türkçe'de "halk dalkavukluğu" olarak adlandırılıyor. Bütün konularda olduğu gibi kültür ve sınıf kültürlerine ilişkin de konuya "reddiye"-"methiye" düzlemi dışında yaklaşmak gerekiyor.

ULUSAL KÜLTÜR-DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK KÜLTÜRÜ

Burjivazinin toplumda varolan tüm geleneksel ve sınıfsal kültürleri diyalektik bir bileşime -matematiksel toplam değil- tabi tutup, kendi değerlerini de ekliyerek ulusun tümüne hitap etmek üzere yarattığı kültüre "Ulusal Kültür" denir. Yukarda da belirttiğimiz gibi batılı anlamda oluşumu yarım kalan, "ruşeym" halinde iken emperyalizm tarafından kavrularak kendine bağımlı hale getirilen burjuvazinin ulusal özelliklerinin belirleyici olmayacağı açıktır. Türkiye burjuvazisi ekonomik ve siyasi alanlardaki kozmopolitizmi kültürel alanda daha fazla üretmiştir. Pekçok konuda olduğu gibi kültürel *konuda da Batı taklitçiliği burjuvazinin* baştacı olmuştur. "Batı" ile Türkiye'yi aynı sanmak/saymak ikisi de yuvarlaktır diye karpuzla portakalı aynı *sanmak/saymaktır. (6)* İşte bu yanılgıdan kaynaklanan "şekilcilik" anlayışı kültürel kozmopolitizmin temel nedenlerinden biridir. Birçok özellikleriyle Osmanlı üst tabakalarının devamı olan cumhuriyet burjuvazisi "Osmanlı Batıcılığı"'nı sürdürmekten başka birşey yapamazdı. "Milli" olma şansını baştan yitir*miş olan birjuvazinin* 1950'lerde daha da yoğunlaşan hızlı ve çarpık kapitalistleşmeyle birlikte "gayri-milli" özelliklerinin daha da belirginleştiği görünmektedir. Toplumda bugün yaşamakta olan doğu ve batı kaynaklı yoz kültür'ün de yaratıcısı ve sorumlusu şu "batılı geleneği" olmayan burjuvazimizdir. Bir yandan batılılışmaya çalışır, ama en kıdemlisi bile 30-40 yıl öncesinin kır kökenli "bezirgan"ıdır. Feodal Kültür kendi üzerinde şu ya da bu →

←

biçimiyle etkisini sürdürür. Doğu'lu ve İslamdır, ama batılı gibi yaşar. İşte bu çelişki Türkiye insanına reva görülen arabesk-avrubesk ikilemini dayatıyor. Arabesk bugün yoz bir müzik türü olmanın ötesinde bir yaşayış biçimi olarak kendini benimsetmiştir. Aynı şekilde bizim avrubesk'lik adını taktığımız şekilsel batılılaşmanın yolaçtığı bir başka çarpık kültür de burjuvazi tarafından belli

oranlarda topluma yerleştirilmiştir. Oysa bu çelişkinin iki ayaklı kozmopolitizme ulaşmadan çözümü mümkündür. Bu alanda devrimci politikalar olmazsa olmaz özelliğini taşımaktadır. Bir bütün olarak hayatın tümüne ilişkin üretilen devrimci politikalar, kültürel çarpıklıkları da gidermenin tek yoludur. Burjuva devrimi yapmış ülkelerde burjuvazinin üstlenip yarattığı Ulusal Kültür Sentezi geri kalmış ülkemizde belli yönleriyle burjuva devrimlerini de tamamlamak zorunda olan devrimci halk güçlerince yaratılacaktır.

Kuşkusuz Türkiye'nin özgün yapısı nedeniyle siyasi tespitlerin ana halkalarından birini oluşturan "milli mesele" kültür konusunda da çok önemli özellikler taşıyor. Türkiye'de "Kürt ve Kürdistan Sorunu" olarak kendini bulan milli mesele, kültür sorununda da devrimci ya da sosyal şöven olmanın başta gelen ölçütlerindendir. Kürt Ulusu'nun kendi dilini özgürce konuşabilmesini, kendi diliyle eğitim yapabilmesini; kendi kültürel özelliklerini koruyup geliştirebilmesini vb... savunmak ve bu uğurda mücadele vermek devrimcilikten de önce demokrat olmanın gereğidir.

YURTDIŞI BAĞLANTISI:

Kimileri yurtdışında bulunmamızdan, buranın Avrupa zemini, derginin Devrimci İşçi yayın organı olmasından hareketle niye bu kadar Türkiye üzerinde durduğumuzu anlamsız/başka anlamlı bulabilirler. Yazının buraya kadarki bölümünü okuyan kimileri belki de şu ana.kadar "Ayakları Burada, Kafası Türkiye'de" sakızını çiğnemeye başladılar bile. Bunlara herşeyden önce bir halk türküsüyle cevap vermek gerekirse: "Kendim Gurbet Elde, Gönlüm Sılada"... Bizler işçisiyle, diğer mesleklerden insanlarıyla, ekonomik ve politik ilticasıyla Türkiyeli olma özelliklerini taşıyan insanlarız. Yurtdışında ideolojik-siyasi-kültürel tesbit ve eylemliliklerimiz buradaki insanlarımızın Türkiyeli olma özelliklerini dikkate almak ve bu özellikler üzerinde yükselmek zorundadır. Devrimci İşçi'nin ve Türkiyeli devrimcilerin kültür politikaları, devrimci dünya görüşü ve bu görüşler ışığında oluşturulan genel siyasi tesbitlerle uyumlu olmalıdır. Ve bu anlamda Türkiyeli devrimcilerin önünde duran Devrimci Demokratik Halk Kültürü'nü oluşturma görevlerinin bugünden ve yurtdışında da atılacak ön adımları ve oluşturulması gereken nüveleri olacaktır. Bunun somutta yansıması herşeyden önce doğru kültür anlayışı ve politikaları olmaksızın olamaz.

Yurtdışındaki doğru kültürel faaliyetler Türkiye'nin ve Türkiyelilik'in iyi tanınmasıyla mümkün hale gelir. Elbette Türkiye'li olma özelliklerinin bazıları devrimci dünya görüşü doğrultusunda "Kitlelerin Kendi Kendilerini Yönetmeleri" anlayışının hakim hale getirilmesi, yeni bir yaşam tarzı yaratma çabalarında olumlu ve geliştirilmesi gereken özellikler taşırken; bazıları da olumsuz, aşılması, kaldırılması gereken özellikler taşıyabilir. Halk kitlelerinin siyasal-toplumsal-kişisel-kültürel özelliklerinin tümünün ilerici ya da tümünün gerici olacağı gibi bir düşünce devrimci bir düşünce olamaz. Yurtdışındaki Türkiyeliler'e yönelik kültür politikalarının önemli belirleyicisi kitle dalkavukluğuna düşmeden hangi özelliklerin devrimci eylemliliklere kanalize edilip edilemeyeceğidir. (7)

Özetlemek gerekirse, yurtdışında da doğru bir kültür politikası ve eylemliliğinde bulunabilmek devrimci-demokratik bilince sahip olmaktan geçer. Tek başına doğru bilince sahip olmanın yetmediği, varolan politikalarımızı geliştirmek, yanlışlarımızı düzeltmek ve yeni pratik yöntemler saptamak gerektiği ortadadır. Aşağıda önerdiğimiz başlıklar herşeyden once konuya yaklaşım, plan taslağı ve tartışma olarak alınarak, gerek dergiye yazılacak yazılarla, gerek diğer yöntemlerle tartışmaya katılarak, eleştirip geliştirerek daha doğru ve somut hale getirilebilir. Böylece görevimizin bir bölümünü yerine getirmiş olacağız.

Devrimci (Demokratik) Kültür Sorunları Tartışma Başlıkları

1- Tanım ve Yöntem

2- Devrimci Kültür Anlayışı
a- Halk Kültürü

1- Halk Kültürü Nedir?
2- Folklor (Halk Bilimi) Nedir?
3- Halk Sanat-ları- ve Anonimlik
4- Halk Müziği - Halk Oyunları
5- Halk Sanat-ları- ve Devrimci-Demokratik sanattaki yeri ne olmalıdır.
b- Türkiye'de Kültür Sorunu'nun Milli Mesele ile ilişkisi
c- Devrimci Kültür'üb yaratılmasında biz hangi Kültür mirasını reddediyoruz?
1- Halk Kültürü'nden Nasıl Yararlanmalı?
2- Divan Kültürü'nden Nasıl Yararlanmalı?

3- Yurtdışında Türkiyeliler'in Kültür Sorunu:
a- Niçin buradalar?
b- Yaşadıkları değişim ve kültürel yansıması?
c- Nasıl etkilendiler?

d- Nelerden Etkilenmemeli-ler-(yiz)?
e- Kültürel asimilasyon mu, uyum mu?

4- Yurtdışındaki Kültürel Etkinlikler
a- Yaklaşım Yöntemi

1- Türkiye ile bağlantısı
2- Azınlık-Getto-Kültürü mü?
3- Neler korunmalı ve Geliştirilmeli?
4- Kültürel Gelişimi Sağlamanın Yolu Doğru Sınıf Bilincinde geçer.

b- Yurtdışındaki Türkiyeliler'in Kültürel verilerinin araştırılması niçin gereklidir?

1- Ulusal Açıdan?
2- Siyasal Açıdan?
3- Sanatsal Açıdan?

c- Kültürel Etkinliklerimiz Neler Olmalı?
1- Konuya İlişkin Tartışma ve Eğitim Etkinlikleri.
a- Çalışma Grupları
b- Toplantılar (Seminer, konferans vb...)

c- Yayın-lar-
2- Gösteriler
a- Geceler
b- Şölenler
c- Festivaller
d- Açık Hava Gösterileri vd...

DİP NOTLAR:

(1) Dünya Devrim Tarihleri ve özellikle yenilgi dönemleri incelendiğinde bu dahiyane(!) buluşların hiç de "yeni" olmadığı hemen görülür. Böylesi "Kültür Anlayışları" savunulan "Yeni" dünya görüşünün parçası olarak belki kendi içinde bir tutarlılık taşır. Ancak denk düştüğü sapma olarak "kültürizm" olmanın ötesinde bir anlam ifade etmez.

(2) İnsanoğlunun doğaya karşı ürettiği herşeye kültür denir" ya da "insanın maddeye kattığı herşeye kültür denir" gibi tanımlar da doğru tanımlardır. Konumuza denk düşmesi açısından yukardaki tanımı kullanıyoruz.

(3) Devrimci "Kültür ve Sanat Geceleri"ndeki etkinliklerin dar anlamda kültürel etkinlikler olmaları bir yana, gerekli sanatsal-estetik içeriklerinin eksikliği somut bir olgu. Kültür ve sanat etkinliklerimizde siyasal öz ve propaganda-ajitasyonun estetik dokuyla diyalektik birlikteliğini sağlayabilmeliyiz. Siyasal içerikle estetik doku birbirleriyle çelişen değil, birbirlerini bütünleyen ögelerdir.

(4) Burada amacımız Türk Tarihi'nin ayrıntılı kültürel irdelenmesi değil elbette. Ancak günümüzdeki kimi "yeni türedi" sınıfsal ve kültürel görüşlerin temellerinin sergilenebilmesi için böylesi çok genel tarihsel yinelemenin gereğini duyduk.

(5) Osmancılık sağda cunta ve neoliberal T. Özal'dan Tercüman'a, solda da değişik yönleriyle neo-avrubesk sivil toplumcu/dönüşümcü bir sürü kişi ve gruplarca hortlatılmaya çalışılıyor.

(6) Bu farklılıklar bütün toplumlar için geçerli olan kimi genel doğruları yadsıyacak cinsten farklılıklar değildir.

(7) Örneklemek gerekirse Türkiyelilik özelliklerinden birisi olarak imece-yardımlaşma-dayanışmanın yerleşikliği ve yaygınlığı "kollektif üretim kollektif tüketim" devrimci yaşam tarzına yatkın, geliştirilmesi gereken örneklerden yalnızca birisidir. Diğer yandan toplumda kadercilik, teslimiyet, yönetilme, kulluk etme vb... anlayışların belli oranlarda sürüyor olması, köreltilmesi ve giderek yok edilmesi gereken çağdışı-gerici özelliklerden birisidir.

●

ŞEHİTLERİMİZİ KALBİMİZDE YAŞATACAĞIZ

Mine Bademci
Urlu'da doğdu. 1980'de Malatya'daki çatışmada öldürüldü.

Mustafa Sevil
Malatya'da doğdu. 10 Ekim 80'de Malatya'daki çatışmada öldürüldü.

Alaadin Bölükbaşı
1956'da Fatsa'da doğdu. 20 Ekim 1980'de Fatsa'daki çatışmada şehit düştü.

Ahmet Yüksel
22 Ekim 1980'de Ankara'daki çatışmada öldürüldü.

Ali Ekber Acar
23 Ekim 1980'de Ankara'daki çatışmada öldürüldü.

Harun Gökkaya
1958'de Denizli'de doğdu. 27 Ekim 1980'de Buldan'da çıkan çatışmada şehit düştü.

Abdurrahman Çetin
1961'de Denizli'de doğdu. 29 Ekim 1980'de Eşme'deki çatışmada şehit düştü.

Sadi Ekiz
1947'de Fatsa'da doğdu. 30 Ekim 1980'de Fatsa'da şehit düştü.

Özbil Aras
1960'da Şavşat'da doğdu. 31 Ekim 1980'de Şavşat'ta çıkan çatışmada şehit düştü.

Kemal Özdemir
1950 yılında Fatsa'da doğdu. 15 Ekim 1980 günü Fatsa'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

İhsan Ünal
6 Ekim 1980'de Ünye'de çıkan bir çatışmada öldürüldü.

Gülden Erdem
11 Ekim 1980'de Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde işkenceyle öldürüldü.

Zeynel Abidin Ceylan
1959'da Hozat'ta doğdu. 12 Ekim 1980'de Ankara'da işkenceyle öldürüldü.

Vahap Atılgan
11 Ekim 1982'de Diyarbakır'daki bir çatışmada şehit düştü.

Zafer Müctebaoğlu
1954'de Kastamonu'da doğdu. 15 Ekim 1982'de Mamak Askeri Cezaevi'nde işkenceyle öldürüldü.

Turgay Erbay
1957'de Çankırı'da doğdu. 22 Ekim 1982'de İstanbul'da bir çatışmada öldürüldü.

İlhan Durmuş
1956'da Fatsa'da doğdu. 13 Ekim 1983'de Fatsa'daki çatışmada şeşehit düştü.

İlyas Has
7 Ekim 1984'de Buca Cezaevi'nde idam edildi.

Hıdır Aslan
1958'de Hozat'ta doğdu. 24 Ekim 1984'de Burdur Cezaevi'nde idam edildi.

Tevfik Karataş
1933'de Fatsa'da doğdu. 30 Kasım 1981'de Fatsa'da çatışmada öldürüldü.

Adil Yılmaz
1952'de Ankara'da doğdu. 26 Kasım 1980'de Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde işkenceyle öldürüldü.

Munzur Geçgel
27 Kasım 1980'de ızmir Emniyet Müdürlüğü'nde işkencede öldürüldü.

Özgül Tuncay
1957'de Artvin'de doğdu. 4 Kasım 1980'de Fatsa'da şehit düştü.

Ayşe Makar
1962'de Fatsa'da doğdu. 15 Kasım 1980'de Fatsa'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

Kenan Gürsoy
1956'da Diyabakır'da doğdu. 2 Aralık 1980'de Diyabakır'da işkencede öldürüldü.

Kenan Özcan
Kasım 85'de Amasya Cezaevi'nde öldürüldü.

Bayram Lafçı
1959'da Amasya'da doğdu. 3 Aralık 1980'de Havza'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

Adem Özer
İskilip'de doğdu. 3 Aralık 1980'de Havza'daki çatışmada öldürüldü.

Turhan Köse
9 Aralık 1980'de Havza'daki çatışmada şehit düştü.

Ahmet Gürler
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

Ayhan Eskici
15 Aralık 1980'de Kumru'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

Sebahattin Demir
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

Ahmet Sakin
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

Erkan Uzuneminoğlu
1956'da Borçka'da doğdu. 26 Aralık 1980'de Şavşat'ta çatışmada şehit düştü.

Taner Uzun
1961'de Şavşat'ta doğdu. 26 Aralık 1980'de Şavşat'ta çatışmada şehit düştü.

Mustafa Şahin
1945'de Karakoçan'da doğdu. 31 Aralık 1980'de Şavşat'ta çatışmada şehit düştü.

Cengiz Aksakal
1944'de Artvin'de doğdu. 31 Aralık 1980'de işkenceyle öldürüldü.

Fahri Dede
2 Aralık 1980'de Ardanuç'da çatışmada öldürüldü.

SAĞA SAVRULAN SOL VE SOSYALİZMİN SORUNLARI

Yaşadığımız bu yenilgi sonrası dönemde, politik gündemde ağırlıkla ideolojik-politik sorunların yeraldığı görülmektedir. İdeolojik-teorik çalışmanın ve mücadelenin önemini göreceli olarak öne çıkartan bugünkü koşullarda, politik-pratik düzeyde kalıcı adımların atılabilmesi bir bakıma ideolojik-teorik düzeyde bulanıklığa yolaçan sisi dağıtmaktan, devrimin temel sorun ve görevleri üzerinde belli bir açıklığı sağlamaktan geçer.

Bugün, çevremizi kuşatan sağcı rüzgarlara karşı koyabilmek, bu rüzgarları, kaynağına inerek etkisizleştirebilmek; ve de bu rüzgarlı ortamın tozu dumanı içinde bulanıklaştırılarak tanınmaz hale getirilen devrimci dünya görüşünü yeniden tanımlayarak netleştirebilmek ve bu netliğin ışığında bugünün temel siyasal görevlerini kavrayabilmek için ideolojik-teorik sorunlara özel bir ağırlık vermemiz gerekmektedir.

Kuşkusuz ki, bugünün siyasal görevlerine ışık tutacak bir ideolojik-teorik çalışma, siyasal pratiğe ilişkin somut adımların atılabilmesiyle birlikte, teori ile pratiğin birliği sağlanarak bir anlam ifade edecektir.

Biz bu yazıda, uluslararası düzeyde gözlenen sağ'a kayışta önemli bir neden olarak gördüğümüz uluslararası sosyalist hareketler içinde Marksizme karşı oluşan revizyonist akımların yol açtığı derin tahribatlar ve bunların kimi önemli sonuçları üzerinde duracağız. Bu tahribattan beslenen ideolojik-politik bunalımın ülkemiz Sosyalist Hareketleri üzerindeki olumsuz etkileri ile birlikte, bunalımdan çıkış için çözümün nerede aranması gerektiğine ilişkin bir perspektif bir bakıma yeniden tartışmaya sunulmaktadır.

Bu yazı çerçevesinde ele alınan bir çok konu, daha kapsamlı bir şekilde ele alınması ve tartışılması gerektiğinin bilincindeyiz. Bu açılımların önümüzdeki süreçte yapılmasının gerekliliğine inanıyoruz. Bu görevin yerine getirilmesi bir bakıma bizlerin, anlamlı ve ilerletici bir ideolojik tartışmayı en başta kendi saflarımızda gerçekleştirebilmemize bağlı olacaktır.

* * *

Bugün ülkemiz sol hareketleri saflarında ideolojik-politik kargaşa hüküm sürmektedir. İdeolojik-teorik düzeyde ortaya çıkan belirsizlikler dönemsel, güncel politikalarda bir türlü aşılamayan tıkanmalar, yenilgi koşullarının yarattığı yaygın yılgınlık eğilimleri ile beslenince, emekçi kitleleri saran umutsuzluk sisi alabildiğine yoğunlaşmaktadır. 12 Eylül yenilgisinin getirdiği yılgınlık, bezginlik yüklü ortamında, devrimci hareketlerle birlikte bir bütün olarak halk hareketinin dağıtılmasının, siyasal ve yığınsal örgütlülüklerinin çökertilmesinin yarattığı dağınıklık ve örgütsüzlük durumu henüz ortadan kalkmamıştır. Aynı şekilde, her düzeyde yenilginin toplumun çeşitli kesimleri üzerinde tahrip edici etkileri varlığını sürdürmektedir. En başta devrimci kadrolar ve yığınlar; kafa karıkşıklığının, perspektif yokluğunun egemen hale geldiği bu koşullarda, kolaylıkla sağ ideolojinin etkisi altında girebilmektedir.

Nitekim ülkemiz özgülünden kaynaklanan nedenlerle birlikte, uluslararası konjüktürün da katkısıyla ülkemizde bugün soldan sağa büyük bir savruluşun yaşandığı gözlenmektetir.

Buna, yakın tarihimizin en büyük savruluşu denebilir.

Bu büyük savruluşun sol siyasal çevrelerde bütün ağırlığıyla ortaya çıktığı açıkça gözlenmektedir. Emekçi yığınların geleceğini burjuvazinin çeşitli fraksiyonlarına ipotek eden politikalar demeti, çeşitli sol hareketler tarafından çarpıcı bir benzerlik içinde kurtuluş reçetesi haline getirilmiş bulunuyor.

12 Eylül açık faşist darbesi sonucu ortaya çıkan halk hareketinin yenilgisiyle birlikte gözlenen sağ'a savruluşta çok yönlü etkenlerin derece derece rol oynadığı muhakkaktır.

Bu husus başlıbaşına bir çalışmayı gerektirecek kadar kapsamlı ve önemlidir.

Ancak, burada bir belirleme yapacak olursak; ülkemizdeki ideolojik-politik kaosun ve tıkanıklığın aşılamaması, yenilgi sürecinden bir türlü çıkılamaması, yenilgi ile birlikte içine girilen bunalımınağırlığını koruyarak devam ediyor olması gibi sonuçların ortaya çıkışında; 12 Eylül yenilgisiyle başlayan yenilgi sürecinin dünya ölçeğinde revizyonist egemenliğin tahribatlarının önemli rol oynadığı sağ'a kayış süreci üzerine oturmasının önemli rolu olmuştur.

Aynı yönde olumsuz etkide bulunan bu süreçlerin içiçe geçmesi, 1980'li yıllarda, ülkemizde, sol'dan sağ'a doğru savrulan siyasal güçler üzerinde etkili sonuçlara yol açmıştır.

Başta Devrimci Hareketimiz olmak üzere, Türkiye Sol'u bu sürece savunmasız bir şekilde girdi. Yenilginin yol açtığı dağılma, örgütsüzlük, mücadele araçlarından yoksunluk gibi nedenlerle faşist güçlerin emekçi halklarımızı yıldırmaya yönelik çok yönlü (ideolojik-politik-psikolojik) savaş yöntemlerine karşı ciddi bir devrimci mücadelenin verilmemesine yol açtı. Bir nevi faşist terör desteğinde estirilen her türden sağcı rüzgarlara karşı meydan boş ve engelsiz kaldı. Devrimci güçlerin siyasal arenada devrimci politikalarla yer almasını engellemek için yıllardır sürdürülen azgın faşist terör aralıksız bir şekilde bütün şiddetiyle sürdürülürken, öte yandan çeşitli burjuva fraksiyonlar ve bu fraksiyonların gölgesinde filizlenen çeşitli reformist akımlar boşaltılan bu arenayı doldurma çabasına girdiler. Yeniden filizlenen bu reformist akımlar, bir yönüyle ülkemizin verli koşullarından gıdalarını almaktalar. Başka bir yönüyle de, bu akımlar gıdalarını uluslararası Sosyalist Hareket içinde Marksizme düşman akımlardan almaktadır. Biz burada ağırlıkla, uluslararası Sosyalist Hareket'te belli bir etkinliğe sahip olan akımlar üzerinde durarak, fakat bu akımların ülkemizdeki siyasal oluşumlar üzerindeki etkilerini de gözardı etmeden genel bir panorama çizeceğiz.

VAROLAN "SOSYALİZM"LERİN SOSYALİZMLE BAĞI KALMAMIŞTIR

Uluslararası Sosyalist Hareket, tarihin en derin bunalımlarından birini yaşamaktadır. *"Sosyalist Sistem"* içinde 60'lı yılların başında belirginlik kazanan ideolojik ayrılıklar derinleşerek sistemin ideolojik ve politik olarak parçalanmasını beraberinde getirdi. Bu parçalanma, komünist hareketlerin enternayonalist birlik ve dayanışmasının parçalanmasının da ötesinde, bu hareketleri politik/askeri düzeyde bile bir çatışma noktasına getiren bir ideolojik-politik parçalanma şeklinde gelişmektedir.

"Sosyalist Sistem" içihde bu bölünme ve parçalanma ile birlikte, sisteme anti-marksist revizyonist çizgilerin egemen olması, bunalım sürecinin alabildiğine derinleşmesinde ve bunalımın ağırlaşmasında önemli bir rol oynadı.

Bugün, uluslararası Sosyalist Hareketlerde yaşanan bunalımın önemli nedenlerinden biri, "Sosyalist Sistem"e egemen olan revizyonist-milliyetçi çizgilerin en başta Sosyalist Hareketler'in ideolojik-politik bünyelerinde yolaçtığı derin tahribatlardır.

Kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecini yaşayan sosyalist ülkelerde iktidara zamanla revizyonist politikaların egemen *olması* geçiş *sürecinde devrimin sürekliliğinin kesintiye* uğramasına yol açmıştır.

Nitekim ülkemiz özgülünden kaynaklanan nedenlerle birlikte, uluslararası konjöktürün de katkısıyla ülkemizde bugün *Sol'dan Sağ'a büyük bir savruluşun yaşandıgı gözlenmektedir.*

Geçiş döneminin zorunlu ihtiyaçlarından kaynaklanan ve geçici olarak görülmesi gereken çeşitli devlet kurumlaşmalarının devrimi gerçekleştiren emekçi kitlelerin denetiminde olması vazgeçilmez bir kuraldır.

Devrimci dönüşüm sürecinin, bu şekilde kesintiye uğraması, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Siyasal devrimlerin büyük bir çoğunluğunun benzer bir durumla karşılaşması, geçiş döneminde, devrimci dönüşümleri sakatlayan önemli etkenlerin varlığına işarettir. Mevcut deneylerden çıkartılacak dersler, gelecek açısından nasıl bir toplumsal sistemin hedeflendiğini de açığa çıkartacak önemli ipuçlarını ortaya koyacaktır.

Devrimin nihai hedefi, sınıfların ve sömürünün yok edildiği, herkesin yetenekleri çevçevesinde üretime katılıp, toplumsal üretimden ihtiyacı kadar pay aldığı, en başta devlet olmak üzere toplum üzerindeki sınıfsal, siyasal otoritenin aşıldığı, gerçek anlamda demokratik bir yaşam tarzının topluma egemen hale geldiği ve böylece bir devlet biçimi olarak demokrasinin de aşıldığı bir toplumsal sistemin yaratılmasıdır. Bu nihai hedefe varabilmek için, proleterya diktatörlüğünde ifadesini bulan, proleteryanın sınıfsal-siyasal egemenliğinde tarihi bir geçiş dönemin zorunluluğu, marksist devrim teorisinin belli başlı köşe taşlarından biridir.

Ne varki, , kapitalizme özgü ilişki/anlayışların toplumun her kesitinde yokedildiği böylesi bir sosyalist toplum hedefine yönelmesi gereken bugünkü mevcut "sosyalist" siyasal iktidarlar, bu temel amaca sırtlarını dönerek geçiş döneminde tasfiye edilmesi gereken kapitalist topluma özgü ilişkileri korumaya, tasfiyeye *uğrayanları yeniden canlandırmaya* ve devrimin kazanımlarını içten dönüştürerek bozmaya, yoketmeye yönelmişlerdir.

Bu geriye yönelimin bir sonucu olarak, bugünkü "sosyalizm"ler gerçek anlamda sosyalist toplum olma özelliklerinden giderek uzaklaşmaktadırlar. Kapitalizme özgü ilişkileri koruma ve canlandırmanın bir sonucu olarak giderek kapitalist sistemin bunalım girdabına giren bu ülkeler, izlenen mevcut politikaları itibarıyla M-L dünya görüşünden köklü şekilde uzaklaşmış bulunuyorlar. M-L geçiş dönemi perspektifinde, kapitalizm tasfiye edildikçe, sınıflar ve sömürü ortadan kalktıkça, devrimci dönüşüm proleterya iktidarı altında gerçekleştikçe devlet-toplum ayrımı, devletin fonksiyonlarını topluma devrederek sönmesiyle birlikte ortadan kalkacaktır. Bu aynı zamanda toplumsal sürecin sınıfsız, sömürüsüz, bürokrasisiz, sürekli ordusuz ve devletsiz bir yöne doğru evrildiği bir süreçtir. Bu süreçte, geçiş döneminin zorunlu ihtiyaçlarından kaynaklanan ve geçici olarak görülmesi gereken çeşitli devlet kurumlaşmalarının *devrimi gerçekleştiren emekçi kitlelerin denetiminde olması vazgeçilmez bir kuraldır.*

Oysa ki, varolan "sosyalizm"lere bakıldığında, bu modellerde, toplumsal ilişkiler bütünlüğünde bürokrasisiyle, sürekli ordu ve polis gücüyle kurumlaşan siyasal erk, devrimin gerçek sahibi ve güvencesi olması gereken proleter kitlelerin denetiminden uzak, bu kitlelere alabildiğine yabancılaşmış ve yeni bir baskı aygıtına dönüşmüştür. Böylesi bir toplumsal sistemin M-L öğretide tanımlanan sosyalist toplumsal ilişkiler sistemiyle bir alakası ve bağı yoktur. Devrimi gerçekleştiren emekçi halk kitlelerinin toplum yönetiminde doğrudan örgütlülükleriyle aracılığıyla yer alamadığı, yönetimde doğrudan söz ve karar sahibi olamadığı, proleter siyasal egemenliğin temel işlevinin örgütlü proleter kitlelerin inisiyatifinde gerçekleşemediği ve dolayısıyla bürokrasinin egemenliği altındaki toplumsal sisteme sosyalizm demek mümkün değildir.

Bu nedenle, bugün uluslararası düzeyde Sosyalist Hareketler'de yaşanan kargaşa ve bunalımın önemli kaynaklarından biri varolan "sosyalizm"lerdir. Sovyetler Birliği'yle, Çin-iyle, Arnavutluk'uyla, Polonya'sıyla bu "sosyalizm"ler, dünya proleterya hareketi saflarında büyük bir tahribat ve düş kırıklığı yaratmıştır. Bu olumsuz "sosyalizm"lerin, dünya çapında yükselen devrimci coşkuyla olumsuz bir etkide bulunduğu ve burjuva güçlere boyun eğme eğilimlerinin güçlenmesine hizmet etmesi yanında, emperyalist güçlerin karşı devrimci propagandalarına da önemli bir malzeme *teşkil ettiği yadsınamaz bir gerçektir.*

Özellikle, emperyalist kapitalist dünya gericiliğinin dünya halklarına karşı ideolojik-politik-askeri vb. her alanda saldırganlığının dolu dizgin sürmekte olduğu bu günkü koşullarda bu revizyonistçe hizmetin özel bir anlamı olmaktadır.

Mevcut "sosyalizm"ler, emperyalist-kapitalist sistem karşısında güçlü ve emekçi kitlelerce arzu edilen bir sosyalist toplumsal sistem alternatifi niteliği taşımıyor. Alternatif adına ortaya çıkan "sosyalizm"ler, dünya halkları açısından uğruna mücadele edilecek cazip birer örnek özelliğinde değildir. Bin bir güçlük ve emekle, mücadeleyle sosyalizme bağlanan umutlar bu olumsuz örneklerin duvarına çarparak dağılmakta, kırılmaktadır. Bu "sosyalizm"ler, kitlelerde devrim inancını sarsarken, onları yeniden burjuva siyaset alanına itici, uzaklaştırıcı birer olgu olmaktadırlar.

Dünya çapında devrimci halk güçlerinin mücadele azmini törpüleyen, devrimci coşkuyu kıran bu olumsuz örneklerin varlığı şartlarında, bugün *dünya ölçeğinde sol'dan sağ'a doğru kayış gözlenen somut bir olgu olmaktadır.*

Bu sağ'a kayışa, aynı zamanda, M-L dünya dünya görüşüne yönelik sistemli bir ideolojik saldırı eşlik etmektedir. Marksizmin devrimci içe*riğini tümüyle yoketmek*, onda burjuvazi için kabul edilemez, tehlikeli ne varsa ayıklamak, onu zararsız bir öğreti haline getirmek tüm revizyonist-reformist-anarşist vs. sapmaların ortak paydasi olmaktadır.

Bu ortak payda üzerinde birleşen akımların, proleterya hareketleri saflarında yol açtığı ve ideolojik-politik tahribatlarla ağırlaşarak yaşamakta olan bunalımın bütün yönleri ve nedenleri ile birlikte incelenmesi, bunalımdan çıkışı sağlayacak perspektiflerin yeniden ve güçlü bir şekilde ortaya konması, M-L hareketlerin önünde duran önemli görevlerden biridir. Bu görev, ancak, devrimci özü boşaltılarak burjuva liberalizmi düzeyine indirgenmek istenen marksist dünya görüşünün bilimsel savunusuna dayanan bir ideolojik mücadele ile Marksist öğretiye yöneltilmiş tüm revizyonist çarpıtmalar etkisiz kılınarak yerine getirilebilinir. Böylesi bir çaba, ülke özgülündeki sapmalara olduğu kadar, bunların uluslararası dayanaklarıyla da bir ideolojik hesaplaşmayı gerektirir.

İFLAS EDEN ÇİN-SOVYET POLİTİKLARI VE DEVRİMCİ TUTUM

Uluslararası Sosyalist Hareketler'in bünyesinde cereyan eden ideolojik-politik gelişmeler, ülkemizdeki siyasal oluşumlar üzerinde her dönem etkili olmuştur. Sosyalist sistem içindeki ideolojik ayrılıkların derinleşerek sistemde parçalanmaya yol açması, ülkemizde de etkisini göstermede gecikmedi. Sosyalist sistem içinde 60'lı yılların başında başlayan ideolojik tartışmalar, 70'li yıllara geçilirken sistem içinde bir parçalanmaya ve keskin kutuplaşma-

⟶

←

ya dönüşmüş bulunuyordu. Bu ideolojik-politik kamplaşma, ülkemizde de 60'lı yılların sonlarından itibaren etkisini gösterdi. Denebilir ki, daha sonraki
yıllarda, 70 yenilgisinden sonra sol hareketlerin ayrışması ve yeniden saflaşması sürecinde, Çin-Sovyet kamplaşmasına karşı tavır sorunu, siyasal oluşumlarda önemli köşe taşlarından biri idi. O dönemde, Çin-Sovyet kamplaşmasının ürünü olan ideolojik tartışmalar, ülkede, sınıflar mücadelesinin ortaya koyduğu sorunlara karşı tavır alıştan daha da ağır basar oldu. Bu durum, bir çok siyasal hareketin ayakları havada bir şekilde, dönemin temel görevlerine sırt çevirmelerine, özellikle faşist saldırganlığa karşı belli bir kayıtsızlığa ve edilgen bir sorumsuzluğa düşmelerine yolaçtı.

Devrimci Hareketimiz, o dönemin koşullarında, kitleler içinde ideolojik etkinlik kurmaya çalışan bu sapmalara karşı ideolojik mücadeleye özel bir ağırlık verdi.

Bu bağlamda, Devrimci Hareket, Çin-Sovyet kamplaşmasının bir doğru ile bir yanlışın kutuplaşması olmayıp, özünde revizyonist-milliyetçi çizgilerin bir kutuplaşması olduğunu vurguladı. Enternasyonalizm adına sapmalardan birinin kuyruğuna takılmanın devrimci tutum olamayacağı tesbitiyle, o dönem alınması gereken en doğru tutum alındı. Devrimci dünya görüşünün, Marksizmin, inkarına dayanan bu sapmalara karşı, unutturulmaya çalışılan devrimci perspektiflere dayanarak mücadele etmek küçümsenemez bir görev olarak kavrandı.

Bilindiği gibi, Dünya Sosyalist Hareketleri saflarında ortaya çıkan ideolojik ayrılıklara karşı alınacak tavır ile ülke özgülünde takip edilecek politikalar arasında kopmaz bir bağ olacaktır. Aksi taktirde bütünlüğü ve iç tutarlılığı olan bir bakış açısından sözetmek mümkün olmaz. Uluslararası düzeyde, sapmalardan her hangi birinin güdümünde olan bir siyasal hareketin sınıf mücadelesinde doğru devrimci politikalarla yeralması düşünülemez. Ülke devrimin sorunlarına doğru ve bütünlüklü yaklaşımın ön şartlarından biri de, dünya çapındaki gelişmeleri doğru kavramak ve tutarlı bir enternasyonalizm çizgisini izleyebilmektir.

Bu bağlamda denebilir ki, Devrimci Hareketimiz, Çin ve Sovyet kaynaklı sapmalara karşı önemli ideolojik barikatlar oluşturarak bu çizgilerin ideolojik etkinliklerini kırmada önemli bir misyonu yerine getirdi. Sovyet revizyonizminden kaynaklanan; "ileri demokrasi", "toplumsal ilerleme", "barışçıl geçiş" gibi tezlerin teorik arka planında yeralan "kapitalizmi ekonomik yarışta yenme" teorisinin , özünde, dünya halklarının mücadelesini SSCB'nin güçlendirilmesine tabi kılan bencil milli çıkarlara dayandığı ortaya kondu. Yine aynı şekilde, ulusal çıkar üzerinde temellenen ve "sosyal emperyalizm", "üç dünya teorisi" gibi tezlerde ifadesini bulan ÇKP'nin anti-marksist görüşleri de eleştirilerek bu sapmaların dar milliyetçi karakteri o dönemin tartışmalarında ortaya konup vurgulandı.

ÇKP ve SBKP'nin politikalarının sağcı karekteri bugün çok daha fazla açıkca gözlenir hale gelmiştir.
Son rota değişiklikleriyle, ÇKP'nin politikası; "yeni demokrasi", "iki ayağı üstünde yürümek", "kültür devrimi", "sosyal emperyalizm", "üç dünya teorisi" gibi dönemleri içeren bir evrim geçirdikten sonra, en son, kapitalizmin hızlı yolcusu Deng çizgisinin partiye egemen olmasıyla bugün Çin, 1957 yılının "Büyük İleri Atılım"ın öncesine götürülüyor. Mao'nun "proleterya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi" ve "kültür devrimi" gibi görüşlerine karşı sistemli bir ideolojik saldırının Çin'de bu hızlı geriye dönüşe eşlik etmesi gelişmelerin dikkat çeken yanlarından biridir. Bugün Çin'de "düşüncenin özgürleştirilmesi" sloganı altında, kapitalist canlanmanın önündeki siyasal engeller etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır.Geriye dönüşe karşı direnenler bastırılırken, bunun teorisi de şöyle yapılmaktadır. "Çin-de sınıf mücadelesi önemini yitirmiştir." "Bir kere devlet iktidarı ele geçirilip yönetim kurulduktan sonra ekonomik inşa görevi öncelik kazanmalıdır vb." Bu gibi tezler SBKP'nin ekonomizmine taş çıkartacak niteliktedir.

Çin'in kapitalizm doğrultusundaki hızlı evrimi ve ÇKP'nin marksizmi açıkça yadsıyan tutumu nedeniyle, bu çizginin takipçiliğini yapmakta olan hareketlerde bile belli uzaklaşmalar görülmektedir. Bugün başta ülkemizdekileri olmak üzere ÇKP'nin sadik izleyicileri, bu çizgiden ya da takipçilikten uzaklaşmanın hazırlığı içine girmiş bulunuyorlar. Bu çizgiye bağlanmış umutlar hızla sönmektedir.

Gelinen noktada, ÇKP'nin siyasal çizgisi, Sol'da eski etkinlik durumundan çok şey yitirdiği gibi, bunun da ötesinde siyasal kimliğinin sol karakteri bile tartışılacak bir konumdadır. ÇKP'ninmilliyetçi-sağ çizgisinin burjuva karakteri giderek belirginleşmektedir. Son tahlilde burjuvazinin sol içindeki bir uzantısı olan revizyonizmin, son tahlil noktasına doğru evrimi ÇKP'nin kimliğinde en açık biçimiyle somutluk kazanmaktadır. Bu bakımdan bu sapma, uluslararası düzeyde olduğu kadar ülkemizde de, devrimci hareketler açısından tehlikeli ve ciddi muhatap olma özelliğini yitirmektedir.

Ne var ki, Çin devrimi gibi, dünyayı sarsan koca bir devrimin, izlenen milliyetçi-sağ politikalarla adım adım heba edilmesi devrime ve de sosyalizme bağlanan umutları sarsmakta ve kırmaktadır. Bu durum, bir diğer yönden ise, Çin gibi yarı-feodal ve geri kapitalizm koşullarında gerçekleşen devrimlerin uzun ve karmaşık sorunları içeren bir geçiş dönemi boyunca kapsamlı bir mücadeleyi gerektiren ne denli zorluklarla, engellerle karşılaşabileceği gerçeğini de göstermektedir. Geriye dönüş tehdidinin sadece karçı-devrimci güçlerden gelmediğini, bütün geçiş dönemi boyunca bu tehdidin parti ve devlet görevlilerinden, bürokrasiden de geleceğini yaşanan tecrübeler çok çarpıcı bir şekilde ortaya koydu. Uzun süren sosyalizmi kurma dönemi boyunca, değişik biçimler alsa da devam eden sınıf çelişkilerini çözmek, mülkiyetin dönüşümünden sonra bile devam eden parti ve devlet bürokrasisinden gelen geriye dönüş tehlikelerini ortadan kaldırmak için devrimi sürdürmek, iktidarı sürekli fethetmeyi ve bunun kitlelerin canlı eylemliliğine dayanarak yapmayı gerektiriyor. Yaşanan tecrübeler, devrimin, revizyonizmin ideolojik kanallarına sokulması tehdidine karşı, güçlü ve inandırıcı politikaların oluşturulmasına duyulan ihtiyacı ortaya koymuş bulunuyor.

Yine, aynı şekilde, yakın geçmişte Uluslararası Sosyalist Hareketler üzerinde önemli bir etkiye sahip olan Sovyet revizyonizmi de bugün ciddi açmazlarla karşı karşıyadır.

Dünya Halklarının sosyalizme ulaşmalarını bir bakıma " ekonomik yarış" teorileriyle Sovyet ekonomisinin kaderine tabi kılan ve böylece ekonomizmin en çıplak örneğini sergileyen Sovyet çizgisi, hayatın şaşmaz gerçekliğinde duvara çarparak batağa gömülmüş bulunuyor. Bu çizgiye göre; dünyada can çekişen, çürüyen emperyalist-kapitalist sisteme alternatif olarak doğan Sosyalist Sistem'in ekonomik planda başarılı bir inşası istenen sonucu sağlıyacaktı. Temel mücadele bu iki sistem arasında cereyan etmekteydi. İlerleyen, büyüyen, gelişen ve güçlenen Sosyalist Sistem, (siz Sovyetler Birliği olarak anlayın) gerileyen, çöken kapitalizmi yeryüzünden ekonomik yarış ile silecekti. Dünya barışını tehlikeye sokan şiddete dayalı devrimlere gerek yoktu. Dünya halklarının enternasyonalist görevi, Sovyet ekonomisinin güçlendirilmesine tabi kılınmalıydı...

Ne var ki; emperyalist-kapitalist dünya ekonomik sistemini ekonomik yarış yoluyla çökertecek olan "sosyalist" sistem, bugün durgunluk ve tıkanmalarla yüzyüzedir. "Sosyalist" sistemde yeralan ülkelerin ekonomileri her geçen gün artan bir oranda kapitalist dünya ekonomisinin etki alanına girmektedir. Bu ülkeler, kapitalist sistemin işleyişine egemen olan ekonomik toplumsal yasaların adım adım canlandırıldığı bir geriye dönüş süreci içindedirler.

Sovyet politikasının ana ekseninde yeralan "ekonomik yarış" teorileri, başta Sovyet ekonomisinde olmak üzere gözlenen açmaz ve tıkanmaları nedeniyle inandırıcılık gücünü yitirmektedir. Bu toplumsal sistem (varolan "Sosyalizm") dünya halkları için değil parlak bir geleceğin müjdecisi, onlara cazip dahi gelmiyor.

Proleterya diktatörlüğünün, revizyonist, bürokratik bir eğemenliğe düşmesi sonucu, proleter demokrasi sorununda dünya halklarına kötü örnek olmaktan öteye umut verici bir şey sunamayan SBKP'nin bu ekonomik politikasına, onun mücizevi başarılarına bağlanan umutları da böylece sönme sürecindedir. Emekçi-proleter kitlelerin yeni ve etkili politik girişimi olmadan, bu yönetimlerin kendiliğinden sınıfsız, sömürüsüz ve özgür bir sosyalizm hedefine yönelebilecekleri pek mümkün görünmüyor.

Bu sosyalizm hedefine, ancak, bu amaca uygun düşen devrimci politikalarla varılabilir. Bu parlak geleceğe, bütün bir tarihi dönemi kapsayacak geçiş dönemi boyunca, toplum üzerindeki eğemenliğini doğrudan emekçi kitlelerin bilinçli politik eylemliliğinde somutlayan, bu anlamda devrimci yönlendirici gücünü proleter kitlelerle bütünleşmekten, kaynaşmaktan alan birproleterya iktidarı altında ulaşmak mümkün olabilecektir. İktidarın politik perspektifinde meydana gelecek muhtemel kaydırma girişimlerine karşı gözlerini nihai hedefe dikmiş bilinçli ve güçlü bir kitle hareketinin koruyuculuğunda, evet, ancak bu sayede bu hedefe varılacaktır.

Kitlelerin doğrudan politik eylemliğinin yaratıcı gücüne dayanma yerine, kitlelere kuşku ve güvensizlikle bakan, kitlelerin yaratıcı gücünü bilinçli bir şekilde hedefe yöneltme yerine, gücünü bürokrasi ve militarizmden alan, böylece emekçi kitlelerin politik kanallarını tıkayarak onların apolitikleşmelerine yol açan bu politika devrimci bir politika olamayacağı gibi, böylesi bir politikayla kapitalizmi yenilgiye uğratmanın da mümkün olamayacağı tecrübeyle sabit oldu.

Bu parlak geleceğe, bütün bir tarihi dönemi kapsayacak geçiş dönemi boyunca, toplum üzerindeki egemenliğini doğrudan emekçi kitlelerin bilinçli politik eylemliliginde somutlayan, bu anlamda devrimci yönlendirici gücünü proleter kitlelerle bütünleşmekten, kaynaşmaktan alan bir proleterya iktidarı altında ulaşmak mümkün olabilecektir.

Nitekim, Sovyet ekonomisinin gelişme düzeyinin kapitalist sistemin önüne bir türlü geçememesi ve böylece kendisine yüklenen misyonu yerine getirememesi sonucu, Sovyet ekonomizminin mucizevi başarılarına bağlanan umutlar giderek sönmektedir. Umutlar söndükçe, Sovyet çizgisinin ideolojik-politik zayıflıkları ve güçlükleri arttıkça "sosyalist" ülkelerin giderek askeri güce dayanarak bu zayıflıklarını bu yoldan gidermeye çalıştıkları gözlenmektedir. Afganistan işgali, Polonya müdahalesi gibi olaylar askeri tırmanışın en son örnekleri arasındadır.

Hantallaşan Sovyet ekonomisinin önemli güçlükleri ve yetersizlikleri yanında, başta ABD olmak üzere emperyalist-kapitalist sistemin ekonomisinin teknolojik üstünlüğünün artarak devam etmesi sonucu "ekonomik yarış" teorisinde ifadesini bulan Sovyet ekonomizmi bir ideolojik çizgi olarak iflas etmiş bulunuyor.

SBKP'nin bu iflas karşısında ne gibi politik tutum geliştireceği ayrıca yakından incelenmesi gereken bir konudur. Herşeyin bir izahı bulunacağı gibi, ekonomizmin bataklığında boğulan ve iflas eden bu politikaların geleceğine ilişkin bir belirleme yine kendilerince yapılacaktır. Bu politikanın özü korunarak kimi revizyonlara uğrayacağı muhtemel görünüyor.

Burada vurgulanması gereken bir nokta şudur: Sovyet revizyonizmi dünya halkları açısından olduğu kadar ülkemiz halkları açısından da ideolojik etkinliğinden ve inandırıcılığından çok şey kaybetmiştir. (Ancak bu belirlme, hiç bir şekilde, SBKP revizyonizminin ÇKP gibi ideolojik etkinliğini hızla yitireceği şeklinde yorumlanmamalı. Bu sapmaya karşı ideolojik mücadele önemini korumaktadır.)

AVRUPA KOMÜNİSTLERİNİN TARİHİ ÇABASI: TARİHİ YANILGILARI AKLAMA

ÇKP ve SBKP kaynaklı revizyonist çizgilerin içine düştüğü açmaz ve ideolojik iflas, bir başka revizyonist-reformist çizginin yeniden hortlamasına ve yüksek perdeden devreye girmesine yolaçtı. Avrupa Sol'u diye isimlendirilen bu akımlar ideolojik etkinlik ve inisiyatif kurabilmek için iflas eden diğer akımların olumsuzluklarından alabildiğine yararlanma çabasına girdiler. Bu durum, bir bakıma, 3.Enternasyonal akımına karşı, 2. Enternasyonal akımının kendini aklama çabasına da dönüşmüş bulunuyor.

Özellikle, 2. Enternasyonal döneklerinin bugünkü takipçilerinin, bugünkü bürokratik yozlaşma içindeki varolan "sosyalizm"lerin siyasi kimliklerinden kaynaklanan olumsuzluklarını M-L'ne fatura ederek, tarihi olarak defalarca yaşamın canlı pratiğinde mahkum edilen Bakünin'ci, Bernstein'ci, Kautsky'ci saçmalıkları aklama çabası günümüzdeki ideolojik tartışmaların en ilginç yönünü oluşturmaktadır. Tarihi süreç içinde ortaya çıkmış ve M-L'e düşman ne kadar akım varsa bunların tümü, varolan "sosyalizm"lerin olumsuzluğunda, kendi olumsuzluklarını aklama çabası içine girmiş bulunuyor. Anarşistiyle, reformist-sivil toplumcusuyla, Troçkistiyle bilinen sapmaların tümü bu fatura edişin teorisiyle yeniden canlanabilmenin hayaliyle yaşamaktadır.

Ülkemizde, 70'lı yıllar boyunca yoğun bir şekilde süren ideolojik tartışmalarda, Avrupa Sol'unun yandaşları dikkate değer bir ideolojik etki yaratamadılar. Bu durum doğal olarak bu kesimde savunulan görüşlerin pek fazla tanınmamasına ve muhatap alınmamasına yolaçtı. Dolayısıyla devrimci çevreler, Avrupa Sol'unun yaptığı tartışmalarla yeterli bir tanışma imkanı bulamadı. Bu bakımdan, ÇKP ve SBKP kaynaklı hatalı görüşlere karşı belli bir ideolojik netlik kazanan devrimci kadrolar ve kitlelerde Avrupa Sol'u patentli liberal-reformist tezlere karşı bu ideolojik netlik klasiklerden sağlanan bilgiyle sınırlı kaldı.

Bu son derece sağ görüşlerin bir yenilgi döneminde, ayrıca Avrupa zemininin sunduğu avantajlardan da gıdalanarak devrimci saflarda etkili olmaya başlamasında bu yetersiz tanınmanın önemli bir rolü olduğu yadsınamaz.

Uluslararası revizyonist cenderenin Avrupa Sol'u kanadı 80'li yıllara gelinceye kadar ülkemizde yeterince temsil edilemedi. Bu, bu ideolojiye yatkın çevrelerin belli bir ideolojik çaba içinde olmadıkları anlamına gelmez. O dönem sınırlı kalan, Sol'da önemli bir etki yaratamayan bu çizgi, bugün yenilgi koşullarının yarattığı olağanüstü koşullardan da yararlanarak toplumsal arenada ideolojik etkinlik kurma çabasındadır.

İdeolojik-teorik düzeyde belli bir bütünlük ve tutarlılık çizgısinde olmayan, daha çok, "sivil toplumculuk", "anti-devletçilik", "anti-otoritercilik", ademi-merkeziyetçilik", "çoğulculuk", "bireysel özgürlük" vs. gibi kavramlar etrafında burjuva liberalizmine has belli bir felsefenin, belli bir bakış açısının propagandasına dayanan görüşleri ileri süren bu çevreler, gözlenen taktit tutumlarıyla, takipçiliğine soyundukları Avrupalı dostlarının tecrübelerinden de yararlanmayı ihmal etmiyorlar. Zira, Avrupalı dostları, yıllarca ideolojik-politik planda keskin bir anti-Leninist çizgide olmalarına rağmen son yıllara kadar Lenin'in görüşleri ile doğrudan bir polemik yapmaktan özellikle kaçındılar. Lenin'i, Marksizm'i ters yüz eden, kişi olarak tartışmaya başlayan Avrupalı "komünistler", bugün içeriği boşaltılmış bir Marks ismine sahiplenmekte yetinip yeni bir marksizm yorumunu oluşturma çabasında oldukları iddiasındadırlar.

Ağırlıkla Avrupa Komünizm'i denen kimi hareketlerden ideolojik gıdasını alan ve ülkemiz koşullarında yeniden üretilen bu görüşlere karşı, ülkemiz özgülünde bir ideolojik mücadelenin önemi ve gerekliliği açıktır. Bu görüşlerin ideolojik olarak asıl gıdalandıkları kaynaklarıyla bağlantıları içinde ele alınmaları daha uygun olacaktır.

Geçmişte, ülkemizde, geniş sol çevrelerde yeterince tartışılmayan, tanınmayan ya da yeterince tanıtılmayan ve bugün marksizmin krizi tartışmalarıyla, yeni dünyaları keşfe soyunma iddiasındaki Avrupa Sol'u kapsamındaki hareketlerin temel kalkış noktaları nelerdir?

Öncellikle, dünya çapındaki koşullarda meydana gelen gelişmeler ve değişmeler karşısında, nesnel dünya gerçekliğini yorumlama ve onu dönüştürme karşısında Marksist öğretinin yetersizliği ve geçersizliği önemli bir kalkış noktasıdır.

Kendi içinde farklı ideolojik çizgilere bürünen Avrupa Sol'u kapsamındaki hareketlerin kimi temel kalkış noktalarını özetlersek:

Denmektedir ki;

Yaşadığımız dünya, Marks'ın, Lenin'in yaşadığı dünyadan temelden farklılaşmıştır. O gününün dünyasının temel problemleri bugün temel olma özelliklerini yitirmiştir. Ne kapitalizm eski kapitalizmdir, ne de kapitalizmde yer alan sınıflar aynı sınıflardır. Bugün sınıflar arasındaki uzlaşmaz karşıtlıklar yumuşamıştır. Proleterya ile burjuvazi arasındaki kesin ayırım çizgileri giderek kaybolmaktadır. Marksist öğretide önemli bir yer tutan artık-değer sömürüsü, proleteryanın maddi zenginleşmesi ile temel önemini yitirmiştir. Prole-

→

←

teryanın temel dramı psikolojik yoksullaşmadır. Temel problem tekniğin ve makinalaşmanın insan fonksiyonlarına vurduğu zincirlerdir. Ezenler-ezilenler, sömüren-sömürülenler, mülkiyete sahip olanlar-olmayanlar gibi sınıfsallık üzerinde duranlar, toplumun sorunlarına sınıflar penceresinden bakanlar, sınıfsal çelişkileri çözmek ve bu çelişkiler üzerinde temellendirilen mücadeleleri gündeminde ısrarla tutmaya devam edenler doğmatiklerdir, marksizmin doğmatik yorumuna sarılan soldur. Zira, Marksizmin bu tezlerinin artık geçerliliği kalmamıştır. Bunlar, Marksizmin eskiyen yorumundan kaynaklanan tezlerdir. *Toplumsal bunalımın kökleri maddi (ekonomik) değil, manevi (kültürel) alandadır.* Toplumdaki, psikolojik yoksullaşmanın getirdiği ruhi çöküntüye karşı mücadele esastır. Marksistler sınıfları ilgilendiren sorunları değil, ezeni de ezileni de etkileyen tüm toplumu ilgilendiren toplumsal sorunlara karşı mücadeleleri ağırlıkla gündemine almalıdır. Sınıf mücadelesi ve onun politik biçimi önemini yitirmiştir. Mücadelenin ağırlık noktası politik biçimlerden ideolojik-kültürel biçimlere kaymıştır. Siyasi iktidarı hedefleyen ve iktidar aracılığıyla toplumu yukardan aşağıya dönüştürmekle sosyalizme varılamıyor. Toplumsal dönüşüm, siyasal iktidarların topluma dışardan/yukarıdan müdahaleleriyle değil, sivil toplumun çerçevelediği bir alanda, toplumun kendi doğal evrimi içinde kendiliğinden gerçekleşmektedir. Kapitalizm, kendiliğinden sosyalizme doğru bir dönüşüm içindedir. Bu dönüşüm sürecinin yarıya yakını Avrupa'da katedilmiş bulunuyor, Devrimler bu kendiliğinden dönüşümlerle ilerleyen toplumsal süreçleri sakatlamak başka bir işe yaramıyor vs...

Demokrasi mücadelesini varolan burjuva *demokrasisini sınırlarını* genişletme sorunu olarak gören bu anlayışlarda, demokrasi bir siyasi biçim (devlet biçimi) değil daha çok bir kültür ve yaşam tarzı ögesi olarak görülmektedir.

Yine bu çevrelerde; kapitalizmin, emperyalizmin, dünyanın geri kalmış ülkelerinde ilerici bir rol oynadığını savunanlardan, kapitalizmin toplumu ilerletici, ilerici özelliğinden hareketle, bu dönemde sosyalizme geçişin imkansızlığına varana kadar çok çeşitli konular tartışmanın gündemindedir.

> "Marksizmin krizi" tartışmaları, özünde, marksizmin geçersizliginin resmi ilanı olmaktan öteye gitmiyor.

Acaba, proleterya, dendiği gibi, gerçekten devrimi yapacak, sosyalizmi kuracak devrimci bir sınıf mıdır? Yoksa, proleterya, "kapitalizmle çözülmez bir evliliğe giren", sistemden yana, sistemle bütünleşmiş bir sınıf mıdır? Bu ve benzeri sorunları ortaya atarak, proleteryanın toplumsal devrimdeki tarihsel rolüne kuşkuyla bakan, proleteryaya, sosyalizmi kuracak öncü sınıf misyonunu yükleyen marksizmi bir yanılgılar teorisi olarak anlayan, proleterya ile burjuvazi arasındaki mücadeleyi basitçe bir ekonomik çıkar mücadelesine indirgeyen görüşler ileri süren çevreler olduğu gibi, baskı ve şiddettin kaynağını hiyerarşide arayarak, her türden hiyerarşiye ve hiyerarşi içeren örgütlenmelere şiddetle karşı çıkan, örgütsüzlüğü savunan ve kendiliğinden kitle hareketliliğine dayanmayı öneren görüşlerle birlikte, kapitalist toplumda alternatif yaşam biçimlerini kurmayı ve insanların buralarda kendilerini dönüştürmesi gerektiğini savunan ütopik sosyalizme özgü görüşlerde Avrupa Sol'unun fikir kargaşası içinde yeralan ve tartışılan görüşlerdir.

Bunlara acaba, "kapitalist toplum sosyalist toplumun maddi ön koşullarının yaratıldığı, üzerinde sosyalizmin inşa edileceği en uygun bir alt yapıdır" fikri doğru mudur? Ya da "feodalizm, kapitalizm, sosyalizm gibi toplumsal sistemlerin bir ileri sisteme doğru evrimini ifade eden 'ilerleme' teorisi doğru mudur?" gibi soruları ve arayışları ekleyerek bu listeyi çoğaltmak mümkündür. Ama burada buna ne olanak ne de gerek vardır.

Yukarıda kısaca özetlediğimiz bu tezler, bugün Avrupa Sol'unun ortaya koyduğu, tartıştığı en revaçtaki tezlerin bir bölümüdür. Bu kesimde, anti-marksist tutumda birleşen, ama *kendi içinde farklılaşan çok çeşitli* eğilimlerin yeraldığını söylemek gerekiyor. Marksizmin tüm genel tezlerini de içeren bir sorgulama görevini önlerine koymuş olan bu çevreleri, bizler marksizmle bağlantısı (ya da bağlantısızlığı) noktasında aynı sepette değerlendirmek durumundayız.

* * *

"KRİZ" TEZLERİ: MARKSİZMİN RESMİ REDDİYESİ

Tarihin her döneminde, burjuva liberalizminin bayrağı altından bir türlü çıkıp bağımsızlaşamayan Avrupa Sol'u bugün, yukarıda özetlenen içerikteki bir tartışma ile yüksek perdeden Marksizmin krizini ilan etmiş bulunuyor. "marksizmin krizi" tartışmaları, özünde, marksizmin geçersizliğinin resmi ilanı olmaktan öteye gitmiyor.

Köklü bir revizyon yapmak amacı ile, marksizmin bütün devrimci özünü tasviye etmek üzere ortaya atılan 'kriz' teorileri üzerine inşa edilen sözde "yeni yorumlar, içerik olarak bugüne kadar defalarca ve değişik ambalajlarla pazarlanan eski tarihi yanılgıların bir tekrarı olmaktan ve bu yanılgıların allanıp pullanarak yeniden piyasaya sürülmesinden öteye gitmiyor.

Bu arada şu da bir gerçek ki; "kriz" teorileriyle, Marksizmin devrimci özünü tasfiyeye yönelen bu çabalara ülkemizde de katkıda bulunan bir siyasal çevre, yenilgi koşullarının yarattığı boşluktan da yararlarak oluşmuş bulunuyor. Ne var ki, bu malum çevre, şimdilik, Marksist dünya görüşüne derin katkılarıyla tanınan ve Marksizmin yaratıcı simaları, Marks ve Lenin gibi isimlerle bunların görüşleriyle açık bir polemik yapacak kadar kendilerini en az Avrupalı dostları kadar güçlü ve cesur hissetmiyorlar. Dolayısıyla, bu çevrelerin Marksist öğretiye yönelik ideolojik saldırıları daha dolaylı ve örtük biçimler almaktadır. Yine bu malum çevre, liberal burjuva içeriğe sahip görüşleriyle sosyal demokrat nitelikteki hareketlerin bir sol varyantı olmaktan öteye gitmeyen sözde solculuğunu savunabilmek için Marksizmin ekonomist-doğmatik yorumuna karşı olma siperine gizlenme gereğini duymuştur. Marksizme karşı oluşan bu siyasal çevre, görünüşte ise Marksizmin belli bir yorumuna karşı başka bir yorumunu savunuyormuş kanısını yaratmaya özel bir çaba sarfediyor. Bu taktik tutumlarıyla siyasal oportunizmin bilinen taktik yöntemleriyle kitlelerin beynini bulandırmaya çalışıyorlar.

* * *

"Marksizmin krizi" tartışmasıyla; yakın tarihin en ilginç ve iddialı bir tartışmasıyla ortaya çıkan "Avrupa komünizmi" hareketi de bugün iflas etmiş bulunuyor.

Bu hareket, bir yandan devrim olgusunu reddederek ortaya çıkarken, bir yandan, Avrupa'da düzenin yerleşik kurumları haline gelen Sosyal Demokrat Partiler'den farklı bir politika, başka bir deyişle, güya üçüncü bir yol deneyeceklerdi. Kendi sağındaki hareketlerin denetimindeki kitlelerle bağ kurabilmek ve böylece kitleselleşebilmek amacıyla politikalarından proğramlarına kadar sağcı bir kimliğe bürünen bu partiler sonuçta, bizzat kendileri sağında gördükleri partiler/hareketler tarafından yutulmaya, eritilmeye başladılar.

"Avrupa Komünizmi" hareketi, dünya *işçi hareketi içindeki* Marksizme karşı oluşan revizyonist-reformist hareketin günümüzdeki kuşağı ve devamıydı.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra başta Yugoslav (Tito) İtalyan Komünist Partisi olmak üzere, bir çok Avrupa kökenli parti yavaş yavaş devrim döneminin bittiğinden, evrim reform döneminin başladığından sözetmeye başlamışlardı.

İçine girilen yeni dönemdeki gelişmeler, özellikle bilimsel teknik devrimin sonuçlarıyla birlikte kapitalist sistemde yeni bir canlanma döneminin başlaması gibi önemli gelişmeler yeni ideolojinin temel dayanaklarını oluşturdu.

Sovyetler Birliği'nde 1956'da Kuruçev revizyonizminin partinin egemen çizgisi haline gelmesiyle birlikte bu gelişmeler alabildiğine hızlandı. "Barış içinde bir arada yaşama", "toplumsal ilerleme", "barışçıl geçiş" gibi Sovyet teorileri, Batı Avrupalı Komünist Partileri'ni cesaretlendirerek bu partilerin sınıf uzlaşmasına dayanan çizgilerinin resmileşmesini sağladı.

Avrupa Komünist Partileri, kapitalizmden sosyalizme geçiş sorununda parlamentarizme dayalı barışçıl geçiş stratejisini temel yol olarak seçmişlerdi. Ne var ki, ard arda gelen seçim yenilgileri bu yola bağlanan umutları *her defasında kırıyordu. Komünistlikleri tartışılır hale gelen bu partiler,* Avrupa'da kaydır değer bir güç de oluşturamıyordu.

Avrupa'da bir türlü hayat bulamayan parlamenter geçiş stratejisi, Şili'de, Allende'nin seçimleri kazanmasıyla ilk defa iktidar pratiğinde denenme imkanını bulabildi. İlk başarılı girişim sayılabilecek bu seçim zaferi, aynı stratejiyi savunan hareketlerde büyük bir umut yarattı. Ancak, Şili deneyinin bilinen trajik sonu, parlamenterizme bel bağlayan barışçıl geçiş tezlerinin geçersizliğinin bir kanıtlanması oldu. Reformizme sapanlar, bu deneyden doğru devrimci dersler çıkaracaklarına, parlamenterizmin Şili'de somutlanan açmazlarını alabildiğine sağa kayarak aşmayı tercih ettiler.

Şili deneyinin başarısızlığı, bir bakıma, burjuva devlet aygıtını yıkmayı ve proleterya iktidarı altında sosyalizme geçişi ön gören M-L devrim teorisinin geçerliliğinin bir kanıtlanmasıydı.

Şili deneyi, parlamenterizme bel bağlayan hareketleri sağa-sola savurmada önemli bir rol oynadı.

Şöyle ki:

Şili deneyinin somutladığı bir gerçek; parlamenter yoldan iktidara gelmekle, burjuvazinin tarihsel olarak kurumlaştırdığı, yerleştirip oturttuğu toplumsal düzeni, aynı kurumlar içinde yer alarak, reformlar yoluyla da olsa, burjuvazinin onay veremeyeceği bir biçimde dönüştürmek mümkün değildi.

Burjuvazinin sınıfsal çıkarlarına zarar veren her reform girişimi burjuvazinin şiddetini gündeme getiriyordu. Kısacası, barışçıllık, burjuvazinin belirlediği, esnekliğinin son sınırında bitiyordu. O sınırlar zorlanınca karşı direnmeler ve çatışmalar kaçınılmaz oluyordu.

Bu bakımdan, baştan sona barışçılığa dayanan parlamenter stratejinin bu açmazı kendisini Şili deneyinde bütün çıplaklığıyla ortaya koymuştu. Ne var ki, burjuva liberalizminin ideolojik girdabından çıkmayı *hiç bir zaman düşünemeyen Avrupa* Komünist Partileri bu stratejik açmazı, burjuvaziye iyice yaklaşarak aşma çabasına girdiler.

Burjuvaziye yaklaşma politikasının en ilginç örneği ıtalya Komünist Partisi'nde ortaya çıktı. Bu parti "tarihsel uzlaşma" tezini ortaya atarak, bu yakınlaşmayı sadece politik değil, aynı zamanda ideolojik planda *da gerçekleştirerek, parlamenter stra*tejiyi alabildiğine sağ bir revizyona tabi tuttu.

Şili deneyi de göstermişti ki, parlamenter yoldan seçimleri kazanarak iktidara gelmek mümkündü. Ancak, burjuvazi, Şili'de, sosyalist dönüşüme izin vermemişti. Barışçıl yoldan iktidara gelen parti, toplumu reformlarla dönüştürmek için, burjuvazi ve onun kurumlarıyla, örgütlü güçleriyle çatışmaya girmek zorunda kalmıştı. Bu durumda ya burjuvaziyle açıktan çatışmayı göze almak ve ona göre yeni bir strateji tayin etmek ya da burjuvazinin tepkisine yol açan dönüşümlerden uzak durarak çatışmanın kendisine meydan vermemek; yani nihai hedef olarak kapitalizmi benimsemek gibi bir ikilem ortaya çıkmıştı.

İşte, bu ikilem ile karşılaşan başta İKP olmak üzere Avrupa Komünist Partileri, barışçıl biçimde de olsa, iktidar sorununa kuşkuyla bakar hale geldiler.

Şiddete dayalı iktidar gibi en radikal sloganlara sarıldıkları bir dönemde (2. Dünya Savaşı) bile iktidar olmayı göze alamamış olan bu Ko*münist Partileri, burjuvaziyle hiç bir şekilde çatışmaya yol açmayacak* bir dönüşüm projesi üzerinde durmaya ve "yeni" kapitalizmden sosyalizme geçiş teorileri icat etmeye koyuldular.

Bu dönüşümcü geçiş projesi, öyle bir proje olmalı ki, bu proje "komünist"leri hiç bir şekilde, burjuvaziyle aralarında varolacak çelişkileri çözerken, burjuvaziyi şiddete mecbur edecek bir duruma yol açmamalıdır. Şiddeti gerektiren çözümleri gündeme getirmemelidir...

Bu ve benzeri sebepler, İKP'nin ünlü "tarihsel uzlaşma" tezinin ortaya çıkmasını ve açıkça savunulmasını sağladı. İKP, bu ünlü teze uygun bir teorik zemin yaratabilmek için, İtalyan toplumunda demokratikleşmenin önünde engel teşkil eden bir "elit" kesimin toplumun kuruluşuna damgasını bastığı yollu bir tarih yorumunun üzerine bu tezleri oturttu. İtalya'da cumhuriyet radikal ve aşağıdan bir burjuva devrimi ile değil, savuna monarşisi ile belirli burjuva ve aristokrak tabakalar arasında ulaşılan bir ittifak sonucunda kurulmuştu. Dolayısıyla baştan beri sağcı bir iktidar blokunun egemenliğine karşı toplumda oluşan tepkileri en başta Hıristiyan Demokratlar kendilerine kanalize ederek daha halkçı ve demokrat bir alternatifin temsilcisi olmuştu. Hıristiyan Demokratların geniş kitle tabanı durumundaki Katolik kamuoyu ile bağ kurabil*menin ve sağcı iktidar blokuna kar*şı daha halkçı daha demokratik bir alternatifin hakim kılınabilmesinin biricik yolu olarak "tarihsel uzlaşma formülü" ortaya atılmıştı.

Çeşitli toplumsal sınıfların burjuvazisiyle anlaşması ve uzlaşması anlamına gelen bu "tarihsel uzlaşma" fikrine göre, toplumsal dönüşümün ve reform proğramlarının hayata geçirilmesinde burjuvazinin onayını almak ve bu onayın gerçekleştiği oranda ilerlemek esas olmalıydı. Hatta komünistlerin tek başlarına iktidar olmaları bile tehlikeli olabilirdi. İkt.dar sağdaki güçlerle (Hıristiyan Demokratlarla) paylaşılmalıydı. Hal bu olunca, artık bundan böyle, komünist partilerin esas görevi, burjuvaziyi, onların siyasi temsilcilerini belli değişikliklere ve reform giri*şimlerine ikna ettirecek* bir çaba da belirleniyordu.

İşte direksiyonu tam sağa kıran İKP, Şili'de Allende'nin, kendi dışındaki sol güçlerle güç birliği yapmasını, Şili sağının bu şekilde karşıya alınmasını, Şili deneyinin başlıca hatasıolarak belirlendi. Sol güçlerle girişilen bir cepheleşme, sağda da bir cepheleşme yaratarak çatışmanın *zeminini yaratıyordu. Oysa, Allende* sol güçlerle değil, sağındaki Hıristiyan Demokratlarla bir tarihsel uzlaşma aramalıydı. Bu tarihsel uzlaşma zemininin sunduğu olanaklar çerçevesinde ilerlemeliydi.

İtalya'da bir dönem Hıristiyan Demokratlarla böylesi bir tarihsel uzlaşma için yıllarca uğraşan İKP'nin bu teslimiyetçi uzlaşma politikası da bir işe yaramayarak iflas etmiş bulunuyor.

Burada bir parantez açarak, şunu vurgulamakta fayda vardır; Benzer bir "tarihsel uzlaşma" tezi, 1980'lerden sonra ülkemizde de "sivil-toplumcu", "doğucu-islamcı" kesimler tarafından bir tarih tezi ile birlikte gündeme getirildi. Türkiye Sol'u, bugüne değin hep batıcı-elitci geleneğin devamcısı CHP'de *ittifak* arayışına girmişti. Bu yanlıştı. Türkiye'nin demokratikleşme talebine de ters düşüyordu. Sosyalist Hareket, sağın büyük kitlesini yönlendiren, "tarihsel halk tephisini" kendisine kanalize eden, sivilleşme espirisine en yakın olan AP ve bu geleneğin bugünkü takipçisi akım ile bir ittifak ve uzlaşma aramalıydı. "Tarihsel halk *tepkisi", "milli iradecilik-elitcilik"* çerçevesinde savunulan görüşlerin arka planında bu tarihsel uzlaşmanın düşü yatmaktadır.

Tekrar konumuza dönersek, Şili deneyi, İKP gibi kimi hareket*leri tam sağa savururken, kimilerini* de daha radikal çözümler üzerinde bir arayışa da yöneltti.

Parlamentarizmin yetersizlikleri, burjuvazinin muhtemel direniş ve saldırılarına karşı yeterli bir güvence oluşturamaması karşısında, parlamentarizmi esas alan stratejiyi güvence altına alacak daha radikal çözüm önerilerinin ortaya atılmasına da yolaçtı. Bu önerilerin daha çok, seçimle çoğunluğu sağlayan ve iktidara gelen bir Sosyalist Hükümet'i, örgütlü bir kitle hareketi ile güvenceye alma, burjuvazinin karşı-devrimci girişimlerine karşı sosyalist iktidarı kitlelerin aktif karşı koymasıyla savunmak gibi pek yaygın ve etkili olmayan önermeler olduğunu belirtelim.

Daha çok anarşizmden gıdalanan başka bir kesimi ise, siyasal iktidar mücadelesinin her biçimini yadsıyarak, önüne bugünden toplumun çeşitli kesimlerini kapsayacak şekilde bir dönüşümü koyarak, toplumsal dönüşümde siyasal iktidarın rolünü küçümseyen, sözde sınıf egemenliğinin her biçimine karşı çıkarak iktidar ve hiyerarşi gibi ilişkileri bugünden hayatın her alanında yadsıyan, kapitalist toplum kurumlarına alternatif bir yaşam biçimi yaygınlaştırarak, kapitalist toplumu içten dönüştüren düz-devrimci teorilerin yeni bir *savunusuna yöneltti.*

Bu düz- evrimci dönüşümcü tezlerde ifadelendirilen politik tutum, bir bakıma, devrimden umudunu kesmiş, inançlarını yitirmiş olan kesimlerin, kapitalizme kesin boyun eğişe denk düşen son sığınakları olmaktadır. Bu çizgi, böylece bir bakıma da, düzenin kurumlarıyla bütünleşmenin ideolojik çizgisi haline gelmiş bulunuyor.

Bugüne değin, gerçekleştirilen devrimlerden sonra, iktidarların reviz-

→

yonizm belasına karşı korunmaması ve böylece devrimci sürecin kesintiye uğraması gibi nedenler, bu çevrelerce, devrim olgusuna bağlanan umutları kırmak, inançları sarsabilmek için başlıca bir koz haline getirilmiştir. Nitekim savunusunu ağırlıkla varolan "sosyalizm"lerde ortaya çıkan somuçlara dayandırmaya çalışan "düz- evrimci", "sivil toplum"cu dönüşümcü eğilim, gelinen noktada, politik arenayı ve politik gelişmeyi liberal butjuvazinin kanallarına terkederek, sonuç itibarıyla politik ve ideolojik planda bu burjuvaziyle birleşmektedir.

Bugün bu eğilimin en gözde sloganı, hele kapitalizmin gelişebildiği son sınırlara kadar gelişsin. Kapitalist siyasal demokrasi geliştikçe, kapitalizm ilerledikçe zaten toplum kendiliğinden sosyalizme dönüşmektedir. Sosyalizm, siyasal demokrasinin sınırlarını alabildiğine genişlediği olgunlaşmış ilerlemiş kapitalizmin bir ileri evresidir.

Marksizmin "ekonomik-doğmatik yorumu" adı altında özünde marksizmin devrimci özüne karşı savaş açmış olan bu eğilimin vardığı yer; emekçi halklardan gelecek örgütlü ve iradi her müdahaleye karşı meydanı burjuva güçlere terkeden katışıksız bir kendiliğindencilik ve ekonomizm olmaktadır.

Kısacası, burjuva toplumunun doğal evrimi içinde toplumsal dönüşüm sorununu ele alan, bu dönüşümü de toplumun bütün sivil alanlarında bugünden gerçekleştirmeyi hedefleyen bu sosyalizme geçiş perspektifinde; siyasi iktidar mücadelesine ve bu mücadelenin vazgeçilmez organları olan politik nitelikli örgütlenmelere yer yoktur. Burada, sınıf egemenliği ve sınıf mücadelesi gibi sorunlar toplumun itici gücü olmaktan çıkmıştır. Bu tür sorunlar ancak ikincil (tali) sorunlar dizisi olmaktan öteye bir anlam ifade etmezler.

Buraya kadar özetlenen bu ve benzeri tartışmalar yaparak bir çıkış yolu arayan Avrupa Sol'u belli bir etkinlik ve siyasal varlık gösteremedi. Son dönemlerde, dikkatlerini sınıfsal sorunlardan ziyade, toplumun genelini ilgilendiren sorunlara çevirmişlerdi. Doğayı Kurma Hareketi, Barış Hareketi, Kadın Haraketi vb. gibi saman alevleri gibi parlayan ve sönen toplumsal hareketlere sığınma eğilimler de bugün tıkanma noktasına gelmiş bulunuyor.

Proleterya devriminden umudunu tümden kesen, Avrupa Sol'unun bu ilginç tartışmalar içinde alabildiğine bunaldığı anlaşılmaktadır. Ne var ki, devrimci dünya görüşünü terkederek, burjuva idealizminin mantık dünyasında büsbütün şaşırarak kendini kaybetmiş olan bu sol, kendi bunalımını ve bunalımın yol açtığı kendi krizini Marksizm'e yüklemeye, bu durumunu Marksizmin krizi olarak tanımlamaya çalışmaktadır.

Özellikle Avrupa Sol'unda tartışmalara öncülük eden, fikirleriyle, tartışmaları yönlendiren kimi kişilerin ya intiharlarla sonuçlanan ruhi bunalıma girmeleri ya da benzer bir şekilde son çözümü tanrıya sığınmakta bulmaları da göz önünde bulundurulursa, Avrupa Sol'unun bunalımının ağırlığı ve boyutları anlaşılır olmaktadır.

SAPMALRIN ÖZÜ AYNIDIR

Dolayısıyla, bir ucunda, SBKP, ÇKP, ve AEP gibi varolan "sosyalizm"lerin yeraldığı, öte yandan ise, tam bir ideolojik kargaşa sergileyen ve içinde debelendiği açmazı, Marksizmi yargılayarak aşmaya çalışan Avrupa Sol'ndan oluşan bu revizyonist-reformist cendere içinde uluslararası Sosyalist Hareketin de sıkıştığı, bunaldığı yadsınamaz bir gerçektir. Bu cendere içinde nefesi daraltılarak boğdurulmaya çalışılan Sosyalist Hareketin, geleceğini belirleyecek olan şey bu cendereyi parçalayarak dışına çıkıp çıkmamasına bağlı olacaktır.

Denebilir ki, SBKP ve takipçilerinin savunduğu, "ileri demokrasi", "toplumsal ilerleme", "barışçıl geçiş" vb. tezleri ile bu sapmaya tepki olarak doğan, onun anti-tezi iddiasındaki Avrupa Komünizmi Hareketleri'nin savunduğu "çoğulcu demokrasi","sivil toplumculuk","evrimci-dönüşüm" vb. gibi politikaları arasındaki fark nedir? Farklı kutuplarda yeraldığı zannedilen bu çizgiler kapitalist gelişme karşısında, sınıflar mücadelesi karşısında, sosyalizme geçiş sorununda, devrim sorununda ve benzeri bir çok temel konuda aldıkları tutum nedeniyle ne ölçüde birbirinden farklıdırlar?

Bizce bu sapmaların özü aynıdır. "Toplumsal ilerleme"ci ve "ileri demokrasi" yanlılarından "sivil toplum"cu-"dönüşümcü" reformistine; "üç dünya" teorisi ve en son "sosyalizm için kapitalizm" şiarıyla kapitalizmin hızlı yolcusu ÇKP'sine kadar bu sapmaların tümü aralarındaki farklı görüntülere rağmen, temelde ortak bir ana eksene sahiptirler.

Marksist dünya görüşe sırt çevirmek, onu revize ederek devrimci özünü boşaltmak, Marksist devrim teorisinden, geçiş dönemi teorisine kadar, sınıf mücadelesine yaklaşımdan hedeflenen sosyalizmin temel özelliklerine kadar bır çok temel konuda bu sapmaların Marksizmle bir bağlanrısı kalmamıştır.

Yaşanmış olan olumsuz deneylerin varlığı şartlarında, devrimci hareketler sadece siyasi iktidarın ele geçirilişine ilişkin strateji ve taktik sorunlarla ilgilenmekle kendilerini sınırlandıramaz ve sınırlandırmamalıdır.

Kuşkusuz ki, devrimci dünya görüşünün yönlendiriciliğinde, Dünya Proleter Hareketin kesin zaferine giden yol engebelerle doludur.Bu engelli yolda, emperyalist-kapitalist güçlere karşı olduğu kadar, proleterya hareketlerinin ideolojik rotasını değiştirerek bunalıma sürükleyen, onun mücadelesini burjuvazi lehine saptırmaya ve engellemeye çalışan bu revizyonist cendereyi ideolojik planda etkisiz hale getirmekten geçecektir. Bu da tek tek ülkelerde olduğu kadar, uluslararası düzeyde de bu sapmalara karşı etkili bir ideolojik mücadelenin mutlak gerekliliğini ortaya koyar.

Bu ideolojik mücadele dün ülkemizde, Devrimci Hareket tarafından ağırlıkla SBKP ve ÇKP'nin temsil ettiği ikileme karşı verildi. Bugün ideolojik mücadelenin ağırlık noktası, revizyonist güçlerin eğemenliğinde bürokratik bir yozlaşma içinde geriye dönüş sürecini yaşayan varolan "sosyalizm"ler ile Sosyal Demokrasi'nin sol bir varyantı niteliğindeki Avrupa Sol'unun savunduğu burjuva sosyalizmi anlayışlarının oluşturduğu sosyalizm anlayışlarından oluşan kamplaşmaya yönelmek durumundadır.

Zira, ülkemizde bugün bu kapsamdaki tartışmalar bütün hızıyla sürmektedir. Avrupa Sol'unun ürettiği ve ülkemizde yeniden ambalajlanarak piyasaya sürülen, siyasal hegamonyanın toplum yaşamı üzerindeki yönlendirici, belirleyici gücünü yadsıyarak siyasal arenayı bu nevi burjuvaziye terketme anlamına gelen bu sağ görüşler, "sivil toplum"cu kesim tarafından yegane kurtuluş reçetesi haline getirilmiş bulunmaktadır. Sınıfsal temelinden soyutlanmış bir devlet ve toplum analizi üzerine oturtulan ve burjuva denokrasisine ve "toplumsal onay" mekanizmasına methiyeler düzerek, burjuva muhalefetin en sağ kanadına yedeklenme sevdasına kapılan bu çevrelerin burjuva liberalizmi ile anarşizm katışımı anti-Marksist görüşlerine karşı kapsamlı bir ideolojik mücadele gerekmektedir. (Dönemin modası "sivil toplum" tezlerinin, bir yenilgi döneminde, devrim olgusundan umudunu kesmiş ve devrimci görev ve sorumluluktan sıyrılma noktasına gelmiş kimi sol kesimlerde destek bulması bir bakıma doğaldır. Bu tezler, zira yenilgi döneminin yarattığı yılgınlık eğilimlerine de denk düşmektedir.)

GEÇİŞ SORUNU ÜZERİNE TARTIŞMALAR VE DEVRİMCİ PERSPEKTİF

Bu revizyonist-reformist sapmalara karşı yürütülecek ideolojik mücadelenin ana konularından biri geçiş dönemi ve geriye dönüş sorunudur. Her dönem güncelliğini koruyan bu tartışma bugün bütün ağırlığıyla yine gündemdedir. Günümüzdeki tartışmalar Çin—Sovyet görüşleri üzerindeki polemiklerin de ötesinde, bunları da içerecek şekilde çok daha kapsamlı bir muhteva kazanmış bulunuyor. Bugün ülkemizde de bir yandaş kesimi oluşturmakta olan Avrupa Sol'unun konuya ilişkin yaklaşımları ve tezlerini de kapsayan tartışmalar ön plana geçmiştir.

Özellikle varolan "sosyalizm"lerin, revizyonizmin ideolojik kanallarında bürokratik bir yozlaşma sürecine girmesi sonucu, kapitalizmden sosyalizme geçiş sorunları çerçevesinde çok yönlü tartışmaların gündeme gelmesi kaçınılmazdı. Zira yaşadığımız çağın önemli bir özelliği, bu çağın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olmasıdır. Yaşanmış olan olumsuz deneylerin varlığı şartlarında, Devrimci Hareketler sadece siyasi iktidarın ele geçirilmesine ilişkin strateji ve taktik sorunlarla ilgilenmekte kendilerini sınırlandıramaz ve sınırlandırmamalıdır. Siyasal iktidarın fethine ilişkin stratejik ve taktik politikalar ile geçiş dönemi ve kurulacak yeni topluma özgü temel perspektifler birbiriyle tam bir uygunluk ve bütünlük içinde bugünden ortaya konabilmelidir. Nihai amaç ile, bu amaca doğru uzanan yol ve yöntemler arasında bir uyum ve bütünlük olmalıdır. Bu uygunluğun, iç bağlantıları kurulmuş doğru devrimci politikalarda somutlanması gereklidir.

Bilindiği gibi, geçiş dönemine ilişkin Marksist-Leninist perspektifler, ancak, devlet, devrim, proleterya iktidarının zorunluluğu gibi temel tezleriyle birlikte bir bütünlük içinde ele alınırsa bir anlam ifade eder. Bu tezler kopmaz bağlarla biribirine bağlıdır. Revizyonist-reformist sapmaların hedefi bu bütünlüğü bozmaktır.

Marksizm, geçiş dönemi ve geriye dönüş sorununa ilişkin devrimci tezleri bugün için de geçerlidir. Bugünün somutunda, bu tezlerin devrimci içeriklerinin doğru bir yorumuyla yerli yerine oturtulması, bütün saldırı ve çarpıtmalara karşı belirli bir netliğin sağlanması devrimci hareketlerin önünde duran bir görevdir.

Bu bakımdan, geçiş dönemine ilişkin tartışmaları bugün de bir başka yönüne ağırlık vererek tekrar sürdürme gereği ortaya çıkmıştır.

Bu güne değin, özellikle ülkemizde, Marksist çevrelerin geçiş dönemine ilişkin sürdürdüğü tartışmalarda, geriye dönüşün devrimden sonra hangi koşullarda sona ereceği, geçiş sürecinde doğrudan karşı devrim olmadan, politik düzeyin zaafa uğramasıyla geriye dönüşün mümkün olup olamayacağı, geçiş döneminde politikanın mı ekonominin mi belirleyici olacağına ilişkin tatışmalardı. Tartışmalar daha çok siyasal iktidarın ele geçirilmesinin gerekliliği ön kabülü ile yapılıyordu. Siyasal iktidarın fethinin gerekliliği bazında süren bu tartışmalar en genel biçimiyle, iktidarın barışçıl yoldan mı yoksa şiddete dayanarak mı ele geçirilebileceği çerçevesinde sürüyordu. Kimileri, iktidarı ele geçirip özel mülkiyet kaldırılınca artık geriye dönüşün olamayacağını savunurken, kimileri de siyasal düzeye mutlak bir belirleyicilik tanıyarak başka etkenleri yok sayıyorlardı. Bu tek yanlı yaklaşım bu hareketleri bir gün ak deyip överek göklere çıkardıkları bir politikayı ikinci gün kara diyerek yerin dibine batırmalarına götürüyordu. O dönem yapılan tartışmalarda doğru devrimci perspektifler Devrimci Hareketimiz tarafından ortaya konmuştur. Bunları tekrarlamanın gereğini duymuyoruz.

Kaldı ki, bugün, Avrupa Sol'unun konuya ilişkin yaklaşımları nedeniyle tartışmaların ağırlık noktası bir başka yöne kaymış durumdadır. Bu yön, kapitalizmden sosyalizme geçiş sorununda, siyasal iktidarın fethinin mutlaka gerekli olup olmadığı noktasında ortaya çıkmış bulunuyor.

Bu güne değin, ister barışçıl isterse de şiddete dayanan olsun, iktidarı hedefleyen bütün stratejilerin, toplumu sosyalizme dönüştürmedeki mevcut başarısızlığı başlıca kalkış noktası olarak ileri sürülmektedir. Parlamenter statejiyi benimseyen başta Avrupa Komünist Partileri'nin bugüne değin, bu strateji doğrultusunda bir başarı sağlayaması ve giderek bu partilerin düzenin koruyucu kurumları haline gelmeleri ve burjuva düzeninin kabuğunu iktidar düzeyinde de olsa çatlatmamaları sonucu bu partilerin sosyalizm *projesinin geçerli ve hayat* bulur nitelikte olmadığı son yüzyıllık tecrübeyle sabit olmuştu.

Öte yandan, kapitalizmin sınır çizgilerini aşamayan bu barışçıl, reformist çizgiyi reddeden Marksist Hareketler, Bolşevik ve Çin devrimlerinde olduğu gibi, devrimle burjuvazinin toplum üzerindeki siyasal eğemenliğine son vermişti. Sosyalist dönüşümün önündeki siyasal engellerin en önemlisi (devlet) parçalanarak ortadan kaldırılmıştı. Ne var ki, bu ülkelerde de daha sonra toplumu sosyalizme götüremeyecek olan revizyonist politikalar proleterya iktidarına egemen olmuş ve geçiş kesintiye uğramıştı.

İşte bu kabul edilebilir sonuçlar üzerine oturan Avrupa Sol'unun bir bölümü, kaynağını Prodhon'dan, Bernstein'den alan ve sosyalizme geçişte siyasal iktidarın rolünü küçümseyen, devrim yerine evrim ve kendiliğinden dönüşümünü koyan görüşleri yeniden ortaya atmaya başlamış ve bu görüşler ülkemize de taşırılmış bulunuyor.

Bu tartışmaların ülkemizde yeniden de olsa yapılması gerekli hale gelmiştir. Avrupa'da yaygın bir uygulama alanı bulan parlamenter strateji ile bir türlü iktidara gelemeyen Komünist Partileri, potansiyellerini genellikle Sosyal Demokratlar'a kaptırıyordu. (Zira aynı ipte iki cambazın oynamasına imkan yoktu. Bu, burjuva özden dokunan ip üzerinde Sosyal Demokratlar'ın öbürlerini kovması doğaldı.) Devrimin gerçekleştiği ülkelerde ise, geçiş dönemi boyunca siyasal iktidarın proleter niteliği koruyamıyordu. İşte, bugün cevaplandırılmak üzere kendini dayatan bu ve benzeri sorular çerçevesinde çok yönlü anlayışların ortaya çıkması, mevcut deneylerin ışığında görüşlerin yeniden gözden geçirilmesi ve hatta, bir çok akımın bugün yaptığı gibi, bu olumsuzluklarda kendisini tanımlama ve eski tarihi yanılgıları aklama çabaları doğal karşılamak gerekiyor.

Aynı şekilde, Marksist-Leninist hareketlerin de, mevcut deneylerin olumsuzluklarından çıkarılacak derslerin ışığında, devrimci perspektifin öngördüğü ideolojik-teorik çözümleri üretmek durumunda olduğu açık bir gerçektir. Marksizmin devlet, devrim, proletarya iktidarı, sosyalist toplumda hedeflenmesi gereken toplumsal ilişkiler sisteminde proleteryanın ve de emekçi halk kitlelerinin konumu, kurulacak yeni ilişkiler sistemindeki yeri gibi sorunlarda Marksist-Leninist perspektiflerin gerçek içerikleri üzerinde belli bir netliğin sağlanması gereklidir. Bu da kapsamlı bir teorik çalışmanın zorunluluğunu ortaya koyar.

Bu kapsamda son olarak şunu belirtelim ki;

Uluslararası Sosyalist Hareket'in ideolojik-politik parçalanması ile birlikte içine girilen bu bunalımlı dönemde, üzerinde önemle durulması gereken perspektifler, geçmişte, Devrimci Hareketimiz tarafından ortaya konmuştur. Bu perspektifler, bugün açılması, geliştirilmesi gereken perspektiflerdir.

"Halk saflarında nasıl bir demokrasi" ile birlikte "Direniş Komiteleri" çerçevesinde yürütülen tartışmalarda bu görüşler yeralmaktadır. ÇKP ve SBKP'nin ve yandaşlarının geçiş dönemi üzerine görüşleriyle yapılan ideolojik polemiklerde savunulan görüşleri de buna ilave etmek gerekir.

Açılıma ihtiyacı olan bu doğru perspektiflerde, varolan "sosyalizm" leri olumlayan hatalı anlayışlara olduğu kadar, bu "sosyalizm"lerin olumsuzluğuna sağ bir mantıkla yaklaşan reformist-anarşist anlayışlara karşı da kesin ayrım çizgilerini bulmak mümkündür.

Devrimci Hareketimizin başlattığı tartışma sadece dönemsel ihtiyaçların ortaya çıkardığı geçici sorunlarla ilgili bir tartışma değildi. Halk iktidarının biçimlenme sorununu da kapsayacak şekilde geniş kapsamlı bir tartışma idi. O günün koşullarında özellikle diğer sol hareketlerin bu perspektifleri görmezden gelen tutumları nedeniyle bu kapsamdaki sorunlar elbetteki bütün yönleri ve derinliği ile açılamadı.

Direniş Komiteleri'nin, siyasal iktidar mücadelesi sürecinde gerek savaş organları olarak, gerekse de bu örgütlenmelerin geleceğin halk iktidarının organları olarak görev yapacağı şeklindeki bu temel fonksiyonları birlikte içerecek bir anlayışla bugünden oluşturulması fikri yeni bir tez olmasa bile, en azından unutturulmaya çalışılan, devrimi yapmanın da sosyalizmi kurmanın da ancak bilinçli ve örgütlü kitlelerin eseri olacağı düşüncesine sadece teoride değil, bizzat hayatın canlı pratiğinde kökleştirilmesi gerektiği fikrine yapılan anlamlı bir vurgudur. Kitlelerin aktif siyasal katılımı ve kesin desteği olmadan nasıl ki, siyasal iktidar sorunu çözümlenemezse, aynı şekilde, emekçi kitlelerin doğrudan yönetim ve denetimi olmadan sosyalist dönüşümü tamamlamak, toplumsal devrimi şürdürmek mümkün değildir.

Proleteryanın devrimci öncüsü, mevcut deneylerin olumsuzluğundan çıkartılacak derslerin ışığında, bir türlü engellenemeyen bürokratizm ve bunun ideolojik düzeydeki ifadesi olan revizyonist politikalara karşı bugünden köklü önlemleri gündemine almak durumundadır. Demokratik Merkeziyetçilik'te ifadesini bulan bir toplumsal örgütlenme prensibinde, demokratiklik prensibinin işlemez hale getirilerek, merkeziyetçi bürokratik eğemenliğe yol açan sebepleri önleyici bir anlayışı bugünden gündemde tutmak gereklidir.

Bunca olumsuz deney ortada iken, proleter iktıdarın nasıl, ve han-

Devamı 22. sayfada →

DEVRİMCİ HAREKET SAFLARINDAKİ TARTIŞMALAR VE GELİŞMELER ÜZERİNE

Türkiye Sol'unun bütün kesimleri ve emekçi halk kitleleri açısından önemli bir dönemeç noktası olan 12 Eylül Darbesi'nin üzerinden 5 yıl geçti. Ülkemizdeki toplumsal ve siyasal gelişmelerin akışı ile bu gelişmelerde taraf olan güçlerin toplumsal süreci yönlendirme ve etkileme şekillerini politik-kurumsal ve pratik düzeylerde değiştirmeyi hedefleyen ve bunu her düzeyde ve her alanda egemen güçlerin mutlak bir egemenliğinin kurulması yoluyla sağlamayı amaçlayan "12 Eylül Harekâtı"nın uygulamaya koyduğu proğram 6. yılına girdi. Bu proğramın sınıfsal, siyasal, ideolojik vd. yönlerden oligarşinin Açık Faşizm tercihine denk düşen bir içerikte ve kapsamda olduğu biliniyor.

Herşeyiyle emekçi halk kitlelerinin aleyhine olan bu proğramın uygulama alanına konulması, yani Açık Faşizme geçiş, Devrimci Hareketimizin ısrarlı uyarılarına ve kendi çabalarına rağmen engellenememiştir. Darbe sonrası dönemin ilk evrelerinde ise faşizme karşı etkili ve sonuç alıcı bir mücadelenin örgütlenememiş olması Cunta'nın siyasal insiyatifi tamamen ele geçirmesi sonucunu doğurmuştur. Bu gelişmelerin sonucunda da, halk kitlelerinin çaresizlik, yalnızlık ve umutsuzluk ortamına *sürüklenmesi* önlenememiştir.

Böylece egemen güçler 82 sonunda kendi Anayasalarını topluma dayatıp kabul ettirerek uzun yıllardır değişik şekillerde sürdürdükleri halka karşı savaşlarını "zafer"le noktalamışlardır. Bu durum, sol kesimler., halk kitleleri ve devrimci güçler açısından ise yenilginin belgelenmesi olmuştur.

Karşı-devrimin kendisini olağanüstü bir güçlükle yeniden örgütleyip tüm imkanlarını kullanması, bütün araç, gereç, silah ve diğer güçlerini cepheye sürmesi; yıllardır "uslu durmayan" halktan her bakımdan intikam almaya kalkışması, uyguladığı terör ve pasifikasyon eylemleriyle tam bir dehşet ve korku ortamı oluşturması ve bu sayede yarattığı "karşı konulmaz bir iktidar" imajının eşliğinde "duruma hakim olması"; 2 yıl gibi kısa bir sürede halka ait bütün mevzileri "dağıtması", bütün kaleleri "fethetmesi" karşısında; özetle egemen güçlerin bu önlenebilir "yükselişleri" ve karşı konulabilir atakları karşısında sol, çıkışsızlıktan, çözümsüzlükten bunalmış ve Sağ'a savrulmuştur.

*Faşizmin saldırıları ve baskısı kar*şısında tutunulamamış olması, "çaresizliğe" düşülmesi, "eski çizgi ve anlayışların" terkedilerek "yeni çözüm yolları"na, "yeni çizgiler"e kapı aralamıştır.

12 Eylül sonrası yeni şartlarda kendisini yeniden üretemeyen ve üretmesi de pek mümkün olmayan Sol'un geniş bir kesimi, yenilginin etkilerinin en yoğun olduğu bir evrede sağa doğru açılan kapıdan ilk adımlarını atmaya çalışırken Faşizmin partili-parlamentolu uygulanışına geçilmiştir. Rejimin kendisi bu şekilde devam ettirme yönündeki uygulamaları, Sol'un Sağ'a yönelmesinin objektif temelini oluşturmuştur. 6 Kasım 83'deki Genel Seçimleri MDP'nin değil de ANAP'ın kazanmış olması, Sol'un "yenilik" arayışı adı altında sağcılaşmasına meşruiyet ve malzeme sağlamıştır. MDP'nin kazanacağına mutlak gözüyle bakan Sol'un bir kesimi, seçimleri ANAP'ın kazanmış olmasını büyük bir şaşkınlıkla karşılamış ve bu olayın yarattığı heyecanla, süratle yeni keşiflere yönelmiştir. Bu gelişmeler sırasında TKP vb. Faşizm'i keşfederken, kimileri de tarihsel halk tepkisini keşfetmiştir. (Her iki keşfin de aynı kapıya çoktığını daha sonra göreceğiz.)

Bu süreçte, Sol'da zaten varolan yanlış perspektiflerin bir sonucu olarak siyasl gelişmelerin yorumlanmasında zorluklar çekilmiş, Türkiye'nin hangi teorik çerçevede açıklanacağı şaşırılmış, yenilgi izah edilememiş, diğer faktörlerin yanısıra bunların da etkisiyle bütün gruplarda kaynaşmalar, ayrışmalar ve çözülmeler gündeme gelmiştir. Bu durum, uluslararası sol arenada ve O'nun bir uzantısı olarak Türkiye Sol'unda eskiden beri varolan sağ-reformist düşünce ve ideolojilerin güç toplamasının, destekçi bulmasının maddi zeminini oluşturmuştur.

İlginç olan şudur:

Sol'un Sağ'a savrulması, grupların içindeki kaynaşmanın sağ bir akım yaratması şeklinde olmamıştır. Aksine grupların bizzat merkezi çizgilerinde ve politikalarında Sağ'a kayışlar söz konusu olmuştur. Sağcılaşmanın diğer bir şekili ise, eski bazı akımların kendilerini "yeni" çözüm yolu olarak sunmaları ve bunların çeşitli gruplar arasında ve içinde taraftar bulmaları biçiminde ortaya çıkmıştır. Sol'daki yanlış örgüt anlayışlarının bir sonucu olarak oluşan katı-örgüt yapılarını ne pahasına olursa olsun yaşatma yönünde bir takım displin önlemlerinin gündeme getirilmiş olması doğal olarak kadroları, militanları kıskaca almıştır. Bu yanlış anlayışlara tepki olarak "bireyin özgürleşmesi", "bağımsızlaşma", 'gruplar üstü kalma" gibi adlarla kendisini ifade eden bir apolitikleşme ve genelde her türden örgütlülüğe karşı oaln bir başka yanlış eğilim ortaya çıkmıştır.

Bu şekilde bir gelişimin yarattığı elverişli koşullar sayesinde siyasal sahneye rahatlıkla çıkabilen Avrupa Sol'unun Türkiye içindeki eski ve yeni uzantıları, "yeni politikalar" propagandası ile bunalmış durumdaki grupların içerisinde rahatlıkla destekci bulabilmiştir.

Rejim kendisinin 83 yılından sonraki gelişimini, "demokrasiye geçiş" *oarak adlandırır ve bu iddiasını* destekleyecek mahiyette adımlar atarken eskiden Birikim Ekolü'nce temsil edilen şimdi ise Yeni Gündem Dergisi'nde, Ecevit'te ve daha başka çevrelerde ifadesini bulan sağ akım, "sivil toplum", "demokrasi", "rönesans", "dönüşüm" gibi hedefler önermeye başlamıştır. Bu hedefler ve proğramlar, "12 Eylül'de köklü değişikler yaşıyan" Türkiye için temel bir çıkış yolu ve "eskiden farklı, yeni şeyler" olarak gündeme getirilmiştir.

Eski sağ ve reformist akım, bu tür önermeler aracılığıyla kendisini "yeni kimlik-yeni çizgi" olarak benimsetmeye çalışırken, TDKP (HK), Acil, TKEP ve TKP gibi gruplar da yukardaki hedefleri ve proğramları benimseyerek merkezi olarak daha da sağcılaşmaya başlamışlardır.

Kendisini Avrupa Komünizmi Akımı'nın karşıtı ve M-L olarak tanıtmaya özel bir gayret harcayan TKP (ve benzerleri) Demirel'in Doğru Yol Partisi'nden SODEP, HP ve Ecevit'e kadar, "diktatörlük karşıtı" bütün güçlerin içinde yer alacağı "Ulusal Uzlaşma Hükümeti" ve "Ulusal Demokrasi" hedefini savunurken hem Avrupa Komünizmi hem de SBKP çizgilerine karşı olduğu sanılan HK (TDKP), safını, "cuntaya karşı demokrasi mücadelesi" verdiklerini iddia ettiği demokrasi güçlerinin yanında tayin etmiştir. HK, burjuva demokrasisinin elde edilmesini temel siyaset olarak görmesinin bir sonucu olarak Ecevit'in DSP'sine özel bir ilgi duymaktadır. (Yeni Sağ Akımı da DSP'ye özel bir ilgi duyduğu görülmektedir.)

Sol'daki Sağ'a savruluşun bu somut örneklerinin ortaya çıkmasıyla birlikte bir başka gelişme daha gözlenmiştir. Şimdilerde "ÇKP kamburundan" kurtulmaya çalışan eski hızlı "Öncü" Aydınlık çizgisi, Kemalizmin modern ve en yeni temsilcisi olmaya soyunmuş, "Sosyal barış ve Ulusal Birlik" politikasını önermiş ve koyu bir doğmatizm eşliğinde Marksist teoriyi liberalizme karşı savunma pozlarında ortaya çıkarak eski sahtekarlıklarına bir yenisi daha eklenmiştir.

Aralarında ideolojik-politik çizgileri itibariyle köklü farklılıklar olduğu zannedilen Birikim-TKP-HK-Aydınlık ve Acil gibi grupların 12 Eylül sonrası dönemde sağ bir politik rotada buluşmaları ve bütün umutlarını burjuva çözümlere bağlamış olmaları kimilerine şaşırtıcı gelebilir. "Ekonomist-doğmatik sol" ile, "Marksizmin en yeni yorumu"nun; "geleneksel klasik Akımlar"la "yeni kimlikl Sol'un değişik adlar ve biçimler altında ortak bir platformda yan yana gelmiş olmaları, bu çizgilerin birbirini tamamlayan akımlar oldukları, aynı kalp paranın iki yüzü oldukları gerçeğinin 85 Türkiye'sinde bir kez daha somutlanmış olmasından başka bir şey değildir. *M-L teorinin yanlış yorumu üzerine yükselen bu akımların birbirlerine zıt görüntüler almasıyla ortaya çıkan bu kutup*laşmanın içinde doğruyu bulmak mümkün değildir. Çünkü bu kutuplaşma, doğru ile yanlışın kutuplaşması değil bir yanlışın kutuplaşmasıdır.

SOL SAĞCILAŞIRKEN DEVRİMCİ YOL SOLA MI FIRLADI?

İşte böylesine çarpıcı örneklerle dolu olan Türkiye Sol'unun sağa savruluşunun hazin öyküsünde Devrimci Yol Hareketi'nin özel bir yeri ve konumu olmuştur. Kuşkusuz bunun bir çok sebebi vardır.

Sol'un teori ve politika itibariyle sağcılığın değişik nüanslarına yönelmeye başladığı ilk evrelerde kamuoyunda Devrimci Yol'un da sola fırladığı şeklinde bir kanı oluşmuştur. Böyle bir kanının oluşmuş olmasının sebebi, Devrimci Yolcuların yanlış temellerde ve yanlış mantıklarla başladıkları "Toparlanma Süreci"nin bir takım sol politikaları içermiş olmasıdır. Sol'a fırlama görüntüsünü yaratan budur.

Sol'un sağcılaşması sürecinde Devrimci Yol'unözel bir yerinin ve konumunun bulunmasına hem bu görüntü hem de başka nedenler yolaçmıştır. Bu durumun nedenlerini anlamak, bir bakıma Devrimci Yolcuların 82'den bu yana yaşadıkları süreci anlamak demektir.

Devrimci Hareket'in taraftarları ve sempatizanları arasında olsun, solun diğer kesimleri arasında olsun Devrimci Yolcular arasında 82'den buyana nelerin tartışıldığı, tartışmaların ne tür gelişmeler ve sonuçlar yarattığı merak edilen bir konudur. Bu konu hakkında eskiden Devrimci Yolcu olarak tanınan bazı kişilerin, (bu arada kendilerini "Devrimci Yol Lideri" olarak tanıtanların) yazılı ve sözlü şekillerde açıklama yapmış olmaları ve bazı siyasi grupların hareketimiz saflarındaki gelişmeler hakkında gelişi güzel yazılar yazmış olmaları dikkate alınırsa, Devrimci Hareketin ideolojik-teorik çizgisini savunanların da bu konularla ilgili olarak yaşanan sürecin bir değerlendirmesini yapmaları zorunlu hale gelmiştir.

Bu zorunluluğu yaratan faktörlerin birisi de, 12 Eylül sonrası dönemde Faşizm karşısında Sol'un ve halkın çıkışsızlık girdabına sürüklenmesinde ve bu ortamdan devrimci çözümler ve politikalarla çıkılamamasında Devrimci Yolcuların da önemli paylarının ve sorumluluklarının bulunmuş olmasıdır. Bunun bir diğer anlamı şudur: Devrimci Yolcular, Sol'un Sağ'a savruluşu sırasında ve "köklü dönem değişikliği", "kimlik krizi- yeni kimlik ihtiyacı", "sivil toplum", "ulusal demokrasi", "demokrasi mücadelesi ekseni" *gibi tes*bit ve önermelerle ortaya çıkan yeni-liberal akımların "yükselişinde" *gerekli duyarlığı gösterememişlerdir.*

Sol'da genel bir sağcılaşmaya yol açan 12 Eylül *sonrası süreci* Devrimci *Yolcuların nasıl yaşadıklarını* değerlendirme zorunluluğunu yaratan ikinci faktör ise şudur: (Bu bizler için diğer faktörlerden çok daha fazla önemlidir.)

Emekçi halkların ve Türkiye'nin gerçek kurtuluşunun devrimci çözümlerle; Dev-Genç - THKP-C - Devrimci Yol'da ifadesini bulan Devrimci Çizgi ile gerçekleşeceğine inananlar, bu çizgiyi savunanlar, bugünkü koşullarda, Türkiye'nin değişen şartlarında bu devrimci çizginin ve geleneğin üzerine yükselen bir Devrimci-Demokratik Halk Hareketi'nin oluşumunu ve yaratılmasını temel siyasal görev olarak benimsemek durumundadırlar.

Bu görev, doğal olarak, kendisine yoğun bir terkedilme davetiyesi çıkarılan Devrimci Teori'ye sahip çıkılmasını, Devrimci Dünya Görüşüne açılan çok yönlü savaşın etkisizleştirilmesi yönünde tavizsiz bir ideolojik mücadelenin verilmesini içermektedir. Bu görev, yine doğal olarak, devrimci ideolojinin yol göstericiliğinde Türkiye'deki ve Dünya'daki gelişmeleri, değişmeleri yorumlayıp analiz ederek bu gelişmelerin halkın lehine ve çıkarına olacak şekilde etkilenmesine ve yönlendirilmesine uygun düşecek devrimci politikaların üretilmesini ve bunun pratiğe geçirilmesini içermektedir.

> Devrimci ideolojinin yol göstericiliğinde Türkiye'deki ve dünyadaki gelişmeleri, değişmeleri yorumlayıp analiz ederek bu gelişmelerin halkın lehine ve çıkarına olacak şekilde etkilenmesine ve yönlendirilmesine uygun düşecek devrimci politikaların üretilmesini ve bunun pratiğe geçirilmesini içermektedir.

> **"Aynada değişik bir şey görmek istiyorsanız, aynayı değil kendinizi değiştirin."**

Bu görevler, Sol'un Sağ'cılaşmaya devam ettiği, içinde kıvrandığı çıkışsızlık ve tıkanıklık çemberini aşma yönünde olumlu bir çaba içine henüz giremediği bugünkü şartlarda çok daha zorunlu, önemli ve anlamlıdır. Okunup tartışmaya değer bir şeyler üretmekten bile acizleşen, kendini yenileme ve üretme araçlarından gittikçe yoksunlaşan, içten içe çözülen ve daha da önemlisi ülkedeki siyasi gelişmelere doğru bir temelde ve halkın lehine olacak şekilde müdahale edemeyen Türkiye Sol'unun haldeki bu tablosunun değişmesi için belli bir müdahale kaçınılmaz hale gelmiştir. Sol'daki bu geriye gidiş olgusunun sol kadroları, militanları ve kitleleri de etkilemesinin ve apolitikleşmenin çürütücü-yozlaştırıcı etkilerinin önüne geçilmesi, ancak Devrimci İdeoloji'nin kılavuzluğunda ciddi, kapsamlı, eğitici, uzun ve kısa dönemli görevlerin ve politikaların belirlenip kavranmasına hizmet eden bir ideolojik mücadelenin sürdürülmesi ile mümkün olabilir. Bunun da kısa bir zamanda gerçekleşmeyeceği, belli bir süreçte başarılabileceği açık bir şey olmalıdır.

Kuşkusuz, içine girilmesi zorunlu hale gelen bu süreç, solda yeni ayrışma ve saflaşmalara yol açacaktır. Devrimci Hareketin dışında kalanlar bakımından söylemek gerekirse, yanlış temellerde gruplaşıp saflaşan; Devrim, Sosyalizm, Demokrasi, İktidar, Örgütlenme, Mücadele Tarzı anlayışları ve perspektifleri bakımından aynı çizginin kutuplaşması, bir yanlışın bir kaç değişik görüntüde ortaya çıkması biçiminde gruplaşıp, saflaşan Türkiye Sol'unun geniş bir kesimi, oluşumundaki bu çarpıklık nedeniyle ve hayatın zorlamasıyla yeniden saflaşacağa benzemektedir. Bu saflaşmanın da, öncekiler gibi olması ihtimali şüphesiz vardır. Yaşanan süreç, yenilginin kendisi, , bütün *olumsuzluğuna ve tahrip edici etkisi*ne rağmen sol kadrolara doğru temelde ve anlamlı bir saflaşma fırsatı da sunmaktadır. Bu tür bir fırsat, 12 Eylül öncesinde de vardı, fakat sol bunu değerlendiremedi. Sol'un, anlamsız bir didişme, rekabet ve gruplaşmanın ürünü olan bu yapısını ortadan kaldırma basiretini ve cesaretini kendisinin gösterip gösteremeyeceği henüz açıklık kazanmış değildir. Sovyetciler-Öncüler-Arnavutlukcular-Avrupa Komünizmcileri şeklinde somutlanan ve hepsi de M-L ideolojinin yanlış yorumu üzerine temellenen bu suni gruplaşmaların →

←

kendileri bu cesareti gösteremezlerse; ya da devrimci güçler, Sol'un doğru temellerde saflaşması için gerekli çabaları göstermekte eksik kalırlarsa, sınıf mücadelesi pratiğinin ve hayatın acımasız bir eleme yapması kaçınılmazdır.

Devrimci Qzgi ve geleneğin dışındaki Sol'un bu durumunun yanısıra Türkiye'deki objektif gerçeklik de bu görevleri zorunlu kılmaktadır.

Gelişim seyrini yukarda kısaca özetlediğimiz 12 Eylül Darbesi, egemen sınıfların Açık Faşizm politikalarını halk kitlelerine, Türkiye için "tek çare", "tek çözüm" olarak dayatmaları anlamına gelmekteydi. Türkiye'nin ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel sorunlarını çözeceği iddiasıyla uygulanan bu politikaların halk kitleleri için ve Türkiye için hiç bir değer ve çözüm ifade etmediği 5 yıllık dönemde ortaya çıkmıştır. Darbe ile ve 82 Anayasası ile çerçevesi çizilip, ilkeleri ve işleyişi belirlenen siyasal yapı, Türkiye'nin sorunlarının burjuva egemenliği altında demokratik şekillerde çözümlenemeyeceği gerçeğinin bizzat egemenler tarafından da belgelenmesi anlamına gelmektedir.

Oligarşinin, baskıya, şiddete, zora ve anti-demokratizme dayalı seçenekleri arasında en uç seçenek, en son formül olan 12 Eylül tipi bir rejimin dahi istikrarı sağlamadığının açığa çıktığı noktada, buz kez eskiden denenmiş çözüm önerileri çeşitli güçlerce tekrar gündeme getirilmiştir. Açık Faşizm tercihine uygun olarak oluşturulan mevcut siyasi yapıyı, 12 Eylül öncesi varolan bazı nısbi-demokratik ögelerle takviye ederek "yumuşatmayı" amaçlayan seçenekleri egemenler için daha gerçekçi, halk için de daha kolay kabul edilebilir bir çözüm yolu olarak benimseyen bazı siyasal oldaklar, belli bir süredir kendi çözümlerinin propagandasını daha açık yapar hale gelmişlerdir. Demirel'de, DYP'de, CHP'nin devamı SHP de (HP-SODEP) ifadesini bulan bu seçeneklerin Türkiye'deki mevcut sorunları çözeceği iddia edilmektedir. Oysa, emekçi halk yığınları bu seçenekleri kendi tarihlerinde öğretici bir şekilde yaşamış ve denemişlerdir.

Bu seçenekleri savunanlar, mevcut rejimin kendi içinden, kendi kurumları ve araçlarıyla yumuşayabileceğini sanmakta ve bunun da ancak kendileri tarafından başarılabileceğini öne sürmektedirler. Rejimin baskıcı özelliğinin zaman zaman gevşeyebileceğini, ancak bu gevşemenin sınırlarının da yine bizzat rejim tarafından çizileceğini görebilmek gerekiyor. İşte bu kesimler sözünü ettiğimiz gevşemenin mimarları olmak arzusundadırlar. Bunların yanısıra halka, (kendi ifadeleriyle elitistlerin dışındaki bütün toplum kesimlerine) sunulan bir diğer seçenek ise "sivil toplum" projesidir. (Bu proje zaman zaman "rönesans"ve "dönüşüm" olarak da adlandırılmaktadır.)

Türkiye'deki toplumsal süreci ve olayları, "en geniş toplum kesimleriyle asker-sivil-bürokrat zümre arasında yüzyıllardır devam edip gelen bir çatışma", ya da diğer ifadesiyle, "milli iradecilerle elitistler arasındaki çatışma" ekseninden açıklayan, bunun siyasi düzeydeki yansımasını da "demokrasi-militarizm çatışması" olarak tanımlayan ve bunun doğal-mantıki sonucu olarak ise Türkiye'de demokrasinin kuruluşunu bu çatışmanın ürünü olarak görüp mevcut rejimin bu yolla kendi içinden ve kendi unsurlarıyla demokratikleşebileceği tesbitinden hareket eden "sivil toplum", "rönesans", "dönüşüm" şeklindeki projelerin sahipleri de DSP gibi partiler, Yeni Gündem vb. gibi dergiler aracılığıyla siyasal sahnede yerlerini almaya çalışmaktadırlar.

Bu tür projelerle benzerlik taşıyan diğer iki seçenek ise, TKP'nin "ulusal demokrasi", "ulusal uzlaşma hükümeti" stratejisi ile eski Aydınlıkçıların "sosyal barış-ulusal birlik" proğramlarıdır. Bunların yanısıra, kendi içlerinde bir çok hizibe ayrılan, eski veya yeni çeşitli partilerin kapalı av alanı haline getirilen dinci akımların da İslam ıdeolojisinin tek kurtarıcı olduğu savıyla su yüzüne çıktıkları ve 12 Eylül sonrası kazandıkları mevzileri de kullanarak toplumun çeşitli kesimlerine seslenmeye çalıştıkları görülmektedir.

Halk kitlelerinin dışında ve onlar adına oluşturulan bütün bu projelerin ve bir çözüm yolu olarak önerilen bu seçeneklerin hiç birisinin emekçi halklarımız için gerçek ve tam bir kurtuluş proğramı olmadığı gayet açık bir gerçek olmalıdır.

Görüldüğü gibi halk kitleleri ve Türkiye, temelde ve sonuçta birbirinden köklü farklar taşımayan iki seçeneğin cenderesinde sıkıştırılmaya öz itibariyle ikisi de anti-demokratik olan iki alternatifden birisini benimsemeye zorlanmaktadır. Bunlardan birisi, faşizmin ağırlıkla açık icrasına dayanan bir politik proğramın uygulanmasına denk düşmekte; diğeri ise faşizmin bu tarzı ile parlamenter-sivil tarzının yan yana ve iç içe geçmiş bir şekilde uygulanması anlamına gelmektedir. "Sivil toplum" veya "ulusal demokrasi" projelerinin yedeğine düştüğü ve bel bağladığı ikinci seçeneğin nasıl bir proğrama sahip olduğu ve neleri yaptığı 12 Eylül öncesinde yaşanmış ve görülmüştür. Açık Faşizm alternatifi ise 5 yıldır yaşanmaktadır.

Kendi içinde çeşitlilikler taşıyan bu iki temel seçenek etrafındaki ve içindeki politik-toplumsal proğramların kitlelere birer kurtuluş yolu olarak sunulmaya başlandığı günümüz şartlarında, temel politik öneme sahip bir görev, halkın kendi seçeneğinin, devrimci çözümün geçerliliğini savunmaktır.

Anti-demokratik içerikteki faşist, sağcı, gerici, dinci, reformist, liberal çözümlere karşı; devrimci bir sosyalizmi hedefleyen demokratik ve halkçı bir çözüm; sözün, yetkinin, kararın ve iktidarın halka, emekçi kitlelere ait olacağı bir çözüm, kısacası devrimci çözüm, halkın kendi devrimci seçeneği, bütün burjuva, küçük burjuva etkilerden uzak ve bağımsız bir çizgi halinde savunulmak zorundadır.

Türkiye için devrimci çözüm yollarının hala geçerliliğini koruduğu, bu seçeneğin kendisini politik alandan günlük yaşama kadar her alanda ifade etmesinin objektif maddi zemininin varolduğu somut bir gerçekliktir. 12 Eylül Darbesi ve onu takip eden dönemin gelişmeleri, bu gerçeğin kanıtlanmasından başka bir şey değildir.

İşte önceki bölümde yakın geçmişe, son 3 yıla dönük olarak varlığına işaret ettiğimiz Devrimci Yolculardaki sorumluluk esas olarak, yukardaki seçeneğin ve çözümün, Yeni Çeltek'de, Fatsa'da, Direniş Komiteleri'nde vd. olgularda ifadesini bulan devrimci anlayışın güçlü şekillerde savunulamaması noktasında ortaya çıkmakta ve somutlanmaktadır.

Gerçekten de, devrimci çözümlerden yaygın bir şüphe duyma ve umut kesme eğiliminin ortaya çıktığı günümüz ortamında böyle bir durumun yaşanmasında; sol saflara bir kaç görüntü ve biçim altında sağcılığın egemen olmasında, bunlardan birisinin Devrimci Yol saflarında destek ve taraftar bulmasının önemli bir rolü olmuştur. İktidar olmanın avantajlarını kullanarak "yükselen" ve cazip bir görüntü yaratarak ortaya çıkan bu gelişmenin engellenemeyişindeki sorumluluğun ise Devrimci Hareketin çizgisini savunmaya çalışanlara sağcı akımın deyişiyle, "sıradan insanlara, ilkel solculara,köylülere, kültürsüzlere", yani bizlere ait olduğu gizlenemez bir gerçektir.

Anti-demokratik içerikteki faşist, sağcı, gerici, dinci, reformist, liberal çözümlere karşı, devrimci bir sosyalizmi hedefleyen demokratik ve halkçı bir çözüm; sözün, yetkinin, kararın ve iktidarın halka, emekçi kitlelere ait olacağı bir çözüm; halkın kendi devrimci seçeneği, bütün burjuva, küçük burjuva etkilerden uzak ve bağımsız bir çizgi halinde savunulmak zorundadır.

Sol'daki sağcılaşmayı etkisizleştirecek, süreci devrimci çözümlerin gerektirdiği politikalara uygun şekilde geliştirebilecek bir teorik çerçeveye sahip olan Devrimci Yol çizgisi, 81 sonlarından itibaren çıkmaz bir yola saptırılarak süreci olumlu bir şekilde yaşama ve yaşatma imkanlarını ve fırsatlarını değerlendirememiştir.

Diğer sol grupların yenilgi sürecine halkın lehine olacak bir şekilde ve uzun vadeli bir perspektifle müdahale etme şansları ve imkanları zaten yoktu. Bu, sadece 12 Eylül sonrasında değil, öncesinde de kanıtlanan bir gerçek idi. Devrimci Qzgi bu şansa ve imkana sahipken, yanlış bir toparlanma süreci yaşayarak ve bunûn sonucunda da tasfiye edilme sürecine girerek bu şansını kullanamadı. Sol'un yenilginin ağırlığı karşısında bir çıkışsızlık ortamına sürüklendiği ve bir yanıyla çözülerek, bir yanıyla da sağcılaşarak dağılma evresini yaşadığı bir dönemde, "toparlanma süreci" içine giren Devrimci Yolcular nasıl olup da bir süre sonra tasfiyenin ve dağılmanın eşiğine geldiler? Bu soru cevaplandırılmak zorundadır. Hala devam eden yenilgi döneminin aşılabilmesine; bugüne ve geleceğe dönük görevlerin kavranabilmesine yardımcı olması açısından bu sürecin değerlendirilmesi ve gelişiminin anlaşılması zorunludur.

Akan bir nehirde ikinci defa aynı şekilde ve aynı su ile yıkanılamayacağı bilimsel bir doğrudur. Bunun kadar doğru ve kesin olan bir şey de, sınıf mücadelesinin zengin pratiği içerisinde geçmiş olaylardan ders çıkaramayanların bir hatayı bir kaç kez tekrar edebileceğidir. Bu nedenle, bugüne ve geleceğe ilişkin tesbitler ve tasarılar, bir yönüyle de geçmişin sağlıklı bir muhasebesinin üzerine oturmalıdır. Devrimci Yolcular bugün böyle bir muhasebeyi yapmak ve bu ihtiyacın bir parçası olarak yakın geçmişi genel hatlarıyla da olsa açıklamak zorundadırlar.

"TOPARLANMA SÜRECİ" VE SÜRECE DAMGASINI VURAN TEORİLER VE POLİTİKALAR

12 Eylü Askeri Faşist Darbesi'ni takiben Devrimci Hareketin yenilgisi üzerine ağırlıkla yurtdışı zemininde Hareketi yeniden toparlamak amacıyla bir "Toparlanma Süreci" başlatılmıştır. 81 sonu ile 82 yılı başlarına tekabül eden bu girişim bir süre sonra yeni bir dağılma ve ayrışma sürecine terketmiştir.

Bu süreçlerde Devrimci Hareket saflarında başlayan tartışmalar, köklü ideolojik ayrılıklara dönüşerek devam etmiş, sonuçta Devrimci Hareket larında o sırada sağlandığı sanılan birliğin örgütsel düzeyinin de ötesinde ideolojik-politik temelinde bir parçalanma ve dağılma ortaya çıkmıştır. Toparlanma sürecinin nasıl olup da bir ideolojik-politik dağılma ve ayrışma ile sonuçlandığını anlayabilmek için her şeyden önce bu sürece damgasını vuran teorilerin ve takip edilen politikaların anlaşılması ve kavranılması gerekmektedir. Tek tek olaylardan ve gelişmelerden hareket ederek yaşanan bu süreci açıklamak doğru değerlendirme yapmak amacında olanlar için yeterli olamaz. Elbetteki bu sürecin tek tek olaylarda ve gelişmelerde ifadesini bulan karmaşık bir pratik boyutu da vardır. Ancak bu pratik boyut, yönlendirici ideolojik-siyasal boyutun ışığında ele alınırsa bir anlam ifade edecektir.

Bu sürece damgasını vuran ideolojik-politik perspektifler 82 Broşürü olarak bilinen bir yazıda topluca yer almıştır. Bu Broşürün bir özeti mahiyetindeki "Devrimci Yol Militanları" na yazısının bir bölümü Devrimci İşçi Dergisi'nde "Bazı Tartışma Noktaları" başlığı ile yayınlanmıştır. Devrimci Yol saflarındaki birliğin ideolojik-politik temellerinin parçalanmasına yolaçan gelişmelerin ilk adımları bu dönemdeki söz konusu yazılarda atılmıştır. Bu Broşür ve yazıların işaret ettiğimiz yönleri daha sonra çeşitli tartışma notlarında, Demokrat Türkiye'de ayrıntılı bir şekilde açılmıştır.

"Toparlanma Süreci"nin politikaları ve yenilgiden çıkışı sağlayacak perspektifler olarak belirlenen bu yazılar incelendiğinde, tarihte belki de eşine zor rastlanacak türden bir mantıksızlık ve tutarsızlık göze çarpmaktadır. Teorisi ve pratiği ters yönde seyreden ve fakat aynı kurum ve kişilerde aynı anda varolan ve temsil edilen böylesi bir politikanın belki de en ilginç yanı, tarihe geçecek ender birdeneme özelliği taşımasıdır. Tabi, faturası ve maliyeti ağır bir deneme...

12 Eylül sonrası yenilgi ortamında yeniden toparlanmaya çalışan Devrimci Hareket'e bu teorisi ve pratiği farklı yönlerde seyreden politikanın egemen olması sonucu, 12 Eylül yenilgisinin yarattığından çok daha ağır tahribatlar ortaya çıkmış, süreçten çıkış için arayış içinde olan Devrimci Hareket tam bir kaos ve çıkışsızlık ortamına sürüklenmiştir. Süreci ve gelişmeleri biraz daha yakından izleyenlerin ve yaşayanların rahatlıkla görebilecekleri gibi, bu yazılarda toparlanmayı sağlayacak politikalar olarak ortaya konan bazı değerlendirmelerde; sürecin temel sorunu, hem 12 Eylül sonrasının hem de darbe öncesinin temel problemi, ideolojik düzeyde saptanmaktadır. Bu bağlamda ileri sürülen tez, 12 Eylül yenilgisinin ideolojik bir yenilgi olduğu, yenilginin asıl sebebinin marksizmin ekonomist-doğmatik yorumunun tüm Türkiye Sol'una egemen olması nedeniyle kitlelere doğru bir alternatifin sunulamaması olduğu tesbitlerini içermektedir. Devrimci Hareketin ise Sol'a egemen olan yalnış Marksizm yorumunu aşmaya çalıştığı fakat bunda başarılı olamadığı belirtilmektedir.

Bu tezin bir ürünü olarak sözü edilen yazılarda, "Marksizmin ekonomist-doğmatik yorumu"ndan kopmak amacıyla bir kopuşlar teorisi üretilmiştir. Bu teoriye göre, ilki THKP-C ile, ikincisi Devrimci Yol ile başlayan kopuşlar, hareketin marksizmin ekonomist-doğmatik yorumundan kopuşuna yetmemişti. Devrimci Hareketin yenilgisi de bu kopuşu gerçekleştirememesi noktasında aranmalıydı. (Böyle olunca, Devrimci Hareketin yenilgisinin darbeden sonra değil, 77'lerde başladığı ve darbeden çok önceleri tamamlandığı iddiaları rahatlıkla savunulabilmekteydi..)

"Yeni ideoloji ve kimlik" arayışı şeklinde de ifade edilen bu değerlendirmelerin ve tezlerin hemen yanıbaşında Devrimci Hareket'in en güçlü döneminde dahi yerine getirmede yetersiz kaldığı bazı temel siyasi görevleri bir çırpıda başarmayı önüne koyan görevlere soyunulmuştur.

Bir yandan parti kurma hazırlıkları, Cephe'nin yurtdışında kimi sol gruplarla yukarıdan ve hemen kuruluverilmesi, 12 Eylül öncesi başarılı bir şekilde sürdürülemediği iddia edilen askeri mücadeleyi sürdürmek üzere kestirmeden bir takım adımların atılması gibi bir dizi politik-pratik adım, (Devrimci Hareket'i kaldığı yerden devam ettirme) adına ve büyük bir coşku ile gündeme getirilmiştir. İşte teorisi sağa, pratiği sola yönelen, zıt yönlerde hareket eden bu teorik ve politik belirlemeler, 82'lerde oluşturulan "Yeni Önderlik" tarafından büyük bir maharetle yanyana getirilerek yenilgi dönemini aşma politikası olarak benimsenmiş ve benimsetilmiştir. Eğer 12 Eylül yenilgisinin asıl nedeni ideolojik idiyse, sola egemen olan marksizm yorumu idiyse ve Devrimci Yol bu yorumu aşmada başarılı olmamış idiyse, o halde Devrimci Hareket'i kaldığı yerden devam ettirmek, bu amaçla Parti, Cephe ve askeri örgütlenmeler oluşturmak neyin nesi oluyordu?

Bu soruyu soracak ve sorduracak çabalar ve girişimler, o günün sisli ortamında etkili olacak kadar güçlü ve içerikli olamamıştır. Ne gariptir ki, Bröşürde ve daha başka bazı yazılarda ifadesini bulan bu mantıksızlık gerekli işlevi yerine getirdikten sonra yine bizzat üretenlerin kendileri tarafından ortadan kaldırılmıştır. Ancak yine de hala bu mantıksızlığı, "militanlık", "örgütçülük", "dağcılık" gibi bazı kulağa hoş gelen laflarla devam ettirmeye uğraşanlara; ters yönde gitmesi kaçınılmaz olan bu görüşleri aynı anda savunmaya çalışanlara rastlanmaktadır.

83'lere gelindiğinde ülkedeki gelişmelerden de, (partilerin kurulması, Demirel'in atakları vb.) cesaret alınarak artık bu mantıksızlığın çözeltilmesi zamanının geldiğine inanılmış ve "Toparlanma Süreci" noktalanarak yeni bir sürece girilmiştir.

Görünüşte, "Toparlanma Süreci'nde" atılan Cephe, diğer bazı örgütlenmeler ve faaliyetler gibi pratik adımların anlamsız hale gelmiş olduğu, döneme denk düşmediği gibi herkesin rahatlıkla görebileceği gerçekler ısrarla savunulmuş ve sözde bu adımları ortadan kaldırmak adına sürdürülen girişimler, Devrimci Hareket'i ideolojik-politik her düzeyde tasfiyeyi hedefleyen girişimlerle birleştirilmiştir.

Toparlanma Süreci'nde sağcı tezlerin ve teorik belirlemelerin bir örtüsü olarak kullanılan sol pratikçi politikalar, yeni içine girilen süreçte bu kez ideolojik-politik-örgütsel tasfiyenin örtüsü ve gerekçesi haline getirilmiştir. Şöyle ki, sürecin ilk evrelerinde sol pratikçiliği kaynaklık eden belirlemeler Devrimci Hareket'in çizgisini devam ettirme adına yapılmış, hatta Devrimci Hareket'in yenilgisi bile kabul edilmemiştir. Böylece Devrimci Yol'un ideolojik-politik zemininde kalındığı kanısı yaratılarak yeni dönemi aşmak için "solcu" bir fırtına kopartılmıştır. Bu fırtınanın yarattığı toz-duman ortamında Broşür ve yazılara yeni ve başka bir ideolojinin köşe taşları yerleştirilmiştir, Başka bir çizgiye yönelindiğinin anlaşılamamış olmasının önemli sebeplerinden birisi bu olmuştur.

83'lere gelindiğinde, dar pratikçi adımlarla yaratılan bazı umutlar ve hayalller sayesinde estirilen solculuk fırtınası ile yol alamayan, o şekilde yol alması da zaten mümkün olmayan "Toprlanma"dan vazgeçilirken, bu kez, "bakınız denedik olmuyor, eski dönemin ideolojisiyle, politikalarıyla, değerleriyle dönem aşılamıyor; o halde yeni bir ideoloji yeni bir kimlik lazım" denilerek sürecin bütün boyutlarında bir çözeltme-dağıtma operasyonuna girişilmiştir. Toparlanma faaliyetleri için oluşturulan platformların dağıtılması, Cephe'den

→

←

çıkılması, bazı faaliyetler için oluşturulan yapı ve örgütlerin ve DY'den kalan bütün örgütlü ilişkilerin dağıtılması, Devrimci İşçi'nin "Yönelimlerimiz" yazısıyla apolitik-sosyal buluşma yerleri haline dönüştürülmek istenmesi, yurtdışına çıkartılan militanlara bu sosyal buluşma yerlerinin hedef olarak gösterilmesi, evet, bu ve benzeri gelişmeler toparlanmanın tasfiye ve dağılma ile sonuçlandırılması sürecinin önemli evreleri ve biçimlenişleri olmuştur.

Burada bir konuyu açıklığa kavuşturmak gerekmektedir.

"Yeni bir Marksizm yorumu","yeni bir ideolojik kimlik" arayışına yönelinmesine karşı başlangıçta yetersiz de olsa bazı karşı çıkışlar olmuş ve hareketin çizgisi savunulmaya çalışılmıştır. Ancak bu karşı çıkışlara karşı, harekette başka bir ideolojinin hakimiyetini kurmaya çalışanlar, her fırsatta karşı çıkış yapanları, "toparlanma sürecinin solcu-dar pratikçi mantığın ve bu mantığın ürünü olan ilişkileri benimsemekle suçlamış ve bu şekilde hareketin çizgisinin savunulması çabalarını bastırmaya ve etkisizleştirmeye özel bir gayret göstermiştir. Oysa ki, "Toparlanma Süreci"nin teorisi ve politikaları olarak ortaya konan görüşlerden ne sağa savrulan ne de dar pratikçilikte ifadesini bulan mantıkların Devrimci Yol çizgisiyle ve mantığıyla bağdaşır nitelikte olmadıkları gayet açıktır. Bu mantıkları tek başlarına, veya birbirlerine ekleyerek Devrimci Yol'un çizgisi ve mantığı yerine koymak, Devrimci Yol'un ne olduğunu ya hiç anlamamak ya da O'nu anlaşılmaz bir şey haline getirmek demektir. Bu bakımdan, "Toparlanma Süreci"nin teori ve politikalarını Devrimci Yol'un teori ve politikaları olarak sunmak ve kabul etmek yanlıştır. Yine bunları Devrimci Yol çizgisinin yerine koyup eleştirmek, ya da suçlamak da doğru bir tutum değildir. Gerçek bu iken, "Toparlanma Süreci'nin Sol mantığı Devrimci Yol'a fatura edilerek bu yoldan hem "eski"nin geçersizliği kanıtlanmaya çalışılmış, hem de devrimci görüşleri, Hareket'in çizgisini savunanlar sanki bu sol-dar pratikçi mantığı benimsiyorlarmış gibi bir izlenim yaratılarak "Acilcilik"le suçlanmış ve böylece Devrimci Yol'dan kopuşa sözde meşru ve inandırıcı gerekçeler oluşturulmuştur.

Devrimci Hareket'in yenilgisinden sonra yurtdışında oluşturulan ve Toparlanma Süreci'nde izlenen politikalar, yenilgi ile birlikte ortaya çıkan koşullara denk düşmeyen politikalardı. Yapılan tartışmalar, üretilen politikalar, yenilgi döneminden çıkışı sağlayacak, başaracak içerikte ve yönde değildi. "Devrimci Yol'un yeni dönemdeki yeni görüşleri" olarak sunulan bu yanlışlık, yenilgiden çıkışı sağlayacak, döneme ve dönemin ihatiyaçlarına cevap veren doğru devrimci politikaların tartışılmasını ve üretilmesini de doğrudan engellemiştir. Devrimci Yol çizgisi ve geleneği ile bağdaşır bir süreç yaşama imkanı varken bu imkan "yeni ideoloji arayışı" uğruna feda edilmiştir.

KOPUŞ-KRİZ TEORİLERİ, YENİ TARİH YORUMU

Daha önceki bölümlerde belirttiğimiz gibi,yeni ideoloji arayışı,aslında "Toparlanma Süreci"nde ortaya konan "Kopuşlar Teorisi", ile yenilginın temel sebebinin Devrimci Yol dahil tüm sola egemen olan Marksizm yorumunda aranmasıyla başlamıştır.

Türkiye Sol'unda, doğmatik, yüzeysel, alabildiğine tek yönlü ve kısır, hayatı, nesnel *gerçekliği açıklamaktan* ve kavramaktan uzak bakış açılarının, eğilimlerin hayli yaygın olduğu bir gerçektir. Yeni ideoloji arayıcılarının şikayeti bununla sınırlı kalmış olsaydı, ortada sorun olmazdı. Ne var ki, herkesin ve özellikle Devrimci Yol taraftarlarının rahatlıkla görebildiği ve Sol'un mutlaka aşmak zorunda olduğu bu olumsuzluklar, devrimci görüşlerin geçersizliğini kanıtlamak için sadece birer malzeme olarak kullanulmuştır. Sol'daki bu yanlış bakış açılarına karşı oluşumundan itibaren mücadele eden Devrimci Hareket'in geçerliliğini koruyan görüşlerine sahip çıkmak yoluyla Sol'daki doğmatik eğilimlere karşı çıkılmamış, aksine 75'lerden beri Devrimci Yol'da da geleneksel solun uzantıları olduğu iddia edilmiş ve sözde doğmatiklerle, marksizmin yanlış yorumuyla mücadele adına, M-L ideolojiye savaş açan reformist-liberal akımlarla bütünleşmiştir. Bugün çok daha belirgin şekilde kanıtlanmıştır ki, ideolojik saldırının gerçek hadefi M-L idi, O'nun devrimci, yaşayan içeriği idi, özüydü.

Yeni ideoloji arayışının "Nasıl Bir Demokrasi", "Nasıl Bir Sosyalizm" tartışmalarıyla sürdürüldüğü bilinmektedir. Ancak, "Nasıl Bir Demokrasi" hedeflendiği *Demokrat Türkiye'de ve daha başka yazılarda* yeteri açıklıkta ortaya konulmasına rağmen, aynı açıklık, "Nasıl Bir Sosyalizm?" hedeflendiği noktasında hale sağlanabilmiş değildir. "Nasıl Bir Demokrasi?" konusundaki açıklık ise, Devrimci Yol'a ait olmayan bir tarih yorumunun ve toplum analiz tarzının benimsenmesiyle sağlanabilmiştir. Devrimci Hareket'in siyasal düzeye ilişkin tesbit, teori ve analizlerinin ve bu arada demokrasi sorununa ilişkin analizlerin 12 Eylül sonrası gelişmeleri açıklayamadığı, (mesela Demirel olayını açıklayamadığı) öne sürülerek bir başka teorik sistematiğe yönelinmiştir. Demokrasi konusu, Türkiye'yi "Asya Tipi Üretim Tarzı" (Atüt) teorileri çerçevesinde açıklayan bir ekolün hazinesinden ödünç alınan teori ve kavramlarla, ancak bu sayede açıklığa (!) çıkarılmıştır.

Demokrat Türkiye'de (83 Temmuz-84 Mayıs arası) yapılan tarih, demokrasi, toplum, burjuva güçler analizleri ile, 81 öncesi Devrimci Yol Dergilerinde, 12 Eylül 'den sonraki süreçte ise mahkemelerde yapılan savunmalarda yer alan tarih, demokrasi, toplum, burjuva güçler analizleri yan yana getirildiği zaman, demokrasi konusunda sağlandığı sanılan "açıklığın" nasıl bir açıklık olduğu kolayca görülebilir.

Kapatılmadan önceki Demokrat Türkiye, Devrimci İşçi ve Türkei Information Dergileri'ndeki çeşitli yazılarda Türkiye ile ilgili yapılan *bütün değerlendirmelere damgasını* basan ATÜT'cü-Birikimci Ekolün tarih ve toplum tezleridir. (Bu konular etrafındaki tartışmalarda Devrimci Yol'un teorik çerçevesine karşı kullanılan bu tezleri bir çok kişi kuşkuyla karşılayınca bu kez, "Devrimci Yol ile Birikim'in zaten aynı teorik zemine dayanan benzer akımlar olduğu öne sürülmeye başlanmıştır.)

68'lerde ortaya atılan fakat Dev-Genç, *THKP-C tarafından benimsenmeyen* ve Devrimci Yol'da da hiç bir izine rastlanmayan bu ATÜT'cü tarih ve toplum analizi Devrimci Yol'un 12 Eylül sonrası görüşleri olarak, dönemin çizgisi olarak sunulabilmiştir.

Saflarımızdaki tartışmalarda yeniden tarih sahnesine çıkarılan bu *tezlere dayanarak yapılan değerlendirmelerde*; Türkiye'deki kamplaşmaların sınıfsal bir çatışmasının ürünü olduğu yadsınarak, bu çatışma "doğucu", "batıcı" iki gelenek arasında bir çatışma olarak açıklanmıştır.

"Tarihsel Halk Tepkisi", "Milli İradeci Eğilim", "Sivil Toplum", "Elitci-bürokratik devletçi çizgi", "Militarizm-demokrasi çatışması" gibi tesbitlerde ifadesini bulan bu tezler, yukarda sözünü ettiğimiz ekolün teorilerinden üretilen değerlendirmeler olmuştur.

Elbetteki, Türkiye'deki toplumsal sürece bu tarih penceresinden bakan bir mantığın, demokrasi mücadelesini emekçi halklarla faşizm güçleri arasındaki bir çatışma ekseninde açıklaması beklenemezdi. Çünkü, bu çok mantıksız bir şey olurdu.

> **Devrimci Hareket'in yenilgisinden sonra yurtdışında oluşturulan ve Toparlanma Süreci'nde izlenen politikalar, yenilgi ile birlikte ortaya çıkan koşullara denk düşmeyen politikalardır.**

Sözü edilen Tarih Yorumu'nda merkeze alındığı iddia edilen "tarihsel halk tepkisi"nin özünde, Türkiye'nin geleneksel sağ akımı olduğu gizlenemeycek kadar açıktır. Dolayısıyla, halktan *hareketle yapıldığı* iddia edilen bu tarih (ve toplum) açıklaması, dönüp dolaşıp muhafaza*kar sağ gelenekle ortak noktalarda* buluşmakta ve çarpıcı benzerlikler *taşımaktadır. "Burjuva güçlerle cunta* arasında köklü yönetim felsefesi farklılığı var." şeklindeki tesbitler ve sivil toplum projeleri işte bu tarih ve toplum tezlerinin ürünü olarak gündeme gelmiştir.

Bu bakış açısına göre yapılan değerlendirmelerde, emekçi halkların son 20 yıldaki devrimci eyleminden, ve bunun bir parçası olarak Devrimci Hareket'in varlığından söz edilmemiş olmasının sebebi budur. Liberal sağ akım benimsediği tarih tezinin zorunlu bir sonucu olarak 60'lar sonrasındaki tüm devrimci politikaları bir çırpıda unutuvermekte; son 20 yıllık Türkiye tarihinin belirli bir özelliği olan devrimci çizgilere ve bu çizginin tarihe bastığı damgaya çizik çekmektedir. (1) Son 200 yılık Türkiye tarihi ile hesaplaşmaya ve bu tarihi geleneksel muhafazakar çizgiyi olumlayarak yeniden yazmaya soyunanların yaptıkları ilk iş, son 20 yılda bağımsız kimliğiyle ve bütün burjuva düzen partilerine ve akımlarına kökten ve temelden karşı bir ideolojik-politik çizgisiyle ve pratikle tarih sahnesine çıkan Devrimci Demokratik Halk Hareketi'ni tarih sahnesinden indirmek olmuştur. Türkiye Sol'unun tarihinin sadece klasik Sol'dan ibaret görülmüş olmasının ve daha önemlisi, "Devrimci Yol'un eskiden de ideolojik birliği yoktu, Devrimci Yol konjöktürel bir hareketti, 80'de konjöktür değişince eski ideolojiyle yeni gelişmeler açıklanamaz hale geldi, bu nedenle yeni bir ideolojik-politik sistematiğe ihtiyaç var." denilmesinin ve bir kimlik krizinin varlığında söz edilmesinin dayandığı yer işte burasıdır. Devrimci Yol'un ve THKP-C'nin ideolojik-politik ve örgütsel oluşumları ve gelişmeleri ile ilgili tamamen yanlış ve uyduruk bir geçmiş anlatımının yapılmış olmasının sebebi budur. Kimileri, 75'lerden beri benimsediğini, bugün iti*raf ettiği kendi düşüncesini Devrim*ci Yol'un düşüncesiymiş gibi kendi geçmişini de Devrimci Yol'un geçmişi imiş gibi anlatarak, yeni tarih tezi arayışlarında uyduruk bir Devrimci Yol tarihi yazmaya çalışmaktadır.

> **Ülkemizdeki demokrasi sorununu, siyasal düzeyin diğer sorunlarını ve toplumsal gelişmeleri, emekçi halklar ile faşizm güçleri arasında sürmekte olan bir çatışma ekseninde açıklama yerine, bu sorunları en dar anlamıyla egemen güçlerin belli *kesimleri arasındaki bir çatışma ekseninde, "milli iradeciler*-"demokrasi güçleri" ile "elitist asker-sivil zümre" arasındaki bir çatışma ekseninde açıklayan bu sağcı tezlerde, halkın kendi kurtuluşunu sağlayacak devrimci seçeneklerin reddedildiği açık bir gerçektir.**

Burada bir belirleme yapmak gerekmektedir:

Hatırlanacağı üzere, Demokrat Türkiye'deki vd. yazılardaki tarih analizlerinde, Kemalizmin bakış açısı ile tarihe ve topluma yaklaşanlar eleştiriliyordu. Kemalist Tarih Yorumu'na elbetteki karşı çıkmak gerekiyor. Fakat Demokrat Türkiye'de vd. yazılarda Kemalist Tarih Yorumu'nun karşısına daha da sağcı (ve halkçı olmayan) bir tarih tezi ile çıkılıyordu.

Tarihi, Kemalizmin bakış açısı ile ele almak ne kadar yanlış ise, bu tarihi, geleneksel muhafazakar akımların, islamcı-doğucu akımın bakış açısı ile ele almak da en az o kadar yanlıştır. Bu akımların bakış ile tarihi ve toplumu ele almak, tarihi halktan hareketle açıklamak demek değildir.

Marksistler tarihi; tarihi ve toplumsal süreci, materyalistçe açıklarlar, idealistçe değil...

Ülkemizdeki demokrasi sorununu, siyasal düzeyin diğer sorunlarını ve toplumsal gelişmeleri, emekçi halk ile faşizm güçleri arasında sürmekte olan bir çatışma ekseninde açıklama yerine, bu soruların en dar anlamıyla egemen güçlerin *belli kesimleri* arasındaki bir çatışma ekseninde, "milli iradeciler-demokrasi güçleri" ile "e*lítist asker-sivil zümre" arasındaki bir* çatışma ekseninde açıklayan bu sağcı *tezlerde*, halkın kendi kutuluşunu sağlayacak devrimci seçeneklerin reddedildiği açık bir gerçektir. Devrimci seçeneklerin yerine, "çoğulcu demokrasi", "sivil toplum", "dönüşüm", "rönesans" dibi adlarla, sınırları genişletilmiş bir burjuva demokrasisini sunmak Devrimci Yol çizgisi ile, hiç bir şekilde bağdaşmaz. Bu bakışlar, Devrimci Yol'un günümüzdeki bir yorumu veya türevi olarak da görülemez, görülmemelidir.

Bugün bir Devrimci Yol'cu için bugünkü *Türkiye'nin verili* koşullarında, emekçi halk yığınlarına önerilmesi gereken alternatif, faşizimden, emperyalist boyunduruktan, egemen sınıf ittifakının her türlü hakimiyet biçiminden kurtulmak, özgür ve demokratik bir toplum kurmaktır; devrimci-demokratik bir halk iktidarı ile devrimci bir sosyalizme ulaşmakdır; bir Devrimci Yol'cu, söz-yetki-karar-iktidar halka ait olmalı şiarında ifadesini bulan seçeneği *tek doğru ve geçerli alternatif* olarak görür ve bunun dizi karmaşık görevinin yerine getirilmesini temel siyasal görevlerden birisi olarak kavrar ve bu doğrultuda bir halk hareketinin yaratılması ve oluşumu için çaba harcar, bilgisini, imkanlarını, deneylerini bu yolda kullanır. Bugünkü Türkiye'de bir Devrimci Yol'cu, sorunları böyle kavrar, çözüm önerilerini ve çıkış yollarını da böyle görür.

Ne var ki, sorunlara farklı yerlerden bakıldığı, farklı perspektiflerin varolduğu tartışmalarda açığa çıktığı *ve herkes tarafından görüldüğü halde*, kimileri bu tartışmayı çok çarpık şekillerde sunmuşlardır. Hala da bu gayretlerini sürdürmektedirler. Söz gelimi, kendileri "Cunta ile burjuva partileri arasında farklar var" demişlermiş, buna karşılık Devrimci Yol'un çizgisini ve tezlerini savunanlar ise, "hayır, bunlar arasında hiç bir *fark yok" demişlermiş gibi*; veya kendileri "12 Eylül'de dönem değişti" demişlermiş, bizler de "hayır, dönem değişmedi, her şey eskisi gibi." demişiz gibi, bu tartışmalar basit, yüzeysel ve çoğu kez de çarpıtılarak sunulmuştur. Devrimci Çizgiyi savunanlar Cunta ile Demirel arasında farklılıkların olduğunu, fakat bu farklılığın "faşizm-demokrasi" farklılığı, "militarizm-demokrasi çatışması", "elitizm-milli iradecilik" farklılığı olmadığını söyleyip yazdıkları halde; yine bizler, 12 Eylül Darbesi ile birlikte dönemin değiştiğini, fakat bu değişmenin demokrasiden faşizme geçilmesi, ya da demokrasiden ve sivil yönetimden militarizme geçilmesi anlamında bir değişme olmadığını, bunun T.C. Devleti'nin ve siyasal yapısının ikili karekterinde meydana gelen bir değişikliğe takabul ettiğini, sömürge tipi faşizmin terör ve baskının yanısıra parlamentolu-nisbi demokratik öğeli uygulanışından, iki unsurlu uygulanışından, sadece açık baskı ve zora dayanan ögelerle uygulanışına geçildiğini, bu değişikliğin toplumsal sürecin gelişiminin ve siyasal mücadelenin kutuplaşıp şekillenmesinin temel karekterinde bir değişmeye yol açmadığını, (bunlar Devrimci Yol tarafında darbeden sonra yapılan ve dergide yayınlanan tesbitlerdir) ve daha da önemlisi, 12 Eylül Darbesi *ile birlikte ortaya çıkan değişmenin* ideolojik ve kimlik değişikliğini gerektiren bir değişme olmadığını, *fakat bu değişikliğin devrimcilerin* izleyecekleri politikalarda değişmeye *yol açması gerektiğini*, bu anlamda, 12 Eylül öncesi izlenen politikaların ve pratiğin 12 Eylül sonrasında aynen ve basitçe tekrarının doğru olmadığını, bunun zaten mümkün de olmadığını darbeden sonra ortaya çıkan yeni durumun unsurlarını ve özelliklerini doğru şekilde analiz ederek yeni politikaların geliştirilmesinin zorunlu olduğunu; bütün bunları söyleyip savunmuş olmamıza rağmen bunlar tamamen tersyüz edilerek ve çarpıtılarak sunulmuştur. Böylece *tartışmaların gerçek boyutları ve içeriği* hep gizlenmeye çalışılmıştır.(2)

Bütün bunların bir sonucu olarak vurgulamak ve açıklamak gerekirse, saflarımızdaki tartışma, örgüt içi ilişkiler bağlamındaki, ya da günlük pratikteki sorunlar çerçevesindeki bir tartışma olmayıp, tamamen ideolojik politik sorunlar etrafında bir tartışmadır.

Demokrasi, burjuva güçler, dönem değişikliği, tarih *tezi*, kimlik sorunu gibi konularda somutlanan ve çağımızda Marksizmin gündeminde bulunan ideolojik-teorik-politik içerikli bir tartışma yapılmıştır ve yapılmaktadır. Bu içerikteki konular ve sorunlarda ortaya çıkan görüş ayrılıkları felsefi düzeyde materyelist bakış açısı ile idealizmin çeşitli nüansları arasındaki bir farklılaşmaya kadar uzanmaktadır.

Üç yıl kadar bir zaman dilimine yayılan ve bugün bir ideolojik ayrılıkla sonuçlanan bu süreçteki tartışmaları böyle bir yazı çerçevesinde *bütün yönleriyle irdelemek olanak*sızdır.

Denebilir ki, saflarımızdaki tartışmalar, bir bakıma, ideoloji gidasını Avrupa Sol'undan alan ve bugün ülkemizde liberalizmin sol bir savunusunda somutlanan sağ akımın Devrimci Yol içindeki bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır.

Kopuş teorisiyle başlayan, Marksizmin "yeni" bir yorumu eşliğinde "Marksizmin krizi" tesbitleriyle devam eden, yeni ideoloji, yeni kimlik arayışına yönelen tartışmaların bu çerçevesi içinde Marksizme ilişkin her sorunu yeniden tartışmak gündeme gelebilmektedir. Devrimci Hareket tarafından yıllarca önce çözümlenmiş bir takım teorik, siyasi sorunların tekrar tartışılmasının sebebi budur.

Kısaca özetlemek gerekirse:

Saflarımızdaki tartışmalar; evrimci-dönüşümcü sol liberal akımın ülkemizdeki uzantları ile devrimci çiz-

Devamı 23. sayfada

TÜRKİYE'DEN

BAZI AÇIKLAMALAR

Geçen sayımızda sol ve devrimci çevreler arasındaki tartışmalarla ilgili olarak Türkiye'den de çeşitli yazılara dergimiz sayfalarında yer vereceğimizi belirtmiştik. Bu sayıda başladığımız bu bölümle bazı açıklamalar yapma ihtiyacı duyduk.

Bilindiği gibi yurtdışında bulunan çok sayıda ilerici ve devrimci bir takım zorluklar nedeniyle Türkiye'deki legal ya da illegal yayın ve yazıları izleyememekte, bunlardan bilgilenememektedir. Türkiye'de Sol'un belli kesimleri çıkardıkları dergilerle kendi görüşlerini tartışıp yayabilmektedir. Buna karşılık devrimci kesimler, gruplar ve kişiler böyle bir olanaktan yoksun oldukları için düşüncelerini doğal olarak bir takım gizli yollarla tartışmaya sunabilmektedirler. Her iki kesimin bu tür yazılardan yurtdışındaki devrimcilerin de haberdar olması yararlı bir şeydir. Bu tür yayın ve yazılardan günümüzün sorunları ile ilgili olduğuna ve bizler için eğitici, ilerletici, olduğuna inandığımız çeşitli yazıları dergimizin olanakları ölçüsünde okuyucularımıza iletmeyi düşünüyoruz. Bu bölümde dergilerden ve kitaplardan alıntılarla bize ulaşmış yazı ve mektuplar yer alacaktır. Bu bölümlerdeki yazılardan alıntı olanların hangi dergi veya kitaptan olduğu belirtilecektir. Türkiye'de legal yayınlanma imkanı olmayan yazılarda ve mektuplarda ise bazı teknik bilgilerin dışında herhangi bir açıklama olmayacaktır.

Her derginin ve yayının bir çok konuda belli ölçülerinin olması doğaldır. Bu bölümü düzenlerken Devrimci İşçi'nin de yazı ve konu seçiminin yanısıra diğer konularda da kendi ölçülerine göre hareket etmesi doğal karşılanmalıdır.

DEVRİMCİ İŞÇİ

Faşizmin Baskı Politikalarına Karşı Boyun Eğmeyelim

Bir bölgede Devrimci Yol imzasıyla dağıtılan bildiri.

Halklarımıza bugün, gözeneklerinden kan sızan semayenin beslediği bir avuç kan emicinin saldırı ve katliamlarına maruz kalmaktadır. Bir avuç para babasının ve onların ağzı salyalı uşaklarının dışında kalan geniş halk kesimleri hemen her gün, faşizmin zor cebrine dayalı yeni uygulamalarla karşı karşıya gelmektedir. Tarihi kanla yazılmış ve katliam demek olan bu acımasız düzenlerini ayakta tutmak ve yoksul halklarımızı iyice sindirmek için, baskı ve şiddet uygulamalarını her geçen gün daha da arttırmaktalar. Hemen her gün basında, radyoda, televizyonda duymaya alışık olduğumuz ve bizzat bugün Kürdistan'da dünya kamuoyunun gözleri önünde cereyan eden cinayetler ve katliamlar tertipleniyor. Faşizmin bu zor ve şiddet eşliğindeki uygulamalarıyla halkı canından bezdirip, korkutmak, yoksulluğa, sömürüye dolayısıyla her çeşit sıkıntıya boyun eğdirmek ve ses çıkaramaz hale getirmek istiyor.

Türk devletinin oluşumundan günümüze kadar en belirgin özelliği olan katliam, cinayet ve baskı, 12 Eylül sonrası Evren cuntası ve onun bugünkü takipçisi Özal hükümeti tarafından daha sistemli, planlı, proğramlı, para babalarına huzur ve neşe veren bir tarzda sürdürülmektedir. Özellikle Kürt halkına karşı yürütülen acımasızca saldırı gün geçtikçe dayçnılmaz boyutlar kazanmaktadır. Bir yandan günlük, sıradan bir hadise haline getirilerek yapılan zamlar, zaten dar gelirli olan halkımızın yaşam şartlarını gün geçtikçe daha da kötüleştirerek hayatı yaşanmaz bir hale büründürürken, diğer yandan da kendilerini "barış ve huzur melekleri", devrimcileri ise "cani ve bölücü" göstererek cinayetler işlemekte, katliamlar düzenlemekte, operasyon adı altında tam bir zulüm uygulamaktadırlar.

Gün geçtikçe, insanlık onuruna sığmayan bu insanlık dışı vahşet yeni ve daha acımasız biçimler alıyor. Kürtdistan'da Kürt halkına karşı "bölücülük" kisvesi adı altında yapılan operasyonların giderek daha üst boyutlara varan baskı ve katliamların aldığı korkunç ve dayanılmaz biçim, bugün insanlık adına ürpertici ve utanç verici bir hal almıştır. Bu acımasız uygulamalar bugün tüm halk kesimlerini hedef almış durumdadır.

Bu acımasız ve korkunç uygulamaların son halkalarından biri de; SÜRGÜN: 8. Kol.Ord. Kom.lığı bu yakın zamanda talimat mahiyeti taşıyan bir bildiri yayınladı. Bu bildiri "devrimcileri barındıran ve yardımcı olanları sürgün ederiz"' diyerek bölgemizde kendilerine yardımcı olmayan halkın, devrimcilere ve devrimci düşüncelere olan samimi desteğini, bu türden uygulamalarla yok etmeyi amaçlamaktadır. Çocuğu, akrabası, kardeşi, eşi arananları bu uygulamaların başlıca muhatabı haline getiren, devrimci ailelere ve devrimcilere yardımcı olan kişilikli insanlarımızı ispiyonculuğa zorlayarak kendi benliğine, özüne yabancılaştırmak ve kişiliksizleştirmek istiyorlar. Devrimcilerin yakın akraba çevresini diğer toplum bireylerinin sahip olduğu sınırlı haklardan da yoksun bırakmaktalar. Öğrenim hakkı, iş hakkı ve yurtdışına çıkmasına izin verilmemektedir.

Bugün bir çok insan, bu talimatın gereği olan tam bir kıyımla karşı karşıya kalarak, yerinden yurdundan atılarak sürgüne tabi tutuldu. Kürt halkının geniş bir bölümü de bu insanlık dışı uygulamaların tehditi altında yaşamaktadır. Direnen ve vampirlerin zulmüne karşı koyan onurlu insanlarımız çocuğundan, yurdundan, ekmeğinden edilerek sürgüne gönderiliyorlar.

Çok açık ki, bu uygulamaların amacı sadece devrimcileri barındıranlara ve devrimci ailelere karşı yapılan uygulamalar değildir. Bu uygulamalar tüm halk kesimlerini devrimci aileler şahsiyetinde hedef alan uygulamalardır. Faşizmin bugüne kadar ki baskı politikalarının bir devamı ve bir parçasıdır. Faşist Türk devleti bugüne kadar bulabildiği, keşfedebildiği yıldırma, baskı ve zulüm uygulamaların çeşitli yöntemlerle halkımıza karşı devam ettirmenin bir halkasıdır. Özellikle Kürdistan'da çeşitli bahanelerle bugüne kadar işkence görmeyen jandarma dipçiği yemeyen küfür edilmeyen insan kalmamıştır.

Gene bu yakın zamanda Dersim'de Vali Kenan Güven önderliğinde uygulanan bir başka şey de, halkımızın dini ve mezhepsel inançlarının fütursuzca yok edilmek istenmesidir. Faşist Vali Kenan Güven "bu halk müslümanlık özelliklerini yitirmiş, dinsizleşmiş" diyerek hemen ilk etapta imamları cübbeli müftüleri müslümanlığın "Yüce" erdemleri için seferber ederek gerici gerici bir özellik taşıyan.................. sayılacak gencecik beyinlere aşılamak istemektedir. Bununla bu genç beyinleri halkına, özüne, kültürüne yabancılaştırıp, kişiliksizleştirmeye çalışıyorlar. Genellikle ilerici, devrimci ve sol düşünceye sahip olan Dersim halkı,bu tür çalışmalarla gericileştirmek ve çağdaş devrimci düşüncelerden koparılıp özünden ayrı düşürülmeye itiliyor.

Ne ilginçtir ki; bu baskıcı, zora dayalı ve namluların gölgesinde yapılan bu uygulamalar, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını milli zulüm uygulayarak, katliam ve cinayetler yaparak yok edenler, bugün kalkmış sözde Bulgaristan'daki "Türk soydaşlarının" ulusal haklarını savunmaktalar. İşte faşizmin iki yüzlü karater özelliğini anlatan bir belge...

EMEKÇİ HALKIMIZ

Acımasız bir yoksulluk, kan ve barutla beslenen bir zulüm altında yaşıyoruz. Her yeni gün daha çok yoksulluk, sefalet ve kan, daha çok baskı ve zulümden başka bir şey getirmiyor.

Ve her geçen gün, bu acımasız sömürü düzenlerini ayakta tutabilmek ve yoksul halkı iyice sindirmek için, baskılarını daha da arttırmaya çalışıyorlar. Hergün yeni cinayetler, katliamlar düzenliyorlar.

Bu baskı ve zulme karşı en ufak bir kişisel menfaat gözetmeksizin, silah elde kahramanca direnerek halkımızın karşı karşıya olduğu bu zulüm cenderesini parçalamanın ve insanca yaşamanın birer güvencesi olan, halkımızın en değerli evlâtları olan devrimcileri ve yurtseverleri gördükleri yerde topluca katletmektedirler. Yüreği halktan yana çarpan, kendisinden yana olmayan herkese kurşun yağdırmaktadırlar. Daha dün Dersim'de, Hakkari'de, Siirt'te, Mardin'de, Bitlis'de onlarca yurtseveri katlettiler. Yüzlerce emekçi köylüyü devrimcilere yardımcı oluyor gerekçesi ile işkenceden geçirdiler.

Evet, işte bu soygun, sömürü, kan ve barutla beslenen zulüm düzeninden bizim payımıza düşen bunlardır; her gün daha çok işsizlik ve pahalılık, yoksulluk ve sefalet, işkence ve hapis, ölüm ve acı, bu karanlık düzenin efendilerinin bize sundukları bunlardan başka bir şey değildir. Ve bundan sonra da bundan farklı olmayacaktır.

Emekçiler, ilericiler, gençler, devrimciler, insanlıktan yana herkes; Faşizmin kan ve barut eşliğindeki bütün uygulamalarına karşı mücadele edelim. Faşist Türk Devleti'nin, emekçi halklarımıza karşı ilan ettiği bu topyekun saldırılara karşı suskun, teslimiyetçi bir boyun eğişi reddederek direnelim. Yarının, özgürlük ve eşitlik temelleri üzerine kurulacak olan bir düzenin savaşımını veren devrimcilere sahip çıkalım, onlara destek olalım. Kürt halkının bağımsızlığa, özgürlüğe olan özleminin bir gereği ve ifadesi olan bağımsızlık mücadelesini tüm gücümüzle destekleyelim. Özellikle son günlerde uygulamaya konan, faşizmin sürgün ve kıyım politikasına karşı suskun kalmayalım, Faşizmin zora dayalı politikalarına karşı uyanık olalım. Adı zulüm ve işkence olan bu faşist devlete karşı köklü başkaldırmak için mücadele saflarında birleşelim. Bu mücadelenin halklarımızın gönüllü ve ortak birliği ile başarıya ulaşacağı inancıyla haykıralım...!

SÜRGÜN VE KIYIM HALKLARIMIZIN DEVRİMCİ MÜCADELESİNİ DURDURAMAZ!

YAŞASIN TÜRK VE KÜRT HALKLARININ ORTAK ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİ!

DİRENİŞİMİZ ZAFERE KADAR SÜRECEKTİR!

ZAFER EMEKÇİ HALKLARIMIZIN OLACAKTIR!

DEVRİMCİ YOL

ÖNSÖZ

85 yılında bir grup devrimcinin Devrimci Yol Dergileri'nden derledikleri seçmeler kitabına yazdıkları önsöz.

12 Eylül askeri faşist darbesiyle ülkemizde yeni bir dönem başlamıştır.

Devrimci Hareketin yenildiği, demokratik kitle örgütlülüklerinin dağıtıldığı, en basit göreceli hak ve özgürlüklerin bile ayaklar altına alınıp çiğnendiği, 12 Eylül askeri faşist darbesi sonrası dönemde, genelde sola ve Devrimci Harekete, şaşkınlık, dağınıklık, güvensizlik, örgütsüzlük, kısacası tam bir kargaşa egemen olmuştur.

Yaşadığımız yenilgi ve yenilginin bir sonucu olarak ortaya çıkan olumsuzlukların aşılabilmesi, Devrimci Hareketin saflarındaki dağınıklığa, kafa karışıklığına son verilebilmesi, ancak, döneme, bilinçli, örgütlü bir mudahale ile mümkündür. Bunun çözümü ise, bugünkü temel siyasi görevin, devrimci bir partinin yaratılması tespiti ile bu doğrultuda yapılacak örgütlenme çalışmalarında aranmalıdır.

Devrimci Hareketin 12 Eylül öncesi dönemde, temel siyasi görevin partinin yaratılması olduğu yolundaki tespiti ve bunun çözümüne yönelik, devrimci yayın politikası aracılığıyla (Devrimci Yol dergisiyle), örgütlü, sistemli, bilinçli ve iradi çalışmaları, örgütlenme faaliyetleri, 12 Eylül yenilgisiyle kesintiye uğramıştır.

Bugün biz, 12 Eylül sonrası koşullarda, değişen sınıf ilişki ve çelişkileriyle, Devrimci Hareketin aynı sorunla karşı karşıya olduğunu söylüyoruz. Sorunun çözümünün ise, öncelikle Devrimci Hareketin doğru değerlendirilmesinde yattığını görüyoruz. Bu yüzden, ilk adım olarak "Hareketin" devrimci görüş ve düşüncelerini oluşturan, parti ve devrimci anlayışı, çalışma tarzı biçiminde belirtilen örgütlenme sorunlarına ilişkin görüşlerinin yeniden ve derli toplu olarak yayınlanması gereğini duyuyoruz. Bu çalışmanın diğer amacı da, yeni dönemde mücadeleyi yürütmeye çalışan devrimci unsurların teorik yetmezliklerinin giderilmesine ve Devrimci Hareketin görüşlerinin öğrenilmesine yardımcı olmaktır.

Devrimci bir örgütlenmenin yaratılması, ancak geçmişin doğru bir değerlendirilmesiyle mümkündür. Geçmişin değerlendirmesini, gönümüzün sınıf mücadelesinin gereklerini yerine getirme anlayışı temelinde ele almak gerekir.

Devrimci bir hareket, yürüttüğü sınıf mücadelesiyle geçmişi doğru değerlendirdiğini göstermelidir. Geçmişle doğru bağlar kurduğunu açık seçik ortaya koymayan, geçmişi tartışma noktası olmaktan çıkaramayan bir hareket, sınıflar mücadelesini doğru yönlendiremez, diğer bir deyişle parti sorununun çözümüne yönelik ciddi adımlar atamaz.

Yazımızı, Devrimci Yol'un yiğit önderlerinden birinin "TARİH BİZİ FAŞİZME KARŞI ÖRGÜTLENDİĞİMİZ İÇİN DEĞİL, ÖRGÜTLENEMEDİĞİMİZ İÇİN SUÇLAYACAKTIR" diye ifade ettiği, yaşadığımız dönemin temel siyasi görevinin faşizme karşı örgütlenmek, örgütlenmek ve yine örgütlenmek gerektiği şeklinde yorumladığımız sözleriyle noktalıyoruz.

YENİ DİYE SÖYLENENLER NE?

....deki bir Devrimci Yolcunun dışardakilere mesajı.

26.08.1985

Sevgili Kardeşim;

Uzun bir aradan sonra nereden esti de yazmaya karar verdin diyebilirsin, ancak böyle davranmam gerekiyordu. Ayrıca mektup yazmak da ayrı bir sanat, yazmış olmak için yazıp boş işler yapmak istemediğimden de olabilir bugünkü beklemem. Herşeyden önce abimin sonsuz selamlarını iletmek isterim. Özellikle sana eski ve sevdiği dostuna ve kendisini tüm tanıyanlara söyleyecek şeyleri var.

Haziran ortalarına doğru yazmıştı, aynen aktarayım: "Burada günler kitap, dergi, gazete okumakla geçiyor. Haftada 4 gün 45'er dakika hava alabiliyoruz. Geçtiğimiz günlerde, dün, bugün, yarın diye bir kitap okumuştum. Çok methedildi ben de duyayım dedim. Bugüne kadar okuduğum romanlardan çok farklı alışılmamış bir bir şey. Günümüz sorunlarına çözüm iddiasıyla bir araya gelmiş bir insanın çözüm arayışları, çözüm ararken bir çıkmaza *saplandıklarının öyküsü.* Öyle ki, güncel sorunlara çözüm arayışı, bir yana bırakılmış, başka dünyalara gidiliyor. Sonuçta yeniyi ve iyiyi bulduklarını söylüyor. Bana göre ilginç gelen yanı ne oldu? Biliyor musun? Yeni denilenin, hiçbir yeni yanı olmadığı hep bilinen ve ciddiye alınmayıp, gülüp geçilenlerin allanıp-pullanıp tekrar getirilmesi. Böyle bir sürü roman okumuştum. Bunda değişik gördüğüm ve alışılmamış olan ayrı bir ekolden gelen yazarın aynı masalları anlatması. Güncel sorunların nedenlerini de geçmiş kuşağa bağlaması, onları suçlaması. Bunu sorunların içinden gelmiş, onları yaşamış ve bilen biri edasıyla toplumsal gerçeklik adına yapmaları da bir başka ilginç yanı oluşturuyor. Okuduktan sonra izlenimim ve yazarın kafada şekillenen imajı, toplumun içinden gelmiş, sorunları yaşamış ve bilen birinden ziyade akademik-doktora tezi hazırlayan ağzında piposu, çenesinde sakalı olan entellektüel bir ukala olabileceği şekillendi. Ulaşılan çözümlemeleri yaşanan toplumsal bunalımın çıkışına değil, daha derinleştirmeye yönelik görünüyor. Ve gerçekten de öyle, öz olarak aslında yazar toplumun bunalımına çözüm ararken, kendini bunalıma sokuyor ve kendi bunalımını gizlemek *için toplumu bunalımda göstermeye* çalışıyor. Yazarın gerçekten bunalımda olduğu ve tedaviye ihtiyacı kanatına vardım okuyunca. Hatta okuyanları da kendi dengesizlikleri içine çekmeleri olası. Örnekleri de var ayrıca, ciddi sorunlara yol açacağı söylenebilir. O kadar methedilince *zevkle okunabileceğini düşünüp, oku*dum ama, oldukça sinirlerim bozuldu. Keçiboynuzuna benziyor diyeceğim, ama diyemiyorum, çünkü zehir gibi bir şey. Yani zehirli keçiboynuzu diyeyim. Bu espiriyi bilir misin? Bir gram bal almak için bir çuval keçiboynuzu çiğnemek diye bir laf vardır. İşte öyle. Bir gram bal almak için bir çuval keçiboynuzu çiğnetiyor, ama içine zehir karışmış. Alınan bala bile değmiyor. Özetle, beğenmediğimi söyliyeyim. Methedeni görsem döveceğim nerdeyse. Abartmıyorum, gerçekten sinir bozucu bir şey, iyi de olsa, başladığım kitabı bitirme gibi bir adetim olduğu için okuyup bitirdim ama, kesinlikle biri bana lafını edip, övmeye kalksa kavga ederim. Ama böyle kitapların da hatası vardır. Beğenen çıkar, çıkmış da zaten. Örneğin bana tavsiye eden. Galiba başkalarına da tavsiye etmiş, onlar da okumuş, şimdi onlar da tavsiye eden için, iyi şeyler düşünmüyor. Tavsiye eden için böyle iyi niyetli (!) düşünceler taşınıyorsa, var sen yazarının halini düşün. Onun için ne iyi niyetler(!) beslenir. Okuduktan sonra yazarına "eline kalem alıp, böyle saçma sapan şeyler yazıp yazar diye geçineceğine, halde hamallık yapsan daha işe yarardın" diyebilmeyi çok isterdim. Neyse lafı çok uzattım......"

Temmuz sonlarında aldığım mek*tupları da biraz aktarayım "hani* geçen mektubumda bir kitaptan söz etmiştim. Onu, burada biri söz ettiği için okumak istemiştim. Bir yıl kadar önce söz etmiş ama senden istemeye *fırsat bulamamıştım, o zamanlar.* Gerçi onun söylemesi tavsiyenin ötesinde, övme biçimindeydi. işin kitabın ilk bölümlerini çok kötülerken son bölümlerinden övgüyle söz ediyordu. Son bölümleri için, yazar dediğin böyle olmalı vs. türünden övgüler. O arada kitabı temin edip okuma olanağım olmadı ama anlatılanları daha önce Bernstein'in kitaplarında okuduğum için, Aynısının allanıp-pullanıp tekrar edildiği sonucuna vardım. Öven kişi galiba aynı yazarın başka kitaplarını da okumuş, onlardan da aktarıp göklere çıkartıyordu. Ben de ona bunların öyle övülecek bir yanı olmadığını, çok yanlış bir şey olduğunu, olacağını söyledim. Böyle bir şey beklemiyor olmalı ki, önce afalladı, tutulan bir kitap olduğunu, tanınmış bir takım eleştirmenlerden söz edip, benim beğenmemem için bir neden olmaması gerektiğini açıklamaya çalıştı. Benim için şu ya da bu eleştirmenin ne dediği, kim olduğunun önemli olmadığını, beğenilecek hiçbir yanı olmadığını, böyle saçma işler yapmamasını söyleyince bu kez, sana ne, demeye çalıştı. İşte burada bazen böyle ufak tefek sudan meseleler, önemli sorunmuş gibi çıkıyor insanlar arasında. Bir hiç yüzünden aramızda biraz soğukluk çıktı. Gerçi delikanlılık yapıp ters cevap verdi ama, ondan sonra biraz ilişkilerimizde ölçülü davranmaya çalıştı. Bu kadar reklam yapılınca insanın doğal olarak ilgisini çekiyor. *O nedenle istemiştim o kitabı.* Sonuçta okudum. Sözde bir takım değerleri yüceltmeye çalışıyordu ama bu arada gerçek değerleri yoketmeyi amaçlayan bir mantığın üzerinde *yükseltilmeye* çalışıldığı hissediliyordu. Okuyup altında yatan mantığı farkettikçe üzüldüm. Sinirlenmemelisin vs. diyorsun ya, *sinirlenmedim*, geleceği düşünerek acı duydum. Sanki içimden bir şeyler koptu. Fazla mı duygusal olmuşum acaba? Ama galiba .....'ne insanı daha duygusallaştırıyor. Belki bunda yaşadığımız ortam ve koşulların etkisi olsa gerek.

Koşullar yaşamın zorlukları günden güne ağırlaşıyor, insanlar bu ağırlık altında eziliyor. Ç aresizlik onları bunalıma sürüklüyor. Çıkış için çözüm arayışlarına itiyor, hep bir arayış içinde oluyor. Çözüm diye bulunanlar, getirilenler, çözüm olmuyor ....alış verişlerinde bunlardan yakındığından tezgahtarın kafa sallaması, ya da önemli değil demesi pazarlamacılığından olsa gerek. Malının satışını kötüleyecek değil elbette, satışın düşmesini istemez, yaşam giderek kötüleşip, ağırlaşacak böyle giderse. Ama ben kesinlikle inanıyorum ki serbest ticaret ortamından yararlanıp piyasayla istedikleri gibi oynayabilenler gerekli tedbirler alındıkça teşhir olup piyasadan silinecek. Buna hiç kuşkum yok. Bugün her yandan destek gördüğünü sananlar yarın açıkta kalıverir."

BURJUVA DEMOKRASİSİ İLE SOSYALİST DEMOKRASİ KEDİ İLE KÖPEK GİBİ AYRI CİNSLER DEĞİLDİR

Murat Belge

Tarihsel Uzlaşma kitabından bir bölüm

Türkiye sosyalistleri, bugün bile, "rüştlerini ispat etme" aşamasındalar. Ülkemizde sosyalist hareket, ciddi bir anlamda su yüzüne çıktığı altmışlardan bu yana, kendi fiili varlığı ve gücünün ötesinde bir etkililiğe sahip oldu. Denebilir ki, böyle bir durum kendi işine de geldi. Gelgelelim, sosyalist hareket kendisi toplumda birtakım değişimleri gerçekleştiren bir güç değil de, üzerinden toplumda değişimler gerçekleştirilen bir varlık olmanın ötesine geçemedi.

Ama önemli bir neden, sosyalist hareketin Türkiye'deki demokratikleşme eğilimine katkısının cılızlığı olmalıdır. Şüphesiz Türkiye'nin kendi anti-demokratik geleneği (çünkü CHP çizgisi bir türlü, DP-AP çizgisi de bir başka türlü anti-demokratik ögelerden örülmüştür) bunda önemli bir etmendir. Yaşanmış deneylerden bildiğimiz gibi, sırf mantık düzeyinde de söyleyebiliriz ki, bir toplumsal geleneğin demokratik zorlaması olmadıkça, sosyalist hareketin kendiliğinden demokrasi üretmesi kolay değildir. Ancak bu genel gerekçenin yanısıra, Türkiye'de devrimci hareketin tekparti resmi görüşüne oldukça yakın olması, onun şemsiyesi altında doğup egelişmesi, önemli bir handikaptır. Tek-parti ve onun çokparti rejiminde aldığı görece değişik biçimler, kitle desteğini iktidarın temel koşulu olarak kabul etmesine yatkın değildi. Burjuva demokrasisinde bu kitle desteğinin başlıca tezahür etme biçimi olan genel seçim, bu bakımdan, ikinci çizginin "iktidara erişme"sinin kaçınılmaz ve zorunlu yolu oldu. 1950'nin "karşı devrim" olarak kavranmasıyla da, sol, "kitle desteği" kavramının bir önemli biçimini kolayca analizinden attı: Demokrasiye hiç değilse biçimsel olarak yakın olanı değil, tepedeninmeci çizgiyi tercih etti. Altmışlar ve yetmişler bu kısır teorik kavgalarla geçti. 12 Mart gibi sivil karar mekanizmalarını ciddi şekilde sekteye uğratan bir müdahale, 27 Mayıs'ın "demokratik" olduğu inancıyla yetişmiş bir sol kuşak tarafından önce sevinçle karşılanabildi. "Öncü" örgütün kitleyle ilişkisi gibi hayati bir sorun o dönem boyunca ancak heyacan düzeyinde tartışıldı (hala da gerekli mesafe alınmış değil). Daha sonraki dönemde ise, ilkin bölünmüşlüğü ile toyluğunu sergileyen sol, çeşitli gruplar da hep aynı yeşeren "şefokrasi"leri, "biz öncüyüz, siz tabansınız" tavırları, bilinen "ikna" yöntemleri ve daha birçok özellikleriyle, Türkiye'de kitlelerin hangi özlemlerine cevap verdiyse verdi, ama herhalde "demokratikleşme" özlemine cevap veremedi.

Bu çok önemli eksikliğe başka eşit derecede önemli, eksiklikler de eklenebilir; en başta, ülke sorunlarını bilmemek sığ bir muhalif tavrın ötesine geçmemek, geçerli bir hayat tarzı önerememek. Ancak bütün bu olumsuzluklarda, solun dünya çapındaki bunalımının ve çözümsüzlüğünün de büyük bir payı vardı ("bunalım" derken, yalnız komünist partileri değil, sosyalist ve sosyal-demokrat partileri de hesaba katıyorum).

Sonuç olarak, Türkiye'de bundan sonra oluşacak bir sosyalist hareketin kendini ilkin demokrasi konusunda kanıtlamasını zorunlu olduğu kanısındayım. Kimi zaman bu bağlamda gündeme getirilen "burjuva demokrasisi/sosyalist demokrasi" ikilemi de bana çok anlamlı görünmüyor. Bunlar "kedi" ve "köpek" gibi ayrı cinsler değildir. Ayrıca, "demokrasi" kavramını, burjuvaziye özgü bir kavram gibi düşünmenin de gereği yok. Tarihte önce burjuvazi ile demokrasi *somutluk kazandı diye*, demokrasinin bir kısmını, sosyalistlerin burjuvaziye bırakmaları gerekmez. Bir başka söyleşiyle, demokrasi sosyalistlerin burjuvaziden öğreneceği bir şey değildir; ama aynı zamanda, "birazına onlar sahip çıkıyorsa o kısmı bizi ilgilendirmez" diyecekleri bir şey de değildir. Burjuva demokrasisinin sınırlarını teoride dar bulup, sosyalist pratikte daha da hoşgörüsüz, tek tip düşünce, insan ve davranış üretmeye yatkın bir yapı kurmak, acı bir çelişkidir.

Türkiye'de, özellikle '80 öncesi dönemde, cepheleşmeler görüldü. Ancak bu cepheler kendi içlerinde çok parçalıydı ve uzun-vadeli birlik kurmaları zordu. Öte yandan, cephelerin gücü de oldukça denk sayılırdı. Bir başka söyleyişle, özellikle sivil politikanın yürürlükte olduğu dönemlerde, Türkiye'de geniş kitlelerin Nikaragua'da Somoza veya İran'da Şah gibi, büyük çoğunluğun kendi dışında ve düşman belleyeceği politik şahsiyetler karşısında geniş halk cepheleri oluşturmaları beklenemez. Bunun bir başka sonucu, politik veya başka düzeylerde ayrımlara göre kendilerini tanımlayan çeşitli kesimlerin bu kimliklerini daha uzun zaman koruyacaklarıdır. (Mekanik "altyapı/üstyapı" analizleriyle "yanlış bilincin" çabucak aşılacağı inancıyla hareket etmenin yanlışlığına, bu bağlamda, sadece değinerek geçebilirim; *insanların ideolojik formasyonları* basit "yansımaları" değildir ve kolay kolay değişmez; elverişli koşullarda bizim gösterdiğimiz doğru'ları hemen benimseyiverecek "aldatılmış" kitlelerle değil, bizden farklı düşünen ve öyle düşünmeye devam edecek somut insanlarla birlikte varolacağız.) Bu koşullarda sosyalistler ilkin bütün bu değişik kesimlerle birlikte kendilerinin de üzerinde politika yapacakları demokratik platformun kurulmasına katkıda bulunmaları ve böylece düzenin değil ama demokratikleşme sürecinin bütünsel, zorunlu bir ögesi olmaları gerekir. ●

HERKES KENDİNİ SORGULASIN

Bir bölgedeki Devrimci Yolcunun hareketimizin içindeki gelişmelerle ilgili görüşleri

Yoldaşlarım;

yıl 1985'in ortası. Tartışmalar 83'de başladı. Yazın, iki sene ne yaptık, grup olarak, hareket olarak, birey olarak. Bunun hesabını önce kendi kendimize verelim ki sonra halka verelim. Herkes kendini sorgulasın bir kez ben ne yaptım, ne yapabilirdim diye. Eğer yapabileceğimizi yapmış ya da samimi olarak onun çabası içine girmiş isek, ezilmek, suçluluk duymak ortadan kaldırılmasa da hafifleyebilir. Öyle ifade edeyim. Bugün mekam önemli değil. Ama mekanın giderek önem kazanacağı da açık. Örneğin, ...'lere doğru bunları açık tartışmakta fayda var.

Sevgili arkadaşlar; ben bunları yazarken hiç bir arkadaşı birey olarak düşünmüyorum. Şu an Avrupa'daki, dürüst, yüreği Türkiye halkları için çarpan arkadaşlara saygı duyuyorum. O halde, arkadaşlar bizler ne yapabiliriz yani Türkiye'dekiler. BİRİNCİSİ : Geçmişte Devrimci Yol'cu idim diyebilen hala, da oyum diyebilen arkadaşlar bugünün sorunları temelinde, bugünün politikaları konusunda ortak yaklaşım birliği sağlamaya çalışmak gerekir. *Ama bu alabildiğine dikkatli*, ölçülü olmalı. Çünkü geçmişte, insan ne ise bugün o değil Çürüme ve yozlaşma burda da yoğun.İKİ: Ortak yaklaşım birliği sağlayan insanlar, iki kişi de olsa pratik mücadeleye yönelerek, sorunlar temelinde halkla kopan ilişkilerini yeniden kurmaya çalışması önemli bir görevdir. Bundan şu anlaşılmamalı; eski ilişkilerin canlandırılmaması, halkın haklı, somut, güncel sorunlarının temelinde onların politikası yaparak, başlangıçta siyasal olmayan nitelikte en ge*niş kitle ile ilişkileri geliştirmek.* Bu kendiliğindenci eylemlere müdahalenin koşullarını da yaratır, Politik olarak kendimizi yenileyerek geliştirmek, onun koşullarını yaratmak. DÖRT: Türkiye'nin ve kendimizin tanımlanması, sınıf mücadelesi içindeki güçleri ve ilişkilerini tanımlamaya çalışmak. Bunları yapmak da Devrimci Yol ideolojisi ile mümkündür. Basit de olsa bağlarını kurmak ve pratik mücadeleye yönelmek. Bu anlamda bizlerin sorunlarına yaklaşırken (tüm Türkiye'dekilerin) düşünce farklarını bir yana bırakarak yaklaşmak ve ortak düşünenler de ortak yönelimler saptayıp çözüm aramalılar. Bu anlamda önümüzde güçlü bir Devrimci Yol yaratmak varken bunun ilk adımları da sorunlara ortak çözüm aramaktan geçiyor.

Bizler ayrılıktan korkmuyoruz. Ayrılık olayı yeni, daha güçlü, gürbüz bir Devrimci Yol yaratmaya hizmet etmeli. Bunun ilk adımlarını vakit geçirmeden atmalıyız. Ayrılık yenilgi sonrası normal olur kardeşim. Olmaması temennimizdir. Ama olması da o kadar kötü değil. İki farklı dünya görüşü ne kadar bir arada durabilir? Hele Devrimci Yol'a ideolojik olarak yanlış geçersiz ve eski diyen, bir anlayışla ben kişi olarak bir arada olamam. Devrimci Yol Türkiye'nin marksizmi, marksiz*min Türkiye üzerinde somutlanışıdır.* Bunu tarihsel pratik kanıtladı. Yenilgi bunu yadsımıyor. O anlamda ayrılan *ayrılır, reddeden eder. Bu ayrılığı ve olursa gelecektekileri do*ğal ayıklanma olarak algılamalıyız. Ama ayrılan arkadaşları kazanmaya sonuna kadar çaba göstermeliyiz. Ayrılıkları sunni olarak yaratacak, körükleyecek tavır ve davranışlardan kaçınmalıyız. Hele hele şiddet unsurundan uzak durmalıyız.Şiddete başvurduğumuzda (kendi aramızda ayrılanlarla) kendi kendimizi inkar etmiş oluruz. ●

SOL İÇİNE ŞİDDETİ SOKMAK DEVRİMCİLİK DEĞİLDİR

PKK, kendi saflarını terkeden ya da PKK çizgisine belli eleştirileri olan kişilere karşı sürdürdüğü "imha" eylemlerine bir yenisini daha ekledi. İki yıl kadar önce PKK çizgisine muhalafet ederek ayrılan ve PKK'nın kampanyası nedeniyle kamuoyunda adından sıkca söz edilen Semir (Çetin Güngör) İsveç'de düzenlenen bir geceyi izlerken PKK tarafından öldürüldü. Daha önceleri de PKK bu şekilde saflarından ayrılan bir çok kişiyi öldürmüştü.

Kendi saflarından ayrılan, ya da muhalefet eden herkesi ihanetle, hainlikle, ajanlıkla suçlayan PKK, bu suçlamalardan yola çıkarak içinde oluşan muhalefet odaklarının yokedilmesi, imha edilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Bu mantığın bir ürünü olarak, Semir de PKK'dan ayrılarak, PKK'ya eleştiriler yöneltere, "davadan dönmüştü". Böylece ortadan kaldırılmasını gerektiren bir "suç" işlemişti!

İşte bu şekilde, çeşitli halk güçlerine karşı, tek tek kişi ve gruplara karşı saldırgan bir çizgi izleyen PKK, kabul edilemez gerekçelendirme ile işlediği suçları meşrulaştırabileceğini sanmaktadır.

Kendisine karşı olan herkese, her şeye düşman gözüyle bakan PKK'nın bu akıl almaz, mantığa sığmaz tutum ve eylemlerine karşı gösterdiği "hain"lik, "ajan"lık, vb. gerekçeler belki kendisini ikna etmiş olabilir. Ama, ne var ki, dünyada bu ilkel mantığı kabul edecek aklı başında başka birilerinin çıkabileceğini düşşünmek zordur.

PKK, bugün sadece kendi saflarını terkedenlere karşı değil, dışındaki herkese karşı saldırgan bir tutum içindedir. Bu saldırganlık dozunu arttırarak sürmektedir. PKK, öyle havalara kendini kaptırmış ki, PKK'yı eleştiren bildiri ve dergilerin dağıtımını engellemekle de kalmayıp, neredeyse sokakta, kahvelerde nerede olursa olsun her yerde PKK'nın konuşulmasını, eleştirilmesini de yasaklayacak kadar saldırgan bir tutum içine girmiş bulunuyor. Türkiye Sol Hareketleri'ne, bir nevi PKK'yı eleştirme yasağı koyduğu ve bunu da bir resmi çizgi haline getirdiği yayın organlarındaki değerlendirmelerinden yeterince anlaşılmaktadır.

PKK, kendi dışındaki sol hareketlere, kişi ve örgütlere karşı akla-hayale sığmaz küfür ve karalamaları çarşaf çarşaf dergilerinde yazma ve yayma hakkını kendinde buluyor. Ama başkalarının PKK'yı eleştirmesini yasaklamaya ve yasağı uygulamak için de elinden geleni yapmaya çalışıyor.

PKK'nın sol güçlere karşı, halk güçlerine karşı şiddete dayalı eylem ve tutumlarında somutluk kazanan bu mantık, provakasyon mantığıdır. PKK bu mantığı, resmi bir çizgi haline getirmiştir. Bu mantık bugün ortaya çıkmış ve yeni benimsenmiş bir mantık değildir. PKK'nın ilk oluşum yıllarında temel bir yöntem olarak benimsenen bu mantık bugün çeşitli biçimlerde kendisini ortaya koymaktadır.

Bu mantığın sadece, PKK'ya özgü bir mantık olduğunu düşünmek de yanlış olur. Çeşitli sol hareketlerde derece derece bu mantığın izlerini bulmak mümkündür. Bu mantık olmasaydı, 80 öncesi, Sol'da yaygınlaşan iç çatışmalar, öldürmeler ne ile izah edilecektir.

Bu mantığın, bugün Sol'un, aşması ve kurtulunması gereken bir mantık olduğunu, bu mantığın sosyalizm davasına önemli kayıplar verdirdiğini, halen de bu kaybı verdirmeye devam ettiğini bilmek gerekiyor.

Sol saflarda farklı biçimlere bürünerek gözlenen bu mantık en ilkel ve yalın haliyle çıplak ve uç örneğini PKK pratiğinde somutlamaktadır. Bugün tüm Sol'un aşması gereken bu mantık, en genelinde ideolojik mücadele alanına, fikir mücadelesi alanına şiddeti sokma yönteminde ifadesini bulmaktadır. PKK diğer Sol'dan farklı olarak, bu alana oturttuğu şiddet politikasının bir yöntem olarak gerekliliğinin resmi savunmasını yapacak kadar açıktır.

Farklı fikirlerin çatışma alanı olan ideolojik düzeyin sorunlarını şiddet kullanarak çözme yöntemi devrimci bir yöntem değildir, ve olamaz... Bırakalım devrimciliği, demokratlık çizgisinde dahi bu yönteme yer yoktur. Bunun da ötesinde liberal ve muhafazakar burjuva akımlar -pratikte uymasalar bile- lafta, fikir mücadelesi alanında şiddetten yana olmadıklarını çağdaş olmanın bir gereği olarak söylemek zorunda hissediyorlar kendilerini... İşte tam bu noktada başta PKK olmak üzere, kimi sözde sol hareketler düşünce alanına şiddet politikasını sokma yöntemini benimseyecek kadar akla-hayale sığmaz bir tutum içinde görünüyorlar.

PKK, kendinden olmayan herkese ve kendi çizgisine denk düşmeyen her gelişmeye karşı şiddeti bir tapınç aracı haline getirmiştir. Şiddetin her sorunu çözen sihirli bir değnek olduğunu zanneden bir gaflet içindedir.

Şiddete tapan, onun her sorunu çözebileceğini sanan bir mantık, daha güçlü başka bir şiddete kolayca teslim olma eğilimini de zorunlu olarak içinde taşır. Şiddeti tapınç haline getirmek, sınıflı toplumların egemen güçlerinin başlıca yöntemi olarak ortaya çıkmıştır. Bu yöntemin özellikle Türkiye toplumunun Osmanlı'dan gelip bugünkü faşist uygulamalarla devam eden halkı korkutarak sindirme politikalarının temel bir yöntemi olduğu yadsınamaz bir gerçek değil midir?

Bu yöntemlerle emekçi halkları özgürleştirmek mümkün olmadığı gibi, kölece boyun eğişi sonuna kadar halk üzerinde sürdürmek de mümkün değildir. Bu mümkün olsaydı, bırakalım geçmiş tarihten örnekleri, günümüzde; Faşist Cunta'nın Türkiye emekçi halklarını köleleştirme çabaları başarılı olurdu.

Devrimci güçler, hiç bir şekilde egemen güçlerin, onların faşist yöntemlerini emekçi halkları soymak ve sindirmek için kullandıkları baskı yöntemlerini ve araçlarını aynen alarak bunları halka karşı kullanma hakkını kendilerinde görmezler ve görmemelidirler. Bu yöntemleri benimserlerse, karşı-devrimci güçlerin politik taktiklerinden kendilerini ayırdetmekte alabildiğine zorlanırlar.

Devrimci mücadelede, amaca varmak için her araç meşru değildir. Bu bakımdan, devrimcilik ile Makyavelizm arasındaki çizgilerini ortadan kaldıran bir hareket devrimci hareket olamaz. Devrimcilikle, demokratlıkla, çağdaşlıkla bir ilişkisi olmayan ve halkın mücadelesine zarar veren ve halka, ileri, devrimci, demokrat kişi ve örgütlenmelere yönelen şiddet sözcüğünün başına "devrimci" sözcüğü konularak bu hareketler, eylemler meşrulaştırılamaz. Bu şekilde, bu hareketler devrimcilik sıfatını kazanamazlar.

Devrimciler şiddeti, halka karşı değil, halkın düşmanlarına karşı, bu düşmanların şiddete dayalı terörcü politikalarına karşı benimsemek ve gerektiği gibi uygulamak zorunda kalırlar. Devrimciler bunu şiddete taptıkları için değil, şiddetin herşeyi çözeceğine inandıkları için değil, ona bir zorunluluğun ürünü olarak başvururlar.

Devrimci şiddetin meşru temelini oluşturan şey bizzat karşı-devrimci güçlerin egemenlikleri altındaki toplumsal sistemi terörcü politikalara dayanarak sürdürmesi olgusudur. Devrimci şiddetin meşruiyetinin bu olgunun çerçevelediği bir alanla sınırlı olduğu bilinmelidir.

Engels'in ünlü deyimi; "önce sen saldır bay burjuva" sözü devrimci şiddetin meşru temelini en iyi anlatan bir sözdür. Bu meşruluk zemini dışında kalan hallerde, devrimciler şiddete bir araç olarak dayanmazlar. Onlar, savundukları fikirlerin doğruluğuna ve gücüne dayanırlar... Hele, şiddet eşliğinde topluma bir fikri zorla benimsetmek gibi haller devrimcilik prensipleriyle, sosyalizm felsefesiyle hiç bağdaşmaz. Herşeyden önce, marksistler, halk saflarındaki çelişki ve sorunların nasıl ele alınması gerektiği ve çelişkinin çözüm yöntemi konusunda net ve inandırıcı bir tutumu ortaya koyup bunu yerleşik bir gelenek haline getirmek zorundadırlar. Aksi taktirde, kefareti marksizme, sosyalizme yüklenen daha nice suçlar işlemeye devam olunacaktır. Her türden küçük burjuva soysuzluğunun bir günah keçisi gibi marksizme yüklenmesine daha fazla izin verilmemelidir.

Üstelik, bu konuda zengin derslerin çıkartılabileceği, ibret verici bir yakın geçmiş (70'li-80'li yıllar) ortada duruyor. Burada önemle üzerinde durulması gereken bir nokta, 12 Eylül Faşist darbecilerinin, özellikle 80 öncesi yıllarda yaygın bir şekilde gözlenen sol içi çatışmaları devrimcilere ve halkın mücadelesine karşı bir silah olarak kullanılması olgusudur.

Bu noktada başta PKK olmak üzere, Sol Hareketleri'n ciddi bir muhasebe ihtiyacı dururken, bu hatalı tutumun bugün pervasızlıkla sürdürülmeye devamı gösteriyor ki, bu hareketler hayatın acı tecrübelerinden ders alma yeteneğine dahi sahip değillerdir.

Türkiye Sol'u, bu hatalı mantıktan arınarak, bu anlamda olumsuzluklarını aşarak, hoşgörüye dayalı bir tartışma ve eleştirme ortamı ve ilişkisini yaratabilirlerse, bunun başarabildiği oranda halk nezdinde saygın bir yer bulabileceğini bilmelidir. Herşeyden önce, bunun başarabilmenin yolu, olumsuzlukları yeniden üreterek değil, bunlara kaynaklık eden bu mantığı alabildiğine eleştirmekten geçer.

Bilinmelidir ki, sadece ülkemizdeki sol içi çatışma ortamının varlığı değil, bununla birlikte uluslararası ölçekte kimi sözde 'sosyalist' ülkelerin kendi aralarındaki çatışmaları da dahil, genel olarak dünya sosyalist güçleri arasında devam eden bu sapkın akımların yol açtığı çatışmalı ortam dünya çapında sosyalizm davasından çok şeyi kaybettirmektedir. Bu olumsuz ortam, dünya gericiliğinin elinde, sosyalizm davasına karşı büyük bir dalga kıran haline getirilmiştir.

Bu bakımdan en uç örneğini PKK eylemlerinde gördüğümüz bu mantık mahkum edilmedikçe, salt eylemleri kınamakla bunun önüne geçilemez...

En son Semir'in öldürülmesinde ifadesini bulan ve PKK'dan ayrılan bir çok kişinin öldürülmesi gibi olaylar nedeniyle elbetteki PKK kınanmalıdır. Ancak bu tür kınamaların ötesinde öldürmelerin arka planında yeralan mantıküzerine yürünerek, olayların asıl kaynaklandığı yere inilmeli, oradaki bataklık kurutulmalıdır ki, oluşturulan bu olumsuz dalga parçalanabilsin. PKK'ya bakılırsa; PKK Kürt Ulusu'nun Ulusal bağımsızlığı ve sosyalizm için savaşmaktadır. Dolayısıyla bağımsızlık ve sosyalizm uğruna her araca, her yola başyurmayı -amaca uygun olsun, olmasın- meşru saymaktadır.

PKK'nın özellikle yurtdışında, Türkiyeli ilerici-devrimci siyasetleri demokratik kamuoyundan tecrit etme ve dolayısıyla Türkiye'de faşist rejimin demogojilerine yeni ve elverişli malzemeler sunması gibi son derece olumsuz sonuçlar doğurabilecek bu tutumunu şimdilik bir kenarda bırakırsak, PKK'da somutluk kazanan bu mantık bir ulusu bağımsızlığa da özgürlüğe de hiç bir şekilde götüremez. Kendisine muhalif her sesi şiddet ve zorbalıkla bastıran ve bunu temel yöntem haline getiren bir hareketin, bu politikanın öncülüğündeki kitleleri özgürleştirmek hayal olmaktan öteye bir anlam ifade etmez. Böylesi bir politika, emekçi halk kitlelerini özgürlük ve bağımsızlık davasından, sosyalizm davasından ancak soğutur ve uzaklaştırır.

PKK, Kürt halkını, Kürt emekçileri değil özgürleştirmek, bu mantığın iktidar olacağı bir yerde ancak yeni bir kölelik rejiminin kurumlaşacağı, PKK'nin siyasal pratiği, iç ilişkileri, dışındaki güçlerle kurduğu ilişki tarzı yeterince ortaya koymaktadır.

PKK, Kürt Halkı'nı bağımsızlığa götürecek bir hareket de değildir, zira, Kürt Ulusu'nun, emekçilerinin bağımsızlığı, sadece Türk egemen güçlerinden bağımsızlaşarak elde edilecek bir şey değildir. Dünya çapındaki karmaşık ilişkiler ağında bağımsızlığın çok çeşitli türlerini görmek mümkündür. Bağımsızlık, her şeyden önce, dünyada bağımlı ilişkilere yol açan siyasal odakların dışında bağımsız bir siyaset izlemekle mümkündür. Bölge gericiliğine, bu gericiliğin denetimindeki güç dengelerine dayanarak revizyonist güçlere ve siyasetlere sığınarak bağımsız bir çizginin izlenemeyeceği açıktır.. Her şeyden önce, izlenen siyasetin gerçek anlamda bağımsızlık espirisiyle bağdaşı nitelikte olmalıdır. Sovyet revizyonizmi ve bölge gericiliğiyle ilişki ve bağlantıları gözönüne getirilirse PKK'nın bağımsızlıkçı bir siyasetten hayli uzak olduğu görülür. PKK'nın yegane bağımsızlık isteği, Kürdistan bölgesindeki egemen burjuvaziden bağımsızlaşma talebidir. Bu talep tam bağımsızlık için, bağımsız bir siyaset için tek başına yeterli olamaz. Zira, günümüzde, sadece, emperyalist-kapitalist sistemle bu sistemin güdümündeki kimi güçlerden, örneğin, Kürt Ulusu'nu ezen ulus burjuvazilerinden bağımsızlaştırmak bağımsız bir siyaseti oluşturmak için yeterli değil.

Emperyalist-kapitalist sömürüye kaynaklık eden bağımsızlık ilişkilerinden farklı olarak daha çok siyasal düzeyde ortaya çıkan ve ulusların bağımsızlığı önünde tehdit oluşturan başka bağımlılık biçimlerinin varlığı gözardı edilemez.

Sosyalizm adına, enternasyonalizm adına bencil ulusal çıkarlara hizmet eden kimi yeni tür bir bağımlılık ilişkisinin varlığı şartlarında devrimci anlamda bağımsızlık bu ilişkiye karşı da bir tutumu içermelidir. Oysa ki, PKK ve benzeri Kürt Milliyetçi Hareketleri'nde bu bağımsız eğilimi görmek mümkün değildir... PKK'nın, ilerici-devrimci-demokrat kişiler ve hareketlerden sade vatandaşa kadar bu kesimlere karşı sürdürdüğü saldırgan ve sorumsuz tutumuna karşı gösterdiği diğer bir gerekçe ise "savaşmak" demogojisidir.

Burjuvaziye karşı savaşıyor olmak, hiç bir harekete, halk saflarına çeşitli biçimlerde baskı ve şiddet yöntemlerini sokmak hakkını vermez. Savaşıyor olmak, hiç bir harekete, Sol'da muhalif bütün sesleri zorla susturma, saflardan ayrılanları öldürme, halka baskı uygulayarak zorla bir şeyler elde etme hakkını vermez. Savaşıyor olmak, kendileriyle birlikte savaşmayan, ya da kendilerine istenen desteği vermeyen herkesi düşman, hain, Kemalistler'in uşağı, ajan ilan etme hakkını kimseye vermez vs. Kısacası, "savaşıyor" olmak; şiddeti kendinden olmayan herkese karşı uygulama, fikir mücadelesinin karşısında namluların gölgesine sığınma hakkını kimseye vermez.

Şu da bilinmelidir ki, şiddete tapanlar, şiddetin esiri olmaktan kendilerini kurtaramazlar. Bu esaret onları sürekli bir uçurumun başında tutar. Onlar, bir dönem, başkalarını birer birer bu uçuruma yuvarlayarak bu durumun kendilerini güçlendirdiğini, bir güç toplama kaynağı olduğunu zannedebilirler. Ama bir gün işler istedikleri yönde gelişmeyince, bundan kendi yakın çevresini sorumlu tutar ve bu kez bu çevre bir bir budanarak aşağıya yuvarlanmaya başlar. Çevresi zayıfladıkça işler daha da kötüleşir, öfke ve tahammülsüzlük çılgınlığa döner ve kaçınılmaz akibetten kurtulmak imkansız hale gelir.

Bizce, PKK bu açmaza çoktan düşmüş bulunuyor.

Umarız ki, PKK bu açmaz içinde, başta Kürt Ulusu, halkı olmak üzere, emekçi halkların mücadelesine daha fazla zarar vermekten, bölgedeki gerici-faşist rejimlerin eline daha fazla koz vermekten geri dönecek basireti göstermiş olsun.

* * *

PKK'nın bu basireti göstereceğine ilişkin küçük bir izi PKK'nın tutumunda görmek ne yazık ki mümkün görünmüyor. PKK'nın hatalı tutumlarından kaynaklanan halka karşı işlenen suçlarının kefaretinin devrimciliğe fatura edilmesini önlemek için kitleler içinde gerekli aydınlatma çalışmalarını daha kararlıca sürdürmek gerekmektedir. Bu da tek tek olayları kınamanın da ötesinde PKK-nın hatalı eylem çizgisine damgasını basan mantığı her yönüyle teşhir etmekten geçecektir. Burada vurgulamadan geçemeyeceğimiz diğer bir nokta şudur: PKK'nın bu akıl almaz eylem ve uygulamalarını eleştirmeye, kınamaya çalışan kimi siyasal çevrelerin, PKK eylemlerinden hareketle Türkiye'de silahlı devrimci mücadelenin geçersizliğini kanıtlama girişmeleridir. Bu çabayı, özellikle burjuva muhalafetin demokrasicilik politikasına gönülden umut bağlayan sol-liberal çevrelerde gözlemek mümkündür.

PKK'nın, silahlı mücadeleyi çoğu kez halkın mücadelesine zarar verecek sonuçlar yaratacak şekilde sürdürmesinden hareketle, silahlı devrim yolunun geçersizliğini kanıtlamaya çalışmak sapla samanı birbirine karıştırmaktır. PKK'nın silahlı mücadeleyi, içindeki muhalafet eğilimerini bastırmak dahil, dışındaki herkese karşı hiç bir kural tanımadan sürdürmesinden hareketle, ülkemizde, devlet politikasında somutluk kazanan, faşist terör politikalarına karşı, emekçi halkların devrimci eylemliliğinin silahlı biçimlerle sürmesinde ifadesini bulacak olan silahlı mücadele yolunu mahkum etmeye kalkışanlar, bu yoldan devrimcilerin bilincini bulandırmayı başaracakları zannedenler yanılgıdan kurtulamazlar.

Ayrıca, PKK'nın mantıksızlıkta ifadesini bulan hatalı eylem çizgi-

Devamı 22. sayfada

Baştarafı 15. sayfada

gi organlara dayanarak kurumlaştırılacağı sorunu, siyasal iktidarın ele geçirilişinden sonraki sürece ertelenemez. İktidarın ele geçirilişi anlamında devrim; burjuvazinin politik gücünün kırılması ve toplumsal dönüşümün önündeki engellerden bir kısmının ortadan kaldırılmasıdır. Devrim, burjuvazinin politik gücü yerine, gündeminde sosyalist toplumu kurmak ve burjuva topluma özgü bütün ilişkileri tasfiye etmek olan proleteryanın ve müttefiklerinin siyasal gücünü koyar. Devrim, aynı şekilde, iktidar fonksiyonlarının emekçi halk kitlelerine, onların bağımsız girişkenliklerine ve örgütlülüklerine devredildiği bir süreçtir.

Geleceğin yönetici egemen gücü olacak proleter emekçi kitleler, bugünden bu amaç doğrultusunda eğitilemezse, toplumu yönetme sanatı ve becerisi bugünden kazandırılamazsa, bu kazanımlar güçlü gelenekler *haline getirilemez ve toplumun bağ*rında kurumlaştırılamazsa, yarın, siyasal devrimden sonra revizyonizmin bürokratik eğemenliğine giden yollar yine açık ve savunmasız kalacaktır. Devrimi yapacak kitlelerin eylemliliğinin rolü, sadece siyasal iktidarın hedeflediği bir süreçle sınırlandırılamaz. Geçiş dönemi, toplumun alt ve üst yapısında kısacası hayatın her alanında toplumsal dönüşümün tam bir bütünlük içinde sosyalizme doğru evrildiği bir süreçtir. Bu dönem, siyasal öncünün yönlendiriciliğinde, iktidar gücünün kitlelere devredildiğı, devletin toplum yaşamı üzerindeki fonksiyonlarının giderek azaldığı ve yok olduğu bir dönemdir. Bu dönemde, Sosyalist Demokrasi; "yukarıdan 'denetim olmaksızın bürokrasisiz, kitlelerin girişkenlikleri ile, devlet faaliyetlerinin her alanına etkin biçimde katılmasıyla, aşağıdan bir defada inşa edilmelidir." (Lenin)

Eger parti, örgütlenmemiş bir kitle ile birlikte varolursa, kaçınılmaz olarak bürokratik bir aygıt haline gelerek yozlaşır. Ve devrimci süreci saptırır. Bu bakımdan ne sadece parti, ne de sadece yığın örgütleri. Bunlardan sadece birisine dayanan hareketler ya bürokratik kastlarınegemenliğine ya da anarşizme özgü burjuva şekilsizliklere götürür toplumu.

Siyasal öncü(parti) ile devlet ve kitleler arasındaki ilişkiler sorununun tarihsel olarak yaşanan deneylerin ışığında sorgulanması ve bu noktadaki hatalı yaklaşımların sergilenmesi önemli bir konudur. Mevcut deney ve tecrübelerin ortaya koyduğu bir gerçeklik; devrimi yapan halk kitlelerin, geçiş döneminde toplum yönetiminden soyutlanması ve gözlenen belirgin apolitikleşme olgusudur. Emekçi halk kitlelerinin bağımsız örgütlülükleri ve girişkenlikleri ile toplum yönetiminde aktif olarak yer alamaması, şöz ve karar sahibi olamaması gibi durumlar, bu kitlelerde politik sorunlar karşısında genel bir ilgisizlik ve kayıtsızlık eğilimine yol açmaktadır. Bu genel politik ilgisizlik koşullarında pertide ve devlette bürokratik yozlaşmanın ve revizyonist eğemenliğin yolu da açılmaktadır. Kitlelerdeki apolitikleşme eğilimi, revizyonist bürokrasinin eğemenliğini sürdürmesiyle de tam bir uygunluk içinde gündeme gelmekte ve hatta bürokrasi tarafından bizzat bu eğilim yaratılmakta ve güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

Eğer parti, örgütlenmemiş bir kitle ile birlikte varolursa, kaçınılmaz olarak bürokratik bir aygıt haline gelerek yozlaşır. Ve devrimci süreci saptırır. Bu bakımdan ne sadece parti, ne de sadece yığın örgütleri. Bunlardan sadece birisine dayanan hareketler ya bürokratik kastların eğemenliğine ya da anarşizme özgü burjuva şekilsizliklere götürür toplumu. Sınıflı toplumların binlerce yıllık alışkanlıklarının toplum üzerindeki etkilerine karşı, bu alışkanlıkları yeni toplumsal ilişkiler içinde eriterek yoketmek, her türden gerici, karşı-devrimci girişimler ve bunların kitleler içinde etkili olmasını önlemek için partinin *ideolojik-politik yönlendiriciliği* mutlak gereklidir. Ve yine, örgütlü ve bilinçli bir yığın hareketinin varlığı da böylesi bir öncünün (Parti'nin) yozlaşmasının önünde koruyucu bir engel oluşturacaktır. Siyasal öncü (Parti) ile kitlelerin oluşturacağı bağımsız ve bölünmez kendi örgütlülüklerinin birbirini tamamlayacak ve bütünleyecek şekilde birlikte oluşması kaçınılmazdır.

*Geçiş dönemi sosyalist toplumla*rında, "sovyet", "komün", "halk komiteleri" gibi, kitlesel örgütlülüklerin pratikte, iktidar organı işlevini yerine getirememesi, bu örgütlenmelerin bu işlevinin daha çok şekilsel düzeyde kalması, süreç içinde bütün iktidar fonksiyonlarının parti ve devlet bürokrasisinin *elinde toplanmasına yol*açmıştır. Yığınlar ile iktidar organları arasındaki ayırım derinleşerek yeni bir yabancılaşma yaratılmıştır.

Bu sonucun ortaya çıkışının temelinde, öncü ile kitleler arasındaki ilişkiler sorununda hatalı bir bakışın yeraldığını söyleyebiliriz. Bu hatalı bakış açısını, özellikle, mevcut "sosyalizm"leri olumlayan hareketlerde, bunların gerek kendi iç ilişkilerinde, gerekse diğer halk kesimleriyle ilişkilerinde gözlemek mümkündür.

Şunu da açıkca belirtmekte yarar vardır ki; Devrimci Hareketimiz'in Direniş Komiteleri üzerine başlattığı tartışma, bir bakıma, bugünkü "sosyalizm"lerde somutlanan toplumsal ilişkiler sistemine egemen olan anlayışlara karşı köklü bir eleştiriyi içerdiği kadar, "nasıl bir sosyalizm", "nasıl bir demokrasi" tartışmalarıyla, burjuva liberalizminin "çoğulculuk" felsefesinden ilhamını alan diğer sağ anlayışlara karşı da kesin ayırım çizgilerini içeren bir tartışmaydı.

Direniş Komiteleri tartışması, bu hatalı anlayışlara karşı, devrimci dünya görüşünün, yani M-l'in kitlelere bakış açısının yeniden bir vurgulanmasıydı.

Siyasal öncünün, geçiş dönemi dahil, tüm süreç boyunca tayin edici rolünü yadsıyan ve kendiliğindencilikle somutlanan kitle popülizmine dayalı liberal-sağ görüşlerin, bir federalizm savunusuna dayanan anaşist görüşlerin kitle örgütlerine yönelik bakış açıları ile devrimci bakış arasındaki ayırım çizgilerini bu tartışmanın içeriğinde bulmak mümkündür.

Bir yanda varolan "sosyalizm"lerde somutlanan, kitlelerin bağımsız girişkenliklerine kuşku ile bakan ve böylece kitleler yerine, bürokrasiye ve militarizme dayamayı tercih eden, katı merkeziyetçi sosyalizm anlayışları; öte yanda, anarşizm karışımı burjuva liberalizmine has anlayışların yeraldığı "çoğulcu" burjuva sosyalizmi anlayışlarından oluşan bu iki yanlışa karşı, devrimci tutum bunlardan birini savunmak olamaz.

Devrimci Hareketimiz'in Direniş Komiteleri ve halk saflarında nasıl bir demokrasi konularına ilişkin devrimci görüşleri bir yorumla çarpıtılarak bu hatalı anlayışlara dönüştürme girişimleri olmuştur. Bu girişimlere karşı mücadele ederek bu devrimci görüşleri içerikleri doğrultusunda ilerletecek bir tartışmanın gerekliliğine inanıyoruz. ●

SALDIRI VE PROVAKASYONLARI BOŞA ÇIKARALIM

Türkiye ve Kürdistanlı İşçiler, Tüm İlericiler;

2 Kasım 1985 günü Stockholm'de, PPKK'nin(Kürdistan Öncü İşçi Partisi) 10. kuruluş yıldönümü toplantısında, provakatif bir saldırı sonucu, PKK'den(Apocular) yaklaşık iki yıl önce ayrılan ÇETİN *GÜNGÖR(Semir) adlı bir Kürt yurtseveri katledildi. Katili yakalama sırasında iki Kürt yurtseveri de* yaralandı. Her ne kadar katil, saldırıyı kendi başına düzenlediğini söylüyorsa da, gerek Fransa'dan gelen katilin İsveç'te gördüğü yardımlar, gerek yakalanan bir PKK'lının, katili barındırdığını itiraf etmesi, olayın PKK'nin örgütlü cinayetlerinden biri olduğunu göstermektedir.

Çetin Güngör'ün iki yıl önce PKK'den ayrılıp siyasi planda yürüttüğü muhalefet nedeniyle, diğer birçok yurtsever gibi, PKK'nin ölüm listesine alınması, bu kararın örgüt yayın organında ilan edilmiş olması, olayın niteliğini daha da açık kılmaktadır. Öte yandan, Stockholm'daki saldırıdan hemen iki gün sonra 4 Kasım 1985 günü Danimarka'da MUSTAFA TANGÜNER adlı bir PPKK'linin katledilmesinin de PKK tarafından planlandığı inancını taşımaktayız.

Yukarıdaki her iki olayı değerlendiren örgütlerimiz, her iki olayı da Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik saldırılarla eşdeğerli görmektedir. Bu düşmanca saldırılar halklarımızın saygın *mücadelesiyle uluslararası dayanışmayı yükseltme çabalarına karşı da birer provakasyon* niteliğindedirler.

PKK tarafından işlenen son cinayetlerin kimin plan ve oyunlarına hizmet ettiği ve edeceği açıktır. Bilindiği gibi, Türkiye'deki kanlı diktatörlük tüm çabalarına rağmen halklarımızın ulusal ve toplumsal muhalefetini önleyemiyor. Yığınlar, artık şu veya bu vesilelerle tepkilerini, *hoşnutsuz*luklarını, rejime karşıtlıklarını dile getiriyorlar. Çeşitli burjuva kesimleri de gelişen bu muhalefeti kendi potalarında eritme ve "islah etme" çabasındadırlar. Diğer yandan uluslararası demokratik kamuoyu da Türk cuntasının "demokrasiye geçiş" manevrasının içyüzünü güngeçtikçe daha iyi görüyor, aktif *tutumlar takınıyor. Buna karşın cunta ve onun uluslararası gerici dostları da boş* durmuyor. Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak mücadelesiyle dayanışma hareketinin zayıflatılması, giderek dumura uğratılması için cunta ve onun uluslararası işbirlikçileri çeşitli girişimlerde bulunuyorlar, planlar yapıyorlar.

İşte böylesi bir dönemde İsveç ve Danimarka'da işlenen cinayetler açıktır ki, hem propaganda ve karalama açısından, hem de oluşan ortamdan yararlanarak kendi planlarını uygulama açısından Türk cuntası ve onun gerici dostlarına yeni olanaklar sağlıyor. Avrupa'daki ırkçı, faşist örgütlerin yabancı düşmanlığı yönündeki propagandalarına da guç katıyor. Avrupa'nın gerici hükümetlerinin, yabancılara yönelik yeni gerici yasalar çıkarmalarını, daha sert uygulamalara girşimelerini kolaylaştırıyor. Kürdistan sorununa ilişkin olumlu yönde gelişen kamuoyunda kuşkuların yaratılmasına zemin hazırlıyor.

Devrimci, Demokrat Kamuoyu;

Ne ki sorun bunlarla sınırlı değil. Açıktır ki, Türk cuntasının emrindeki gizli-açık terör odakları, Avrupa'da oluşan son gergin ortamdan yararlanarak değişik cinayet ve provakasyonlara başvurabilirler, bu türden cinayet ve provakasyonlara örgütler arası çatışmalar süsü vererek olayları daha da körükleyebilirler. Örgütlerimiz, Türkiye ve Kürdistan halklarını, uluslararası kamuoyunu bu türden körükleyici cinayet ve provakasyonlara karşı da duyarlı ve uyanık olmaya çağırıyor.

PKK, geçmişte de, Türkiye ve Kürdistan'da yurtsever ve devrimci örgütlere karşı terör uygulamış, cinayetler işlemiştir. Daha geçen yıl kendilerinden ayrılan iki kişinin (İsveç ve F.Almanya'da) katledildiği hatırlardadır. PKK, benzeri cinayetleri Irak ve İran Kürdistanı'nda da gerçekleştirdi, Avrupa'da da çeşitli devrimci örgütlerin üye ve taraftarlarına karşı kışkırtma ve saldırılarda bulundu. Son cinayetler, saldırılarının süreceğini gösteriyor.

Biz aşağıdaki örgütler, PKK'nin son saldırı ve provakasyonlarını kınıyor; bundan sonra da bu tür saldırılara karşı duracağımızı açıklıyoruz. Tüm yurtsever, devrimci örgüt ve kişileri aktif tavır almaya çağırıyoruz. Biz ilke olarak; yurtsever, devrimci örgütler arasında da, örgütlerarası ve örgüt-içi sorunların şiddet temelinde çözümlenmesini mahkum ve reddediyoruz.

12 KASIM 1985

Dengê Komal- İsveç
Devrimci İşçi-İsveç
Gerçek ADK İsveç Temsilciliği
Kürdistan Öncü İşçi Partisi-İsveç Örgütü
Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları- İsveç Örgütü
Tekoşin- İsveç Örgütü
Türkiye İşçi Partisi- İsveç Örgütü
Türkiye Komünist Emek Partisi- İsveç Örgütü
Türkiye Komünist Partisi (Birlik)- İsveç Örgütü
Türkiye Komünist Partisi-Savunma Komitesi (İsveç)
Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi-İsveç Örgütü
Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü-İsveç Sempatizanları

Baştarafı 21.sayfada

sinden hareketle, Kürt Ulusu'nun kendi kaderini özgürce belirlemek üzere, üzerindeki milli zulme, faşist baskı ve yoketme politikalarına karşı yükselecek ulusal demokratik mücadelesini karalamaya, onu gayri meşru ilan etmeye kimsenin hakkı yoktur.

Kürt Ulusu'nun ulusal-demokratik ve bağımsızlık mücadelesini desteklemek bu mücadelenin doğru bir temelde gelişmesi ve emekçi halkların çıkarları doğrultusunda sonuçlanmasını sağlamak devrimcilerin vazgeçilmez bir görevidir.

Yine kendilerine ilerici-demokrat ve devrimci diyen kişi ve çevreler, PKK'dan hareketle Kürt Ulusu'nun ulusal-demokratik taleplerine karşı, bağımsızlık isteklerine karşı, ezen ulus şövenizmine kapılarak, faşist rejimin Kürt Ulusu'nu imha etme, eritme ve yoketme politikalarına karşı sessiz kalma hakkını kendinde bulmamalıdır. Bu konu kapsamında önemli bir nokta da şudur. PKK'nın saflarından ayrılanları yoketmesi nedeniyle dehşete kapılan ve bu herkes tarafından açıkca görülüp kınanan saldırıları bahane ederek kendilerini meşrulaştırma gayreti içine giren kimilerine şunu da hatırlatmak gerekir ki, siyasal kadroları, militanları öldürmenin bir başka biçimi de ardır. Bu biçim, devrimci kadroları, militanları ideolojik olarak, siyasi olarak yoketme ve eritme biçimidir..

Bugün, PKK'nın ayrılan militanlarını fiziki olarak öldürmesi karşısında haklı olarak dehşete kapılanlar, bu vesileyle, dileriz ki, gözler önünde duran ve militanların ideolojik-siyasi katledilişinin olumsuz sonuçlarının farkına varırlar ve daha fazla zarar verici olmaktan kaçınırlar.

Son olarak, bizler, sol içi çatışmalara yol açmamak, halk saflarındaki sorunları barışçıl yöntemlerle, eleştiri ve ikna yöntemleriyle çözmek gerektiğine inanıyoruz. İlerici, devrimci güçler arasında hoşgörüye dayalı, seviyeli, ilerletici ve kavratıcı bir tartışma ortamını yaratmak, en başta kendi içimizde olmak üzere devrimci demokrasi ilkeleri doğrultusunda bir ilişki tarzının tüm sol içi ilişkilere egemen kılmak için gereken her şey yapılmalıdır.

Bu, hareketimizin bilinen geleneksel bir tutumudur.

Hatalı anlayışları, her şeyden önce iç ilişkilerimizde üretmemek için, dışımızdaki Sol'da benzeri olumsuzluklara karşı daha da etkili çabalara ihtiyaç olduğunun bilincindeyiz.

Birilerinin sorumsuzca davranışlarından hareketle bir başkası kendi sorumsuzluğuna mazaret aramamalıdır. Halka karşı, onların sosyalizm davasına karşı kendilerini sorumlu sayanlar herkesten daha çok sorumlu davranmak zorunda olduklarının bilinciyle hareket etmelidir. ●

Baştarafı 24. sayfada

ELAZIĞ CEZAEVİ'NDEKİ

gıyabına düşen mahkeme pek sorun doğurmuyor.. Bunların dışında elbise giymeyen tutuklulara ayrı bir baskılanma söz konusu değil. Genel baskılanmalar şunlar; çok sınırlı bir basını izleme olanakları, yetersiz beslenme, doktora çıkarılmama, banyo imkanlarının çok kıt olması, o imkan verilse dahi, banyo yarısında suların kesilmesi, tutukluların sabunlu kalması. Ufak bir hareketlilikte görüş cezası (en az 1 ay). Sistemli dayak, sistemli polis, gece baskınları, tutukluları dövme ve vücutlarına asit dökme, genel aramalarla tutukluların eşyalarını yok etme girişimleri, sürtüşmek için kötü girişimler v.s. Bunlar hemen hemen tüm cezaevlerinde uygulanan baskılar. ıdare Yönetici'leri MHP tarafından ve kendileri direkman tutukluyla muhatap olmuyorlar. Gardiyanları tutuklular üzerine şişirerek saldırtıyorlar. Tutuklu kendini savunmak için yaptığı ufak bir harekette görüş cezasına çarptırılıyor. Veya gece baskınlarda elektirikler söndürülerek koğuşlara dalıyorlar ve tutukluları dövme esnasında yanlışlıkla birbirlerini dövüyorlar ve bunun için de tutuklu dövdü diye ceza veriyorlar. Bu dayak atmalara, tutuklular önceleri tek tek savunmalara giriyorlarmış, ancak savunmasız kaldıklarında, dayak esnalarında birbirlerine kenetleniyor ve kendilerini koruyorlar. Son dönemlerde idarenin taktiği "içeride her baskılanmayı yap ancak dışarıya yansıtma". Bundan dolayı görüş esnasında cezaevi ile ilgili tek kelime görüşü kesmeye ve kavganın çıkmasına neden oluyor, arkasından da uzun süre görüş yasağı. Buna rağmen yine de hemen her görüşte yapılan baskılanmalar, aktarılıyor görüşçülere. Bir ara görüş yasağına mazeret olarak Kürt'çe konuşmalar bahane edildi. Görüşçüler Kürt'çe konuşma yapmamaya özen gösteriyor veya görüşçüler arasında hiç Türkçe bilmeyen olursa, görüş esnasında idareden izin alınıyor ve Kürtçe bilen askerleri dinleyici olarak koyuyorlar.

Biliyorsun, gelen görüşçü aileler genelde Kürt ve Kürtçe dışında pek dil bilmeyen insanlar. Baskılanmalar arasında, tutukluya giysi alınmıyor, sadece iç çamaşırın dışında. Haftalık 3500 Lira para veriliyor. Ayakkabıyı kendileri satıyorlar. Yiyecek türünden hiç bir şey alınmıyor içeriye. İdare genellikle kendi kantinlerinden getirdikleri çerezi kendileri satıyorlar. Aileler satın alıp tutukluya veriyor. Bir ara görüş esnasında -hemen her görüş- olay oluyordu. Tutuklu ailelerin gözü önünde dövüldüğü gibi, gelen görüşçülerin tepkileri sonucu gelen polis ekibi görüşçüleri tehtit, karakola götürme ve hatta dövme girişiminde bulunuyorlardı. Cezaevi içerisinde bölümler var. Yani bir *cezaevi 9-10 bölüme ayrılmış.* İtirafçılar, Tek Tip Elbise giyenler, TTE giyip de sonra çıkaranlar, Elbiseyi hiç giymeyenler vs. Bu ayrı ayrı bölümler birbirleriyle hiç görüştürülmüyor. Görüşlerde dahi bölüm bölüm içeriye alınıyor. Cezaevi içerisinde itibatları engellemek, olumsuzluk yapanların ikna edilmemesi açısından ilişkileri kesmiş idare. Bundan dolayı tutuklu kendi gurubundakileri sadece görebiliyor. Cezaevinde gerek tutuklulara, gerekse ailelere keyfi uygulamalar yapılıyor. İdare gittikçe baskısını arttırıyor. Tutuklular ise sürtüşmeden yana değiller ve bu yüzden kendilerini az da olsa sıkıyorlar. Şu anda yaptıkları, kendilerini savunma. Ancak ıdarenin emirlerini de yapmıyorlar. Şimdiye dek idarenin her yaptığı olumsuzluğa "karşı çıkalım da sonuç ne olursa olsun" anlayışından gitmediklerinden, zaman zaman gösterdikleri direnişlerde başarılı oluyorlar."

Baştarafı Sayfa 18'de

gi arasında cereyan etmiştir. Eski sağ akımların, 12 Eylül sonrası evrede Devrimci Yol saflarından da destek bulması şeklinde ortaya çıkan ve kendisini "Yönelimciler-dönüşümcüler" olarak adlandırıp tanımlayan bu çizgi, geleneksel Sol'dan temelli kopma iddiasındaydı. Ne var ki, bugünkü durumda önerilen siyasetin ve savunulan görüşlerin içeriği itibariyle bu çizgi, kopmaya çalıştığı geleneksel Sol'un en sağında yer alacak şekilde Sağ'a fırlamış ve ancak Devrimci Hareketin çizgisinden kopabilmiştir, hem de köklü bir şekilde... Fikir dokusu, teorisi, mantığı, anlayışı ve dili, terminolojisi ile bu çizgi kendisine Devrimci Hareketin çizgisinin dışında bir yer bulmuştur. Bu kopuş, görülebildiği kadarıyla Avrupa'da pratiğe de yansımış, kendilerini "Yönelimciler-Dönüşümcüler" olarak adlandıranlar Devrimci İşçi'nin dışında ve Devrimci İşçi'ye karşı dernekler açarak, yayınlar çıkararak örgütlenmeye başlamışlardır. İki ayrı çizgi, iki ayrı pratik, iki ayrı ilişki ağı ortaya çıkmıştır.

Bu nedenlerle bizim açımızdan bu tartışma, bir iç tartışma olmaktan ziyade en genel biçimiyle Marksizmi ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin çizgisini yargılayarak gözden düşürme amacındaki sol liberal akıma karşı bir ideolojik mücadeleyi zorunlu kılan bir konuma yükselmiştir. Ayrışma ile noktalanan tartışmaların bu yeni evresinin devrimcilere yüklediği görevlerin yerine getirileceği açık bir şeydir.

Evet, değişik bir şey görmek arzusuyla aynayı değiştirenler, hem de aynayı kırıp-parçalayarak değiştirenler, aynayı değiştirmek yerine kendilerini değiştirmelidirler.

DİP NOTLAR

(1) Bu haksızlığın değişik bir şeklini de sivil toplumcu, rönesansçı Yeni Gündem Çizgisi yapmaktadır. Hem de ısrarla! Yeni Gündem yayın hayatına başladığı 84 yaz aylarından beri ele aldığı sorunlarda, demokrasi tartışmasından sosyalizm projelerine kadar ve 80 öncesi sürece ilişkin olarak ısrarlı bir şekilde, Devrimci Hareketin çizgisini tarih sahnesinden silmeye çalışmaktadır. Devrimci Hareketi'mizi ayırmaksızın bütün Sol'u "elitistlerin-jakobenlerin yedeğine düşmekle, demokrasi konusunu yanlış anlamakla, ekonomist-doğmatik olmakla" suçlayan ve sayfalarında geleneksel sağ akımın şöhreti simalarına, Demirel'e Nazlı Ilıcak'a ve MHP teorisiyenlerinden Taha Akyol'a sürekli yer veren bu derginin, son 20 yılın olaylarına ve halkın devrimci çizgisine çizik çekmeye çalıştığı görülmektedir. Bunlara herhalde cevap verecek çıkacaktır. Burada biz şimdilik sadece bu derginin bir yalanını ve suçlamasını cevaplandırmakla yetineceğiz.

Murat Belge, kendi ekolünün görüşleri doğrultusunda ve yukarda işaret ettiğimiz tutumun mimarlarından birisi olarak -ortalığın artık kendisine kaldığını, devrimci kadroların da öndersiz ve başsız kaldığını zannederek- savunmasız durumda bulunan çizgilere ve insanlara Yeni Gündem'in 15-28 Kasım tarihli 34. syasında iğrenç bir saldırı yapmıştır. Bu kişi, 12 Mart 71 dönemi ile ilgili hatıralarına yazdığı bir yazısında, aynen şöyle demektedir:

"12 Mart Muhtırasını radyoda dinledik. O günlerde Dev-Genç yayınladığı bildiride muhtıraya alkış tuttu. Hikmet Kıvılcımlı'nin Gazetesi'nde manşet; ordu kılıcı attı idi." (Yeni Gündem sayfa 10)

Bu iddia, katıksız bir yalandan, adi bir suçlamadan başka bir şey değildir. Yeni Gündem'in aynı sayısında, THKP-C'nin de 9 Mart'ta (1971) sol cunta yapmak isteyenleri desteklediğini, dolayısıyla Mahir Çayan'ın Cuntacılıktan ve darbecilikten medet umduğunu ima eden iddialar da yer almıştır.

Bu iddia da cevap vermeye tenezzül edilmeyecek kadar ayıp ve çirkin bir şeydir.

Ortalıkta kimselerin kalmadığı sanısına kapılarak, Devrimci Hareketin 68'lerden bu yanaki gelişim çizgisi ve politilalrını ve kararlarını az çok bilenlerin ya öldüğü ya da cezaevinde olduğu sanısına kapılarak uyduruk ve yalana dayalı bir tarih anlatımını gündeme getirenler, yanıldıklarını her halde göreceklerdir.

Böyle yollarla devrimci ideoloji ve Devrimci Hareket hakkında şüpheler yaratmak yerine, açıktan Devrimci Çizgiyi eleştirme cesareti gösterilse, ve birileri bunu Murat Belge'lere anlatsa iyi olacak.

(2) Hem devrimci ahlak, hem de insanların siyasi kişilikleri ve siyasetleri açısından oldukça ilginç sayılması gereken bir tartışma süreci yaşanmıştır. Sözünü etttiğimiz süreçte sadece başkalarının söylediklerini çarpıtma şeklinde değil, kendi söylediklerini ve yazdıklarını da "unutma" şeklinde bir tartışma üslübu ortaya çıkmıştır. Yazılanlar hala dergi sayfalarında durduğu, konuşulanlar hala hafızalarda ve notlarda durduğu halde, sürekli bir "unutkanlığın" yaşanmasının; 83'de ak denilene 84'de kara; 84'de kara denilene de 85'de mavi denilmesinin sebebi, bulunduğu sanılan ideolojik-politik sistematiğin Devrimci Hareket'in kimliği ve ideolojisi karşısında tutunamaması olmasın? Eğer öyleyse, "insanları artık bu ideoloji birarada tutumuyor" denilerek kendisinden kopulan Devrimci Hareket'in görüşleri "yeni" görüşlerle çürütülemediyse, devşirme ve toplama bir takım tezlerle insanlar hala başka bir yerde ve çizgide de birarada olmaya niçin zorlanıyor? Yarın yine kopuşması-ayrışması kesin olan bir mantıksızlıkta ve yanlış bir kimlikte ısrar edilerek insanlar niçin geri dönüşü zor olan bir yolda yürümeye zorlanıyor? İnsanların Devrimci Yol mantığını benimseme, bu mantığı ve çizgiyi savunanlarla birlikte olma arzuları ve hakları suni metodlarla daha ne kadar bastırılabilir? Devrimci Yolcuların kendi aralarında oluşturdukları örgütlülükleri parçalayarak, mesela Avrupa'da Devrimci İşçi'nin doğru çizgisini ve bu doğru çizginin derneklerdeki ve merkezi düzeydeki meşru yönetimlerini, demokratik şekillerde ve çoğunluğun iradesi yönünde oluşmuş bu yönetimleri, tanımayıp ayrı dernekler açarak, insanları "elitist ve darbeci" mantık ve yöntemlerle, "herşeyin en iyisini biz biliriz" böbürlenmesiyle nereye çıkacağı belli olmayan sokaklara zorlamak ve yöneltmekle bir çok değerin kaybolup gideceği ve gitti daha ne zaman farkedilecek? İnsanlara Devrimci İşçi ile her türlü ilişkilerini kestirmek anlamına gelen bazı Avrupa şehirlerindeki ayrı dernek açma veya Devrimci İşçi dernek*lerine alternatif apolitik-sosyal* buluşma yerleri açma faaliyetlerinin gerçek içeriği açığa çıktığı zaman; bu yerlere ve sokaklara sözde Devrimci İşçi'ci olarak girdiğini sanan fakat buralardan "Yönelimci-Dönüşümcü" çıktıklarını farkeden insanlardaki umut ve hayal kırıklığının yaratacağı gerginliğin ve sorunların sorumluluğunu kim taşıyacak? Yoksa o zaman da, herkes başının çaresine baksın mı denilecek?

Dileriz, bu çıkmaz yola, bilerek değil, yönelimciliğin ne olduğunu gerçek boyutlarıyla ve özüyle kavrayarak değil, değişik etki ve duygularla sapanlar bir kerecik de olsa sağ duyulu bir düşünme sürecine girerek bu soruları kendilerıne sorma basiretini gösterirler.

Yönelimciliğin-Dönüşümcülüğün ne olduğunu bilerek hareket edenlere, -ki böyleleri var- diyecek bir şeyimiz yok. Çünkü onlar, her yönüyle doğru buldukları birşeyi yapıyorlar.

FAŞİZM DEVRİM ŞEHİTLERİNİN AKRABALARINDAN VE ÖLÜLERİNDEN BİLE İNTİKAM ALIYOR

Faşizm güçleri emekçi halklara yönelik saldırılarında ve intikam eylemlerinde yeni yeni yöntemlere baş vuruyor. Aradan geçen 5 yıla rağmen iktidarlarını hala, baskı, terör ve pasifikasyon yöntemleriyle sürdürmeye çalışan cunta rejimi,bu defa 71 direnişçilerinin ailelerine yönelik saldırılara başladı. Oligarşiye karşı mücadelede şehit düşen devrimcilerin adlarının anılmasından oldum olası korkan egemen sınıflar, şimdi şehitlerimizin soyadlarını taşıyanlara iğrençce saldırmaya başladı.1971 de olsun,daha sonraki dönemde olsun, şehit edilen devrimcilerin yakınlarının zaman zaman rahatsız edildiği biliniyordu. Özellikle 12 Eylül sonrası mücadelede şehit düşenlerin aileleri sürekli izleniyor ve tehdit ediliyordu.

manı güçler, ertesi gün Tercüman gazetesi aracılığıyla her zamanki metotlarını kullanarak, Çayan soy adını taşıyanları, toplumun gözünden düşürmeye çalıştılar.Tercüman gazetesi her zamanki tutumuyla, cenaze törenini,tamamen ters bir şekilde okuyucularına sundu. Tercüman'ın bu konuyla ilgili verdiği haberin küpürünü okuyanlar, saldırının ne denli iğrenç olduğunu göreceklerdir.

Faşizm güçlerinin ve egemen sınıfların borazanlarının,bu çabalarına rağmen,"Naciye Teyze" nin yakınları ve O'nun "hepiniz birer Mahir'siniz, benim binlerce oğlum var" dediği devrimciler, ziyaretler ve çiçeklerle "Naciye Teyze"yi yalnız bırakmadılar.

Naciye teyzelerin metanetleri,devrimcilere her zaman sahip çıkan duygulu ana yürekleri, her zaman saygıyla anılacaktır. Devrimcileri, akrabalarını, öldüklerinde bile rahatsız etmekten çekinmeyenlerin bu tutumları ise halkımızın belleğinde tiksindirici birer olay olarak kalacaktır.

Faşizm güçlerinin, halktan,devrimcilerin yakınlarından öç alma arzuları, kursaklarında kalacağa benziyor. Çünkü bu gün,İlkokullarda, ortaokullarda, Mahir, Ulaş, Hüseyin,Deniz...adını taşıyan çocuk ve gençler *var. Korkaklara,bu çocukların adı ye*terli korkuyu veriyor zaten.

Sadece Mahir'e değil tüm devrimcilere, engin yüreğini açan Naciye teyze'yi devrimciler hep saygıyla anacaklardır.

CEVAHİRİN BABASI SÜRGÜN EDİLDİ

Son olarak öğrendiğimize göre, Hüseyin Cevahir'in yaşlı babası Tunceli'den sürgün edildi. Hozat'ta yaşayan Hüseyin'in babası geçtiğimiz ekim ayında, cunta kuvvetleri tarafından, Kürdistan bölgesinin dışına çıkmaya zorlandı. Sıkıyönetim yetki*lilerinin ve valinin emriyle Hüseyin* Cevahir'in babası sürgün edildi. Hüseyin'in babasına, diğer bazı köylülerle birlikte, Adapazarı'na veya Giresun'a gitmesi için 1 hafta süre tanındı.Sonuçta bir grup köylü ile birlikte bir daha Tunceli'ye gelmemek şartıyla "batı"ya gönderildi.

Çayan'ın annesinin tabutunu polisler taşıdı

7.10.85 Tercüman

zıldere'de, 13 yıl önce güvenlik kuvvetleriyle girçatışma neticesinde öldüen komünist terörist Ma Çayan'ın ticaretle uğra kardeşi Ergun Çayan, udi Arabistan'da kalp yetzliğinden ölen anneleri Na Çayan'ın cenaze namazı kılınmasını önlemek iste Daha sonra Naciye Ça'ın büyük kardeşi memur klisi Kamil Çayan ve çev müdahale eden birkaç işi, Ergun Çayan'ı ya süren bir tartışma kna ederek cenaze nmasını sağla-

● Annesinin cenaze namazının kılınm önlemeye çalışan Mahir Çayan'ın kardeşi E Çayan, memur emeklisi dayıları tarafı güçlükle ikna edilebildi. Cenaze nam Kamil Çayan'la, cemaatten 5 kişi katıldı

dılar.

Suudi Arabistan'da terzilik mesleğiyle uğraşan 65 yaşındaki Naciye Çayan'ın cenaze namazını kardeşi Kamil Çayan'la birlikte camı cemaatından beş kişi kıldı.

Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verilen Naciye Çayan'ın tabutunu taşıyacak kimse bulunmayınca çevrede tertibat alm revli olan sivil polisl getirdiler.

Öte yandan, cena çırılacağına dair ih polis, Karacaahmet Mezarlığı çevresin lerle birlikte "çif kordonu" oluştur aldı. (Selami TUN

Öğrenildiğine göre, Tunceli merkezinden, ilçelerden,köylerden ve mezralardan,çocukları veya kendileri devrimci olarak tanınan aileler, Grup grup başka şehirlere sürgün ediliyor.

Öte yandan, Türkiye Devrimci Hareketinin önderlerinden, Mahir Çayan'ın annesinin ölümü ve cenaze töreni nedeniyle, polis büyük bir dehşet ve terör ortamı yarattı.Polis Mahir'in annesinin cenazesine, yakınlarından ve halktan katılımı engellemek için,tören yapılacağı gün askeri birliklerle birlikte çevrede terör estirdi. Bu duruma müdahele etmek isteyen Mahir'in kardeşi polis tarafından dövülmeye kalkışıldı. Bununla da yetinmeyen halk düş-

ÖDEMELER İÇİN:

B. Çakarcı
Hamburger Postscheck Konto
Konto Nr.: 574514-204
BLZ.: 20010020

V.i.S.d.P.: Gökhan Yalça
Schaferstr. 20
2000 Hamburg 6

ESAS OLAN HALKIN SİYASET HAKKIDIR

Türkiye'deki siyasal hayatın canlandığı izlenimini veren bir takım gelişmeler son günlerdeki gazetelerde bol bol yer almaktadır. Demirel'in daha fazla konuşmaya başlaması, Erbakan'ın gösterişli bir Konya gezisi yapması, Türkeş'in çeşitli gazete ve dergilere demeçler vermesi, Ecevit'in de artık bir partiye sahip olması, gibi gelişmeler büyük basın organları tarafından demokrasiye geçiş'in önemli birer adımı ve göstergesi olarak yorumlanmaktadır. Bazı çevreler, bu gelişmeleri rejimde yumuşama belirtisi olarak sunmak için özel bir çaba harcamaktadırlar.

Bunların yanısıra, HP ile SODEP'in birleşmesi, MDP ile DYP arasında flörtün başlaması, MDP ve HP'den istifaların yoğunlaşması, rejimin çözülmeye başladığı fikrinin propagandasında birer kanıt olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Öte yandan, Milliyet ve Cumhuriyet Gazeteleri ile bazı dergilerin ve İnönü, Gürkan ve Ecevit'in kendi deyimleriyle "irtica tehlikesi"ni gündeme getirmelerinin bir ürünü olarak Evren'in ve ünlü mürteci YÖK Başkanı'nın "irtica tehlikesi"nden sözetmeye başlamaları da rejimin "Atatürkçü" ve de "ilerici" çizgiye doğru bir gelişme içerisine girdiği sanısının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Liberal-reformist çevreler, "irtica tehlikesi"ni siyasetin gündemine tekrar getirmekle bir yandan Ordu ve Devlet içinde halen varolduğunu zannettikleri "Atatürkçü" kesimlere, laik güçlere seslenmeye, bir yandan da Özal Hükümeti'ni açmaza almaya çalışmaktadırlar. HP ve SODEP (SHP), bu yolla ve Anayasa ile ilgili tutumlarıyla muhtemel bir SHP Hükümeti için destek ve ittifak aramaya ve rejim konusunda etkili ve yetkili çevrelere garanti vermeye çalışmaktadır.

Bu çabaların da etkisiyle Evren ve yandaşları da, "irticanın kötü bir şey olduğunu, şeriat devleti isteyenlerin hüsrana uğrayacaklarını" söylediler. Hoca çocuğu olmakla övünen Evren, bu yolla, 12 Eylül rejiminin de yardımıyla güçlenen dinci akımın bu durumundan endişeye kapılan "Atatürkçü" ve "laik" güçlerin endişelerini gidermeye çalışırken, ve islamcı akımların devletin kurum ve fonksiyonlarında elde etmiş oldukları mevzilere rağmenmevcut rejimin bazı unsurlarıyla "sürtüşmeye" başlamasının 12 Eylül sonrasında Halk Hareketine karşı rejimin lehine sağlanmış bulunan siyasal-toplumsal dengenin bozulmasına yol açabileceği ihtimaline karşı *liberal-laik güçlerle ve CHP çizgisiyle ittifak yollarını ve kapılarını açık tutumaya çalışırken*, bir yandan da asıl önemlisi kendilerinin geçek anlamdaki geriliklerini gizlemeye, unutturmaya çalışmaktadır.

12 Eylül Rejimi'nin *ideolojisinin* ve *siyasi proğramının* ve bu rejimin kurumlarının gericiliği, çağdışılığı, insanlık düşmanı yönü, şeriat tehlikesi *tehditleriyle nasıl gizlenebilir? Çeşitli bahanelerle faşizmin kendi gerçek* gericiliğinin üstü örtülebilir mi?

. İşte irtica tartışması da, rejimin bugünkü evresinin doğrudan olumlu görülmesini ve "gericilere" karşı korunmasını sağlayacak bir faktör olarak kullanılmıştır.

Yukardaki gelişmelerden ve özellikle eski parti liderlerinin konuşmaya başlamasından hareketle, şimdi yoğun bir demokrasi tartışması yapılmakta ve böylece demokratikleşmenin yolunun açıldığı ifade edilmektedir.

Eski siyalerin ve Evren'in konuşmalarının oluşturduğu karışık sesli fon müziğinin eşliğinde perde yavaş yavaş aralanmakta ve demokrasi oyununun 2.bölümü sahneye konmaktadır. Partilerin, gazete yorumcularının ve liberal solcularımızın kitlelere sunduğu Türkiye Tablosu budur.

Ne varki ortada "ufacık" bir unutkanlığın olduğu anlaşılmaktadır. Düzen içi güçler, sağıyla soluyla, hem sahnede, hem de tiyatro salonunda seyirciler arasında halk faktörünü elbirliği ile unutuvermişlerdir. Bu unutkanlık nedeniyle olacak, eski siyasilerin konuşmaya başlamasını demokratikleşmenin bir kriteri olarak görmekte, bunu da yine elbirliği ile kitlelere benimsetmeye çalışmaktadırlar.

Halkın özgür iradesiyle, kendi kurumları ve örgütleri aracılığıyla hem sahnede, hem de seyirciler arasında bulunmadığı bir yerde demokratikleşme olmaz, olamaz. Öyle bir yerde yapılan tartışmalar ve ortaya çıkan bazı gelişmeler demokrasiyi getirmez.

Bizim ülkemizde demokrasi için:

Esas olan, eski ya da yeni parti liderlerinin konuşmaya başlaması, parlamentonun işlerliği, sanayicilerin, bankacıların, tüccarların, büyük toprak sahiplerinin söz söyleme ve yaşama haklarının garanti altında olması, vb. değildir.

Esas olan bazı meşhur kişilerin siyaset yasaklarından kurtulmuş olması değildir.

Esas olan, halk kitlelerinin bizzat kendilerinin siyaset yapma haklarıdır.

Esas olan, halk kitlelerinin ve onbinlerce ilerici ve devrimcinin yasaklı oluşunun ortadan kaldırılmasıdır.

Esas olan, halkın söz söyleme, yetki kullanma, karar verme ve iktidar olma hakkını engelsizce kullanmaya başlamasıdır.

Demokratikleşme, işte bu yasaklıların tam bir özgürlük ve güven ortamında konuşması gerçekleşirse, işte ancak o zaman mümkün olabilir.

Yasaklı durumdaki halkın doğrudan kendi örgütleri ve kurumları aracılığıyla katılmadığı bir tartışmaya da demokrasi tartışması denmez.

Esas olan Türk ve Kürt halklarının siyaset hakkıdır. Bu hakkın fiilen kullanılmasıdır.

ELAZIĞ CEZAEVİNDEKİ DİRENİŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

Ekim ayı başında Elazığ Cezaevi'ndeki kötü yaşam koşullarını, baskı ve işkenceleri protesto için açlık grevine başlayan devrimci tutukluların taleplerinin büyük bir bölümünün kabul edildiği ve bu nedenle direnişin Kasım ayının ilk haftasında sona erdiği bildirildi. Alınan son haberlere *göre, cezaevi idaresi, baskılarını tekrar yoğunlaştırdı. Açlık grevinin* gelişimi şöyle oldu:

Aşağıdaki mektupta ayrıntılı şekilde anlatılan Elazığ Cezaevi'ndeki uygulamaların artık dayanılmaz bir hal alması üzerine Ekim ayının ilk haftasında 2 Nolu da devrimci tutuklular açlık grevine başladılar. Önceleri 50 kişiyle başlayan direniş, 3 Nolu'nun da katılımıyla genişledi. Direnişin onuncu günü idare daha da saldırgan bir tutuma giedi. Koğuşları dağıtıp direnişe katılan tutukluları tek tek hücrelere koydu. İşkence ve dayak yoğunlaştı, görüş yasağı kondu. Tutuklu aileleri, çocuklarına sahip çıkarak çeşitli yerlere başvuruda bulundular. Ankara'ya gelen bazı tutuklu aileleri, Cumhurbaşkanı'na, Meclis Başkanı'na hükümete ve partilere başvurarak Elazığ Cezaevi'ndeki uygulamaları anlattılar ve çocuklarının haklı mücadelesini sonuna kadar destekleyeceklerini bildirdiler. 25 Ekim günü 5 tutuklu koma halinde hastahaneye kaldırıldı. Serumu reddeden tutuklular; hakları verilmeden direnişden vazgeçmeyeceklerini açıkladılar. Aynı gün Elazığ'da yapılan ve İnönü ile Gürkan'ın katıldığı SODEP-HP kapalı salon toplantısında tutuklu annelerinden birisinin mikrofona çıkıp direnişi anlatması ile birlikte, toplantının konusu cezaevindeki direnişin tartışılmasına dönüştü. Bunun üzerine İnönü ve Gürkan konuyla ilgileneceklerine dair söz vermek zorunda kaldılar. Tolantıda konuşan tutuklu annesi, SODEP ve HP'lilere, "korkarak,çekinerek demokrasi mücadelesi verilmiyeceğini, cezaevlerindeki binlerce evladımız bırakılmadan demokrasinin hiç bir anlamının olmayacağını, faşizmin korkutmalarına ve tehditlerine boyun eğilmemesi gerektiğini, tutukluların direnişinin örnek alınmasını ve desteklenmesi gerektiğini" anlattı. İnönü ve Gürkan'ı sessizce dinleyen topluluk tutuklu annesinin bu konuşması üzerine slogan atmaya *başladı.*

Devrimci İşçi taraftarları, yurtdışından örgütledikleri protesto telgraf ve mektuplarıyla direnişi desteklemeye çalıştılar.

Tutukluların kararlılığı, anne ve yakınlarının da onlara destek olması sayesinde, direniş başarıyla sonuçlandı. Ancak son alınan haberlere göre cezaevindeki baskılar tekrar yoğunlaşmaya başladı. Elazığ Cezaevi'ndeki 4 Nolu açlık grevinin nedenlerine ilişkin bir mektubu aynen yayınlıyoruz.

"Cezaevindekilerin durumları her yerde bulunan ve uygulananların dışında *pek farklı değil. İdare sürekli* gün geçtikçe kemerleri sıkma çalışmasında. İlk Tek Tip Elbise uygulaması getirildiğinde tutuklular kabul etmedi, ancak inancını yitiren az bir insan TTE giydiler..Ve bunlara engel de olunmadı. Daha doğrusu elbise giyilmemesi konusunda kimseye bir baskılanma yapılmadı. Tek Tip Elbise giyenler ayrı bir cezaevine konuldu. Tek Tip Elbise giymiyenler iki cezaevini işgal etmişlerdi. Tek Tip Elbise giyilmeme konusunda arkadaşların düşüncesi şuydu: Amaç TTE *karşı çıkmak değil, idare TTE'yi* bir baskı amacı olarak getiriyor, ve bu kabul edildiği taktirde arkasından bizden istekleri dinmeyecekti, daha kötü yapmaya çalışacaklardır, deniliyordu. Ve hemen hemen 1 aylık Açlık Grevi'ne gittiler. Elbiseyi giyenler de, açlık grevini destekler mahiyetinde 5 günlük bir protesto açlık grevine girdiler. Uzun süreli açlık revi insanları kopardığından bırakıldı. Ancak bu kararlaştırma idare tarafından bilinmediği için ve ailelerin gerekli yerlere başvuruda bulunduklarından, idare tutukluya, bir takım tavizler vererek, tutukluların grevi bırakmaları için çaba harcadılar. Yani tutuklular idareden belli tavizler alarak grevi bitirdiler. TTE'yi giymemeyi devam ettirdirler, hala da devam ettiriyorlar. Ve idarenin baskısı Tek Tip Elbise giymeyen tutuklular üstünde daha az diyebilirim. Yani elbiseyi giymeyen tutuklular isteklerini genellikle elde edebiliyorlar bir iki hareketlilikten. Elbiseyi giyen tutuklular ise daha eziliyor. Tabi belirli avantajları var. Örneğin özel günlerde açık görüşe çıkarılıyorlar. Şunu da bilirim, tek bir avantajları bu. Tüm tutuklular üstünde baskı var, elbiseyi giyse de giymese de. Arkadaşların düşüncesi elbise konusunda şu, "Eğer elbise giymeme belli imkanlarımızı götürürse veya idareden iyi tavizler alabilirsek giyebiliriz de, yalnız şimdilik düşünmüyoruz". İdare son dönemlerde elbise konusunda bir baskılanma öne sürmedi. Sadece özel günlerde görüş yapılmıyor ve mahkemeleri devam eden arkadaşlar mahkemeye çıkarılmıyor, dava gıyablarında devam ediyor. Tutukluların mahkemelerinin gıyaplarında devam etmesi, savunma ve kamuoyu oluşturulmaması konusunda tutukluların bir kaybı genel olarak. Ancak Elazığ gibi küçük bir şehirde mahkemelerin kamuoyu yaratması çok zor. Bu açıdan kamuoyu diye bir sorun yoktu. Ancak tutuklunun savunmasına gelince, zaten kamuyou oluşturmadığı için, mahkeme çok *rahatlıkla* tutukluya savunma hakkı vermiyor, konuşturmuyor, dilediğini yaptırıyor. Büyük şehirlerde durum farklı, mahkemeyi basın izleyebiliyor, avukatların girişimleri var ve dinleyiciler duyarlı insanlar. Bunun için büyük şehirlerde mahkemelerin tutuklunun gıyabına düşmesi bizim açımızda zararlı. Ancak küçük şehirlerde durum farklı ve tutuklunun

Devamı sayfa 23'de